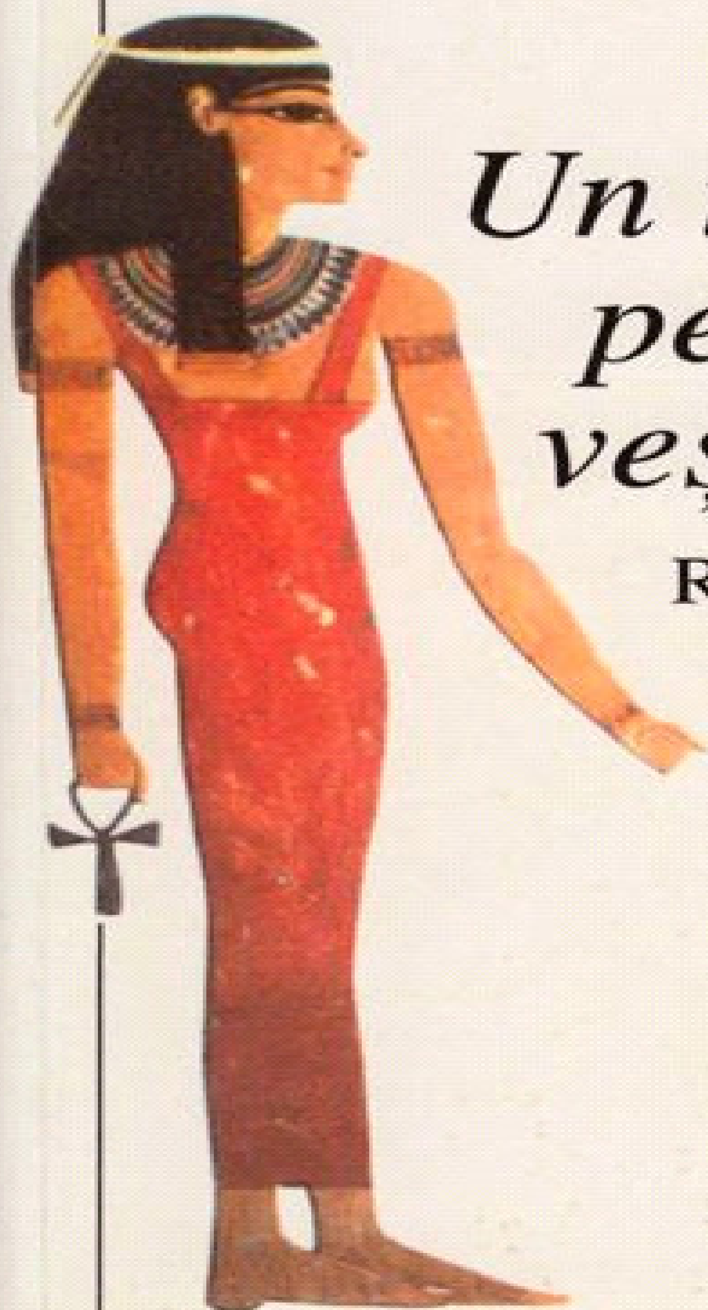

CHRISTIAN JACQ

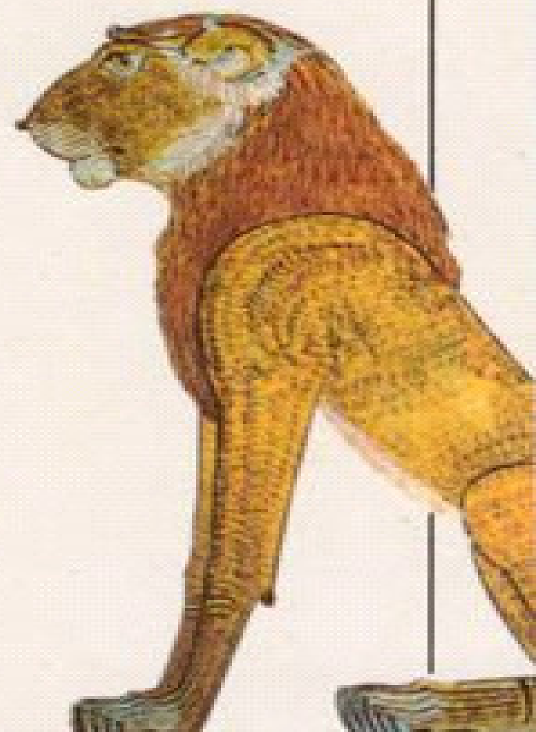
RAMSES

**

Un templu pentru veșnicie

ROMAN

EDITURA ALLFA

Christian Jacq

RAMSES

**

Un Templu Pentru Veşnicie

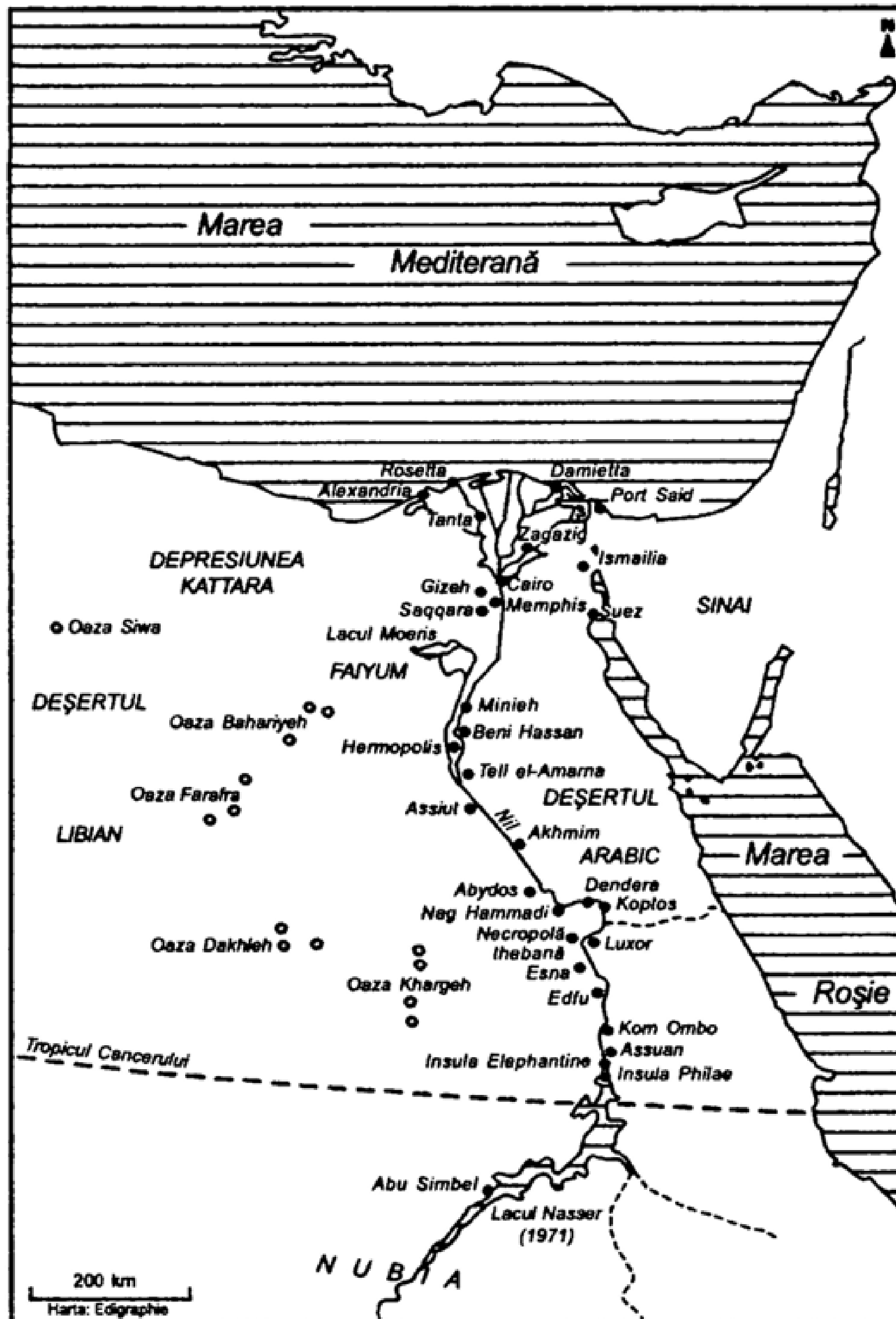
Volumul II

RAMSÈS * LE TEMPLE DES MILLIONS D 'ANNÉES
Christian Jacq

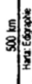
Traducere de Eugen Damian

ISBN 973-8457-51-3
Bucureşti, Editura ALLFA
2004

HARTA EGIPTULUI

Marea
Mediterană
Rosetta
Damietta
Alexandria
Port Said
Tanta
Zagazig
Ismailia
DEPRESIUNEA
KATTARA
Gizeh
Cairo
Saqqara
Memphis
Suez
SINAI
Oaza Siwa
Lacul Moeris
FAIYUM
DEŞERTUL
Oaza Bahariyeh
Minieh
Beni Hassan
Hermopolis
Tell el-Amarna
Oaza Farafra
DEŞERTUL
Assiut
Nil
LIBIAN
Akhmim
ARABIC
Marea
Abydos
Dendera
Neg Hammadi
Koptos
Necropolă
thebană
Luxor
Oaza Dakhleh
Esna
Oaza Khargeh
Edfu
Roşie
Kom Ombo
Assuan
Tropicul Cancerului
Insula Elephantine
Insula Philae
Abu Simbel
Lacul Nasser
(1971)
NUBIA
200 km
Harta: Edigraphie

HARTA DE LA VECHIUL ORIENT APROPIAT PÂNĂ LA NOUL IMPERIU

Capitolul 1

Ramses era singur şi aştepta un semn din partea lumii invizibile.

Singur, faţă-n faţă cu deşertul, cu imensitatea unui peisaj pârjolit şi arid, cu propriul destin, al cărui înţeles încă îi scăpa.

La douăzeci şi trei de ani, prinţul Ramses era un atlet de un metru optzeci, cu un minunat păr blond, cu faţa prelungă şi o musculatură fină şi puternică; fruntea largă, arcadele proeminente, sprâncenele stufoase, ochii mici şi vioi, nasul lung şi puţin arcuit, urechile rotunde, cu un contur delicat, buzele destul de groase, bărbia voluntară, toate acestea alcătuiau un chip autoritar şi seducător.

Atât de tânăr pentru drumul deja parcurs! Scrib regal, iniţiat în misterele din Abydos şi regentul regatului egiptean pe care Seti îl destinase tronului, desemnându-şi fiul mai mic drept succesor.

Însă Seti, acest grandios faraon, acest suveran de neînlocuit care menţinuse fericirea ţării sale, prosperitatea şi pacea, murise după cincisprezece ani de guvernare excepţională, cincisprezece ani prea scurţi ce-şi luaseră zborul ca o pasăre ibis în asfinţitul unei zile de vară.

Fără ca fiul său să-şi dea seama, Seti, un tată îndepărtat, de temut şi exigent, îl învăţase puţin câte puţin practica puterii, supunându-l la numeroase încercări, prima fiind întâlnirea cu taurul sălbatic, stăpânul puterii. Adolescentul avusese curajul să-l înfrunte, dar nu şi capacitatea să-l învingă; fără intervenţia lui Seti, monstrul l-ar fi sfâşiat pe Ramses cu coarnele. Atunci s-a imprimat în inima lui prima datorie a Faraonului: apărarea celui slab de cel puternic.

Secretul adevăratei puteri îl deţinea regele şi numai regele; prin magia experienţei, acesta i-l comunicase lui Ramses, etapă după etapă, fără să-şi dezvăluie planul. De-a lungul anilor, fiul se apropiase de tată, spiritele lor se uniseră în aceeaşi credinţă, cu acelaşi elan. Sever, rezervat, Seti vorbea puţin, însă el îi oferise lui Ramses privilegiul unic al întâlnirilor în cursul cărora se străduise să-i transmită din experienţa profesiei de rege al Egiptului de Sus şi de Jos.

Ore luminoase, momente de graţie, acum dispărute în tăcerea morţii.

Sufletul lui Ramses se deschisese precum caliciul unei flori pentru a primi cuvintele Faraonului, pentru a le conserva ca pe cele mai preţioase comori şi a le face să trăiască în gândurile şi acţiunile sale. Dar Seti se unise din nou cu fraţii săi, zeii, iar Ramses rămăsese singur, lipsit de prezenţa regelui, de acea prezenţă.

Se simţea părăsit, incapabil să suporte sarcina care-i apăsa pe umeri. Să guverneze Egiptul... La treisprezece ani visase la asta, aşa cum visează un copil la un joc inaccesibil; apoi renunţase la această idee smintită, convins că tronul îi era promis lui Şenar, fratele lui mai mare.

Faraonul Seti şi Tuya, marea soţie regală, hotărâseră altfel. După ce studiaseră comportamentul celor doi fii ai lor, Ramses fusese cel desemnat să îndeplinească funcţia supremă. De ce nu aleseseră un om mai puternic şi mai abil, un om de statura lui Seti! Ramses se simţea pregătit să înfrunte orice duşman într-o singură luptă, dar nu să se afle la cârma statului, pe apele nesigure ale viitorului. În luptă, în Nubia, îşi dovedise vitejia; energia lui inepuizabilă îl purta, dacă era nevoie, pe cărările războiului pentru a-şi apăra ţara, dar cum să comande o armată de funcţionari, de demnitari şi de preoţi a căror viclenie îl depăşea?

Fondatorul dinastiei, primul Ramses, fusese un vizir bătrân căruia înţelepţii îi încredinţaseră o putere pe care el n-o dorise; la vremea încoronării, succesorul lui, Seti, era deja un bărbat matur şi experimentat. Ramses nu avea decât douăzeci şi trei de ani şi se mulţumise să trăiască în umbra protectoare a tatălui său, urmându-i hotărârile şi răspunzând la chemările lui. Ce minunat era să aibă încredere într-un ghid care-i trasa calea! Să lucreze la ordinele lui Seti, să servească Egiptul ascultându-l pe faraon, să găsească mereu răspunsuri la întrebări în preajma lui... Acel paradis devenise inaccesibil.

Iar destinul cuteza să-i ceară lui, lui Ramses, un tânăr aprig şi înflăcărat, să-l înlocuiască pe Seti!

N-ar fi trebuit oare să izbucnească în râs şi să fugă în deşert, atât de departe încât să nu-l mai găsească nimeni?

Sigur că putea să aibă încredere în aliaţi: Tuya, mama sa complice exigentă şi fidelă, soţia lui, Nefertari, atât de frumoasă şi de calmă, prietenii din copilărie, Moise evreul, constructor pe şantierele regale, Acha, diplomatul, Setau, îmblânzitorul de şerpi, secretarul său particular, Ameni, care-şi legase soarta de cea a lui Ramses.

Oare clanul duşmanilor nu va deveni tot mai puternic? Şenar nu va renunţa să pună mâna pe tron. Ce fel de alianţe obscure va născoci pentru a-şi împiedica fratele să guverneze? Dacă, în această clipă, Şenar s-ar fi prezentat în faţa Ramses nu i-ar fi opus nici o rezistenţă. De vreme ce-şi dorea atâta dubla coroană, atunci s-o aibă!

Dar avea el dreptul să-şi trădeze tatăl renunţând la sarcina pe care i-o încredinţase? Ar fi fost atât de simplu să creadă că Seti se înşelase sau că şi-ar fi putut schimba părerea... Ramses nu se va minţi singur. Destinul lui depindea de răspunsul lumii invizibile.

Aici, în deşert, în inima acestui pământ roşu, impregnat de o energie periculoasă, va obţine acest răspuns.

Şezând, cu privirea pierdută în cer, Ramses aştepta. Un faraon nu putea fi decât un om al deşertului, îndrăgostit de singurătate şi de imensitate; focul ascuns în pietre şi în nisip fie îi va hrăni sufletul, fie i-l va distruge. Focul avea să hotărască.

Soarele se apropia de zenit, iar vântul se potolea treptat. O gazelă sărea de pe o dună pe alta. Pericolul se apropia.

Brusc, se ivi din neant.

Un leu enorm, de peste patru metri lungime, cântărind mai mult de trei sute de kilograme. Coama care parcă ardea îi dădea alura unui războinic triumfător, al cărui trup musculos se deplasa cu supleţe.

În momentul în care îl zări pe Ramses scoase un răget impresionant care se auzi pe o rază de cincisprezece kilometri de jur împrejur. Dotat cu nişte colţi redutabili şi cu gheare ascuţite, fiara îşi fixa prada.

Fiul lui Seti nu avea nici o şansă să-i scape.

Leul se apropie şi se opri la câţiva metri de el. I se distingeau ochii aurii. Clipe lungi, se înfruntară din priviri.

Animalul alungă o muscă bătând din coadă; iritat pe neaşteptate, înaintă din nou.

Ramses se ridică, cu privirea fixată în cea a leului.

— Pe tine, Voinicule, pe tine te-am salvat de la o moarte sigură! Ce soartă îmi rezervi tu acum?

Uitând de pericol, Ramses îşi aminti de puiul de leu agonizând în savana nubiană; muşcat de un şarpe, dăduse dovadă de o rezistenţă de necrezut înainte de a fi vindecat de remediile lui Setau şi de a deveni o adevărată sălbăticiune.

Pentru prima dată, Voinicul scăpase din locul îngrădit unde era închis în absenţa lui Ramses. Oare natura lui de felină îşi reluase locul, făcându-l feroce şi nemilos faţă de cel pe care îl considerase totuşi drept stăpân?

— Hotărăşte-te, Voinicule! Ori devii aliatul meu pe viaţă, ori mă ucizi.

Leul se ridică pe labele din spate şi le puse pe cele din faţă pe umerii lui Ramses. Şocul se dovedi brutal, însă prinţul se ţinu bine. Ghearele nu erau scoase, iar botul fiarei adulmecă nasul lui Ramses.

Între ei nu era decât prietenie, încredere şi respect.

— Mi-ai trasat destinul.

De acum înainte, cel pe care Seti îl numise „Fiul Luminii” nu mai avea de ales.

Va lupta ca un leu.

Capitolul 2

Palatul regal din Memphis era în mare doliu. Bărbaţii nu se mai rădeau, femeile purtau părul despletit. În timpul celor şaptezeci de zile, cât urma să dureze mumificarea lui Seti, Egiptul avea să trăiască, de bine de rău, într-un fel de vid; regele era mort, tronul său rămânea vacant până la proclamarea oficială a succesorului, care nu avea să survină decât după punerea în mormânt şi uniunea mumiei lui Seti cu lumina celestă. Serviciile de frontieră erau în stare de alertă, iar trupele pregătite să contracareze orice tentativă de invazie se aflau sub comanda regentului Ramses şi a marii soţii regale Tuya. Deşi principalul pericol, acela reprezentat de hitiţi[1], nu părea să ameninţe prea curând, un raid nu era deloc exclus. De secole, bogatele provincii agricole din Deltă erau o pradă tentantă pentru „alergătorii pe nisip”, beduinii nomazi din Sinai, ca şi pentru prinţii Asiei, capabili să se coalizeze şi să atace nord-estul Egiptului.

Plecarea lui Seti în lumea de dincolo dăduse naştere fricii; atunci când dispărea un faraon, forţele haosului ameninţau să se năpustească asupra Egiptului şi să distrugă o civilizaţie construită dinastie de dinastie. Va fi capabil tânărul Ramses să ferească cele Două Tărâmuri[2] de nenorocire? O parte a notabilităţilor nu-i acorda nici o încredere şi dorea să-l vadă înlăturat în favoarea fratelui său Şenar, mai abil şi mai puţin impetuos.

Marea soţie regală nu-şi modificase obiceiurile după moartea soţului său, în vârstă de patruzeci şi doi de ani, părând înaltă, cu nasul fin şi drept, ochii mari şi migdalaţi privind sever şi pătrunzător, bărbia aproape pătrată, se bucura de o autoritate morală de necontestat. Nu încetase nici un moment să-l secondeze pe Seti; în absenţa lui, în timpul călătoriilor Faraonului în străinătate, ea fusese aceea care guvernase ţara cu o mână de fier.

La ivirea zorilor, Tuyei îi plăcea să se plimbe prin grădina plantată cu tamaris şi sicomori; în mers, îşi organiza în minte ziua de lucru, o alternanţă de reuniuni profane şi de ritualuri spre gloria puterii divine.

O dată cu dispariţia lui Seti, chiar şi cel mai mic gest îi părea lipsit de sens. Tuya nu mai avea altă dorinţă decât aceea de a-şi întâlni cât mai repede soţul într-un univers fără conflicte, departe de lumea oamenilor, însă

va accepta povara anilor pe care destinul i-o va impune. Fericirea ce-i fusese oferită trebuia s-o înapoieze ţării, slujind-o până la ultima suflare.

Silueta elegantă a lui Nefertari apăru din boarea dimineţii; „mai frumoasă decât frumoasele palatului”, după expresia pe care poporul i-o atribuise, soţia lui Ramses avea părul de un negru strălucitor, iar ochii verzi-albaştri de o blândeţe sublimă. Muziciană în templul zeiţei Hathor din Memphis, ţesătoare remarcabilă, bună cunoscătoare a vechilor autori, precum înţeleptul Ptah-hotep, Nefertari nu provenea dintr-o familie nobilă; însă Ramses se îndrăgostise nebuneşte de ea, de frumuseţea ei, de inteligenţa şi maturitatea surprinzătoare la o femeie atât de tânără. Tuya o alesese intendenta casei sale, post pe care continua să-l ocupe, deşi devenise soţia regentului. Între regina Egiptului şi Nefertari se născuse o veritabilă complicitate, înţelegându-se una pe alta aproape fără cuvinte.

— Ce multă rouă e în dimineaţa asta, Maiestate; cine va şti să cânte generozitatea pământului nostru?

— De ce te-ai trezit aşa de devreme, Nefertari?

— Dumneavoastră ar trebui să vă odihniţi, nu credeţi?

— Nu mai ajung să dorm.

— Cum să vă uşurez durerea, Maiestate ?

Un surâs trist flutură pe buzele Tuyei.

— Seti este de neînlocuit; restul zilelor mele nu va fi decât o lungă suferinţă atenuată doar de domnia fericită a lui Ramses. Pentru mine e singura raţiune de a trăi.

— Sunt neliniştită, Maiestate.

— De ce anume te temi?

— Mă tem că voinţa lui Seti nu va fi respectată.

— Cine ar îndrăzni să se ridice împotriva ei?

Nefertari rămase tăcută.

— Te gândeşti la fiul meu mai mare, Şenar, nu-i aşa? Îi cunosc vanitatea şi ambiţia, însă nu va fi atât de nesocotit încât să nu-şi asculte tatăl.

Razele aurii ale luminii ce se năştea scăldară grădina în lumină.

— Mă crezi naivă, Nefertari? Mi se pare că nu-mi împărtăşeşti deloc părerea.

— Maiestate...

— Ai vreo informaţie precisă?

— Nu, nu e decât un sentiment, un sentiment vag.

— Spiritul tău e intuitiv şi viu ca fulgerul, iar calomnia îţi este străină; dar există vreun alt mijloc de a-l împiedica pe Ramses să domnească decât acela de a-l suprima?

— De asta mă tem şi eu, Maiestate.

Tuya mângâie o ramură de tamaris.

— Oare Şenar va pune la temelia domniei lui o crimă?

— Un asemenea gând mă înspăimântă, ca şi pe dumneavoastră, dar nu sunt în stare să mi-l alung din minte. Judecaţi-mă aspru dacă vi se pare neverosimil, dar nu pot să tac.

— În ce mod e asigurată securitatea lui Ramses?

— Leul şi câinele veghează asupra lui, ca şi Serramanna, şeful gărzii sale personale; de când Ramses s-a întors dintr-o călătorie solitară în deşert, am reuşit să-l conving să nu rămână niciodată fără protecţie.

— Doliul naţional durează de zece zile, îi aminti marea soţie regală; în două luni, corpul neperisabil al lui Seti va fi depus în lăcaşul său pentru eternitate. Apoi Ramses va fi încoronat, iar tu vei deveni regina Egiptului.

*

Ramses se înclină în faţa mamei sale, apoi o îmbrăţişă cu tandreţe. Ea, care părea atât de fragilă, îi dădea o lecţie de demnitate şi de nobleţe.

— De ce zeii ne impun o încercare aşa de crudă?

— Spiritul lui Seti trăieşte în tine, fiule; timpul lui s-a împlinit, al tău de-abia începe. Va învinge moartea dacă tu îi continui opera.

— Umbra lui e uriaşă.

— Nu eşti tu Fiul Luminii, Ramses? Împrăştie tenebrele care ne înconjoară, respinge haosul care ne asaltează.

Tânărul se îndepărtă de regină.

— Leul şi cu mine am fraternizat în deşert.

— Ăsta era semnul pe care-l aşteptai, nu-i aşa?

— Cu siguranţă, dar îmi dai voie să-ţi cer o favoare?

— Te ascult.

— În timp ce tatăl meu părăsea Egiptul pentru a-şi manifesta puterea în străinătate, tu erai aceea care guverna.

— Aşa cerea tradiţia.

— Tu ai experienţa puterii şi toată lumea te venerează; de ce să nu urci pe tron?

— Pentru că nu asta a fost voinţa lui Seti; el reprezenta legea, această lege pe care noi o iubim şi o respectăm. Pe tine te-a ales, fiule, tu trebuie să domneşti. O să te ajut cu toate forţele mele şi am să te sfătuiesc dacă doreşti.

Ramses nu mai insistă.

Mama lui era singura fiinţă care i-ar fi putut schimba cursul destinului şi l-ar fi putut elibera de povară; dar Tuya rămânea fidelă regelui defunct şi nu avea de gând să-şi modifice poziţia. Oricare ar fi fost îndoielile şi neliniştile lui, Ramses va trebui să-şi croiască propriul drum.

*

Serramanna, şeful gărzii personale a lui Ramses, nu părăsea niciodată aripa palatului unde lucra viitorul rege al Egiptului. Numirea sardului, un fost pirat, în acest post dăduse naştere la multe comentarii; toată lumea era convinsă că, mai curând sau mai târziu, uriaşul cu mustăţi în furcă îl va trăda pe fiul lui Seti.

Pentru moment, nimeni nu intra în palat fără autorizarea lui. Marea soţie regală îi recomandase să-i alunge pe intruşi şi să nu ezite să se servească de sabie în caz de pericol.

Atunci când ecourile unei dispute ajunseră la urechile lui, Serramanna se grăbi să ajungă în vestibulul destinat vizitatorilor.

— Ce se-ntâmplă aici?

— Omul ăsta vrea să intre cu forţa, îi răspunse un soldat, arătând spre un uriaş bărbos cu un păr bogat şi umeri largi.

— Cine eşti? întrebă Serramanna.

— Moise Evreul, prieten din copilărie cu Ramses şi constructor în serviciul Faraonului.

— Ce doreşti?

— De obicei, Ramses nu-mi închide uşa în nas.

— Astăzi eu hotărăsc.

— Regentul e sechestrat cumva?

— Securitatea o cere... Care e motivul vizitei tale?

— Nu te priveşte.

— În cazul ăsta, întoarce-te de unde ai venit şi nu te mai apropia de palat; altfel, pun să te aresteze.

Nu fură necesari mai mult de patru soldaţi pentru a-l imobiliza pe Moise.

— Anunţă-l pe Ramses că sunt aici, altfel o să-ţi pară rău!

— Ameninţările tale mă lasă rece.

— Prietenul meu mă aşteaptă! Poţi înţelege asta?

Lungii ani de piraterie şi multele bătălii sălbatice dezvoltaseră la Serramanna un simţ ascuţit al pericolului. În ciuda forţei fizice şi a tonului ridicat, Moise i se păru sincer.

Ramses şi Moise se îmbrăţişară.

— Ăsta nu mai e un palat, exclamă evreul, ci o fortăreaţă!

— Mama, soţia, secretarul meu particular, Serramanna şi alţi câţiva se tem de ce e mai rău.

— Mai rău... Ce înseamnă asta?

— Un atentat.

Pe pragul sălii de audienţe a regentului, ce dădea spre grădină, dormea leul uriaş al lui Ramses; între labele lui din faţă stătea întins Străjerul, câinele galben-auriu.

— Avându-i pe ei în preajmă, de ce te mai temi?

— Nefertari e convinsă că Şenar n-a renunţat la domnie.

— O lovitură în forţă înainte de punerea în mormânt a lui Seti... Nu e deloc stilul lui. El preferă să acţioneze din umbră şi mizează pe trecerea timpului.

— Deocamdată, tocmai timpul îi lipseşte.

— Ai dreptate... Dar nu va îndrăzni să te înfrunte.

— Să te audă zeii! Egiptul n-ar avea nimic de câştigat. Ce se vorbeşte în Karnak?

— Se zvonesc multe împotriva ta.

Sub conducerea unui maistru, Moise îndeplinea funcţia de şef de lucrări pe imensul şantier din Karnak unde Seti începuse construcţia unei gigantice săli cu coloane, întreruptă de moartea faraonului.

— Ce se zvoneşte?

— Preoţii lui Amon, câţiva nobili, vizirul din sud... Sora ta Dolenta, şi soţul ei, Sary, îi încurajează. N-au suportat exilul impus de tine, atât de departe de Memphis.

— Oare acest mizerabil Sary n-a încercat să se debaraseze de mine şi de Ameni, secretarul meu particular şi prietenul nostru din copilărie? Faptul că i-am obligat pe el şi pe sora mea să părăsească Memphisul şi să plece în Theba reprezintă o pedeapsă destul de uşoară!

— Aceste flori otrăvitoare nu cresc decât în nord; în sud, la Theba, pier. Ar fi trebuit să-i pedepseşti mai aspru şi să-i condamni la un exil veritabil.

— Dolenta e sora mea, iar Sary mi-a fost educator şi preceptor.

— Oare un rege trebuie să se arate atât de îngăduitor cu apropiaţii lui?

Ramses tresări.

— Încă nu sunt rege, Moise!

— Ar fi trebuit măcar să depui o plângere şi să laşi justiţia să-şi urmeze cursul.

— Dacă sora mea şi soţul ei ies de sub restricţie, o să-i pedepsesc cu asprime.

— Aş vrea să te cred; nu ai deloc conştiinţa resentimentelor duşmanilor tăi.

— Îmi plâng tatăl, Moise.

— Şi uiţi de popor şi de ţară! Crezi că Seti, din înaltul cerului, îţi apreciază comportamentul ăsta mediocru?

Dacă Moise nu era prietenul lui, Ramses l-ar fi lovit.

— Inima unui monarh trebuie să fie de piatră?

— Cum ar putea un om, prizonier al propriei dureri, oricât de legitimă ar fi aceasta, să guverneze? Şenar a încercat să mă corupă şi să mă asmută împotriva ta. Acum îţi dai seama de pericol?

Această destăinuire îl uimi pe Ramses.

— Adversarul tău e redutabil, urmă Moise; ai de gând să ieşi din amorţeală?

Capitolul 3

Memphis, capitala economică a ţării, situată la joncţiunea Deltei cu valea Nilului, se găsea într-o stare de letargie. În portul „Drum bun” majoritatea corăbiilor comerciale rămăseseră ancorate la ţărm; în timpul celor şaptezeci de zile de doliu tranzacţiile comerciale erau suspendate şi nici un banchet nu avea să se desfăşoare în vastele vile ale nobililor.

Moartea lui Seti fusese un adevărat şoc pentru marele oraş. Sub domnia lui se născuse prosperitatea, însă ea părea acum fragilă în ochii principalilor negociatori, tot aşa cum un faraon slab ar fi făcut Egiptul vulnerabil şi instabil. Şi cine l-ar fi putut egala pe Seti? Şenar, fiul lui mai mare, ar fi putut fi un bun gestionar, dar suveranul, bolnav, îl preferase pe tânărul şi clocotitorul Ramses, a cărui purtare s-ar fi potrivit mai bine unui seducător decât unui şef de stat. Chiar şi cei mai vizionari comiteau erori câteodată; se zvonea, precum în Theba, că Seti probabil se înşelase desemnându-şi fiul mai mic drept succesor.

Nerăbdător, Şenar umbla de colo-colo prin sala de oaspeţi a locuinţei lui Meba, ministrul Afacerilor externe, un sexagenar discret, cu o ţinută frumoasă şi un chip deschis ce inspira încredere. Inamic al lui Ramses, el îl susţinea pe Şenar, ale cărui vederi politice şi economice îi păreau excelente. Nu era oare de viitor deschiderea unei pieţe mediteraneene şi asiatice printr-un maximum de alianţe comerciale, chiar cu preţul ignorării câtorva valori desuete? Mai bine să vinzi arme decât să ai nevoie de ele.

— O să vină? întrebă Şenar.

— E de partea noastră, fiţi pe pace.

— Nu-mi plac brutele de soiul ăsta, îşi schimbă părerea după cum bate vântul.

Fiul mai mare al lui Seti era un bărbat scund, îndesat şi corpolent, cu o faţă rotundă şi obraji bucălaţi; buzele pline şi lacome îi trădau gustul pentru traiul bun, iar ochii mici şi căprui exprimau o necontenită agitaţie. Greu, masiv, detesta soarele şi exerciţiul fizic; vocea lui mieroasă şi nesigură încerca să manifeste o distincţie şi un calm de care, cel mai adesea, era lipsit.

Şenar era pacifist din interes. I se părea o absurditate să-şi apere ţara izolând-o de mersul afacerilor; cuvântul „trădare” nu era folosit decât de moraliştii incapabili să facă avere. Ramses, educat după metode învechite, nu merita să guverneze. Astfel încât Şenar nu avea nici o remuşcare punând la cale un complot care să-i ofere puterea: Egiptul îi va fi recunoscător.

Mai trebuia ca principalul lui aliat să nu renunţe la proiectul comun.

— Dă-mi ceva de băut, ceru Şenar.

Meba îşi servi înaltul oaspete cu o cupă de bere proaspătă.

— N-ar trebui să avem încredere în el.

— Sunt convins că o să vină; nu uitaţi că vrea să se întoarcă acasă cât mai repede.

În sfârşit, paznicul locuinţei ministrului Afacerilor externe anunţă sosirea vizitatorului atât de aşteptat.

Blondul Menelau, cu ochi pătrunzători, fiul lui Atreu, iubit de zeul războiului şi rege al Lacedemoniei, învingătorul troienilor, purta o platoşă dublă şi o centură lată închisă cu agrafe de aur. Egiptul îi acordase ospitalitate pe timpul reparării corăbiilor, însă soţia lui, Elena, nu mai voia să părăsească pământul faraonilor, temându-se de tratamentul la care urma să fie supusă la curtea soţului ei şi în urma căruia avea să devină o simplă sclavă. Cum Elena beneficia de sprijinul şi protecţia reginei Tuya, Menelau avea mâinile legate; din fericire, Şenar îi venise în ajutor, recomandându-i răbdare pentru a putea dezvolta o strategie cu sorţi de izbândă.

Atunci când Şenar va fi faraon, Menelau va pleca spre Grecia împreună cu Elena.

De mai multe luni de zile soldaţii greci se integraseră în rândul populaţiei egiptene; unii fuseseră plasaţi sub comandament egiptean, iar alţii deschiseseră magazine, cu toţii părând satisfăcuţi de norocul ce dăduse peste ei. În realitate, nu aşteptau decât ordinul şefului lor pentru a trece la acţiune, reînnoind, la o scară mai mare, episodul calului troian.

Grecul îl măsură pe Meba cu neîncredere.

— Spuneţi-i să plece, îi ceru el lui Şenar; nu vreau să discut decât cu dumneavoastră.

— Ministrul Afacerilor externe e aliatul nostru.

— N-am să mai spun încă o dată.

Cu un gest, Şenar îi ordonă compatriotului său să se retragă.

— Cum stăm? întrebă Menelau.

— A venit vremea să intervenim.

— Sunteţi sigur? Cu obiceiurile voastre bizare şi această interminabilă mumificare, o să ne pierdem capul!

— Trebuie să acţionăm înainte de punerea în mormânt a mumiei tatălui meu.

— Oamenii mei sunt pregătiţi.

— Nu sunt partizanul unei violenţe inutile şi...

— Destul cu tergiversările, Şenar! Vouă, egiptenilor, vă e frică să luptaţi; noi, grecii, am petrecut ani buni luptând împotriva troienilor, pe care i-am masacrat. Dacă doriţi moartea lui Ramses, spuneţi-o odată şi aveţi încredere în sabia mea!

— Ramses e fratele meu, iar viclenia este uneori mai eficace decât forţa brutală.

— Doar uniunea dintre ele asigură victoria; pe mine, un erou al războiului Troiei, mă învăţaţi strategie?

— Trebuie s-o recuceriţi pe Elena.

— Elena, Elena, mereu Elena! Dar fără femeia asta afurisită nu mă pot întoarce în Lacedemonia.

Şenar zâmbi. De data asta, şansa era de partea lui; cu ajutorul grecului îşi va atinge scopul.

— Nu există decât două piedici majore: leul şi Serramanna. Îl otrăvim pe primul şi îl suprimăm pe al doilea. Pe urmă, îl ridicăm pe Ramses şi îl trimitem în Grecia.

— De ce să nu-l ucidem?

— Pentru că domnia mea nu va debuta printr-o vărsare de sânge. În mod oficial, Ramses renunţă la tron şi hotărăşte să plece într-o lungă călătorie în cursul căreia cade victimă unui accident nefericit.

— Şi Elena?

— Din momentul în care voi fi încoronat, mama mea va trebui să-mi dea ascultare şi va înceta s-o protejeze. Dacă Tuya nu se arată rezonabilă, o închid într-un templu.

Menelau căzu pe gânduri.

— Pentru un egiptean, nu e rău conceput planul... Aveţi otrava necesară?

— Bineînţeles.

— Ofiţerul grec pe care am reuşit să-l angajez în garda personală a fratelui vostru e un soldat experimentat; îi va tăia gâtul lui Serramanna în timpul somnului. Când acţionăm?

— Încă puţină răbdare, trebuie să mă întorc la Theba; la întoarcere dăm lovitura.

Elena gusta fiecare clipă a unei fericiri pe care o crezuse dispărută pentru totdeauna, îmbrăcată într-o robă largă ce răspândea parfum de nectar, cu capul acoperit de un văl care s-o apere de soare, trăia un vis minunat la curtea Egiptului. Ea, pe care grecii o tratau ca pe o „căţea perversă”, reuşise să scape de Menelau, acest tiran ticălos şi laş, a cărui cea mai mare plăcere consta în a umili oamenii, Tuya, marea soţie regală, şi Nefertari, soţia lui Ramses, îi oferiseră prietenia lor şi-i permiseseră să trăiască în libertate într-o ţară în care femeia nu era închisă într-o locuinţă, fie ea şi princiară.

Oare Elena era cea responsabilă de miile de morţi greci şi troieni? Ea nu dorise această nebunie ucigaşă care, atâţia ani, îi făcuse pe nişte tineri să se omoare între ei; dar zvonurile continuau s-o acuze şi s-o condamne, fără să-i lase posibilitatea să se apere. Aici, în Memphis, nu i se făcea nici un reproş; ţesea, asculta muzică sau cânta ea însăşi, se îmbăia în bazine şi se bucura de farmecele inepuizabile ale grădinilor palatului. Zornăitul armelor se estompase, cedând locul păsărilor cântătoare.

De mai multe ori pe zi, Elena, cu braţele sale albe, se ruga zeilor ca visul să nu se termine: nu dorea decât să uite trecutul, Grecia şi pe Menelau.

În timp ce se plimba pe o alee acoperită cu nisip, zări cadavrul unui cocor cenuşiu. Apropiindu-se, constată că pântecul frumoasei păsări fusese despicat. Elena îngenunche şi-i examină intestinele; la greci, ca şi la troieni, toată lumea îi cunoştea talentele de ghicitoare.

Soţia lui Menelau rămase nemişcată minute lungi.

Ceea ce citise în măruntaiele nefericitului cocor o înfricoşase.

Capitolul 4

Theba, marele oraş din sudul Egiptului, era domeniul lui Amon, zeul ce înarmase braţul eliberatorilor atunci când aceştia, cu mai multe secole înainte, îi alungaseră pe ocupanţii hyksos, nişte asiatici cruzi şi barbari. Din momentul în care ţara îşi recăpătase independenţa, faraonii începuseră să-i aducă omagiu lui Amon şi să-i înfrumuseţeze templul, generaţie după generaţie. Tot aşa şi Karnak, un imens şantier niciodată întrerupt, devenise cel mai mare şi mai bogat sanctuar egiptean, un fel de stat în stat, al cărui mare preot părea mai mult un gospodar cu puteri extinse decât un om al rugăciunii.

La sosirea în Theba, Şenar solicitase o audienţă. Cei doi bărbaţi se întreţineau într-un chioşc de lemn acoperit de glicină şi caprifoi, nu departe de lacul sacru, a cărui prezenţă aducea puţină răcoare.

— Aţi venit fără escortă? se miră marele preot.

— Foarte puţini sunt la curent cu prezenţa mea aici.

— A... doriţi prin urmare să fiu discret.

— Opoziţia dumneavoastră faţă de Ramses mai este de actualitate?

— Mai mult ca oricând. E tânăr, impetuos şi iute la mânie, domnia lui ar fi dezastruoasă. Seti a comis o eroare numindu-l succesor.

— Îmi acordaţi încrederea dumneavoastră?

— Ce loc îi veţi rezerva templului lui Amon dacă urcaţi pe tron?

— Primul loc, bineînţeles.

— Seti a favorizat alţi clerici, precum cei din Heliopolis sau Memphis; singura mea ambiţie este să nu văd Karnakul izgonit pe planul al doilea.

— Asta e intenţia lui Ramses, nu a mea.

— Ce propuneţi, Şenar?

— Să acţionăm, şi să acţionăm repede.

— Altfel spus, înainte de punerea în mormânt a mumiei lui Seti.

— De fapt, e ultima noastră şansă.

Şenar ignora faptul că marele preot al lui Amon era foarte grav bolnav; potrivit medicului său, îi mai rămăseseră câteva luni de trăit, poate chiar câteva săptămâni. O astfel de soluţie rapidă îi apăru demnitarului ca expresia bunăvoinţei zeilor, înainte de a muri, va avea şansa să-l vadă pe

Ramses îndepărtat de la puterea supremă, iar Karnak-ul va fi în acest fel salvat.

— Nu voi tolera nici un fel de violenţă, decretă marele preot; Amon ne-a dăruit pacea şi nimeni nu trebuie s-o încalce.

— Fiţi sigur de asta; chiar dacă e incapabil să guverneze, Ramses e fratele meu şi simt multă afecţiune pentru el. Nu n-am gândit nici un moment să-i pricinuiesc vreun rău.

— Ce soartă îi veţi rezerva?

— E un tânăr energic, îndrăgostit de aventură şi de spaţiile vaste; de vreme ce va fi scutit de o povară prea grea pentru el va întreprinde o călătorie lungă şi va vizita mai multe ţări străine. Când se va întoarce, experienţa lui ne va folosi.

— Ţin în egală măsură ca regina Tuya să rămână sfătuitoarea voastră privilegiată.

— Asta fără discuţie.

— Fiţi fidel lui Amon, Şenar, şi norocul vă va surâde.

Fiul mai mare al lui Seti se înclină cu deferenţă. Credulitatea bătrânului preot era o ocazie minunată.

*

Dolenta, sora mai mare a lui Ramses, îşi aplica unguente pe pielea sa grasă. Nici frumoasă, nici urâtă, prea voluminoasă, mereu plictisită, ea detesta Theba şi sudul. O femeie de condiţia ei nu putea trăi decât la Memphis, acolo unde îşi petrecea timpul ocupându-se de miile de drame domestice ce animau existenţa aurită a familiilor nobile.

Se plictisea în Theba. Sigur că fusese primită în cea mai bună societate şi alerga de la un banchet la altul, bucurându-se de calitatea de fiică a marelui Seti; însă aici moda era în urmă faţă de cea din Memphis, iar soţul ei, rubicondul şi jovialul Sary, fost preceptor al lui Ramses, cădea tot mai mult pradă neurasteniei. El, odată superior al Kap-ului, universitate însărcinată cu formarea viitorilor responsabili ai regatului, să fie obligat la inactivitate printr-o greşeală a lui Ramses!

Da, Sary fusese sufletul unui complot mediocru vizând eliminarea lui Ramses; da, soţia lui, Dolenta, ţinuse partea lui Şenar contra fratelui său; da, rătăciseră drumul, însă Ramses n-ar fi trebuit să le acorde iertarea ţinând cont de moartea lui Seti?

Numai răzbunarea era pe măsura acestei cruzimi. Soarta va sfârşi prin a se întoarce împotriva lui Ramses şi, în acea zi, Dolenta şi Sary vor profita de ocazie, în aşteptare, Dolenta îşi îngrijea pielea, iar Sary citea sau dormea.

Sosirea lui Şenar îi trezi din amorţeală.

— Fratele meu mult iubit! exclamă Dolenta, îmbrăţişându-l. Ai venit cu veşti bune?

— Posibil.

— Nu ne ţine pe jar! îi ceru Sary.

— Voi fi rege.

— Oare s-a apropiat clipa răzbunării noastre?

— Întoarceţi-vă cu mine la Memphis; o să vă ascund până la dispariţia lui Ramses.

Dolenta păli.

— Dispariţia...

— Nu te îngrijora, mica mea soră; va pleca în străinătate.

— O să-mi dai un post important la curte? întrebă Sary.

— Ai fost necugetat, însă calităţile tale îmi vor fi de folos. E de-ajuns să-mi fii fidel şi cariera ta va fi strălucitoare.

— Ai cuvântul meu, Şenar.

*

Frumoasa Iset se plictisea în somptuosul palat din Theba, unde îl creştea cu dragoste pe Kha, fiul pe care i-l dăruise Ramses; cu ochii săi verzi, nasul mic şi drept, buzele fine, graţioasă, nesupusă şi veselă, Iset era o femeie foarte frumoasă şi a doua soţie a regentului.

„A doua soţie”... Cât de greu îi era să accepte acest titlu şi să se supună situaţiei pe care acesta o implica! Cu toate astea, Iset nu reuşea să fie geloasă pe Nefertari, atât de frumoasă, de blândă şi de profundă; avea prestanţa unei viitoare regine, deşi nu arăta nici un fel de ambiţie în acest sens.

Iset ar fi vrut ca ura să-i aprindă inima şi să-i dea motivul de a lupta cu ferocitate împotriva lui Ramses şi a lui Nefertari; însă ea continua să-l iubească pe cel care-i oferise atâta fericire şi plăcere, bărbatul căruia îi dăruise un fiu.

Lui Iset nu-i păsa de putere şi de onoruri; ea îl iubea pe Ramses pentru el însuşi, pentru forţa şi strălucirea lui. Să trăiască departe de el era adesea o încercare insuportabilă; de ce nu era conştient de suferinţa ei?

Curând, Ramses va fi rege şi atunci nu-i va mai face decât vizite scurte, din ce în ce mai rare, în cursul cărora ea va fi zdrobită, incapabilă să mai reziste. Dacă, cel puţin, s-ar fi putut îndrăgosti de un alt bărbat... însă pretendenţii, discreţi sau insistenţi, erau şterşi şi fără personalitate.

Iset rămase uimită atunci când majordomul îi anunţă vizita Iui Şenar; ce căuta fiul mai mare al lui Seti la Theba, înaintea funeraliilor?

Îl primi într-o încăpere bine aerisită datorită unor ferestre înguste încastrate în partea superioară a pereţilor şi care răspândeau o lumină irizată.

— Eşti magnifică, Iset.

— Ce doreşti?

— Ştiu că nu mă iubeşti, dar mai ştiu că eşti inteligentă şi capabilă să apreciezi o situaţie apărându-ţi interesele. Pentru mine, ai stofă de mare soţie regală.

— Ramses a hotărât altfel.

— Şi dacă n-ar mai avea nici o decizie de luat?

— Ce vrei să spui?

— Fratele meu nu e lipsit de bun simţ; a înţeles că e peste puterile lui să guverneze Egiptul.

— Asta înseamnă...

— Asta înseamnă că eu îmi voi asuma această sarcină dificilă pentru binele ţării şi că tu vei fi regina celor Două Tărâmuri.

— Minţi, Ramses n-a renunţat!

— Ba nu, frumoasa şi tandra mea prietenă; se pregăteşte să plece într-o lungă călătorie în compania lui Menelau şi mi-a cerut să fiu eu succesorul lui Seti, din respect pentru memoria tatălui nostru. La întoarcere, fratele meu va beneficia de toate privilegiile cuvenite rangului său, fii sigură de asta.

— Ţi-a vorbit... de mine?

— Mă tem că te-a uitat, ca şi pe fiul lui de altfel; doar pasiunea pentru depărtări îl mai animă.

— O ia cu el pe Nefertari?

— Nu, doreşte să descopere şi alte femei; oare fratele meu nu e nesăţios în domeniul plăcerilor?

Frumoasa Iset părea descumpănită. Şenar ar fi vrut să-i ia mâna, însă era prea devreme; se temea ca gestul lui să nu-l ducă la eşec. Trebuia mai întâi

să câştige încrederea tinerei femei şi apoi s-o cucerească cu blândeţe şi insistenţă.

— Micul Kha va beneficia de cea mai bună educaţie, promise el, şi n-o să mai ai de ce să-ţi faci griji. După punerea lui Seti în mormânt, ne vom întoarce împreună la Memphis.

— Ramses... Ramses va fi plecat deja?

— Sigur că da.

— Nu asistă la funeralii?

— Îmi pare rău, dar aşa va fi; Menelau nu acceptă să-şi mai amâne plecarea. Uită-l pe Ramses, Iset, şi pregăteşte-te să devii regină.

Capitolul 5

Iset petrecu o noapte albă.

Şenar o minţise. Ramses nu va pleca din Egipt pentru a căuta uitarea într-o călătorie în străinătate; dacă absenta de la funeraliile lui Seti, era împotriva voinţei sale.

Sigur că Ramses se purtase cu cruzime faţă de ea; dar nu-l va trăda, aruncându-se în braţele lui Şenar. Iset nu dorea deloc să devină regină şi-l detesta pe acest individ ambiţios cu chipul ca o lună plină şi cuvintele lui mieroase, atât de sigur de victorie.

Datoria ei era limpede: să-l prevină pe Ramses de complotul care se urzea împotriva lui şi de intenţiile pe care i le atribuia fratele său mai mare.

Compuse o lungă scrisoare pe un papirus, povestind în detaliu propunerile lui Şenar şi-l convocă pe superiorul mesagerilor regali însărcinaţi cu trimiterea curierului spre Memphis.

— Acest mesaj e important şi urgent.

— Mă voi ocupa personal, o asigură funcţionarul.

*

Activitatea portului fluvial al Thebei se diminuase mult, ca şi la Memphis, pe durata perioadei de doliu. La debarcaderul rezervat corăbiilor rapide cu destinaţia nord, soldaţii dormitau. Superiorul mesagerilor regali strigă un marinar.

— Ridică ancora, plecăm.

— Imposibil.

— Care e motivul?

— Rechiziţia făcută de marele preot din Karnak.

— Eu n-am fost avertizat.

— Ordinul urmează să fie dat.

— Ridică oricum ancora, am un mesaj urgent pentru palatul regal din Memphis.

Un bărbat apăru pe puntea corăbiei pe care voia s-o împrumute funcţionarul.

— Ordinele sunt ordine, declară el, şi trebuie să le respectaţi.

— Şi cine eşti tu, ca să-mi vorbeşti pe tonul ăsta?
— Şenar, fiul mai mare al Faraonului.
Superiorul mesagerilor regali se înclină.
— Vă rog să-mi iertaţi insolenţa.
— Admit să uit incidentul dacă-mi dai mesajul încredinţat de frumoasa Iset.
— Dar...
— E într-adevăr destinat palatului regal din Memphis?
— De fapt, fratelui vostru, Ramses.
— Plec imediat şi mă voi afla alături de el; te temi cumva că n-aş fi un mesager potrivit?
Funcţionarul îi dădu misiva lui Şenar.
După ce corabia prinse viteză şi se depărta de ţărm, Şenar rupse scrisoarea frumoasei Iset, iar resturile se împrăştiară purtate de vânt.

*

Noaptea de vară era caldă şi parfumată. Cum să crezi că Seti îşi părăsise poporul şi că inima Egiptului plângea moartea unui rege demn de monarhii Vechiului Imperiu? De obicei, serile erau vesele şi animate: în pieţele satelor, pe străzile oraşelor, se dansa, se cânta şi se spuneau poveşti, îndeosebi fabule în care animalele luau locul oamenilor şi se comportau cu mai multă înţelepciune. Dar, în această perioadă de doliu şi de mumificare a trupului regal, râsetele şi jocurile dispăruseră.
Străjerul, câinele galben al lui Ramses, dormea alături de Voinic, enormul leu însărcinat cu paza grădinii private a regentului. Câinele şi leul se instalaseră pe iarba proaspătă, după ce grădinarii udaseră plantele.
Unul dintre aceştia era un grec, unul dintre soldaţii lui Menelau, care se amestecase în această echipă. Înainte de a pleca, el pusese într-un strat de crini mai multe bucăţi de carne otrăvită; lăcomia celor două animale nu putea să le reziste. Chiar dacă sălbăticiunea murea după mai multe ore, nici un veterinar nu l-ar fi putut salva.
Străjerul simţi primul un miros neobişnuit.
El căscă, se întinse, inspiră aerul nopţii şi înaintă cu paşi mărunţi spre crini. Trufa lui îl ghidă spre bucăţile de carne pe care le adulmecă îndelung; apoi se întoarse spre leu. Străjerul nu era egoist, nu voia să profite de unul singur de o asemenea descoperire.

Cei trei soldaţi cocoţaţi pe zidul grădinii văzură cu satisfacţie cum leul se trezeşte din amorţeală şi îl urmează pe câine. Încă puţină răbdare şi calea va fi liberă; vor înainta fără piedici până în camera lui Ramses, îl vor surprinde în somn şi îl vor duce pe corabia lui Menelau.

Unul lângă altul, leul şi câinele stăteau nemişcaţi, vârându-şi capetele în stratul de crini.

Sătui, se întinseră peste flori.

Zece minute mai târziu, unul dintre greci sări pe pământ; ţinând cont de cantitatea şi de puterea otrăvii, marea sălbăticiune trebuia să fie deja paralizată.

Deschizătorul de drumuri făcu semn tovarăşilor lui, care se alăturară pe aleea ce ducea spre camera lui Ramses. Se pregătiră să pătrundă în palat, însă un răget îi făcu să se întoarcă.

Voinicul şi Străjerul erau în spatele lor, privindu-i fix. Printre crinii culcaţi la pământ stăteau bucăţile de carne neatinse pe care trufa câinelui le ignorase; leul verificase intuiţia bine fondată a prietenului său strivind hrana otrăvită.

Cei trei greci, înarmaţi cu un cuţit, se strânseră unul în altul.

Cu ghearele scoase şi gura larg deschisă, Voinicul se aruncă asupra intruşilor.

*

Ofiţerul grec care reuşise să se angajeze în garda particulară a lui Ramses, înainta încet prin palatul adormit, în direcţia apartamentelor regentului. Cădea în sarcina lui inspectarea culoarelor şi semnalarea oricărei prezenţe insolite; astfel încât soldaţii, care-l cunoşteau bine, îl lăsară să treacă într-o linişte deplină.

Grecul se îndreptă spre pragul pe care dormea Serramanna; oare sardul nu afirmase el însuşi că, pentru a se ajunge la Ramses, era nevoie mai întâi să i se taie lui beregata? Odată eliminat, regentul era lipsit de principalul lui protector, iar întregul corp de gardă avea să se alieze cu Şenar, noul stăpân al Egiptului.

Grecul se opri şi ascultă.

Nici cel mai mic zgomot, doar răsuflarea regulată a celui care dormea, in ciuda forţei sale fizice, Serramanna avea nevoie de câteva ore de somn. Dar poate că se va comporta ca o pisică şi se va trezi, simţind pericolul.

Grecul trebuia să lovească prin surprindere şi să nu-i dea victimei posibilitatea de a reacţiona.

Prudent, mercenarul ascultă din nou. Nu era nici o îndoială: Serramanna era la discreţia lui.

Grecul scoase din teacă un pumnal şi îşi ţinu respiraţia. Cu un elan plin de furie, se aruncă asupra omului adormit şi lovi în zona gâtului.

O voce gravă răsună în spatele agresorului.

— Frumoasă încercare pentru un laş.

Grecul se întoarse.

— Ai ucis un corp din paie şi pânză, declară Serramanna. Cum mă aşteptam la un atac de felul acesta, am imitat respiraţia unuia care doarme.

Omul lui Menelau strânse mânerul pumnalului.

— Lasă-l.

— Am totuşi de gând să-ţi tai beregata.

— Încearcă.

Sardul îl depăşea pe grec cu mai mult de trei capete.

Pumnalul lovi aerul; în ciuda staturii şi greutăţii sale, sardul se deplasa cu o agilitate surprinzătoare.

— Nici măcar nu ştii să te baţi, constată Serramanna.

Jignit, soldatul grec încercă o fentă: un pas într-o parte, apoi o mişcare bruscă înainte, cu lama îndreptată spre stomacul adversarului.

Sardul, cu muchia palmei drepte, îi rupse pumnalul, iar cu pumnul stâng îl lovi în tâmplă. Cu limba atârnând şi ochii sticloşi, grecul se prăbuşi, mort înainte de a atinge pământul.

— Un laş mai puţin, mormăi Serramanna.

*

Trezit din somn, Ramses constată eşecul celor două atentate organizate împotriva lui. În grădină, cei trei greci sucombaseră în ghearele leului; pe culoar, un alt grec, membru al gărzii personale a regentului, zăcea mort.

— Au vrut să vă suprime, afirmă Serramanna.

— Omul a vorbit?

— N-am avut timp să-l interoghez; să nu-l regretaţi pe amărâtul ăsta, n-avea nici un fel de calităţi de războinic.

— Dar grecii aceştia nu erau nişte apropiaţi de-ai lui Menelau?

— Îl detest pe tiranul ăsta. Daţi-mi voie să mă întâlnesc cu el într-o singură luptă şi îl trimit în infernul de care se teme atâta, populat cu

fantome şi cu eroi deznădăjduiţi.

— Pentru moment, mulţumeşte-te să dublezi paza.

— Apărarea e o strategie proastă, prinţe; numai atacul duce la victorie.

— Mai întâi trebuie identificat duşmanul.

— Menelau şi grecii lui! Sunt nişte mincinoşi şi nişte perfizi. Alungaţi-i cât mai repede, altfel o vor lua de la capăt.

Ramses puse mâna pe umărul drept al lui Serramanna.

— Din moment ce tu îmi eşti fidel, de ce m-aş mai teme?

Ramses petrecu restul nopţii în grădină, alături de leu şi de câine; sălbăticiunea adormise, iar Străjerul moţăia. Fiul iui Seti visase la o lume paşnică, însă nebunia oamenilor nu respecta nici măcar perioada în care avea loc mumificarea defunctului.

Moise avusese dreptate: nu era momentul de a manifesta clemenţă faţă de duşmani pentru a face să înceteze violenţele. Dimpotrivă, se năştea în ei, în felul acesta, convingerea că aveau de-a face cu un adversar slab, uşor de învins.

În zori, Ramses lăsă în urmă noaptea suferinţei sale. Chiar dacă Seti era de neînlocuit, trebuia ca el să se pună pe treabă.

Capitolul 6

În Egiptul lui Seti templele erau responsabile de redistribuirea mărfurilor şi produselor care le erau încredinţate. De la naşterea civilizaţiei faraonice, legea lui Maat, fragila zeiţă a dreptăţii şi a adevărului, voia ca fiecărui copil al pământului binecuvântat de zei să nu-i lipsească nimic. Cum să celebrezi o sărbătoare dacă şi numai un singur stomac suferea de foame?

Aflat în fruntea statului, Faraonul era în acelaşi timp cârma ce arăta direcţia cea bună, şi căpitanul corăbiei, care asigura coeziunea echipajului. Cădea în sarcina lui să pună în practică indispensabila solidaritate fără de care societatea s-ar fi destrămat şi ar fi pierit din cauza propriilor conflicte interne.

Deşi circulaţia mărfurilor depindea în mod esenţial de un corp de funcţionari a căror competenţă era una dintre cheile prosperităţii egiptene, câţiva negustori independenţi, lucrând în acord cu templele, călătoreau prin ţară şi făceau un comerţ liber.

Acesta era şi cazul lui Raia, un sirian stabilit în Egipt de mai bine de doisprezece ani. Posesorul unui vas de transport şi al mai multor catâri, el nu înceta să plece şi să vină, din nord în sud şi din sud în nord, pentru a vinde vin, conserve de carne şi vase importate din Asia. De statură mijlocie, cu faţa împodobită de o barbă scurtă, de formă ascuţită, îmbrăcat cu o tunică cu dungi colorate, curtenitor, discret şi cinstit, el se bucura de stima numeroşilor clienţi ce-i preţuiau exigenţa în ceea ce priveşte calitatea şi preţurile moderate. În fiecare an, permisul de muncă îi era reînnoit, astfel încât sirianul se integrase până la urmă în ţara sa de adopţie. Ca şi alţi străini, el se amestecase cu populaţia şi nu se mai deosebea de autohtoni.

Nimeni nu ştia că negustorul Raia era un spion în solda hitiţilor.

Aceştia din urmă îi dăduseră ca sarcină să culeagă cât mai multe informaţii şi să le transmită în cel mai scurt timp posibil. În felul acesta, războinicii din Anatolia puteau să aleagă cel mai bun moment pentru a-i ataca pe vasalii Faraonului şi pentru a pune mâna pe pământurile lor, înainte de a invada chiar Egiptul. Cum Raia legase prietenii cu militarii, vameşii şi poliţiştii, el beneficia de multe informaţii secrete a căror chintesenţă

ajungea la Hattusa, capitala hitiţilor, sub formă de mesaje codificate introduse în vase de alabastru destinate căpeteniilor de clan din sudul Siriei, în mod oficial aliaţi ai Egiptului. De mai multe ori, vameşii scotociseră prin încărcături şi citiseră textele redactate de Raia, nişte inocente misive comerciale şi facturi de plată. Importatorul sirian, care aparţinea reţelei de spionaj, livra vasele destinatarilor, iar mesajele, unui coleg din nordul Siriei, aflat sub protecţia hitiţilor, şi care le trimitea mai departe, până la Hattusa.

Astfel, cea mai mare putere militară din Asia vecină, Imperiul hitit, urmărea lună de lună evoluţia politicii egiptene, plecând de la informaţii de prima mână.

Moartea lui Seti şi perioada de doliu reprezentau o excelentă ocazie de a ataca Egiptul; însă Raia insistase mult pentru a-i face să se răzgândească pe generalii hitiţi ce

doreau să se lanseze într-o aventură smintită. Contrar a ceea ce gândeau aceştia, armata egipteană nu era deloc demobilizată, ba chiar dimpotrivă; temându-se de o posibilă invazie înainte de învestitura noului monarh, paza la frontiere fusese dublată.

Mai mult, datorită flecărelilor Dolentei, sora lui Ramses, Raia aflase că Şenar, fratele mai mare al viitorului rege, nu avea să accepte să fie lăsat pe planul al doilea. Altfel spus, el complota pentru a acapara puterea înainte de încoronare.

Spionul studiase îndelung personalitatea lui Şenar; activ, abil, ambiţios, nemilos atunci când era în joc interesul său personal, viclean şi mult diferit de Seti şi de Ramses. Urcarea lui pe tron era o perspectivă mai curând plăcută, căci părea să cadă în capcana întinsă de hitiţi, şi anume dorinţa afişată de a lega cele mai bune relaţii diplomatice şi comerciale cu Egiptul, uitând de vechile afronturi. Nu avusese oare Seti slăbiciunea de a renunţa să cucerească fortăreaţa din Kadesh, cheia sistemului hitit? Suveranul absolut al războinicilor anatolieni lăsase de bunăvoie să se înţeleagă că renunţase la orice năzuinţe expansioniste, sperând ca viitorul faraon să creadă în discursul său liniştitor şi să-şi slăbească eforturile militare.

Raia nu avusese altceva de făcut decât să-i identifice pe complicii lui Şenar şi să-i descopere planul de acţiune; cu un instinct foarte sigur, el se orientase spre colonia grecească instalată la Memphis. Nu se arătase oare Menelau ca un mercenar crud, ale cărui cele mai frumoase amintiri erau masacrele comise la Troia? Potrivit apropiaţilor lui, suveranul grec nu mai suporta să rămână în Egipt; el visa să se întoarcă în Lacedemonia, în compania Elenei, pentru a-şi celebra victoria. Şenar fusese nevoit să plătească gras câţiva mercenari greci pentru a se debarasa de Ramses şi a deveni succesorul lui Seti.

Raia căpătase certitudinea că Ramses ar fi un faraon periculos pentru hitiţi; având o fire războinică, el era la fel de hotărât ca şi tatăl lui şi risca să se lase în voia înflăcărării datorate tinereţii sale. Era mai bine să fie sprijinite proiectele lui Şenar, mai ponderat şi mai maleabil.

Însă veştile nu erau bune: potrivit unui servitor din palat, mai mulţi mercenari greci fuseseră ucişi în tentativa lor de a-l suprima pe Ramses. Complotul părea să fi eşuat.

Următoarele ore aveau să lămurească lucrurile: fie Şenar era absolvit de responsabilitatea celor întâmplate şi apărea ca un om de viitor, fie se dovedea incapabil de acest lucru şi atunci merita să fie eliminat.

*

Menelau călcă în picioare scutul care-l ajutase să pareze atâtea lovituri pe câmpul de bătaie, apoi rupse una dintre lăncile care străpunseseră numeroase piepturi de troieni. Înşfăcă o vază şi o izbi de peretele anticamerei din vila în care locuia.

Potolindu-şi cu greu furia, se întoarse spre Şenar.

— Un eşec... Cum adică, un eşec?! Oamenii mei nu dau greş niciodată, să ştiţi asta! Am câştigat războiul cu Troia şi suntem nişte învingători!

— Sunt dezolat să vă contrazic; leul lui Ramses a ucis trei dintre mercenarii dumneavoastră, iar Serramanna pe al patrulea.

— Au fost trădaţi!

— Nu, au fost pur şi simplu incapabili să ducă la îndeplinire misiunea pe care le-aţi încredinţat-o. În prezent, Ramses vă suspectează; fără îndoială că va ordona expulzarea dumneavoastră.

— Şi o să plec fără Elena...

— Aţi eşuat, Menelau.

— Planul vostru a fost prostesc!

— Cu toate astea, vi s-a părut realist.

— Ieşiţi de-aici!

— Pregătiţi-vă de plecare.

— Ştiu ce am de făcut.

*

Purtătorul de sandale şi secretarul particular al lui Ramses, Ameni, era înainte de toate, prietenul lui din copilărie; îi jurase fidelitate regentului şi îşi legase destinul de al său, orice s-ar fi întâmplat. Mic de statură, firav, uscăţiv, cu părul rar, în ciuda vârstei tinere, incapabil să ridice greutăţi, era totuşi un lucrător neobosit şi un scrib ieşit din comun, aplecat fără încetare asupra documentelor administrative din care extrăgea esenţialul pentru a-i permite lui Ramses să fie corect informat. Ameni nu nutrea nici o ambiţie personală, dar nu admitea nici cea mai mică imprecizie în serviciul celor douăzeci de funcţionari de elită pe care îi avea în subordine; rigoarea şi disciplina erau pentru el valori sacre.

Deşi nu aprecia deloc o brută de teapa lui Serramanna, Ameni recunoştea că acesta se dovedise eficient apărându-l pe Ramses de agresorul

grec. Reacţia prietenului său îl surprinsese; foarte calm, viitorul faraon îi ceruse lui Ameni să-i descrie în detaliu marile corpuri de stat, funcţionarea lor şi relaţiile dintre ele.

Atunci când Serramanna îl preveni pe Ameni de prezenţa lui Şenar, secretarul particular al regentului deveni nervos; vizita asta îl deranja în momentul în care tocmai studia reforma legilor arhaice privind utilizarea bacurilor colective.

— Nu-l primi, îi recomandă Ameni lui Ramses.

— Şenar e fratele meu.

— E un intrigant care nu urmăreşte altceva decât profitul personal.

— Mi se pare important să aud ce are de zis.

Ramses îşi primi fratele în grădina unde leul părea să doarmă la umbra unui sicomor, în timp ce câinele galben rodea un os.

— Tu eşti mai bine păzit decât era Seti! se miră Şenar; e aproape imposibil să se apropie cineva de tine.

— Uiţi de grecii care au încercat să se strecoare în palat cu intenţii ostile?

— Nu uit deloc, însă vin să-ţi dezvălui numele celui care e autorul complotului.

— Cum l-ai aflat, fratele meu iubit?

— Menelau a încercat să mă corupă.

— Ce anume ţi-a propus?

— Să pun mâna pe tron.

— Şi tu ai refuzat...

— Îmi place puterea, Ramses, dar îmi cunosc limitele şi n-am de gând să le depăşesc. Tu eşti viitorul faraon şi nimeni altcineva; voinţa tatălui nostru trebuie respectată.

— De ce şi-a asumat Menelau un asemenea risc?

— Pentru el, Egiptul e o închisoare; dorinţa lui de a se întoarce în Lacedemonia alături de Elena l-a făcut să-şi piardă raţiunea. E convins că tu eşti acela care i-a sechestrat soţia. Rolul meu ar fi constat în a te exila într-o oază, în a o elibera pe Elena şi a-i da lui autorizarea să plece.

— Elena se bucură de toată libertatea.

— În ochii unui grec, lucrul ăsta e de neconceput; ea trebuie să fie sub influenţa unui bărbat.

— Şi are el un asemenea punct de vedere obtuz?

— Menelau e încăpăţânat şi periculos. Reacţionează ca un erou grec.

— Ce mă sfătuieşti?

— Având în vedere greşeala de neiertat pe care a comis-o, expulzează-l fără întârziere.

Capitolul 7

Poetul Homer dispunea de o locuinţă vastă nu departe de palatul regentului. Se bucura de serviciile unui bucătar, ale unei cameriste şi ale unui grădinar, mai avea o pivniţă plină de vase cu vin din Deltă, căruia îi adăuga anason şi coriandru, şi nu ieşea deloc din grădina în care arborele cel mai preţios era un lămâi, indispensabil pentru inspiraţia sa.

Cu trupul uns cu ulei de măsline, Homer fuma bucuros frunze de salvie într-o pipă al cărei căuş îl constituia cochilia unei scoici. Ţinând pe genunchi o pisică alb cu negru, pe care o botezase Hector, dicta versurile Iliadei sale când lui Ameni, când unui scrib pe care i-l trimisese secretarul particular al lui Ramses.

Vizita regentului îl bucură pe poet; bucătarul aduse un vas cretan cu gâtul foarte strâmt, care nu lăsa să se scurgă decât un firicel de vin răcoritor şi aromat. În chioşcul susţinut de patru coloane din lemn de salcâm şi cu un acoperiş din frunze de palmier căldura era insuportabilă.

— Această măreaţă vară îmi vindecă suferinţele, spuse Homer, al cărui chip marcat de bătrâneţe şi ridat era împodobit de o barbă albă şi lungă. Aici aveţi parte de furtuni, ca în Grecia?

— Zeul Seth declanşează câteodată unele înspăimântătoare, răspunse Ramses. Cerul se acoperă de nori sumbri, fulgerele îl brăzdează, trăsnetul loveşte, tunetul bubuie, un adevărat potop umple cursurile secate ale apelor, iar torentele se prăvălesc, antrenând mari cantităţi de pietriş. Teama cuprinde inimile, unii cred chiar în distrugerea ţării.

— Seti nu purta numele lui Seth?

— Pentru mine, ăsta a fost multă vreme un mister; cum îndrăznea un faraon să-şi aleagă drept zeu protector pe asasinul lui Osiris? Am înţeles apoi că el îmblânzise forţa lui Seth, puterea incomensurabilă a cerului şi că se folosea de ea pentru a alimenta armonia şi nu dezordinea.

— Ciudată ţară şi acest Egipt! Nu daţi piept cumva cu o asemenea furtună?

— Ecoul dramelor petrecute a ajuns până în grădina asta?

— Vederea mi-e slabă, auzul însă, excelent!

— Deci, ştiţi cum au încercat să mă suprime compatrioţii dumneavoastră.

— Alaltăieri am scris versurile astea: *Tare mă tem să nu fiţi prinşi în ochiurile unei plase care nu lasă nimic să treacă şi să nu deveniţi victimele şi prada războinicilor duşmani. Vă vor pustii oraşele. Gândiţi-vă la asta zi şi noapte, luptaţi fără încetare, dacă vreţi să scăpaţi de mustrări.*

— Sunteţi ghicitor?

— Nu mă îndoiesc de curtoazia voastră, însă cu siguranţă că viitorul faraon caută nişte sfaturi de la un bătrân grec inofensiv.

Ramses zâmbi. Homer era mai curând aspru şi direct, însă această atitudine îi plăcea.

— După părerea dumneavoastră, agresorii au acţionat pe cont propriu sau la ordinele lui Menelau?

— Nu-i cunoaşteţi prea bine pe greci! Comploturile reprezintă jocul lor favorit. Menelau o vrea pe Elena şi voi o ascundeţi; nu e decât o singură soluţie: violenţa.

— Care e eşuat.

— Menelau e slab şi limitat; nu va renunţa şi vă va declara război chiar şi din interiorul ţării voastre, fără să se gândească la consecinţe.

— Ce-mi recomandaţi?

— Trimiteţi-l în Grecia împreună cu Elena.

— Dar ea refuză!

— Deşi nu a dorit aşa ceva, femeia asta nu aduce decât nenorocire şi moarte. E o utopie să vrei să-i schimbi destinul.

— E liberă să-şi aleagă ţara în care doreşte să locuiască.

— Eu v-am prevenit. A, şi nu uitaţi să faceţi în aşa fel încât să mi se livreze papirusuri noi şi ulei de măsline de primă calitate.

Nimeni n-ar fi considerat drept cavaleresc comportamentul poetului cu barba albă; lui Ramses îi plăcea însă felul lui direct de a vorbi şi îl considera mai de folos decât cuvintele mieroase ale curtenilor.

*****

Imediat ce Ramses trecu pe sub portalul aripii palatului ce-i fusese atribuită, Ameni se precipită spre el. Agitaţia asta nu-i era deloc proprie.

— Ce se-ntâmplă?

— Menelau... E Menelau!

— Ce-a făcut?

— A luat ostatici angajaţi din port, femei şi copii, şi ameninţă că-i execută dacă nu i-o dai pe Elena chiar azi.

— Unde se află?

— Pe corabia lui, împreună cu ostaticii; toate navele flotei sale sunt gata să ridice ancora. N-a mai rămas nici unul dintre mercenarii lui în oraş.

— Există un responsabil cu securitatea portului?

— Nu fi prea aspru. Menelau şi oamenii lui i-au luat prin surprindere pe soldaţii noştri însărcinaţi cu supravegherea cheiului.

— Mama a fost avertizată?

— Te aşteaptă, împreună cu Nefertari şi Elena.

*

Văduva lui Seti, soţia lui Ramses şi cea a lui Menelau arborau o mină îngrijorată. Tuya era aşezată într-un jilţ jos din lemn aurit, Nefertari pe un scaun pliant, iar Elena stătea în picioare, rezemată de o coloană de un verde strălucitor, în formă de lotus.

Sala de audienţe a marii soţii regale era răcoroasă şi odihnitoare; parfumuri subtile fermecau mirosul celor prezenţi. Pe tronul Faraonului, un buchet de flori revela absenţa momentană a unui monarh.

Ramses se înclină în faţa mamei lui, îşi îmbrăţişă tandru soţia şi o salută pe Elena.

— Eşti informat? întrebă Tuya.

— Ameni nu mi-a ascuns gravitatea situaţiei. Câţi ostatici sunt?

— Cincizeci.

Chiar dacă ar fi numai unul şi viaţa lui ar trebui salvată. Ramses se adresă Elenei.

— Dacă lansăm un asalt, Menelau execută ostaticii?

— Le taie gâtul cu mâna lui.

— Ar îndrăzni să comită o crimă atât de barbară?

— Pe mine mă vrea. Dacă dă greş, va ucide înainte de a fi ucis.

— Să extermine în felul ăsta nişte nevinovaţi...

— Menelau e un războinic; în ochii lui, nu există decât aliaţi sau adversari.

— Şi propriii lui oameni... E conştient de faptul că nimeni nu va supravieţui dacă ostaticii sunt executaţi?

— Vor muri ca nişte eroi şi onoarea lor va fi salvată.

— Eroi, nişte ucigaşi de oameni fără apărare?

— Să învingi sau să mori, Menelau nu cunoaşte altceva.

— Infernul eroilor greci nu e un abis sumbru şi deznădăjduit?

— Pentru noi, moartea e tenebroasă, e adevărat, însă gustul pentru luptă e mai intens decât simpla dorinţă de a supravieţui.

Nefertari se apropie de Ramses.

— Cum vrei să acţionezi?

— Mă duc singur şi fără arme pe corabia lui Menelau şi încerc să-l fac să devină rezonabil.

— E o utopie, aprecie Elena.

— Trebuie măcar să încerc.

— Te va lua ostatic şi pe tine, spuse Tuya. Nu faci în felul ăsta jocul adversarului, căzând în capcana pe care ţi-a întins-o?

— O să te ia cu el în Grecia, prezise Nefertari, şi altcineva va guverna Egiptul. Cineva care va ajunge la o înţelegere cu Menelau şi i-o va trimite pe Elena în schimbul unui acord comercial.

Ramses îşi întrebă mama din priviri; ea nu respinse părerea lui Nefertari.

— Dacă e imposibil de negociat cu Menelau, atunci trebuie să i se dea satisfacţie.

Elena înaintă spre regent.

— Nu, spuse el, refuzăm acest sacrificiu. Protejarea unui oaspete e o datorie sacră.

— Ramses are dreptate, confirmă marea soţie regală; cedând şantajului lui Menelau, Egiptul ar cădea în laşitate şi asta înseamnă privarea de prezenţa lui Maat.

— Eu sunt responsabilă de această situaţie şi...

— Nu insista, Elena, de vreme ce ai ales să trăieşti aici, noi îţi garantăm libertatea.

— E treaba mea să pregătesc o strategie, spuse fiul lui Seti.

*

Tremurând şi asudând, Meba, ministrul Afacerilor externe, dialoga cu Menelau de pe cheiul portului din Memphis. În fiecare clipă se temea să nu fie străpuns de săgeata vreunui arcaş grec. Totuşi, reuşi să-l facă pe regele Lacedemoniei să accepte poziţia lui Ramses, care voia să dea un banchet în onoarea Elenei, mai înainte ca aceasta să părăsească Egiptul pentru totdeauna.

În termenii unei negocieri grosolane, suveranul grec acceptă, însă precizä că ostaticii nu vor primi nici un fel de hrană până când Elena nu va fi la bordul corăbiei sale. Urma să-i elibereze după ce navele lui, neurmărite de nici un vas de război egiptean, ieşeau în larg.

Întreg şi în siguranţă, Meba se depărtă de chei în grabă, însoţit de glumele răutăcioase ale soldaţilor greci. Avu drept consolare felicitările din partea lui Ramses.

De-a lungul unei singure nopţi, regentul trebuia să găsească mijlocul de a elibera ostaticii.

Capitolul 8

De statură mijlocie, având o forţă herculeană, cu părul negru şi pielea mată, îmblânzitorul de şerpi Setau făcea dragoste cu delicioasa lui soţie nubiană, Lotus, al cărei corp delicat şi zvelt reprezenta o chemare permanentă la plăcere. Cuplul locuia la marginea deşertului, departe de centrul Memphisului, într-o casă mare care le servea şi de laborator. Mai multe încăperi erau pline de fiole de mărimi diferite şi de obiecte cu forme bizare ce permiteau tratarea veninului şi prepararea diluţiilor indispensabile medicilor.

Tânăra nubiană, foarte suplă, se potrivea nenumăratelor fantezii ale lui Setau, a cărui imaginaţie părea inepuizabilă. De când o adusese în Egipt, după ce se căsătoriseră, ea nu înceta să-l uimească, atât de profundă şi de subtilă era cunoaşterea pe care o avea despre reptile. Pasiunea lor comună le permitea să progreseze fără încetare şi să descopere noi remedii, a căror elaborare cerea o experienţă îndelungată.

În timp ce Setau mângâia sânii lui Lotus de parcă atingea bobocii unei flori, cobra domestică se ridică pe pragul casei.

— Un musafir, constată Setau.

Lotus privi splendida reptilă. După modul în care se legăna, ea ştia dacă cel care sosea era un prieten sau un duşman.

Setau se ridică din patul moale şi se înarmă cu un retevei. Deşi avea încredere în cobra al cărei calm era mai curând liniştitor, această intruziune nocturnă nu-i mirosea a bine.

Calul, lansat în galop, se opri la câţiva metri de casă; călăreţul sări pe pământ.

— Ramses! Aici, la mine, în toiul nopţii?

— Sper că nu te deranjez.

— Să spun sincer, puţin. Lotus şi cu mine...

— Îmi pare rău că vă deranjez, dar am nevoie de ajutorul vostru.

Setau şi Ramses îşi făcuseră studiile împreună, însă primul dispreţuise carierele din înalta administraţie şi se consacrase fiinţelor care, după părerea lui, deţineau secretul vieţii şi al morţii: şerpii. Imun la veninul lor, îl supusese pe tânărul Ramses la o foarte grea încercare, făcând în aşa fel

încât să-l întâlnească pe stăpânul deşertului, o cobră deosebit de periculoasă, a cărei muşcătură era mortală. Prietenia lor rezistase acestei înfruntări, iar Setau aparţinea unui cerc restrâns de prieteni fideli cărora viitorul faraon le acorda o încredere deplină.

— E regatul în pericol?

— Menelau ameninţă că-i ucide pe ostatici dacă nu i-o dăm pe Elena.

— Frumoasă treabă! De ce nu te debarasezi de grecul ăsta care a distrus un oraş întreg?

— Trădarea legilor ospitalităţii ar coborî Egiptul la nivelul barbarilor.

— Deci, lasă-i pe barbari să se descurce unii cu alţii.

— Elena este o regină şi ea doreşte să locuiască în ţara noastră; datoria mea e s-o scap din ghearele lui Menelau.

— Iată cuvintele unui Faraon! E adevărat că destinul te-a condus spre această povară inumană la care numai nebunii şi inconştienţii pot râvni.

— Trebuie să iau cu asalt corabia lui Menelau, salvând în acelaşi timp viaţa ostaticilor.

— Întotdeauna ţi-au plăcut pariurile imposibile.

— Ofiţerii superiori ai regimentelor staţionate la Memphis n-au venit cu nici o idee demnă de atenţie; planurile lor nu se pot termina altfel decât printr-un masacru.

— Şi asta te surprinde?

— Tu ai soluţia.

— Eu, să iau cu asalt corăbiile greceşti?

— Nu tu, şerpii tăi.

— Şi cum îţi imaginezi asta?

— Înainte de revărsatul zorilor, câţiva înotători se vor apropia fără zgomot de nave şi le vor escalada, ducând cu ei câte un sac conţinând o reptilă căreia îi vor da drumul pe punte, aruncând-o spre grecii însărcinaţi cu supravegherea ostaticilor. Şerpii vor muşca mai mulţi soldaţi şi vor crea un efect de surpriză pe care oamenii noştri vor şti să-l exploateze.

— Îndrăzneţ, dar mai curând riscant; crezi că şerpii îşi vor alege victimele cu discernământ?

— Sunt conştient de imensul risc pe care ni-l asumăm.

— Noi?

— Tu şi cu mine vom face parte din expediţie, e de la sine înţeles.

— Vrei să-mi risc viaţa pentru un grec pe care nu l-am întâlnit niciodată?

— Pentru ostaticii egipteni.

— Ce o să se aleagă de nevasta mea şi de şerpii mei dacă eu mor în această aventură stupidă?

— Vor primi o pensie pe viaţă.

— Nu, e prea periculos... Şi câte reptile vor trebui sacrificate pentru a-i agresa pe blestemaţii ăştia de greci?

— Ţi se va plăti triplul preţului lor, iar eu voi transforma laboratorul tău în centru de cercetări oficial.

Setau o privi pe Lotus, atât de atrăgătoare în noaptea caldă de vară.

— În loc să pălăvrăgim, mai bine am pune şerpii în saci.

*

Menelau se plimba încoace şi-n colo pe puntea principală a corăbiei sale. Soldaţii aflaţi la pândă nu observaseră nici un fel de animaţie pe chei; aşa cum prevăzuse regele Lacedemoniei, egiptenii, fricoşi şi plini de umanism, nu vor îndrăzni să facă nici o mişcare. Luarea ostaticilor nu era glorioasă, însă eficace; nu avea alt mijloc de a le-o smulge pe Elena protectoarelor ei, Tuya şi Nefertari.

Ostaticii încetaseră să mai plângă sau să geamă; cu mâinile legate la spate, năuciţi, erau înghesuiţi la pupa sub supravegherea a doisprezece soldaţi care erau înlocuiţi la fiecare două ore.

Aghiotantul lui Menelau se urcă până la acesta.

— Credeţi că vor ataca?

— Ar fi prostesc şi inutil; am fi constrânşi să le facem felul ostaticilor.

— În cazul ăsta, n-am mai beneficia de nici o protecţie.

— Vom masacra destui egipteni înainte de a ajunge în mare... Dar nu vor pune în pericol securitatea compatrioţilor lor. O voi recupera pe Elena în zori şi ne vom întoarce acasă.

— O să regret ţara asta.

— Ţi-ai pierdut minţile?

— N-am trăit noi oare fericiţi şi în pace la Memphis?

— Suntem născuţi pentru a lupta, nu pentru a lenevi.

— Şi dacă sunteţi asasinat? În absenţa voastră, ambiţiile vor creşte.

— Sabia mea e încă viguroasă; când se va vedea că Elena e învinsă, se va înţelege că puterea mea rămâne intactă.

Ramses selecţionase treizeci de soldaţi de elită, toţi nişte excelenţi înotători; Setau le arătase cum să deschidă sacul, lăsând şarpele să iasă fără

a fi muşcaţi. Chipurile voluntarilor erau încordate; regentul le adresă un discurs înflăcărat pentru a le întreţine ardoarea în luptă. Convingerea lui, la care se adăuga forţa calmă a lui Setau, convinseră comandoul de posibilitatea de reuşită.

Ramses regreta că fusese constrâns să ascundă prezenţa lui în această acţiune faţă de mamă şi de soţie, dar nici una, nici cealaltă n-ar fi acceptat să-l lase să se angajeze într-o asemenea nebunie. El singur trebuia să-şi asume responsabilitatea acestui atac. Dacă destinul îi rezerva fiului mai mic al lui Seti puterea supremă, îi va permite să treacă şi această încercare cu succes.

Setau le vorbea reptilelor închise în saci şi pronunţa incantaţii menite să le liniştească. De la Lotus învăţase suite de sunete fără semnificaţie pentru urechile umane, însă convingătoare pentru auzul misterios al şerpilor.

Atunci când Setau estimă că ciudaţii aliaţi ai comandoului erau pregătiţi, mica trupă se puse în mişcare în direcţia Nilului. Soldaţii intrară în apă la extremitatea cheiului principal, în afara razei de observare a grecilor care stăteau la pândă.

Setau atinse mâna lui Ramses.

— O clipă... Priveşte, ai putea jura că pe vasul lui Menelau se dezleagă parâmele.

Setau nu se înşela.

— Rămâneţi aici.

Ramses lăsă sacul conţinând o viperă de nisip şi alergă în direcţia corăbiei greceşti. Razele argintate ale lunii luminau prora unde se vedea Menelau care o ţinea strâns în braţe pe Elena.

— Menelau! urlă Ramses.

Cel strigat, echipat cu o platoşă dublă şi un centiron încheiat cu agrafe de aur, îl recunoscu imediat pe regent.

— Ramses! Ai venit să-mi urezi drum bun... Constată şi tu: Elena îşi iubeşte soţul şi îi va fi de-acum înainte fidelă. Cât de înţeleaptă a fost că s-a întors la mine! În Lacedemonia, o să fie cea mai fericită dintre femei. Menelau izbucni în râs.

— Eliberează ostaticii!

— Fii fără grijă, ţi-i trimit înapoi vii.

Ramses urmări flota grecească într-o ambarcaţiune cu două vele, care se ţinu la o oarecare distanţă. Când se făcu ziuă, soldaţii lui Menelau declanşară un adevărat vacarm, lovindu-şi scuturile cu săbiile şi lăncile.

Ascultând de ordinele regentului şi ale marii soţii regale, flota de război egipteană nu interveni, lăsând accesul liber spre Mediterană. Menelau era liber să pornească spre nord.

Pentru o clipă, Ramses crezu că fusese păcălit şi că regele Lacedemoniei le va tăia gâtul ostaticilor; dar o barcă fu lăsată la apă şi prizonierii coborâră pe o scară de frânghie. Bărbaţii valizi apucară vâslele şi se depărtară cât putură de repede de închisoarea lor plutitoare.

De la pupa, Elena, cu braţele ei albe, îmbrăcată cu o manta de purpură, cu capul acoperit de un văl alb şi la gât cu un colier de aur, contempla ţărmul Egiptului, această ţară unde cunoscuse câteva luni de fericire, cu speranţa de a scăpa de soarta pe care i-o impunea Menelau.

Atunci când ostaticii ieşiră din raza de acţiune a săgeţilor greceşti, Elena răsuci partea de deasupra a unui inel de ametist pe care-l purta pe mâna dreaptă şi bău lichidul conţinut de această minusculă fiolă cu otravă sustrasă dintr-un laborator din Memphis. Îşi jurase să nu devină o sclavă şi să nu-şi sfârşească zilele, înfrântă şi umilită, în gineceul lui Menelau. Perfidul Menelau, trist învingător în războiul cu Troia, care nu va duce cu el în Lacedemonia decât un cadavru, rămânând pe vecie ridicol şi dispreţuit.

Cât de frumos era acest soare al verii egiptene! Cât de mult îi plăcuse Elenei să-şi piardă albeaţa pielii şi să ia tenta arămie a frumoaselor egiptene, libere să iubească cu trupurile şi sufletele lor deschise.

Elena se prăbuşi încet, cu capul lăsat pe umăr şi ochii larg deschişi contemplând cerul albastru.

Capitolul 9

Atunci când tânărul diplomat Acha reveni la Memphis, după o scurtă misiune de informare în sudul Siriei, îndeplinită sub ordinul ministrului Afacerilor externe, perioada de doliu dura deja de patruzeci de zile. De a doua zi, Tuya, Ramses, Nefertari şi principalele persoane de stat plecau spre Theba unde urma să aibă loc punerea în mormânt a mumiei lui Seti şi încoronarea noului cuplu regal.

Fiu unic al unei familii bogate, rasat, elegant, cu chipul prelung şi fin, cu o mustaţă mică foarte îngrijită, ochii strălucind de inteligenţă şi vocea care te subjuga, uneori dispreţuitoare, Acha fusese coleg cu Ramses şi un prieten oarecum distant, nu lipsit de simţ critic. Vorbind mai multe limbi străine, făcuse o pasiune încă foarte de tânăr pentru călătorii, pentru studierea altor popoare şi pentru cariera diplomatică; graţie unor remarcabile succese ce îi surprinseseră pe funcţionarii experimentaţi, ascensiunea lui Acha fusese foarte rapidă. În vârstă de douăzeci şi trei de ani, era deja considerat unul dintre cei mai buni specialişti din Asia. În acelaşi timp om al dosarelor, dar şi al terenului, calităţi rareori conjugate, făcea dovada unei asemenea perspicacităţi în analiza faptelor, încât unii îl considerau un vizionar. Or, securitatea Egiptului depindea de justa apreciere a intenţiilor principalului inamic, Imperiul hitit.

Venit să-i prezinte raportul lui Meba, Acha găsi un ministru aflat în defensivă; acesta se mulţumi cu câteva formule goale şi îl sfătui să ceară fără întârziere o audienţă lui Ramses, care dorea să-i întâlnească pe toţi înalţii funcţionari.

Ameni, secretarul particular al regentului, îl primi pe Acha. Cei doi se felicitară.

— Nu te-ai îngrăşat nici măcar cu un gram, constată Acha.

— Iar tu porţi o tunică de lux, după ultima modă!

— Unul dintre nenumăratele mele vicii! Vremea şcolii e deja atât de departe... Dar mă bucur să te văd în postul ăsta.

— Am jurat să-i fiu fidel lui Ramses şi îmi respect jurământul.

— Ai făcut cea mai bună alegere, Ameni; dacă vor zeii, Ramses va fi în curând încoronat.

— Zeii vor asta. Ştii că a scăpat de un atentat pus la cale de zbirii regelui grec Menelau?

— O încercare perfidă şi fără viitor.

— Perfidă, asta e sigur! A luat ostatici şi a ameninţat că-i execută dacă Ramses nu i-o dă pe Elena.

— Cum a reacţionat Ramses?

— A refuzat să nesocotească legile ospitalităţii şi să pregătească un atac împotriva grecilor.

— Riscant.

— Tu ce ai fi propus în cazul ăsta?

— Negocieri şi iar negocieri... Dar cu o brută ca Menelau admit că sarcina devine supraomenească. Şi Ramses a reuşit?

— Elena a părăsit palatul pentru a se întoarce lângă soţul ei şi ca să salveze numeroase vieţi. În momentul când corabia lui Menelau se pregătea să iasă în larg, s-a sinucis.

— Sublim gest, dar definitiv.

— Tot aşa de ironic ai rămas?

— Să-ţi iei peste picior semenii ca pe tine însuţi se cheamă igienă a spiritului, nu-i aşa?

— Să zicem că moartea Elenei nu te emoţionează deloc.

— Debarasarea de Menelau şi de clica lui e o fericire pentru Egipt; dacă ne uităm mai bine la greci, ne dăm seama că ne-ar trebui nişte aliaţi mai buni.

— Homer a rămas.

— Acest fermecător poet bătrân... îşi scrie amintirile legate de războiul Troiei?

— Câteodată am onoarea să-i servesc drept scrib; versurile lui sunt adeseori tragice, însă nu le lipseşte nobleţea.

— Dragostea pentru scris şi scriitori o să te piardă, Ameni! Ce post ţi-a rezervat Ramses în viitorul guvern?

— Nu-mi pasă... Cel pe care-l ocup acum îmi convine de minune.

— Meriţi mai mult.

— Dar tu, tu ce speri?

— În primul rând, să-l văd pe Ramses cât mai repede.

— Ai informaţii importante?

— Îmi dai voie să le păstrez pentru regent?

Ameni se înroşi.

— Scuză-mă. Îl găseşti la grajduri. Pe tine o să te primească.

*

Transformarea lui Ramses îl surprinse pe Acha. Viitorul rege al Egiptului, semeţ şi sigur pe el, îşi conducea carul cu o excepţională măiestrie, antrenându-şi caii în manevre de o incredibilă dificultate, pe care profesionişti încercaţi le urmăreau cu gura căscată.

Adolescentul cu o statură impresionantă devenise un atlet cu o musculatură suplă şi puternică având alura unui monarh căruia nimeni nu-i putea contesta autoritatea. Acha observă cu toate acestea o ardoare excesivă şi o exaltare în efort care puteau antrena erori de judecată; dar la ce bun să pui în gardă o fiinţă a cărei energie părea inepuizabilă?

Imediat ce-şi zări prietenul, Ramses îşi conduse carul spre el; caii se opriră la mai puţin de doi metri de tânărul diplomat a cărui tunică nouă se umplu de praf.

— Îmi pare rău, Acha! Sunt nişte cai de luptă tineri, puţin cam indisciplinaţi.

Ramses sări jos din car, chemă doi rândaşi să se ocupe de cai şi îl luă pe Acha de după umeri.

— Nefericita Asie încă mai există?

— Mă tem că da, Maiestate.

— Maiestate? Încă nu sunt Faraon!

— Un bun diplomat trebuie să fie prevăzător; din întâmplare, viitorul e uşor de întrevăzut.

— Tu eşti singurul care spui asta.

— Ăsta e un reproş?

— Vorbeşte-mi despre Asia, Acha.

— În aparenţă, domneşte calmul. Principatele noastre îţi aşteaptă încoronarea, iar hitiţii nu ies din teritoriile şi din zonele lor de influenţă.

— Ai zis bine: „în aparenţă”?

— Asta vei citi în toate rapoartele oficiale.

— Dar părerea ta diferă...

— Calmul precede întotdeauna furtuna, dar câtă vreme?

— Vino, hai să bem ceva.

Ramses se asigură că animalele erau tratate cu cea mai mare grijă; apoi se aşezară sub un umbrar, cu faţa spre deşert. Un servitor le aduse imediat bere rece şi şervete parfumate.

— Tu crezi în dorinţa de pace a hitiţilor?
Acha reflectă în timp ce sorbea din minunata băutură.
— Hitiţii sunt nişte cuceritori şi nişte războinici; în vocabularul lor, cuvântul „pace” e un fel de imagine poetică fără consistenţă reală.
— Cu alte cuvinte, mint.
— Ei speră că un suveran tânăr, cu idealuri pacifiste, va pune mai puţin accentul pe apărarea ţării şi astfel îi va slăbi rezistenţa, lună de lună.
— Cum a făcut Akhenaton.
— Exemplul e bine ales.
— Îşi fabrică multe arme?
— De fapt, producţia lor e accelerată.
— Crezi că războiul e inevitabil?
— Rolul diplomaţilor e de a respinge o asemenea eventualitate.
— Şi cum crezi că se poate face asta?
— Sunt incapabil să răspund la întrebare; competenţele mele nu-mi permit să am o vedere de ansamblu şi să propun soluţii satisfăcătoare în situaţia actuală.
— Ţi-ar plăcea să îndeplineşti alte funcţii?
— Nu eu decid asta.
Ramses privi în direcţia deşertului.
— Când eram copil, visam să devin Faraon, ca tatăl meu, pentru că eu credeam că puterea e cel mai minunat joc. Seti mi-a deschis ochii impunându-mi încercarea cu taurul sălbatic, iar eu m-am refugiat într-o altă iluzie: să stau mereu în preajma lui, sub braţul lui protector. Dar a venit moartea şi, o dată cu ea, sfârşitul visului. Am rugat lumea invizibilă să depărteze de mine această regalitate pe care n-o doream şi am înţeles că nu-mi va răspunde decât sub forma unei acţiuni. Menelau a încercat să mă suprime; leul, câinele şi şeful gărzii mele personale m-au salvat în timp ce eram pe cale să mă întâlnesc cu sufletul tatălui meu. Din acea clipă am decis să nu-mi mai resping destinul. Asta e ceea ce Seti a hotărât să se împlinească.
— Îţi aminteşti când stăteam de vorbă cu Setau, Moise şi Ameni despre adevărata putere?
— Ameni a găsit-o servindu-şi ţara, Moise în arta de a construi, Setau în cunoaşterea şerpilor, iar tu în diplomaţie.
— Adevărata putere... Tu eşti cel care o va deţine.

— Nu, Acha, ea va trece prin mine, se va încarna în inima mea şi mă va abandona atunci când nu voi mai fi capabil să-i ofer adăpost.

— Să-ţi oferi viaţa regalităţii... Nu e un preţ prea mare?

— Nu mai sunt liber să acţionez după bunul meu plac.

— Cuvintele tale sunt aproape înfricoşătoare, Ramses.

— Crezi că nu-mi pasă de frică? Oricare ar fi obstacolele, voi guverna şi voi continua opera tatălui meu pentru a-i lăsa succesorului un Egipt înţelept, puternic şi frumos. Eşti de acord să mă ajuţi?

— Da, Maiestate.

Capitolul 10

Şenar era muncit de gânduri negre.

Grecii eşuaseră într-o manieră lamentabilă; Menelau, obsedat de dorinţa de a o poseda pe Elena ca pe o pradă, pierduse din vedere esenţialul, eliminarea lui Ramses. Avea o singură consolare, nu lipsită de importanţă: reuşise să-şi convingă fratele de nevinovăţia lui. O dată plecaţi Menelau şi soldaţii lui, nimeni nu avea să-l acuze pe Şenar că fusese sufletul complotului.

Însă Ramses se va sui pe tron şi va domni de unul singur... Iar el, Şenar, fiul mai mare al lui Seti, va fi constrâns să-i dea ascultare şi să se comporte ca un simplu servitor! Nu, nu va accepta o asemenea decădere.

Din acest motiv, îşi fixase o întâlnire cu ultimul său aliat, un apropiat al lui Ramses, un om mai presus de orice bănuială, care poate îl va ajuta să lupte din interior împotriva fratelui său şi să-i împiedice ridicarea în funcţia supremă.

La căderea nopţii, cartierul olarilor era încă animat; gură-cască şi diferiţi clienţi circulau printre dughene, aruncând câte un ochi asupra vaselor de mărimi şi preţuri variate pe care le vindeau meşteşugarii. La colţul unei străduţe, un cărăuş de apă îmbia lumea cu un lichid rece şi plăcut.

Acolo stătea Acha, îmbrăcat în nişte haine ordinare şi purtând o perucă banală ce-l făcea de nerecunoscut, aşteptându-l pe Şenar care şi el avusese grijă să-şi schimbe înfăţişarea. Cei doi cumpărară un ulcior cu apă în schimbul unor ciorchini de struguri, ca nişte simpli ţărani şi se aşezară unul lângă altul, sprijiniţi de un zid.

— L-ai revăzut pe Ramses?

— Eu nu mai depind de ministrul Afacerilor externe, ci direct de viitorul faraon.

— Şi ce înseamnă asta?

— O promovare.

— Care anume?

— Încă nu ştiu. Ramses visează să-şi alcătuiască viitorul guvern; cum el este fidel în ceea ce priveşte prieteniile, Moise, Ameni şi cu mine vom obţine posturi de primă importanţă.

— Şi mai cine?
— Din cercul intimilor, nu-l mai văd decât pe Setau, dar el e atât de ataşat de studierea dragilor lui şerpi, încât refuză orice responsabilitate.
— Ramses ţi s-a părut decis să guverneze?
— Deşi a devenit conştient de greutatea sarcinii şi de lipsa lui de experienţă, n-o să dea înapoi. Nu mai spera într-o eventuală eschivare din partea lui.
— Ti-a vorbit de marele preot al lui Amon?
— Nu.
— Perfect, înseamnă că-i subestimează influenţa şi capacitatea de a face rău.
— Totuşi, nu e un personaj timorat, care se teme de autoritatea regală?
— Se temea de Seti... însă Ramses nu e decât un tânăr prea puţin deprins cu luptele de câştigare a influenţei. În ceea ce-l priveşte pe Ameni, nu putem spera nimic: acest scrib afurisit e ataşat de Ramses ca un câine de stăpânul lui. Ca o revanşă, încă mai sper să-l atrag pe Moise în plasa mea.
— Ai încercat?
— Am suferit un eşec, dar n-a fost decât o primă încercare. Evreul ăsta e un om muncit de gânduri, aflat în căutarea propriului adevăr, care nu e neapărat cel al lui Ramses. Dacă reuşim să-i oferim ceea ce şi doreşte, îl putem face să treacă în tabăra noastră.
— Nu te înşeli.
— Ai vreo influenţă asupra lui Moise?
— Nu cred, dar poate că viitorul îmi va da mijloacele de a face oarecare presiune asupra lui.
— Şi asupra lui Ameni?
— Pare incoruptibil, îşi dădu cu părerea Acha, dar nu se ştie niciodată. Cu vârsta, va deveni sclavul nevoilor nesatisfăcute, iar noi îi vom exploata slăbiciunile.
— N-am de gând să aştept ca Ramses să-şi creeze o reţea indestructibilă.
— Nici eu, Şenar, dar trebuie să ai puţină răbdare. Eşecul lui Menelau şi al oamenilor lui ar trebui să-ţi demonstreze că o bună strategie exclude impreciziile.
— Cât timp?
— Să-l lăsăm pe Ramses să se instaleze în beţia puterii; focul care-l animă se va hrăni cu fastul de la curte şi-l va face să-şi piardă simţul

realităţii. Mai mult, eu sunt unul dintre cei care-l informează de evoluţia situaţiei din Asia şi pe mine mă va asculta mai mult.

— Care e planul tău, Acha?

— Vrei să fii rege, nu-i aşa?

— Sunt demn şi capabil să fiu Faraon.

— Se cuvine deci să-l răsturnăm sau să-l eliminăm pe Ramses.

— Nevoia face legea.

— Două căi se deschid în faţa noastră: complotul din interior sau agresiunea externă. În ceea ce o priveşte pe prima, ar trebui să ne asigurăm de un anumit număr de complici printre personalităţile influente din ţară; în domeniul ăsta, rolul tău e preponderent. În legătură cu a doua cale, ea se bazează pe intenţiile adevărate ale hitiţilor şi pe pregătirea unui conflict ce va însemna înfrângerea lui Ramses, însă nu şi ruina Egiptului; dacă ţara ar fi devastată, un hitit va pune mâna pe cele Două Tărâmuri.

Şenar nu-şi ascunse mirarea.

— Nu e prea riscant?

— Ramses e un adversar de anvergură; n-o să îi iei puterea cu uşurinţă.

— Dacă hitiţii ies învingători, invadează Egiptul.

— Asta nu e sigur.

— Ce miracol aştepţi?

— Nu e vorba de un miracol, ci de o capcană în care îl vom atrage pe Ramses fără ca ţara să fie direct implicată. Fie va pieri, fie va fi făcut responsabil de înfrângere; şi într-un caz şi în celălalt, nu va putea continua să domnească. Atunci, vei apărea ca un salvator.

— Nu e doar un vis?

— Nu am reputaţia că m-aş hrăni cu iluzii. Când voi afla exact postul pe care mi-l rezervă Ramses, voi acţiona. Doar dacă nu vrei să renunţi.

— Niciodată! Mort sau viu, Ramses trebuie să dispară din faţa mea.

— Dacă reuşim, sper că n-o să te dovedeşti ingrat.

— Poţi fi sigur de lucrul ăsta; vei merita din plin să fii mâna mea dreaptă.

— Dă-mi voie să mă îndoiesc.

Şenar tresări.

— Nu ai încredere în mine?

— Nici un pic.

— Atunci...

— Nu face pe surprinsul; dacă eram un naiv, m-ai fi eliminat de mult. Cum aş putea să cred în promisiunile unui om al puterii? Comportamentul lui nu e dictat decât de interesul personal şi de nimic altceva.

— Eşti dezamăgit, Acha?

— Realist. Când ai să fii Faraon, o să-ţi alegi miniştrii în funcţie de criteriile tale de moment; poate îi vei îndepărta pe cei care, ca şi mine, ţi-au permis accederea la tron.

Şenar zâmbi.

— Inteligenţa ta e excepţională, Acha.

— Călătoriile mi-au permis să observ societăţi şi oameni foarte diferiţi, însă toţi supuşi legii celui mai puternic.

— Nu a fost şi cazul Egiptului lui Seti.

— Seti e mort, iar Ramses e un războinic a cărui violenţă n-a avut încă posibilitatea să se exprime. Asta e şansa noastră.

— În schimbul colaborării doreşti prin urmare un profit imediat.

— Nici inteligenţa ta nu e de neglijat, Şenar.

— Aş vrea nişte precizări.

— Familia mea este bogată, fără îndoială, dar oare eşti vreodată suficient de bogat? Pentru un mare călător ca mine, a avea mai multe vile reprezintă o plăcere importantă. După cum îmi dictează fantezia, mi-ar plăcea să mă odihnesc când în nord, când în sud. Trei locuinţe în Deltă, două în Memphis, două în centrul Egiptului, două în regiunea thebană şi una în Assuan mi se par indispensabile pentru a mă bucura de viaţă în timpul călătoriilor prin ţară.

— Îmi ceri o mică avere.

— O nimica toată, Şenar, o nimica toată în schimbul serviciului pe care urmează să ţi-l fac.

— Doreşti şi minerale sau pietre preţioase?

— Asta fără discuţie.

— Nu te credeam atât de venal, Acha.

— Îmi place luxul, marele lux; un amator de vase rare ca tine nu poate înţelege o astfel de înclinaţie?

— Ba da, dar atâtea case...

— Nişte case bogat decorate şi servind de adăpost pentru mobile splendide! Ele vor fi paradisul meu pe pământ, locuri de bucurie unde eu voi fi stăpânul unic şi respectat, în timp ce tu vei urca, una după alta, treptele spre tronul Egiptului.

— Când ar trebui să încep să-ţi furnizez drepturile?

— Imediat.

— Încă nu eşti numit.

— Orice s-ar întâmpla, postul meu nu va fi de neglijat; încurajează-mă să te servesc bine.

— Cu ce să începem?

— O vilă în nord-estul Deltei, aproape de frontieră. Prevăzută cu un domeniu vast, un iaz pentru baie şi servitori zeloşi. Chiar dacă n-o să locuiesc acolo decât câteva zile pe an, vreau să fiu tratat ca un prinţ.

— Asta e singura ta dorinţă?

— Am uitat femeile. În misiune, raţia e adesea redusă; în ceea ce mă priveşte, eu le doresc numeroase, frumoase şi nu prea sălbatice. Originea lor nu contează.

— Sunt de acord cu exigenţele tale.

— N-o să te dezamăgesc, Şenar. Între timp însă, nu uita o condiţie esenţială: întâlnirile noastre să rămână riguros secrete şi să nu vorbeşti cu nimeni despre ele. Dacă Ramses e informat de contactele noastre, cariera mea e terminată.

— Interesul tău coincide cu al meu.

— Nu există vreun zălog mai bun pentru prietenie; pe curând, Şenar.

Privind cum tânărul diplomat se depărtează, fratele mai mare al lui Ramses se gândi că norocul nu-l părăsise. Acest Acha era un personaj de anvergură; dacă va fi constrâns să scape de el, o să-i pară rău.

Capitolul 11

Corabia Tuyei, marea soţie regală, luă locul în fruntea flotilei care pleca din Memphis în direcţia Thebei şi a Văii Regilor, unde urma să se odihnească mumia lui Seti. Nefertari n-o părăsea deloc pe Tuya, simţindu-i durerea reţinută cu o admirabilă seninătate. Prin simplul contact cu văduva marelui rege, Nefertari înţelese care trebuia să fie comportamentul unei regine în timpul unei asemenea încercări crude. Prezenţa discretă a tinerei femei era pentru Tuya o preţioasă consolare; nici una, nici cealaltă nu îşi făcură confidenţe, însă comuniunea lor sufletească era intensă şi profundă.

Pe toată durata călătoriei, Ramses lucră.

Ameni, deşi suferea de căldura puternică a verii, pregătise o cantitate imensă de dosare referitoare la politica externă, la securitatea teritoriului, la sănătatea publică, la marile lucrări, la gestionarea mărfurilor, întreţinerea digurilor şi a canalelor şi la alte subiecte mai mult sau mai puţin complexe.

Ramses luă astfel cunoştinţă de mărimea sarcinii ce-i revenea. Sigur că un important număr de funcţionari o vor împărţi împreună cu el, însă trebuia să cunoască ierarhia administrativă în cele mai mici amănunte şi să n-o piardă de sub control, altfel Egiptul s-ar fi clătinat şi s-ar fi scufundat ca o corabie fără cârmaci. Timpul era împotriva viitorului rege; din momentul în care va fi încoronat, i se va cere să ia decizii şi să se comporte ca un stăpân al celor Două Tărâmuri. Dacă făcea greşeli mari, care aveau să fie consecinţele?

Neliniştea i se risipea atunci când se gândea la mama lui, aliată preţioasă care va evita unele erori şi-l va instrui în legătură cu şiretlicurile utilizate de notabilităţi pentru a-şi păstra privilegiile. Câţi nu-l solicitaseră, în speranţa că nu va modifica nici o stare de fapt deja stabilită?

După lungi ore de muncă în compania lui Ameni, a cărui precizie şi rigoare erau de neînlocuit, lui Ramses îi plăcea să stea la prora corăbiei, să contemple Nilul, care purta în undele lui prosperitatea, şi să simtă vântul înviorător în care se ascundea răsuflarea zeilor. În aceste momente privilegiate Ramses avea senzaţia că Egiptul întreg, de la gura Deltei până în pustiurile Nubiei, îi aparţineau. Va şti oare să-l iubească aşa cum merita?

Ramses îi invitase la masă pe Moise, Setau, Acha şi Ameni, oaspeţi de onoare pe corabia regentului. În felul acesta se reconstituise confreria ce petrecuse mai mulţi ani de studiu în interiorul Kap-ului, şcoala superioară din Memphis, în căutarea cunoaşterii adevăratei puteri. Fericirea regăsirii şi împărtăşirea unor clipe de răgaz nu risipiră îngrijorarea: fiecare simţea că dispariţia lui Seti era un cataclism din care Egiptul nu va ieşi nevătămat.

— De data asta, îi spuse Moise lui Ramses, visul tău se va realiza.

— Nu mai e un vis, ci o povară enormă de care mă tem.

— Tu nu ţii cont de frică, obiectă Acha.

— În locul tău, mormăi Setau, aş renunţa; viaţa unui faraon nu are nimic de invidiat.

— Am ezitat multă vreme, dar ce ai crede tu despre un fiu care-şi trădează tatăl?

— Că raţiunea lui a triumfat asupra nebuniei; Theba riscă să fie, în acelaşi timp, mormântul tău şi al tatălui tău.

— Ai mirosit vreun nou complot? se nelinişti Ameni.

— Un complot... Vor fi zece, douăzeci sau o sută! De aceea mă aflu aici, împreună cu câţiva aliaţi credincioşi.

— Setau gardă de corp, îl ironiză Acha; cine ar fi crezut?

— Eu unul acţionez, în loc să mă lansez în discursuri frumoase.

— Critici diplomaţia?

— Complică totul, în timp ce viaţa e aşa de simplă: de o parte, binele, de cealaltă, răul. Între astea două nu există nici o punte de legătură.

— Viziunea ta e simplistă, replică Acha.

— Mie îmi convine, interveni Ameni; de o parte, partizanii lui Ramses, de cealaltă, adversarii.

— Şi dacă cei din urmă sunt tot mai mulţi? întrebă Moise.

— Poziţia mea n-ar diferi.

— În curând, Ramses n-o să mai fie prietenul nostru, ci faraonul Egiptului. N-o să ne mai privească cu aceiaşi ochi.

Vorbele lui Moise semănară o anumită tulburare; toţi aşteptau răspunsul lui Ramses.

— Moise are dreptate. Din moment ce destinul m-a ales, n-am să dau bir cu fugiţii. Iar pentru că voi sunteţi prietenii mei, o să fac apel la voi.

— Ce soartă ne-ai rezervat? întrebă evreul.

— Aveţi deja un drum trasat; eu sper ca drumurile noastre să se intersecteze şi ca noi să călătorim împreună pentru fericirea Egiptului.

— Îmi cunoşti poziţia, declară Setau; după ce eşti încoronat, eu mă întorc la reptilele mele.

— Am să încerc totuşi să te conving să fii mai aproape de mine.

— O cauză pierdută: îmi îndeplinesc misiunea de gardă de corp şi mă opresc aici. Moise va fi şef constructor, Ameni ministru, iar Acha şeful diplomaţiei, mare scofală!

— Ai de gând să-mi alcătuieşti chiar tu guvernul? se miră Ramses.

Setau ridică din umeri.

— Ce-ar fi să degustăm vinul rarisim pe care ni-l oferă regentul, propuse Acha.

— Fie ca zeii să-l apere pe Ramses şi să-i dea viaţă, avânt şi sănătate, spuse Ameni.

*

Şenar nu se afla pe corabia regentului, însă dispunea totuşi de o navă superbă, la bordul căreia erau în serviciu patruzeci de marinari. În calitate de şef al protocolului, invitase mai multe notabilităţi dintre care majoritatea nu-i erau deloc favorabile lui Ramses. Fiul mai mare al lui Seti se ferea să se alăture criticilor lor şi se mulţumea să-şi identifice viitorii aliaţi; tinereţea şi lipsa de experienţă a lui Ramses le păreau nişte handicapuri de nedepăşit.

Cu o satisfacţie sigură, Şenar constată că excelenta lui reputaţie rămăsese intactă, iar fratele lui avea să sufere multă vreme din comparaţia cu Seti. O dată breşa deschisă, mai trebuia să o lărgească şi să se folosească de cea mai mică ocazie pentru a slăbi poziţia tânărului faraon.

Şenar oferi oaspeţilor fructe şi bere proaspătă; amabilitatea şi discursul lui moderat plăcură celor mai mulţi curteni, încântaţi să schimbe câteva cuvinte de convenienţă cu un mare personaj, căruia fratele lui era obligat să-i acorde un rol principal.

De mai bine de o oră, un bărbat de statură mijlocie, cu o barbă de formă ascuţită, îmbrăcat cu o tunică în dungi colorate, aştepta să fie primit. Cu o aparenţă umilă, aproape supusă, nu dădea nici un semn de nervozitate.

Atunci când avu un moment de răgaz, Şenar îi făcu semn să se apropie.

Bărbatul se înclină cu deferenţă.

— Cine eşti?

— Numele meu e Raia; sunt sirian de origine, dar lucrez în Egipt ca negustor independent de mai mulţi ani.

— Ce anume vinzi?

— Conserve de carne de bună calitate şi vase frumoase importate din Asia.

Şenar încruntă din sprâncene.

— Vase?

— Da, prinţe, nişte piese superbe pe care le deţin în exclusivitate.

— Ştii că sunt colecţionar de vase rare?

— Am aflat de curând; de aceea, ţineam să vi le arăt, cu speranţa că vă vor plăcea.

— Preţurile tale sunt mari?

— Depinde.

Şenar era intrigat.

— Care sunt condiţiile tale?

Raia scoase dintr un sac de pânză groasă un vas mic cu gâtul fin din argint masiv, împodobit cu palmete.

— Ce părere aveţi de acesta, prinţe?

Şenar era fascinat; broboane de sudoare îi acoperiră tâmplele, iar palmele i se umeziră.

— O capodoperă... O capodoperă incredibilă... Cât costă?

— Oare nu se cuvine să-i ofer un cadou viitorului rege al Egiptului?

Fiul mai mare ai lui Seti crezu că nu auzise bine.

— Nu eu sunt viitorul faraon, ci fratele meu, Ramses... Te înşeli, negustorule. Deci, care e preţul tău?

— Eu nu mă înşel niciodată, prinţe; în meseria mea, o greşeală e de neiertat.

Şenar îşi desprinse privirea de pe minunatul vas.

— Ce încerci să mă faci să înţeleg?

— Că multă lume nu doreşte domnia lui Ramses.

— Peste câteva zile va fi încoronat.

— Poate, dar dificultăţile vor dispărea la fel de repede?

— Cine eşti tu în realitate, Raia?

— Un om care crede în viitorul vostru şi care doreşte să vă vadă urcat pe tronul Egiptului.

— Ce ştii tu despre intenţiile mele?

— N-aţi manifestat domnia voastră dorinţa de a face mai mult comerţ cu străinătatea, de a reduce aroganţa Egiptului şi de a lega relaţii economice cu cel mai puternic popor din Asia?

— Vrei să spui... hitiţii?

— Iată că ne înţelegem.
— Deci, eşti un spion în solda lor... Îmi vor fi hitiţii favorabili mie?
Raia răspunse afirmativ printr-o înclinare a capului.
— Ce-mi propui? întrebă Şenar, emoţionat de parcă ar fi văzut un vas de o calitate excepţională.
— Ramses e iute şi e războinic; ca şi tatăl lui, el vrea să demonstreze măreţia şi superioritatea Egiptului. Dumneavoastră sunteţi un om ponderat, se poate ajunge la o înţelegere cu domnia voastră.
— Îmi risc viaţa, Raia, dacă trădez Egiptul.
Şenar îşi aminti de faimoasa condamnare la moarte a soţiei lui Tutankhamon, acuzată de complicitate cu duşmanul, deşi ea trezise la realitate conştiinţa ţării[3].
— De vreme ce e vorba de funcţia supremă, nu e inevitabilă asumarea unor riscuri?
Şenar închise ochii.
Hitiţii... Într-adevăr, se gândise adesea să se folosească de ei împotriva lui Ramses, dar era doar o simplă idee, punctul de vedere al unei minţi desprinse de realitate. Şi deodată ea se materializase sub forma acestui negustor banal, cu înfăţişare inofensivă.
— Îmi iubesc ţara...
— Cine s-ar îndoi de asta, prinţe? Dar îi preferaţi puterea. Numai o alianţă cu hitiţii v-o poate garanta.
— Trebuie să mă gândesc.
— E un lux pe care nu vi-l pot oferi.
— Vrei un răspuns imediat?
— Siguranţa mea o cere. Dezvăluindu-mi identitatea, v-am acordat încrederea mea.
— Şi dacă refuz?
Raia nu răspunse, însă privirea lui deveni fixă şi de nepătruns.
Lupta interioară a lui Şenar se dovedi de scurtă durată; oare destinul nu-i oferea un aliat de anvergură? Era în puterea lui să ţină situaţia sub control, să evalueze pericolul şi să ştie să obţină un profit din această strategie, fără să pună Egiptul în pericol. Bineînţeles că va continua să-l manipuleze pe Acha fără să-l informeze de contactele lui cu inamicul principal al celor Două Tărâmuri.
— Accept, Raia.
Negustorul zâmbi uşor.

— Reputaţia voastră nu e deloc exagerată, prinţe. Ne vom revedea curând; de vreme ce devin unul dintre furnizorii voştri de vase preţioase, nimeni nu se va mira de vizitele mele. Păstraţi-l pe acesta, vă rog. Pecetluieşte pactul nostru.

Şenar pipăi minunatul obiect. Viitorul se limpezea.

Capitolul 12

Ramses îşi amintea de fiecare piatră din Valea Regilor, de această „mare pajişte” foarte aridă, pe care tatăl lui îl făcuse s-o descopere trimiţându-l în mormântul primului Ramses, fondatorul dinastiei, un vizir bătrân chemat de un consiliu de înţelepţi să facă să renască o nouă descendenţă de suverani. El nu guvernase decât doi ani, încredinţându-i lui Seti grija de a face să strălucească o forţă care astăzi îi era acordată lui Ramses al II-lea.

Cu inima strânsă, indiferent la căldura insuportabilă a verii ce-i făcuse să leşine pe unii purtători ai aranjamentului funerar, fiul mai mic al lui Seti mergea în fruntea cortegiului şi conducea mumia regelui defunct spre ultimul ei sălaş. Pentru o clipă, Ramses urî această vale blestemată care-i lua tatăl şi îl condamna pe el la singurătate; dar magia locului puse încă o dată stăpânire pe sufletul lui, o magie care transmitea viaţă şi nu moarte.

În liniştea minerală vorbea vocea strămoşilor; ea vorbea despre lumină, transfigurare şi înviere, impunea venerarea şi respectul pentru lumea celestă în care se năşteau toate formele de viaţă.

Ramses pătrunse primul în imensul mormânt al lui Seti, cel mai lung şi mai adânc din Vale; printr-un decret, viitorul faraon va hotărî că nici un altul, de acum încolo, nu-l va putea depăşi. În ochii posterităţii, Seti rămânea de neegalat.

Doisprezece preoţi purtau mumia; Ramses, în calitate de ritualist şi succesor însărcinat cu pronunţarea formulelor de trecere în lumea de dincolo şi de renaştere într-un tărâm al zeilor, era acoperit cu o piele de panteră. Pe pereţii sălaşului pentru eternitate, textele rituale, vii prin ele însele, urmau să rămână eficace dincolo de timp.

Mumificarea fusese făcută într-un mod perfect. Chipul lui Seti era cel al unei fiinţe împlinite, de o extraordinară seninătate. Puteai să juri că-şi va deschide ochii, că gura lui va vorbi... Preoţii aşezară capacul sarcofagului, instalat în centrul „locuinţei de aur”, acolo unde Isis îşi va duce la bun sfârşit opera de alchimist, transformând ceea ce e muritor în nemurire.

— Seti a fost un rege drept, murmură Ramses, el a împlinit Legea, a fost iubit de lumină şi intră viu în Asfinţit.

*

Pe tot cuprinsul Egiptului, bărbierii lucrau fără întrerupere pentru a-i rade pe bărbaţi şi a face să dispară bărbile, din moment ce perioada de doliu se terminase. Femeile îşi legară din nou părul, cele mai elegante se încredinţară coaforilor autorizaţi să-şi îndeplinească serviciul.

În ajunul încoronării, Ramses şi Nefertari se reculeseră în templul din Gurnah unde avea loc zilnic un ritual pentru *ka*-ul lui Seti, în scopul de a menţine prezenţa faraonului transfigurat printre cei vii. Apoi cuplul merse în templul din Karnak unde fu întâmpinat de marele preot într-o manieră foarte protocolară şi fără nici o urmă de entuziasm. După o cină frugală, regentul şi soţia lui se retraseră în palatul amenajat în interiorul locuinţei terestre a zeului Amon. Separat, meditară şi unul şi altul în faţa tronului, simbol al movilei de pământ primordiale ivită din oceanul cosmic la începutul timpului şi hieroglifă servind la scrierea numelui zeiţei Maat, Legea atemporală, „cea care e dreaptă şi arată direcţia cea bună”, Legea din care se va hrăni cuplul regal pentru a hrăni şi el, la rândul lui, comunitatea egipteană.

Ramses avea sentimentul că spiritul tatălui său se afla lângă el şi că-l seconda în aceste ore de nelinişte ce precedau momentul când existenţa lui va fi bulversată în mod definitiv. Noul rege nu-şi va mai aparţine, nu va mai avea altă grijă decât binele poporului său şi prosperitatea ţării.

Încă o dată, această sarcină îl înfricoşa.

Ar fi vrut să iasă din palat şi să alerge spre tinereţea dispărută, spre frumoasa Iset, spre plăcere şi nepăsare; dar el era succesorul desemnat de Seti şi soţul lui Nefertari. Trebuia să-şi înfrângă teama de a domni şi să treacă de această ultimă noapte de dinaintea încoronării.

*

Tenebrele se împrăştiară şi apărură zorii, anunţând învierea soarelui, învingător al monstrului din adâncuri. Doi preoţi, unul purtând o mască de şoim, iar celălalt de ibis, se aşezară de o parte şi de alta a lui Ramses; simbolizându-i pe zeii Horus, protectorul regalităţii, şi Thot, maestrul hieroglifelor şi al ştiinţei sacre, ei vărsară pe trupul gol al regentului conţinutul a două vase, pentru a-l purifica de condiţia lui umană. Apoi îl modelară după imaginea zeilor, aplicându-i cele nouă unguente, din creştetul capului până la tălpile picioarelor, acestea urmând să-i deschidă centrii energetici, dându-i o percepţie diferită de a celorlalţi oameni.

Straiele îi dădeau şi ele înfăţişarea unei fiinţe ce nu semăna cu nici o alta. Cei doi preoţi îl îmbrăcară pe Ramses într-o pânză albă cu auriu, a cărei formă nu se schimbase de la originile ei, şi-i agăţară de centură o coadă de taur ce evoca puterea regală. Tânărul îşi aminti de întâlnirea terifiantă cu taurul sălbatic ce-i fusese impusă de tatăl lui pentru a-şi dovedi curajul; astăzi, el era cel care încarna această forţă pe care trebuia s-o exercite în mod corect.

Apoi, ritualiştii împodobiră gâtul lui Ramses cu un colier mare format din şapte perle colorate, iar bicepşii şi încheieturile mâinilor cu brăţări de aramă, şi îl încălţară cu sandale albe. După aceea, îi prezentară bastonul alb cu ajutorul căruia îi va alunga pe duşmani şi va lumina tenebrele, şi îi încinseră fruntea cu o panglică aurită, al cărei nume, sia, însemna „viziunea intuitivă”.

— Accepţi proba puterii? întrebă Horus.

— O accept.

Horus şi Thot îl luară pe Ramses de mâini şi îl conduseră într-o altă încăpere. Pe tron, cele două coroane, erau păzite de un preot ce purta masca zeului Seth.

Thot se depărtă, iar Horus şi Seth se îmbrăţişară fratern. În ciuda adversităţii lor eterne, aveau datoria de a se uni într-o singură fiinţă, aceea a Faraonului.

Horus luă coroana roşie a Egiptului de Jos, un fel de tocă având deasupra o spirală, şi o puse pe capul lui Ramses; apoi Seth aşeză peste ea coroana albă a Egiptului de Sus, a cărei formă ovală se termina printr-un bulb.

— „Cele două puteri” sunt legate pentru tine, declară Thot, tu conduci şi uneşti pământul negru şi pământul roşu, eşti cel pe care creşte stuful din Sud şi cel al albinei din Nord, tu faci să înverzească cele două tărâmuri.

— Numai tu poţi apropia cele două coroane, dezvălui Seth; trăsnetul pe care ele îl conţin va spulbera uzurpatorul.

Horus îi dădu faraonului cele două sceptre; primul purta numele de „stăpânirea puterii” şi îi servea la consacrarea ofrandelor, iar al doilea, „magia”, un toiag de păstor care-i va menţine unit poporul.

— A venit momentul apariţiei în plină glorie, decretă Thot.

Precedat de cele trei divinităţi, Faraonul ieşi din încăperile secrete şi se îndreptă spre marea curte interioară unde erau adunate notabilităţile admise în incinta Karnak-ului.

Pe o estradă, sub un baldachin, un tron din lemn aurit, mai curând modest, cu linii sobre.

Tronul lui Seti din timpul ceremoniilor oficiale.

Simţind ezitarea fiului ei, Tuya făcu trei paşi spre el şi se înclină.

— Fie ca Maiestatea Voastră să se ridice ca un nou soare şi să ia loc pe tronul celor vii.

Ramses se simţi tulburat de acest omagiu ce-i fusese adresat de văduva faraonului defunct, mama pe care o va venera până la ultima suflare.

— Iată aici testamentul zeilor care ţi-a fost lăsat moştenire de către Seti, proclamă ea; el legitimizează domnia ta aşa cum a legitimizat-o şi pe a lui şi cum o va legitimiza pe cea a succesorului tău.

Tuya îi înmână lui Ramses un etui de piele conţinând papirusul scris de mâna lui Thot în zorii civilizaţiei şi care făcea din Faraon moştenitorul Egiptului.

— Iată cele cinci nume ale tale, declară regina mamă cu o voce limpede şi gravă: Taur puternic iubit de Lege; Protector al Egiptului, care supune ţările străine; Bogat în oşti, în victorii măreţe; Cel pe care Lumina l-a ales, căci puternică e Legea sa; Fiu al luminii, Ramses.

O tăcere totală se lăsă peste vorbele rostite. Chiar şi Şenar, uitându-şi ambiţia şi ranchiuna, era copleşit de magia acestor momente.

— Un cuplu regal guvernează cele Două Tărâmuri, urmă Tuya; vino, Nefertari, vino lângă rege, tu care devii marea lui soţie şi regina Egiptului.

În ciuda solemnităţii ritualului, Ramses era atât de mişcat de frumuseţea tinerei femei încât ar fi vrut s-o ia în braţe. Îmbrăcată cu o robă lungă de in, împodobită cu un colier de aur, cercei de ametist şi brăţări de jasp, ea îl privi pe rege şi pronunţă formula străveche:

— Îi recunosc pe Horus şi Seth uniţi în aceeaşi fiinţă. Eu cânt numele tău, tu eşti ieri, astăzi şi mâine. Cuvântul tău dă viaţă, voi îndepărta de tine răul şi pericolul.

— Te recunosc ca suverană a Dublei Ţări şi a tuturor pământurilor, tu, a cărei blândeţe e uriaşă şi le dai satisfacţie zeilor, tu, care eşti mama şi soţia zeului, pe tine te iubesc.

Ramses aşeză pe capul lui Nefertari coroana prevăzută cu două pene lungi, ce făcea din ea marea soţie regală, participantă la puterea Faraonului.

Părând să ţâşnească din soare, un şoim cu aripi largi se învârti pe deasupra cuplului regal, de parcă ar fi reperat prada; deodată, se aruncă în jos cu o asemenea viteză încât nici un arcaş nu avu timp să reacţioneze.

Un strigăt de uimire şi de teamă urcă din mijlocul asistenţei, în timp ce răpitorul se aşeză pe ceafa lui Ramses, cu ghearele înfipte în umerii regelui.

Fiul lui Seti nu se mişcase; Nefertari continua să-l privească.

Clipe lungi, curtenii, uluiţi, asistară la un miracol, la comuniunea şoimului Horus, protectorul monarhiei, cu omul pe care-l alesese să guverneze Egiptul.

Apoi, pasărea plecă spre soare, într-un zbor plin de forţă şi seninătate.

Aclamaţiile izbucniră din toate piepturile, salutând, în cea de-a douăzeci şi şaptea zi din a treia lună de vară, urcarea lui Ramses pe tron[4].

Capitolul 13

După terminarea festivităţilor, Ramses se trezi luat de vârtej.

Marele intendent al Casei Faraonului îl duse să viziteze palatul din Theba, alcătuit dintr-o parte publică şi din apartamente private. În calitate de şef de stat descoperi Ramses sala de recepţii cu coloane, ale cărei podea şi pereţi erau împodobite cu reprezentări de lotuşi, stuf, papirus, peşti şi păsări, birourile unde lucrau scribii, micile săli rezervate audienţelor private, balconul cu o fereastră având deasupra un disc solar înaripat, sufrageria, în mijlocul căreia se găsea o masă garnisită întotdeauna cu coşuri pline de fructe şi buchete de flori, dormitorul, prevăzut cu un pat acoperit de perne colorate, baia cu dale pe jos.

De-abia instalat tânărul faraon pe tronul celor Două Tărâmuri, că marele intendent îi prezentă membrii Casei sale, şefii ritualurilor secrete, scribii Casei Vieţii, medicii, şambelanul răspunzător de apartamentele private, directorul biroului de depeşe, însărcinat cu corespondenţa regală, directorul Trezoreriei, cel al hambarelor, cel al grajdurilor cu animale, şi atâţia alţii, dornici să-l salute pe noul faraon şi să-l asigure de devotamentul lor neclintit.

— Şi acum, iată...

Ramses se ridică.

— Întrerup defilarea.

Intendentul se revoltă.

— Maiestate, e imposibil! Sunt atâţia oameni importanţi...

— Mai importanţi decât mine?

— Iertaţi-mă, n-am vrut...

— Condu-mă la bucătărie.

— Dar nu e locul vostru acolo!

— Ştii tu mai bine ca mine unde ar trebui să fiu?

— Iertaţi-mă, eu...

— Ai de gând să-ţi pierzi timpul căutând scuze? Mai bine spune-mi de ce vizirul şi marele preot al lui Amon n-au venit să-mi prezinte omagiile.

— Nu ştiu, Maiestate; cum să fie treburile astea de resortul meu?

— Să mergem la bucătărie.

*

Măcelari, fabricanţi de conserve, oameni care curăţau legumele, brutari, patiseri, berari... Rome avea în subordine o cohortă de specialişti pizmaşi în ceea ce priveşte prerogativele altora şi susceptibili când venea vorba de orarul de lucru sau de zilele de concediu. Corpolent, jovial, cu obrajii bucălaţi, lent în mişcări, Rome nu-şi făcea griji nici în legătură cu bărbia lui triplă, nici cu greutatea excesivă de care avea să se ocupe la pensie. Deocamdată, convenise să dirijeze armata asta cu o mână de fier, să pregătească aluaturi delicioase şi ireproşabile şi să pună capăt certurilor inevitabile dintre specialişti. Obsedat de igienă şi de prospeţimea produselor, Rome gusta el însuşi din farfurii; erau sau nu prezenţi în Theba Faraonul şi membrii curţii sale, bucătarul şef pretindea perfecţiunea.

Atunci când apăru intendentul palatului însoţit de un tânăr cu o musculatură impresionantă, îmbrăcat simplu în alb, Rome se pregăti să suporte un şir lung de plictiseli. Probabil funcţionarul ăsta blestemat, pătruns de privilegiile lui, avea din nou de gând să-i impună vreun asistent incapabil în schimbul mitei pe care i-o dădea familia băiatului.

— Te salut, Rome! Îţi aduc...

— Ştiu ce-mi aduci.

— În cazul ăsta, înclină-te, aşa cum se cuvine.

Punându-şi mâinile în şolduri, bucătarul şef izbucni în râs.

— Eu, să mă înclin în faţa băieţandrului ăsta? Să vedem mai întâi dacă ştie să spele vasele!

Roşu la faţă din cauza neînţelegerii, intendentul se întoarse spre rege.

— Iertaţi-mă...

— Mă descurc, declară Ramses. Ştii să găteşti?

— Cine eşti tu de te îndoieşti de capacităţile mele?

— Ramses, faraonul Egiptului.

Împietrit, Rome înţelese că, fără îndoială, cariera lui era terminată.

Cu un gest sec, îşi scoase sorţul de piele, îl împături şi îl puse pe o măsuţă joasă. O ofensă adusă regelui şi recunoscută ca atare de tribunalul vizirului se solda cu o pedeapsă grea.

— Ce ai pregătit pentru prânz?

— Prepeliţe fripte, un biban de Nil cu verdeaţă, piure de smochine şi o prăjitură cu miere.

— Apetisant, dar realitatea e pe măsura promisiunii?

Rome se înfurie.
— Vă îndoiţi, Maiestate? Reputaţia mea...
— Mie nu-mi pasă de reputaţii. Serveşte masa.
— Am pus să se pregătească sufrageria palatului, anunţă intendentul, mieros.
— Inutil, o să mănânc aici.
Regele mâncă cu plăcere sub privirile neliniştite ale intendentului.
— Excelent! Cum te numeşti, bucătarule?
— Rome, Maiestate.
— Rome, „omul”... Meriţi acest nume. Te numesc intendent al palatului, paharnic şi şef al tuturor bucătăriilor regatului. Urmează-mă, am nişte întrebări să-ţi pun.
Fostul intendent începu să se bâlbâie.
— Şi... şi eu, Maiestate?
— Eu nu iert lipsa de eficacitate şi zgârcenia; întotdeauna e nevoie de spălători de vase, o să te ocupi de treaba asta.
Regele şi Rome merseră încet pe la umbra unei galerii acoperite.
— Vei lucra sub ordinele secretarului meu particular, Ameni; în aparenţă, e firav şi nu apreciază traiul bun, dar e un muncitor neobosit. Şi înainte de toate, mă onorează cu prietenia lui.
— Iată o mulţime de responsabilităţi pentru un simplu bucătar, se miră Rome.
— Tatăl meu m-a învăţat să judec oamenii după instinct; dacă mă înşel, cu atât mai rău pentru mine. Pentru a guverna am nevoie de câţiva servitori fideli. Cunoşti vreunii la curte?
— Ca să spun adevărul...
— Spune adevărul, Rome, nu te mai codi.
— Curtea Maiestăţii Voastre e cea mai mare adunătură de ipocriţi şi de ambiţioşi din regat; ai jura că şi-au dat toţi întâlnire aici. Pe când trăia tatăl vostru, de a cărui mânie se temeau, se ascundeau. După moartea lui, au ieşit din vizuini ca florile deşertului după o ploaie torenţială.
— Mă detestă, nu-i aşa?
— E puţin spus.
— Şi ce speră ei?
— Că nu veţi întârzia să vă dovediţi incapacitatea.
— Dacă eşti alături de mine, îţi cer o sinceritate absolută.
— Mă credeţi capabil de asta?

— Un bucătar nu e un om lipsit de vlagă; când are talent, toată lumea caută să-i fure reţetele, bucătăria lui freamătă de rumoarea pe care mintea lui trebuie să ştie s-o trieze aşa cum îşi alege produsele. Care sunt principalele clanuri care se ridică împotriva mea?

— Aproape toată curtea vă e ostilă, Maiestate; se consideră că a fi succesorul unui faraon de anvergura lui Seti este practic imposibil. Domnia voastră nu va fi deci decât o tranziţie, înainte să apară un pretendent serios.

— Cu toate astea, îţi asumi riscul de a-ţi părăsi bucătăria şi a te ocupa de întregul palat?

Rome avu un zâmbet bun.

— Securitatea, cu părţile ei bune, ca şi cu cele rele... Dacă pot continua să pregătesc nişte platouri de calitate, aş încerca şi aventura asta. Dar mai există o rezervă...

— Vorbeşte.

— Cu tot respectul. Maiestate, nu aveţi nici o şansă de reuşită.

— De ce pesimismul ăsta?

— Pentru că Maiestatea Voastră sunteţi tânăr, fără experienţă, şi nu aveţi intenţia de a juca un rol secundar în guvernul marelui preot al lui Amon şi al altor câţiva miniştri deprinşi cu subtilităţile guvernării. Raportul de forţe e inegal.

— N-ai nici cea mai vagă idee de puterea Faraonului?

— Tocmai că nu; din cauza asta, şocul e inevitabil. Şi care sunt şansele unui singur om împotriva unei armate?

— Oare nu dispune Faraonul de puterea taurului?

— Nici chiar taurul sălbatic nu poate muta munţii din loc.

— Dacă înţeleg bine, mă sfătuieşti să renunţ la domnie acum, după ce am fost încoronat?

— Dacă abandonaţi puterea în favoarea unor oameni de rang înalt, cine îşi va da seama şi cine vă va reproşa asta?

— Poate tu?

— Eu nu sunt decât cel mai bun bucătar din regat şi părerea mea nu contează.

— Nu eşti tu în prezent intendentul palatului?

— Mă ascultaţi, Maiestate, dacă vă dau un sfat?

— Depinde de sfat.

— Nu acceptaţi niciodată o bere de calitate proastă sau o carne mediocră; ăsta e debutul decăderii. Pot să-mi văd de ocupaţiile mele şi să

încep să reformez administraţia casei voastre, care lasă de dorit?
Ramses nu se înşelase. Rome era omul potrivit.
Liniştit, se îndreptă spre grădina palatului.

Capitolul 14

Nefertari îşi reţinea cu greu lacrimile.

De ceea ce îi fusese frică nu scăpase. Ea, care visa să mediteze şi să se reculeagă, se trezise purtată de un val monstruos. Imediat după încoronare, fusese nevoită să se separe de Ramses pentru a face faţă responsabilităţilor de mare soţie regală şi pentru a vizita templele, şcolile şi atelierele de ţesătorie care depindeau de ea.

Tuya o prezentă pe Nefertari gestionarilor terenurilor reginei, superiorilor haremurilor însărcinate cu educarea tinerelor fete, scribilor însărcinaţi cu administrarea bunurilor ei, colectorilor de impozite, preoţilor şi preoteselor ce îndeplineau în numele ei ritualurile „soţiei Zeului”, destinate conservării energiei creatoare pe pământ.

Timp de mai multe zile, Nefertari merse dintr-un loc în altul, fără posibilitatea de a-şi trage sufletul; trebui să întâlnească sute de persoane, să găsească cuvântul potrivit pentru fiecare, să-şi păstreze zâmbetul şi să nu arate nici cel mai mic semn de oboseală.

În fiecare dimineaţă, coafeza, machieuza, manichiurista şi pedichiurista se ocupau de regină şi o făceau mai frumoasă decât în ajun; de farmecul ei, ca şi de forţa lui Ramses, depindea fericirea Egiptului. În roba ei de in elegantă, legată la mijloc cu o centură roşie, nu era ea oare cea mai seducătoare dintre regine?

Epuizată, tânăra femeie se întinse pe un pat jos. Nu avea curajul să se ducă la noul dineu de gală în cursul căruia urmau să-i fie oferite vase cu unguente parfumate.

Silueta fragilă a Tuyei înaintă în penumbra care invadase încăperea.

— Ţi-e rău, Nefertari?

— Nu mai am putere.

Văduva lui Seti se aşeză pe marginea patului şi luă mâna dreaptă a tinerei femei în mâinile ei.

— Am trecut şi eu prin încercarea asta, ca şi tine; două remedii te pot vindeca: o poţiune înviorătoare şi magnetismul lui Ramses pe care l-a moştenit de la tatăl lui.

— Nu sunt făcută să fiu regină.

— Îl iubeşti pe Ramses?

— Mai mult decât pe mine însumi.

— În cazul ăsta, n-ai să-l trădezi. El s-a căsătorit cu o regină şi o regină va lupta alături de el.

— Şi dacă s-a înşelat?

— Nu s-a înşelat. Crezi că eu n-am cunoscut aceleaşi clipe de oboseală şi de descurajare? Ceea ce i se cere unei mari soţii regale se află dincolo de puterile unei femei. De la crearea Egiptului e aşa; şi nu trebuie să fie altfel.

— Şi n-aţi vrut să renunţaţi?

— La început, de zece ori, de o sută de ori pe zi; l-am implorat pe Seti să-şi aleagă o altă femeie şi să mă păstreze lângă el ca pe cea de-a doua soţie. Răspunsul lui a fost de fiecare dată acelaşi: m-a luat în braţe şi m-a mângâiat, fără să-mi uşureze în nici un fel sarcina.

— Nu sunt oare nedemnă de încrederea lui Ramses?

— E bine că pui întrebarea asta, dar e treaba mea să răspund la ea.

Privirea lui Nefertari era plină de nelinişte. Cea a Tuyei rămase fermă.

— Eşti condamnată să fii regină, Nefertari; nu lupta contra destinului, lasă-te purtată de el aşa cum înotătorul e purtat de fluviu.

*

În mai puţin de trei zile, Ameni şi Rome începuseră o profundă reformă a administraţiei thebane, urmând instrucţiunile lui Ramses care se întâlnise cu funcţionari mari şi mici, de la primarul Thebei până la omul de pe bac. Datorită depărtării de Memphis şi prezenţei cvasi permanente a lui Seti în nord, marele oraş al sudului ducea o existenţă din ce în ce mai autonomă, iar marele preot al lui Amon, impulsionat de imensa bogăţie a templului său, începuse să se considere un fel de monarh, ale cărui decrete căpătau o importanţă mai mare decât cele ale regelui. Ascultându-i pe unii şi pe alţii, Ramses înţelesese pericolele pe care le implica o astfel de situaţie; dacă nu făcea nimic, Egiptul de Sus şi cel de Jos urmau să devină două ţări diferite, chiar aflate în opoziţie, iar divizarea nu putea duce decât la dezastru.

Ameni cel firav şi Rome corpolentul nu întâmpinau nici o dificultate în a colabora; deosebiţi, dar completându-se reciproc, surzi la solicitările curtenilor, subjugaţi de personalitatea lui Ramses şi convinşi că acesta înainta pe calea cea bună, ei tulburară o ierarhie somnolentă şi procedară la numeroase numiri neaşteptate, aprobate de rege.

La cincisprezece zile de la încoronare, Theba era în fierbere. Unii anunţaseră venirea la putere a unui incapabil, alţii a unui adolescent pasionat de vânătoare şi de întreceri sportive; or, Ramses nu ieşise deloc din palat, înmulţindu-şi consultările şi deciziile şi manifestându-şi autoritatea cu o vigoare demnă de Seti.

Ramses aştepta reacţiile.

Iar reacţiile nu apărură. Theba rămânea amorfă, lovită de uimire. Convocat de rege, vizirul se comportă ca un prim ministru docil, mulţumindu-se să ia notă de directivele Maiestăţii Sale pentru a le executa fără întârziere.

Ramses nu împărtăşea nici exaltarea juvenilă a lui Ameni, nici satisfacţia amuzată a lui Rome. Surprinşi de rapiditatea acţiunilor lui, adversarii nu fuseseră nici exterminaţi, nici învinşi, ci în căutarea unui nou suflu, pe care soarta potrivnică avea să-i ajute să-l găsească. Regele preferase o luptă cinstită alianţelor obscure ce se puneau la cale din umbră, dar ăsta nu era decât un punct de vedere copilăresc.

În fiecare seară, puţin înainte de asfinţit, se plimba pe aleile grădinii palatului unde lucrau vreo douăzeci de grădinari care udau straturile de flori şi aduceau apă pentru arbori la căderea nopţii. În stânga lui, Străjerul, câinele galben, purta un colier de albăstrele; în dreapta, Voinicul, leul uriaş, se deplasa cu mişcări suple. Iar la intrarea în grădină, sardul Serramanna, şeful gărzii de corp a Maiestăţii Sale, stătea sub un umbrar, gata să intervină la cel mai mic semn de pericol

Ramses avea o mare pasiune pentru sicomori, rodii, smochini şi alţi arbori care făceau din grădină un paradis în care sufletul cunoştea odihna; nu trebuia să semene întregul Egipt cu acest port al păcii unde cele mai diverse specii trăiau în armonie?

În seara aceea, Ramses plantă un minuscul sicomor, înconjură tânărul vlăstar cu o ridicătură de pământ şi îl udă cu grijă.

— Maiestatea Voastră trebuie să aştepte un sfert de oră şi apoi să verse conţinutul unui alt ulcior, aproape picătură cu picătură.

Omul care vorbise era un grădinar fără vârstă; ceafa lui purta însemnele unui mare abces datorat greutăţii cobiliţei ce avea la fiecare extremitate un recipient greu din pământ ars.

— Bun sfat, recunoscu Ramses; cum te numeşti?

— Nedjem.

— „Blândul”... Eşti însurat?

— Eu m-am căsătorit cu grădina, cu arborii, cu plantele şi cu florile; ei sunt familia mea, strămoşii şi descendenţii mei. Sicomorul pe care l-aţi plantat vă va supravieţui, chiar dacă veţi rămâne pe pământul ăsta o sută zece ani, ca înţelepţii.

— Te îndoieşti de asta? întrebă Ramses cu un zâmbet.

— Nu e uşor să fii rege şi să rămâi înţelept; oamenii sunt perverşi şi vicleni.

— Dar tu aparţii acestei rase pe care n-o iubeşti deloc; eşti scutit de defectele astea?

— Nu îndrăznesc să afirm aşa ceva, Maiestate.

— Ţi-ai format discipoli?

— Nu e rolul meu, ci al superiorului grădinilor.

— Şi el e mai competent decât tine?

— De unde să ştiu eu? Nu vine niciodată pe-aici.

— Crezi că populaţia arborilor este suficient de numeroasă în Egipt?

— Este singura populaţie care nu va fi niciodată suficient de numeroasă.

— Sunt de aceeaşi părere.

— Copacul e un dar total, afirmă grădinarul. Viu, el oferă umbra, florile şi fructele, iar mort, lemnul. Mulţumită lui, noi mâncăm, construim şi gustăm clipe de fericire când vântul blând din nord ne învăluie în timp ce stăm la umbra frunzişului său. Visez la o ţară de copaci, ai cărei singuri locuitori să fie păsările şi cei înviaţi.

— Am de gând să plantez mulţi arbori în toate provinciile, mărturisi Ramses; nici una dintre pieţele satelor nu trebuie sa fie lipsită de umbră. Bătrânii şi tinerii se vor întâlni acolo, cei din urmă ascultându-i pe primii.

— Fie ca zeii să vă asculte, Maiestate; nici nu s-ar putea un program mai bun de guvernare.

— Mă ajuţi să-l realizez?

— Eu, dar...

— Birourile din ministerul Agriculturii sunt pline de scribi muncitori şi competenţi, însă îmi trebuie un om care să iubească natura şi să-i înţeleagă secretele pentru a da directivele corecte.

— Eu nu sunt decât un grădinar, Maiestate, un...

— Ai stofă pentru a fi un excelent ministru al agriculturii. Prezintă-te mâine dimineaţă la palat şi cere să-l vezi pe Ameni; el va fi avertizat şi te va ajuta să-ţi începi noua funcţie.

Ramses se depărtă, lăsându-l pe Nedjem stupefiat şi incapabil să reacţioneze. Regelui i se păruse că zăreşte în fundul vastei grădini, printre doi smochini, o siluetă zveltă şi albă. Oare o zeiţă apăruse în acel loc magic?

Grăbind pasul, se apropie.

Silueta nu se mişcase.

În lumina blândă a asfinţitului, luceau părul negru si roba lungă şi albă. Cum putea să fie o femeie atât de frumoasă, în acelaşi timp inaccesibilă şi atrăgătoare?

— Nefertari...

Ea alergă spre el şi i se ghemui la piept.

— Am reuşit să scap, mărturisi ea; mama ta a acceptat să mă reprezinte în timpul concertului de lăute din seara asta. Dar tu, m-ai uitat?

— Gura ta e un boboc de lotus şi vorbele rostite de buzele tale farmecă, iar eu am o dorinţă nebună să te sărut.

Sărutul lor era un izvor de tinereţe; înlănţuiţi, formau o singură fiinţă, oferindu-se unul altuia, dăruindu-şi viaţă.

— Sunt o pasăre sălbatică ce se prinde în capcana părului tău, spuse Ramses, tu mă faci să descopăr o grădină cu mii de flori parfumate care mă îmbată.

Nefertari îşi desfăcu părul, iar Ramses lăsă să alunece bretelele robei de in de pe umerii lui Nefertari. Trupurile lor se confundară în seara călduţă de vară, parfumată şi calmă.

Capitolul 15

Ramses se trezi la prima rază de soare; mângâie spatele minunat al lui Nefertari, încă adormită, şi o sărută pe gât. Fără să deschidă ochii, ea îl înlănţui, îmbrăţişându-i trupul puternic.

— Sunt fericită.

— Tu eşti fericirea, Nefertari.

— Să nu mai stăm atât de mult timp departe unul de altul.

— Nici tu, nici eu nu avem de ales.

— Exigenţele puterii sunt cele care ne conduc viaţa?

Ramses o strânse cu putere în braţe.

— Nu răspunzi...

— Pentru că ştii răspunsul, Nefertari. Tu eşti marea soţie regală, iar eu sunt Faraon: nu putem scăpa de realitatea asta, nici măcar în visele noastre cele mai ascunse.

Ramses se ridică şi merse la fereastră. Contemplă câmpurile thebane, înverzite sub soarele de vară.

— Te iubesc, Nefertari, dar sunt în acelaşi timp soţul Egiptului. Eu trebuie să fecundez acest pământ şi să-l fac să prospere; când vocea lui mă cheamă, nu am dreptul să rămân indiferent.

— Oare sunt atâtea de făcut?

— Credeam că voi guverna o ţară liniştită, uitând că ea e locuită de oameni. Le sunt suficiente câteva săptămâni pentru a trăda legea lui Maat şi pentru a distruge opera tatălui meu şi a strămoşilor noştri; armonia e cea mai fragilă comoară. Dacă vigilenţa mea scade, răul şi tenebrele pun stăpânire pe ţară.

Nefertari se ridică şi ea; goală, se ghemui la pieptul lui Ramses. La simplul contact cu trupul ei parfumat, el ştiu cât de profundă era comuniunea lor.

Se auziră lovituri nervoase în uşa camerei; aceasta se deschise brusc, lăsând să treacă un Ameni cu părul ciufulit care se întoarse cu spatele imediat ce o zări pe regină.

— E grav, Ramses, foarte grav!

— Atât de grav încât să mă deranjezi la ora asta?

— Vino, să nu mai pierdem nici o clipă.
— Nu mă laşi să mă spăl şi să iau micul dejun?
— Nu în dimineaţa asta.
Ramses nu neglija sfaturile lui Ameni, mai ales atunci când tânărul scrib, de obicei stăpân pe el, îşi pierdea sângele rece.

*

Regele conduse el însuşi un car tras de doi cai, urmat de un altul ocupat de Serramanna şi un arcaş. Deşi viteza îi făcea rău, Ameni se bucură de graba lui Ramses. Se opriră în faţa uneia dintre porţile de intrare în incinta Karnak-ului, săriră pe pământ şi citiră stela acoperită de hieroglife, pe care toţi trecătorii ce ştiau să citească o puteau descifra.
— Uită-te, ceru Ameni, uită-te la rândul al treilea!
Semnul format din trei piei de animale, ce servea la scrierea ideii de „naştere" şi la desemnarea lui Ramses ca „Fiu" al luminii, fusese gravat greşit. Acest defect îl făcea să-şi piardă magia protectoare şi leza fiinţa secretă a Faraonului.
— Am verificat, declară Ameni consternat; aceeaşi greşeală se repetă pe soclurile statuilor şi ale stelelor vizibile pentru oricine. E o nenorocire, Ramses!
— Cine e autorul?
— Marele preot al lui Amon şi sculptorii săi; ei au avut ca misiune gravarea acestor mesaje care proclamă încoronarea ta! Dacă nu vedeai tu însuţi asta, nu m-ai fi crezut.
Deşi sensul general al proclamaţiei nu fusese alterat, afacerea era serioasă.
— Convoacă sculptorii, ordonă Ramses, să rectifice gravura.
— Şi nu-i trimiţi pe vinovaţi în faţa tribunalului?
— N-au făcut altceva decât să asculte ordinele.
— Marele preot al lui Amon e bolnav; ăsta e motivul pentru care n-a putut să-ţi prezinte omagiile.
— Ai probe împotriva acestui important personaj?
— Vinovăţia lui e evidentă!
— Să nu ai încredere în evidenţe, Ameni.
— O să rămână nepedepsit? Oricât de bogat ar fi, rămâne totuşi servitorul tău.
— Fă un raport detaliat asupra bunurilor lui.

*

Rome nu avea de ce să se plângă de noile lui îndatoriri. După ce numi nişte oameni conştiincioşi şi stricţi în ce priveşte capitolul igienei, pentru a menţine curăţenia palatului, se preocupă de menajeria regală în care coabitau trei pisici, două gazele, o hienă şi doi cocori cenuşii.

Unul singur îi scăpa de sub control: Străjerul, câinele galben-auriu, care prinsese obiceiul supărător de a prinde în fiecare zi un peşte din heleşteul regal; cum scena se petrecea sub privirea protectoare a leului lui Ramses, nu era posibilă nici o intervenţie.

Dimineaţa devreme, Rome îl ajutase pe Ameni să ducă o ladă grea, plină cu papirusuri. De unde avea scribul ăsta firav, care mânca puţin şi nu dormea mai mult de trei sau patru ore pe noapte, atâta energie? Neobosit, îşi petrecea majoritatea timpului într-un birou ticsit cu documente, fără să arate cel mai mic semn de oboseală.

Ameni se închise aici împreună cu Ramses, în timp ce Rome îşi făcea inspecţia zilnică la bucătărie; oare sănătatea Faraonului, şi deci a întregii ţări, nu depindea de calitatea meselor sale?

Ameni derulă mai multe papirusuri pe nişte mese joase.

— Iată rezultatul investigaţiilor mele, declară el cu o anumită mândrie.

— Au fost dificile?

— Da şi nu. Administratorii templului din Karnak n-au apreciat deloc vizita şi întrebările mele, însă n-au îndrăznit să mă împiedice să le verific declaraţiile.

— E foarte bogat Karnak-ul?

— Este: optzeci de mii de angajaţi, patruzeci şi şase de şantiere în activitate în provinciile care depind de templu, patru sute cincizeci de grădini, livezi şi vii, patru sute douăzeci de mii de capete de vite, nouăzeci de corăbii şi şaizeci şi cinci de centre de diverse mărimi care lucrează direct pentru cel mai mare sanctuar al Egiptului. Marele preot conduce o veritabilă armată de scribi şi de ţărani. La constatările astea mai trebuie adăugată încă una: dacă facem recensământul tuturor bunurilor care aparţin zeului Amon, deci clerului său, obţinem şase milioane de bovine, şase milioane de caprine şi mai multe milioane de păsări.

— Amon este zeul victoriilor şi protectorul imperiului.

— Nimeni nu contestă asta, dar preoţii lui nu sunt decât nişte oameni, iar cine e chemat să administreze o asemenea avere nu devine el prada unor

tentaţii ascunse? N-am avut timp să merg mai departe cu ancheta, dar sunt neliniştit.

— Ai vreun motiv precis?

— La Theba, demnitarii aşteaptă cu nerăbdare plecarea cuplului regal în nord; altfel spus, Maiestatea Ta le tulbură liniştea şi le perturbă jocul lor obişnuit. Ţi se cere să îmbogăţeşti Karnak-ul şi să-l laşi să crească precum un stat în stat, până în ziua în care marele preot al lui Amon se va proclama rege al Sudului şi va săvârşi secesiunea.

— Asta ar însemna moartea Egiptului, Ameni.

— Şi mizeria poporului.

— Îmi trebuie probe clare, dovada vreunei delapidări. Dacă intervin împotriva marelui preot, n-am dreptul să greşesc.

— Mă ocup eu de asta.

*

Serramanna era neliniştit. De la încercarea de atentat a grecilor lui Menelau de la Memphis, el ştia că viaţa lui Ramses era ameninţată. Sigur că barbarii părăsiseră Egiptul, însă pericolul nu dispăruse şi el.

Aşa că inspecta fără oprire punctele palatului theban considerate de el sensibile: cartierul general al armatei, cel al poliţiei şi cazarma trupelor de elită. Dacă avea să fie vreo revoltă, în aceste locuri s-ar fi născut ea. Fost pirat, sardul nu se ghida decât după instinct; nu-i păsa dacă se afla faţă în faţă cu un ofiţer superior sau cu un simplu soldat, în numeroase cazuri, supravieţuise pentru că lovise el primul, deşi adversarul avea înfăţişarea unui prieten.

În ciuda staturii uriaşe, Serramanna se mişca precum o pisică; îi plăcea să observe fără să fie văzut şi să surprindă diverse conversaţii. Cât ar fi fost de cald, sardul purta o platoşă metalică; la centură avea un pumnal şi o sabie scurtă cu tăişul foarte ascuţit. Mustăţile zbârlite dădeau chipului său masiv mai curând o înfăţişare înfricoşătoare pe care ştia s-o folosească.

Ofiţerii de carieră, proveniţi majoritatea din familii bogate, îl detestau şi se întrebau de ce Ramses încredinţase comanda gărzii sale personale unui asemenea necioplit. Lui Serramanna nu-i păsa; nu servea la nimic să fii iubit şi nici nu modela asta un adevărat războinic, capabil să slujească un şef bun.

Iar Ramses era un şef bun, căpitan al unei imense flote a cărei navigare ameninţa să fie periculoasă şi animată.

Pe scurt, avea tot ce-şi putea dori un pirat sard, ridicat la un rang nesperat, şi pe care era hotărât să-l păstreze. Vila lui somptuoasă, egiptenele delicioase, cu sânii lor rotunzi ca nişte mere şi traiul bun nu-i ajungeau. Nimic nu putea înlocui o înfruntare sângeroasă în cursul căreia un bărbat putea să-şi dovedească valoarea.

Garda palatului era reînnoită de trei ori pe lună, în prima, a unsprezecea şi a douăzeci şi una zi. Soldaţii primeau vin, carne, prăjituri şi un salariu echivalat în cereale. La fiecare schimbare, Serramanna observa oamenii privindu-i în ochi şi le atribuia un post. Orice indisciplină, orice delăsare se traduceau printr-o ciomăgeală şi o alungare imediată.

Sardul trecea încet prin faţa soldaţilor aliniaţi pe un singur rând. Se opri în dreptul unui tânăr blond care părea nervos.

— De unde vii?

— Dintr-un sat din Deltă, comandante.

— Care e arma ta preferată?

— Sabia.

— Gustă din asta, ai nevoie ca să-ţi potoleşti setea.

Serramanna îi dădu blondului un vas conţinând vin parfumat. Acesta luă două înghiţituri.

— O să supraveghezi intrarea culoarului care duce la biroul regal şi interzici accesul în ultimele trei ore din noapte.

— La ordinele voastre, comandante.

Serramanna verifică tăişul armelor albe, rectifică ţinute, reajustă uniforme, schimbă câteva cuvinte cu ceilalţi soldaţi.

Apoi, fiecare îşi luă în primire postul.

*

Arhitectul palatului dispusese ferestrele înalte în aşa fel încât să se permită o circulaţie a aerului care să răcorească culoarele în timpul nopţilor calde de vară.

Peste tot domnea tăcerea.

Afară se auzea doar orăcăitul broaştelor îndrăgostite.

Serramanna înainta fără zgomot pe pardoseală în direcţia culoarului ce ducea la biroul lui Ramses. Aşa cum prevăzuse, blondul nu era la post.

În loc să supravegheze, el încerca să ridice zăvorul care împiedica accesul în birou. Sardul, cu mâna lui mare, îl prinse de gât şi îl ridică în aer.

— Un grec, ai! Numai un grec putea să bea vin parfumat fără să clintească. De care facţiune ţii tu, şmechere? O rămăşiţă de-a lui Menelau sau un nou complot? Răspunde!

Blondul se zgâlţâi de câteva ori, dar nu scoase nici un sunet.

Cum simţea că se înmoaie, Serramanna îl puse pe jos şi acesta se întinse ca o păpuşă de cârpă. Fără să vrea, sardul îi zdrobise vertebrele cervicale.

Capitolul 16

Serramanna nu era un specialist în rapoartele scrise; el se mulţumi să-i relateze faptele lui Ameni, care le transcrise pe un papirus şi îl alertă imediat pe Ramses. Nimeni nu-l cunoştea pe grecul recrutat pentru aptitudinile lui fizice. Moartea lui brutală îl priva pe rege de informaţii precise, dar nu-i reproşă nimic sardului a cărui vigilenţă se arătase a fi de neînlocuit.

De data asta, nu la viaţa faraonului se atentase, ci la biroul lui, adică la afacerile statului. Ce se putea căuta acolo dacă nu nişte documente confidenţiale şi informaţii asupra modului de guvernare a ţării?

Tentativa de asasinat pusă la cale de Menelau nu ascundea nimic altceva decât răzbunare; această intrare prin efracţie ratată era mult mai tenebroasă. Cine îl trimisese pe grec, cine rămăsese ascuns în umbră, cu dorinţa de a contracara acţiunile suveranului? Cu siguranţă că era vorba de Şenar, fratele căzut în dizgraţie, inactiv şi tăcut de la încoronare încoace. Oare această mască nu ascundea nişte activităţi subterane în desfăşurare, conduse cu mai multă abilitate decât în trecut?

Rome se înclină în faţa regelui.

— Maiestate, a sosit vizitatorul.

— Condu-l în chioşcul din grădină.

Ramses era îmbrăcat simplu în alb şi nu purta decât o bijuterie, o brăţară de aur pe încheietura dreaptă. Se concentră câteva clipe, conştient de importanţa acestei întrevederi de care depindea în mare măsură soarta Egiptului.

— În grădină, regele pusese să se construiască un chioşc elegant de lemn, la umbra unei sălcii. Pe o masă joasă se găseau struguri cu boabe de un roşu închis şi smochine proaspete; cupele erau pline cu o bere uşoară, ideală în perioadele de caniculă. Marele preot al lui Amon era aşezat într-un fotoliu confortabil cu pernele bine umplute cu câlţi; în faţa lui, un taburet pentru picioare. Peruca, marele colier de perle şi lapislazuli ce-i acoperea pieptul, brăţările de argint îi dădeau o înfăţişare mândră.

— Când îl văzu pe suveran, marele preot se ridică şi se înclină.

— Vă convine locul ăsta?

— Îi mulţumesc Maiestăţii Voastre că l-a ales; tihna lui e propice pentru sănătatea mea.

— Cum mai evoluează ea?

— Nu mai sunt tânăr: asta e cel mai greu de acceptat.

— Eram nerăbdător să vă văd.

— Nu trebuia, Maiestate. Pe de-o parte, am fost nevoit să rămân o vreme în camera mea, iar pe de alta, speram să vin în compania vizirilor din sud şi nord şi a viceregelui Nubiei.

— Ce delegaţie! V-au respins propunerea?

— La început, nu, mai apoi, da.

— De ce şi-au schimbat părerea?

— Sunt nişte înalţi funcţionari... Nu vor s-o nemulţumească pe Maiestatea Voastră. Totuşi, le deplâng absenţa, care riscă să scadă greutatea cuvintelor mele.

— Dacă sunt juste, n-aveţi de ce vă teme.

— Le veţi considera oare astfel?

— Voi decide asta în calitate de slujitor al lui Maat.

— Sunt neliniştit, Maiestate.

— V-aş putea ajuta să risipiţi norii?

— Aţi cerut un raport despre bogăţiile Karnak-ului.

— Şi l-am obţinut.

— La ce concluzie aţi ajuns?

— Că sunteţi un gospodar remarcabil.

— Ăsta e un reproş?

— Sigur că nu. Nu ne-au învăţat strămoşii că o spiritualitate fericită e însoţită de prosperitatea întregului popor? Faraonul a dat bogăţii Karnak-ului, iar dumneavoastră înmulţiţi aceste bogăţii.

— Există un reproş în tonul vocii voastre.

— De uimire, nimic mai mult; dacă v-am cerceta neliniştea?

— Se zvoneşte că gloria şi averea Karnak-ului o umbresc pe Maiestatea Voastră şi că aţi dori să vă acordaţi favorurile şi altor temple.

— Cine susţine asta?

— Zvonurile..

— Şi le daţi atenţie?

— Le putem neglija din moment ce devin insistente?

— Dar dumneavoastră ce părere aveţi?

— Că Maiestatea Voastră va găsi cu cale să nu modifice situaţia actuală; n-ar fi înţelept să vă conformaţi politicii tatălui vostru?

— Domnia lui a fost din păcate prea scurtă pentru a face toate reformele necesare.

— Karnak-ul nu are nevoie de nici o reformă.

— Nu asta e şi părerea mea.

— Neliniştea mea era deci justificată.

— Va fi şi a mea la fel?

— Nu... nu înţeleg.

— Mai este încă marele preot al lui Amon un slujitor fidel al Faraonului?

Prelatul evită să-l privească pe Ramses. Mâncă o smochină şi bău puţină bere pentru a-şi acorda un răgaz. Simplitatea ţinutei monarhului făcea un contrast izbitor cu eleganţa rafinată a interlocutorului său, prea puţin obişnuit cu asemenea înfruntări directe. Regele se abţinu să-l hărţuiască, lăsându-l să-şi tragă sufletul şi să se reculeagă.

— Cum vă puteţi îndoi, Maiestate?

— Din cauza anchetei lui Ameni.

Marele preot se îmbujoră la faţă.

— Acest avorton de scrib, acest băgăcios, acest...

— Ameni e prietenul meu şi singura lui ambiţie e să slujească Egiptul. Nu tolerez nici o insultă care să-i păteze reputaţia, din orice gură ar ieşi ea.

Prelatul începu să se bâlbâie.

— Iertaţi-mă, Maiestate, dar metodele lui...

— A fost cumva violent?

— Nu, dar e mai îndârjit decât un şacal care-şi devoră prada!

— Îşi face treaba conştiincios şi nu neglijează nici un amănunt.

— Ce aveţi să-mi reproşaţi?

Ramses îşi înfipse privirea în ochii marelui preot.

— Nu ştiţi?

Prelatul îşi întoarse capul pentru a doua oară.

— Toate pământurile Egiptului aparţin Faraonului, nu-i aşa? întrebă Ramses.

— Aşa vrea testamentul zeilor.

— Însă regele e autorizat să dea o parte din ele unor oameni drepţi, care merită să le aibă.

— Aşa spune cutuma.

— Este autorizat marele preot al lui Amon să se comporte ca un Faraon?
— El e delegatul şi reprezentantul său la Karnak.
— N-aţi împins cam prea departe această delegare?
— Nu văd...
— Aţi cedat terenuri unor persoane particulare pe care le-aţi obligat în felul ăsta, mai ales militari a căror loialitate faţă de mine va fi, poate, mâine îndoielnică. Aveţi nevoie de o armată pentru a vă apăra domeniul privat?
— E un simplu concurs de împrejurări, Maiestate! Ce vă imaginaţi?
— Trei oraşe adăpostesc cele trei temple importante din ţară: Heliopolis este oraşul sfânt al lui Ra, lumina creatoare; Memphis, cel al lui Ptah, care creează Cuvântul şi inspiră mâna artizanilor; Theba, cel al lui Amon, principiul ascuns, căruia nimeni nu-i cunoaşte adevărata formă. Tatăl meu ţinea să fie menţinut un echilibru între cele trei puteri, expresii complementare ale divinului. Prin politica pe care aţi dus-o, aţi rupt această armonie; Theba e îmbuibată şi vanitoasă.
— Maiestate! Nu-l insultaţi oare pe Amon?
— Eu îi vorbesc marelui său preot şi îi ordon să înceteze orice activitate profană pentru a se consacra meditaţiei şi practicării ritualurilor.
Prelatul se ridică cu greutate.
— Ştiţi bine că e imposibil.
— Din ce motiv?
— Funcţia mea e, în acelaşi timp, spirituală şi administrativă, ca şi a voastră.
— Karnak-ul aparţine Faraonului.
— Nimeni nu neagă asta, dar cine îi va administra domeniile?
— Un specialist pe care-l voi numi eu.
— Asta înseamnă desfiinţarea ierarhiei noastre! Nu comiteţi o asemenea greşeală, Maiestate; vă veţi ridica împotrivă ca duşman, clerul lui Amon.
— Asta e o ameninţare?
— Doar sfatul unui om cu experienţă către un monarh tânăr.
— Credeţi că o să-l urmez?
— A domni e o artă dificilă care necesită numeroase alianţe, printre care şi cea cu clerul lui Amon. Bineînţeles că mă voi supune ordinelor voastre, oricare ar fi ele, căci rămân slujitorul vostru fidel.
În ciuda oboselii vizibile, prelatul îşi recăpătase siguranţa.
— Nu declanşaţi un război inutil, Maiestate; veţi avea mult de pierdut. O dată exaltarea puterii trecută, reveniţi la raţiune şi nu stricaţi nimic. Zeii au

oroare de excese; amintiţi-vă de comportamentul lamentabil al lui Akhenaton în privinţa Thebei.

— Ochiurile plasei pe care aţi urzit-o par bine conturate, însă ciocul unui şoim le-ar putea deşira.

— Câtă energie cheltuită în van! Locul vostru e la Memphis, nu aici; Egiptul are nevoie de forţa voastră pentru a ne apăra de barbarii care nu se gândesc decât să ne cucerească. Lăsaţi-mă pe mine să guvernez această regiune şi vă voi susţine eforturile.

— O să reflectez la asta.

Marele preot surâse.

— Înflăcărării îi adăugaţi inteligenţa: veţi fi un mare Faraon, Ramses.

Capitolul 17

Toate notabilităţile thebane nu aveau decât un singur gând: să se întâlnească cu regele şi să-şi pledeze cauza pentru a-şi păstra privilegiile deja câştigate. În faţa unui monarh imprevizibil, neaparţinând nici unui clan, chiar şi cei mai influenţi curteni se puteau aştepta la surprize neplăcute. Trebuia însă trecut obstacolul reprezentat de Ameni, secretarul particular al regelui, care stabilea foarte atent întâlnirile şi-i îndepărta pe nepoftiţi fără menajamente. Ce să mai spui de percheziţia impusă de uriaşul Serramanna, care nu lăsa pe nimeni să ajungă în preajma faraonului fără să fi verificat el mai întâi dacă vizitatorul nu avea asupra lui vreo armă sau vreun obiect suspect.

În dimineaţa aceea, Ramses anulase toate audienţele, adică responsabilii de diguri pe care-i recomandase Ameni şi de care se putea ocupa foarte bine el însuşi. Regele avea nevoie de sfatul marii soţii regale.

Aşezaţi pe marginea bazinului în care se scăldau, oferindu-şi corpurile goale razelor de soare filtrate de frunzişul sicomorilor, cei doi savurau frumuseţea grădinilor palatului. Nedjem, promovat în funcţia de ministru al agriculturii, continua să se ocupe de acestea cu o grijă deosebită.

— Mă întâlnesc cu marele preot al lui Amon, mărturisi Ramses.

— Ostilitatea lui e definitivă?

— Fără nici o îndoială. Ori îi accept poziţia, ori i-o impun pe-a mea.

— Ce propune el?

— Karnak-ul să-şi păstreze supremaţia asupra celorlalte temple din Egipt şi să guverneze sudul, iar eu, nordul.

— E inacceptabil.

Ramses o privi pe Nefertari cu uimire.

— Mă aşteptam să-mi recomanzi să fiu mai moderat.

— Dacă moderaţia duce la ruina ţării, atunci devine un viciu. Acest preot încearcă să-i impună propria lege faraonului, să-şi apere interesele în detrimentul binelui general. Dacă cedezi, tronul se clatină şi ceea ce a construit Seti se distruge.

Nefertari se exprimase cu blândeţe, cu o voce calmă şi înceată, dar vorbele ei aveau o fermitate surprinzătoare.

— Îţi dai seama de consecinţele unui conflict pe faţă între rege şi marele preot al lui Amon?

— Dacă dai dovadă de slăbiciune de la început, ambiţioşii şi incapabilii se vor dezlănţui. În ceea ce-l priveşte pe marele preot al lui Amon, el va conduce o dizidenţă şi îşi va atribui o autoritate ce va fi în detrimentul faraonului.

— Nu mi-e teamă de lupta asta, dar...

— Te temi să nu acţionezi în interes personal?

Ramses îşi contempla propria imagine în apa albastră a bazinului.

— Îmi citeşti gândurile.

— Nu sunt eu soţia ta?

— Ce răspunzi la întrebarea pe care ai pus-o?

— Nici un înveliş omenesc nu e destul de cuprinzător pentru a adăposti fiinţa Faraonului. Tu eşti generozitatea, entuziasmul şi puterea, şi tu foloseşti aceste arme pentru a te ridica la înălţimea funcţiei ce ţi-a acaparat viaţa.

— Am apucat-o pe un drum greşit?

— Ceea ce dezbină e rău, iar acest mare preot a ales dezbinarea pentru că e spre folosul lui. În calitate de Faraon, nu trebuie să cedezi nici măcar cu un pas în faţa lui.

Ramses îşi puse capul pe pieptul lui Nefertari. Ea îi mângâie părul. Cu un foşnet mătăsos, rândunelele se roteau deasupra cuplului regal.

Zgomotele unei altercaţii tulburară liniştea grădinii. O femeie se certa cu gărzile, ridicând tot mai mult tonul.

Ramses îşi acoperi mijlocul cu o pânză şi merse spre micul grup.

— Ce se-ntâmplă aici?

Soldaţii se dădură la o parte, iar regele o descoperi pe frumoasa Iset, fermecătoare şi graţioasă.

— Maiestate! exclamă ea, lasă-mă să-ţi vorbesc, te implor!

— Cine ţi-a interzis asta?

— Poliţia, armata, secretarul tău....

— Vino cu mine.

Ascuns până acum în spatele mamei sale, un băieţel făcu un pas într-o parte.

— Iată-l pe fiul tău, Ramses.

— Kha!

Ramses luă copilul în braţe şi îl ridică deasupra capului; speriat, acesta izbucni în hohote de plâns.

— E foarte timid, spuse Iset.

Regele îl puse călare pe umeri; frica lui Kha se risipi repede, după care urmă râsul.

— Patru ani... Fiul meu are patru ani! Educatorul e mulţumit de el?

— I se pare prea serios. Kha se joacă puţin şi nu se gândeşte decât la descifrarea hieroglifelor. Ştie deja multe cuvinte şi pe unele chiar a reuşit să le scrie.

— O să fie scrib înaintea mea! Vino să te răcoreşti; eu o să-l învăţ să înoate.

— Ea... Nefertari e aici?

— Sigur că da.

— De ce a trebuit să iau palatul cu asalt de zece ori, de ce mă ţii la distanţă ca pe o străină? Fără mine, acum ai fi fost mort!

— Ce vrei să spui?

— Nu scrisoarea mea a fost cea care te-a avertizat de complotul care se urzea împotriva ta?

— Despre ce vorbeşti?

Frumoasa Iset lăsă capul în jos.

— E adevărat, câteva nopţi prea dureroase am suferit de singurătate şi din cauza abandonului tău. Dar n-am încetat să te iubesc şi am refuzat să mă aliez cu membrii propriei tale familii care hotărâseră să-ţi facă rău.

— Misiva ta nu mi-a parvenit.

Iset păli.

— Atunci ai crezut că mă număram şi eu printre adversarii tăi?

— Şi m-am înşelat?

— Da, te-ai înşelat! Îţi jur pe numele Faraonului că nu te-am trădat!

— Şi de ce ar trebui să te cred?

Iset se agăţă de braţul lui Ramses.

— Cum aş putea să te mint?

Iset o văzu pe Nefertari.

Frumuseţea ei îi tăie respiraţia. Nu numai perfecţiunea formelor ei era o încântare, ci şi lumina emanată de regină fermeca privirea şi descuraja orice critică. Nefertari era într-adevăr marea soţie regală cu care nu putea rivaliza nimeni.

Nici urmă de gelozie în inima frumoasei Iset. Nefertari era radioasă ca un cer de vară, iar nobleţea ei impunea respect.

— Iset! Sunt fericită să te văd.

Cea de-a doua soţie se înclină.

— Nu, te rog... Vino să faci o baie, e atât de cald!

Iset nu se aşteptase la o asemenea primire. Surprinsă, nu se opuse, se dezbrăcă şi, goală precum Nefertari, plonjă în apa albastră a bazinului.

Ramses privea cum înoată cele două femei care îl iubeau. Cum e posibil să încerci sentimente atât de diferite, însă intense şi sincere? Nefertari era marea iubire a vieţii lui, o fiinţă excepţională, o regină. Nici încercările, nici urmele anilor nu vor domoli pasiunea luminoasă pe care o trăia. Frumoasa Iset era dorinţa, nesupunerea, graţia, plăcerea nebună. Cu toate astea, ea minţise şi complotase împotriva lui; nu avea de ales, trebuia s-o pedepsească.

— E adevărat că sunt fiul tău? întrebă micul Kha.

— E adevărat.

— „Fiu", ca hieroglifă, se scrie printr-un răţoi.

— Ştii să-l desenezi?

Cu vârful arătătorului şi cu mare seriozitate, copilul contură în nisipul aleii un răţoi destul de reuşit.

— Ştii cum se scrie Faraon?

Kha desenă o casă şi apoi o coloană.

— Casa pentru a exprima ideea de mediu protector, iar coloana simbolizează măreţia: „locuinţă mare", „marea locuinţă", asta e semnificaţia cuvântului faraon[5]. Ştii de ce mi se spune aşa?

— Pentru că tu eşti cel mai mare din lume şi pentru că trăieşti într-o casă mare.

— Ai dreptate, fiule, dar această casă este Egiptul întreg şi fiecare locuitor trebuie să-şi găsească propria locuinţă.

— Mă înveţi şi alte hieroglife?

— Nu-ţi plac şi alte jocuri?

Puştiul se bosumflă.

— Sigur că da.

Kha zâmbi.

Regele desenă cu degetul un cerc şi în mijlocul lui un punct.

— Soarele, explică el. Se numeşte Ra; numele lui se compune dintr-o gură şi un braţ, căci el este cuvântul şi acţiunea. Desenează-l tu.

Copilul se amuză desenând mai mulţi sori care, puţin câte puţin, se apropiară de un cerc perfect. Ieşite din apă, Iset şi Nefertari rămaseră surprinse de rezultat.

— Înzestrarea lui e extraordinară! constată regina.

— Mie chiar mi se face frică, mărturisi Iset; educatorul lui e speriat şi el.

— Nu are dreptate, spuse Ramses; fiul meu trebuie să-şi urmeze calea, indiferent de vârstă. Poate că destinul îl pregăteşte deja să-mi fie succesor. Această precocitate este un dar al zeilor, trebuie să-l respectăm şi să nu-l îngrădim. Aşteptaţi-mă aici.

Regele ieşi din grădină şi intră în palat.

Micul Kha începu să plângă din cauza vârfului iritat al degetului.

— Pot să-l iau în braţe? o întrebă Nefertari pe Iset.

— Da... da, sigur.

Copilul se linişti aproape imediat; în ochii lui Nefertari se citea o infinită tandreţe. Iset îndrăzni să pună întrebarea care-i frigea inima.

— Cu toată nenorocirea care v-a lovit, mai vreţi să aveţi şi alţi copii?

— Cred că sunt însărcinată.

— A... Fie ca de data asta divinităţile naşterii să vă fie favorabile!

— Îţi mulţumesc pentru vorbele astea; mă vor ajuta să nasc.

Iset îşi ascunse confuzia. Nu contesta că Nefertari era regina şi nici n-o invidia pe marea soţie regală, acaparată de sarcini şi griji; dar lui Iset i-ar fi plăcut să fie mama nenumăraţilor copii ai lui Ramses, cea pe care regele ar fi venerat-o de-a lungul vieţii sale. Deocamdată, ea rămânea femeia care dăduse naştere primului fiu; dar, dacă Nefertari devenea mama unui băiat, Kha avea să treacă probabil pe planul al doilea.

Ramses se întoarse cu o tăbliţă de scrib, echipată cu două rezervoare minuscule de cerneală, unul roşu, celălalt negru, şi trei pensule miniaturale. Atunci când i le dădu fiului său, chipul lui Kha se lumină şi strânse la piept preţioasele obiecte.

— Te iubesc, tată!

*

După plecarea lui Iset şi a lui Kha, Ramses nu-şi ascunse gândurile de Nefertari.

— Sunt convins că Iset a complotat împotriva mea.

— Ai întrebat-o?

— A mărturisit că a avut nişte gânduri negative în privinţa mea, însă pretinde că a încercat să mă prevină de agresiunea care se pregătea. Scrisoarea ei nu mi-a parvenit.

— De ce n-o crezi?

— Am impresia că minte şi că nu mă iartă că te-am ales pe tine ca mare soţie regală.

— Te înşeli.

— Greşeala ei trebuie sancţionată.

— Care greşeală? Un faraon nu poate pedepsi bazându-se pe o impresie vagă. Iset ţi-a dăruit un fiu, ea nu-ţi vrea răul. Uită greşeala, dacă a fost vreodată comisă, şi, mai mult încă, uită de pedeapsă.

Capitolul 18

Îmbrăcămintea lui Setau contrasta cu a celorlalţi curteni şi scribi admişi în palat; haina lui groasă din piele de antilopă, semănând mai mult cu o tunică de iarnă, era impregnată cu soluţii medicinale capabile să contracareze acţiunea veninului. În caz de muşcătură, Setau se dezbrăca, înmuia haina în apă şi extrăgea din ea remediul.

— Nu ne aflăm în deşert, constată Ramses; aici n-ai nevoie de farmacia asta ambulantă.

— Locul ăsta e mai periculos decât cel mai depărtat colţ al Nubiei; şerpii şi scorpionii nu au aceeaşi înfăţişare, însă colcăie. Eşti gata?

— Sunt pe stomacul gol, aşa cum mi-ai cerut.

— Graţie tratamentului meu, eşti aproape imun, chiar şi la anumite cobre. Vrei într-adevăr această protecţie suplimentară?

— Ţi-am dat acordul meu.

— Riscul nu e chiar inexistent.

— Să nu mai pierdem timpul.

— I-ai cerut părerea lui Nefertari?

— Dar tu pe cea a lui Lotus?

— Crede că sunt puţin nebun, dar ne potrivim de minune.

Prost ras, refractar în ceea ce priveşte purtarea unei peruci, Setau ar fi înspăimântat pe majoritatea bolnavilor.

— Dacă am dozat prost poţiunea, mărturisi el, rişti să rămâi idiot.

— N-am să cedez la ameninţările tale.

— Atunci, bea asta.

Ramses se execută.

— Ce zici?

— Excelentă.

— Datorită sucului de roşcove. Restul e mai puţin plăcut: decoct din mai multe plante urticacee şi sânge de cobră diluat, în momentul ăsta eşti imun la orice tip de muşcătură. E suficient să bei această mixtură la fiecare şase luni pentru a-ţi păstra imunitatea.

— Când ai de gând să accepţi să faci parte din guvernul meu?

— Niciodată. Iar tu, când ai să încetezi să fii naiv? Aş fi putut să te otrăvesc!

— N-ai mentalitate de asasin.

— Ca şi cum ai cunoaşte-o tu!

— Menelau m-a învăţat multe. Şi uiţi instinctul lui Serramanna, al leului şi al câinelui meu.

— Frumos trio, într-adevăr! Uiţi că Theba visează să te vadă plecat şi că majoritatea notabilităţilor îţi doreşte să dai greş?

— Natura m-a dotat cu memorie bună.

— Omul e o specie mai de temut decât reptilele, Ramses.

— Cu siguranţă, dar este şi un material cu ajutorul căruia Faraonul încearcă să construiască o lume dreaptă şi armonioasă.

— Aş! Încă un vis pe care trecerea anilor îl va transforma într-o himeră. Îndoieşte-te, prietene: eşti înconjurat de fiinţe tenebroase şi răufăcătoare. Dar ai noroc. E vorba de această forţă misterioasă care mă locuieşte şi pe mine atunci când mă duc să mă întâlnesc cu cobrele. Şi ţi-a dat şi un aliat fără seamăn, Nefertari, un vis devenit realitate. Să crezi că vei putea reuşi.

— Fără tine, o să fie dificil.

— Altădată, flatarea nu era unul dintre defectele tale. Mă întorc în Memphis cu o frumoasă recoltă de veninuri; ai grijă de tine, Ramses.

*

În ciuda demonstraţiilor de putere ale lui Ramses, Şenar nu era deloc disperat. În încercarea de forţe care-l opusese pe tânărul rege marelui preot al lui Amon, rezultatul rămânea incert. Fără îndoială că cei doi bărbaţi rămâneau pe poziţiile lor, ceea ce avea să slăbească autoritatea lui Ramses, al cărui cuvânt era departe de a avea greutatea celui rostit de Seti.

Puţin câte puţin, Şenar îşi descoperea fratele.

Să-l atace pe faţă? Eşec asigurat, căci Ramses s-ar fi apărat cu o asemenea energie încât ar fi răsturnat situaţia în favoarea sa. Era mai bine să-i întindă o serie de capcane şi să utilizeze viclenia, minciuna şi trădarea. Dacă Ramses nu ajungea să-şi identifice duşmanii, avea să lovească în gol şi să se obosească; în momentul în care ar fi fost epuizat, era uşor să-l învingă.

În timp ce regele proceda la numeroase numiri şi supunea Theba voinţei lui, Şenar rămăsese tăcut şi discret, de parcă evenimentele nu l-ar fi privit şi

pe el. Acum trebuia să iasă din muţenie, altfel putea fi suspectat de urzirea vreunui complot.

După ce reflectase cu seriozitate, Şenar se hotărâse să joace un joc în aparenţă grosolan, atât de grosolan încât avea să-l inducă în eroare pe Ramses care va reacţiona cu înflăcărarea obişnuită, fără să-şi dea seama că intervenţia lui corespundea precis aşteptărilor lui Şenar. Această tentativă avea valoarea unui test; dacă Şenar câştiga, fără ştirea fratelui său, va reuşi să-l manipuleze.

În cazul ăsta, viitorul îi surâdea.

*

Ramses încerca pentru a zecea oară să-i explice Străjerului că nu era bine să pescuiască peştii din heleşteul palatului şi să-şi împartă prada cu leul. Oare motivele lor nu erau suficiente? În ochii vii ai câinelui galben-auriu regele văzu că el înţelegea fără greutate dojana, dar n-avea să ţină deloc cont de ea. Bazându-se pe sprijinul fiarei, Străjerul se simţea aproape invulnerabil.

Statura înaltă a lui Serramanna apăru în pragul biroului lui Ramses.

— Fratele vostru vrea să vă vadă, dar refuză să fie percheziţionat.

— Lasă-l să intre.

Sardul se dădu la o parte. În trecere, Şenar îi aruncă o privire glacială.

— Pot să am o întrevedere între patru ochi cu Maiestatea Sa?

Câinele galben îl urmă pe Serramanna care nu scăpa niciodată ocazia să-i dea o bucată de prăjitură cu miere.

— Iată că a trecut multă vreme de când nu ne-am mai împărtăşit gândurile, Şenar.

— Tu eşti foarte ocupat şi n-am de gând să-ţi împiedic acţiunile.

Ramses se învârti în jurul lui Şenar.

— De ce mă studiezi aşa? se miră acesta din urmă.

— Ai slăbit, dragul meu frate...

— În ultimele săptămâni am ţinut regim.

— În ciuda eforturilor, Şenar rămânea corpolent; ochii lui mici şi căprui dădeau viaţă unui chip ca o lună plină cu obraji bucălaţi şi cu buze groase ce îi trădau plăcerea de a mânca.

— De ce ţi-ai păstrat barba?

— O să port pe vecie doliu după Seti, afirmă Şenar. Cum aş putea să-l uit pe tatăl nostru?

— Sunt mişcat de durerea ta şi o împărtăşesc.

— Sunt sigur de asta, dar funcţiile tale îţi interzic s-o arăţi; nu e şi cazul meu.

— Care e motivul vizitei tale?

— O aşteptai, nu-i aşa?

Regele rămase tăcut.

— Sunt fratele tău mai mare şi mă bucur de o reputaţie excelentă; decepţia de a nu fi urcat pe tron în locul tău a trecut, dar nu mă resemnez să fiu un nobil leneş şi bogat, fără utilitate pentru ţara lui.

— Te înţeleg.

— Lucrul ca şef de protocol, pe care mi l-ai încredinţat, e prea limitat, cu atât mai mult cu cât Rome, noul intendent al palatului, se ocupă bucuros şi de asta.

— Ce doreşti, Şenar?

— Am reflectat mult înainte de a face demersul ăsta; pentru mine, are un aspect umilitor.

— Între fraţi, un asemenea termen nu are greutate.

— Îmi conteşti exigenţele?

— Nu, Şenar, pentru că nu le cunosc încă.

— Eşti de acord să mă asculţi?

— Vorbeşte, te rog.

Agitat, Şenar se plimba încoace şi-n colo.

— Să fiu vizir? Imposibil. Ai fi acuzat că-mi acorzi un privilegiu exorbitant. Să conduc poliţia? M-am gândit la asta, dar e o sarcină prea complexă. Şeful scribilor? Prea greu, prea puţină odihnă şi timp liber. Marile şantiere? Nu am competenţa necesară. Ministrul agriculturii? Postul e deja ocupat. Ministru de finanţe? L-ai păstrat pe cel care-l slujea pe Seti. Şi n-am deloc chef de viaţa din temple şi de ocupaţiile marilor preoţi.

— Şi atunci ce ambiţie îţi mai rămâne?

— Cea care corespunde gusturilor şi capacităţilor mele: ministrul Afacerilor externe. Cunoşti interesul meu pentru comerţul cu vasalii şi vecinii noştri; în loc să mă mărginesc la negocieri care n-ar face decât să-mi sporească averea personală, am intenţia să lucrez pentru a întări pacea şi pentru a îmbunătăţi diplomaţia noastră.

Şenar încetă să se mai plimbe.

— Propunerea mea te surprinde?

— E o responsabilitate grea.

— Îmi dai autorizarea să fac totul pentru a evita un război cu hitiţii? Nimeni nu doreşte o confruntare sângeroasă. Faptul că Faraonul atribuie postul de ministru al Afacerilor externe fratelui său mai mare dovedeşte importanţa pe care o dă păcii.

Ramses reflectă îndelung.

— Îţi acord ceea ce doreşti, Şenar. Dar vei avea nevoie de ajutor.

— Sunt de aceeaşi părere... La cine te gândeşti?

— La prietenul meu Acha. Diplomaţia e meseria lui.

— Un fel de libertate supravegheată.

— Colaborare eficace, sper eu.

— De vreme ce asta e voinţa ta...

— Întâlniţi-vă cât mai repede şi prezentaţi-mi un proiect cu precizări.

Ieşind din palat, Şenar îşi reţinu cu greu o explozie de bucurie.

Ramses reacţionase aşa cum sperase el.

Capitolul 19

Dolenta, sora lui Ramses, se prosternă şi îmbrăţişă picioarele regelui.

— Iartă-mă, te implor, şi iartă-l şi pe soţul meu!

— Ridică-te, eşti caraghioasă.

Dolenta acceptă mâna fratelui ei, dar nu îndrăzni să-l privească. Mare, leşinată, părea disperată.

— Iartă-ne, Ramses, ne-am purtat ca nişte smintiţi!

— Mi-aţi vrut moartea. În două rânduri deja, soţul tău a complotat împotriva mea, el, care mi-a fost educator!

— Vina lui e mare, a mea, la fel, însă am fost manipulaţi.

— De către cine, draga mea soră?

— De către marele preot din Karnak. A reuşit să ne convingă că tu ai fi un rege rău şi că ai conduce ţara spre un război civil.

— Deci, nu aveaţi nici un pic de încredere în mine.

— Soţul meu, Sary, te considera o fiinţă înflăcărată, incapabilă să-şi înfrâneze instinctele războinice îşi regretă acum greşelile... Cum le mai regretă!

— Şenar n-a încercat şi el să vă convingă?

— Nu, minţi Dolenta; pe el ar fi trebuit să-l ascultăm. De când a acceptat în întregime decizia tatălui nostru, se consideră ca unul dintre slujitorii tăi şi nu se gândeşte decât cum să servească Egiptul găsind un loc demn de capacităţile lui.

— De ce n-a venit şi soţul tău împreună cu tine?

Dolenta lăsă capul în jos.

— Îi e prea frică de mânia Faraonului.

— Ai mult noroc, draga mea soră; mama noastră şi Nefertari au intervenit cu fermitate pentru a evita să fii pedepsită aspru. Şi una şi alta doresc să păstreze unitatea familiei noastre ca un omagiu adus lui Seti.

— Dar tu... tu mă ierţi?

— Te numesc superioară de onoare a haremului din Theba. E un titlu frumos şi te va costa eforturi puţine. Fii discretă, mica mea soră.

— Şi... soţul meu?

— Îl numesc şeful cărămidarilor de pe şantierul din Karnak. În felul ăsta, se va dovedi util şi va învăţa că construiască în loc să distrugă.

— Dar... Sary e profesor, un scrib, nu ştie să facă nimic cu mâinile!

— Este contrar învăţăturii strămoşilor noştri: dacă mâna şi mintea nu lucrează împreună, omul devine rău. Grăbiţi-vă să vă luaţi în primire noile funcţii, e destul de mult de lucru.

Retrăgându-se, Dolenta oftă. Conform previziunilor lui Şenar, ea şi Sary scăpaseră de ce era mai rău. La începutul domniei sale şi sub influenţa mamei şi soţiei, Ramses preferase intransigenţei clemenţa.

Obligaţia de a munci era o pedeapsă autentică, dar mult mai uşoară decât să ude o oază sau exilul undeva la capătul Nubiei. În ceea ce-l priveşte pe Sary, care riscase pedeapsa cu moartea, putea să se considere satisfăcut, chiar dacă munca nu era deloc onorantă.

Aceste umilinţe vor fi de scurtă durată. Dolenta, prin minciunile ei, restaurase onorabilitatea lui Şenar ce compunea un personaj credibil de frate ascultător şi respectuos. Preocupat de mii de griji, Ramses va sfârşi prin a crede că duşmanii de ieri, printre care se numărau fratele şi sora lui, intraseră în rând şi nu se gândeau decât să ducă o existenţă liniştită.

*

Moise regăsi cu bucurie şantierul sălii cu coloane din Karnak pe care Ramses, o dată perioada de doliu terminată, hotărâse să-l redeschidă pentru a duce la bun sfârşit opera gigantică întreprinsă de tatăl lui. Cu un păr bogat, bărbos, cu umeri largi, torsul puternic, faţa arsă de soare, tânărul evreu se bucura de stima şi afecţiunea echipei sale de tăietori în piatră şi de gravori de hieroglife.

Moise refuzase postul de şef constructor pe care i-l propusese Ramses pentru că nu se simţea capabil să-şi asume o asemenea responsabilitate. Să coordoneze eforturile specialiştilor şi să le trezească dorinţa de perfecţiune, da; să facă planul unui edificiu ca un arhitect al confreriei din Deir el-Medineh, nu. Învăţând meserie pe teren, ascultându-i pe cei mai instruiţi decât el, familiarizându-se cu înţelepciunea materialelor, evreul devenise apt să construiască.

Viaţa grea de pe şantier îi permitea să-şi exprime forţa fizică şi să uite focul ce-i ardea sufletul. În fiecare seară, întins pe pat şi căutând somnul în zadar, Moise încerca să înţeleagă de ce simpla bucurie de a trăi îi scăpa. Se născuse într-o ţară bogată, ocupa un post avantajos, beneficia de prietenia

faraonului, atrăgea privirile femeilor frumoase, ducea o existenţă bogată şi tihnită... Dar nici unul din argumentele astea nu-l liniştea. De ce această nemulţumire permanentă, de ce această tortură interioară de neexplicat?

Reluarea unei activităţi intense, auzul cântecului vesel al ciocanelor şi dălţilor, vederea alunecării pe mal a săniilor de lemn încărcate cu blocuri enorme de piatră, supravegherea securităţii fiecărui lucrător, asistarea la creşterea unei coloane, această aventură exaltantă îi alunga tulburarea.

Vara se făcea pauză; însă moartea lui Seti şi încoronarea lui Ramses bulversaseră obiceiurile. Cu acordul şefilor corporaţiei din Deir el-Medineh şi datorită maistrului din Karnak, care-i explicase planul punct cu punct, Moise organizase două perioade de lucru zilnice, prima, din zori până spre mijlocul dimineţii, cea de-a doua, de la sfârşitul după-amiezii până la asfinţit. Toată lumea dispunea astfel de un timp de odihnă suficient, mai ales că nişte fâşii late de pânză întinse între ţăruşi păstrau umbra în şantier.

Din momentul în care Moise trecu de postul de gardă de la intrarea în sala cu coloane în construcţie, şeful tăietorilor în piatră veni spre el.

— Nu se pune problema să se mai lucreze în condiţiile astea.

— Dar căldura nu e încă insuportabilă.

— Nu asta ne sperie... Eu vorbesc de comportamentul noului şef de echipă al cărămidarilor care construiesc schelele.

— Îl cunosc?

— Îl cheamă Sary; e soţul Dolentei, sora Faraonului. Iată de ce crede că i se permite orice!

— Ce-i reproşezi?

— Pentru că sarcina lui i se pare penibilă, nu-şi convoacă echipa decât o dată la două zile, dar o va priva de siestă şi de raţia de apă. Are oare de gând să-i trateze pe colegii noştri ca pe nişte sclavi? Suntem în Egipt, nu în Grecia şi nici la hitiţi! Eu mă declar solidar cu cărămidarii.

— Ai dreptate. Unde e Sary?

— La răcoare, în cortul şefului de echipă.

Sary se schimbase mult. Jovialul educator al lui Ramses devenise un bărbat aproape slab, cu faţa ascuţită şi gesturi nervoase. Învârtea întruna brăţara de aramă de la mâna stângă şi îşi freca des, cu o alifie, piciorul drept, dureros din cauza artritei ce-i deformase degetul mare. Din fosta lui funcţie, Sary nu mai păstrase decât o elegantă robă de in albă ce-i sublinia apartenenţa la casta scribilor înstăriţi.

Lungit pe nişte perne, Sary bea o bere răcoritoare. Aruncă o privire neglijentă asupra lui Moise când acesta intră în cort.

— Te salut, Sary. Mă recunoşti?

— Cum să-l uite cineva pe Moise, strălucitul coleg al lui Ramses! Şi tu eşti condamnat să asuzi pe şantierul ăsta... Regele nu oferă nici un avantaj vechilor prieteni.

— Situaţia mea e satisfăcătoare.

— Ai putea să pretinzi mai mult!

— Există oare un vis mai frumos decât să participi la edificarea unui monument ca acesta?

— Un vis, căldura asta, praful, munca excesivă, zgomotul uneltelor, contactul cu muncitorii inculţi? Vrei să spui, un coşmar! Îţi pierzi timpul, sărmanul meu Moise.

— Mi s-a încredinţat o misiune, o îndeplinesc.

— Frumoasă şi nobilă atitudine! Când o să intervină plictiseala, o să ţi-o schimbi.

— Dar nu ai şi tu o misiune de îndeplinit?

Un rictus deformă chipul fostului educator al lui Ramses.

— Să conduci nişte cărămidari... Ce poate fi mai exaltant?

— Sunt oameni răbdători şi respectabili, în comparaţie cu scribii trândavi şi prea bine hrăniţi.

— Ciudate vorbe, Moise; te revolţi împotriva ordinii sociale?

— Împotriva dispreţului tău faţă de alte fiinţe.

— Ai de gând să-mi ţii o predică?

— Am fixat un orar de lucru pentru cărămidari, ca şi pentru alţii; trebuie respectat.

— Eu am ales altfel.

— Alegerea ta nu corespunde cu a mea; tu trebuie să te supui, Sary.

— Refuz!

— Cum doreşti. O să-i aduc la cunoştinţă şefului constructor refuzul tău şi acesta îl va alerta pe vizir, care îl va consulta pe Ramses.

— Ameninţări...

— Asta e procedura legală în caz de nesubordonare pe un şantier regal.

— Îţi place să mă umileşti!

— Nu am alt scop decât acela de a participa la construcţia acestui templu pe care nimeni nu trebuie s-o împiedice.

— Îţi baţi joc de mine.

— Astăzi, Sary, suntem colegi: să ne coordonăm eforturile e cea mai bună soluţie.

— Ramses o să te abandoneze aşa cum m-a dat de-o parte şi pe mine!

— Cere cărămidarilor tăi să ridice schela, acordă-le siesta reglementară şi nu uita să le procuri toată apa pe care o doresc.

Capitolul 20

Vinul era excepţional, friptura de vită gustoasă, piureul de legume picant. „Se poate spune orice despre Şenar, se gândea Meba, dar ştie să primească”.

— Îţi place mâncarea? întrebă fratele mai mare al lui Ramses.

— Dragă prietene, e o minune! Bucătarii voştri sunt cei mai buni din Egipt.

Elegantul sexagenar, deprins cu şiretlicurile diplomaţiei după ani îndelungaţi petrecuţi în fruntea ministerului Afacerilor externe, era mai curând sincer. Şenar nu făcea economie în ceea ce priveşte calitatea produselor pe care le oferea oaspeţilor.

— Nu vi se pare incoerentă politica regelui? întrebă Meba.

— Nu e un om uşor de înţeles.

Critica subînţeleasă îl satisfăcu pe diplomat, al cărui chip larg şi sincer prezenta semne neobişnuite de nervozitate. De obicei foarte rezervat, Meba se întreba dacă Şenar, pentru a trăi în pace şi pentru a nu-şi pierde nici un privilegiu, nu se aliase cumva cu partizanii lui Ramses. Cuvintele pe care urma să le pronunţe demonstrau contrariul.

— Nu apreciez deloc seria de numiri intempestive care obligă nişte excelenţi slujitori ai statului să-şi părăsească funcţiile pentru a fi surghiuniţi în posturi de subalterni.

— Sunt de aceeaşi părere cu tine, Meba.

— Să numeşti un grădinar ministru al agriculturii, ce bătaie de joc! Mă întreb când o să atace Ramses şi ministerul meu.

— E chiar subiectul pe care doream să-l discut cu tine.

Meba se îndreptă şi îşi aranjă peruca pe care o purta tot timpul anului, chiar şi pe caniculă.

— Aveţi informaţii confidenţiale în ceea ce mă priveşte?

— Îţi voi relata scena în cele mai mici amănunte pentru a-ţi permite să apreciezi situaţia cu luciditate. Ieri, am fost convocat de Ramses. Un ordin brutal, fără replică. Lăsându-mi treburile deoparte, m-am dus la palat unde am aşteptat mai mult de o oră.

— Nu v-aţi... îngrijorat?

— Mărturisesc că da. Sardul acela, Serramanna, m-a percheziţionat fără menajamente, în ciuda protestelor mele.

— Dumneavoastră, fratele regelui! Am decăzut atât de mult?

— Mă tem că da, Meba.

— Aţi protestat pe lângă rege?

— Nu m-a lăsat să vorbesc. Securitatea lui nu trece oare înaintea respectului pentru cei apropiaţi?

— Seti ar fi condamnat o asemenea atitudine.

— Din păcate, tatăl meu nu mai e în această lume, iar Ramses e succesorul lui.

— Oamenii se duc, instituţiile rămân. Un demnitar de valoarea voastră va accede într-o zi la funcţia supremă.

— Zeii vor hotărî, Meba.

— Nu vreţi să evocaţi... cazul meu personal?

— Imediat. În timp ce tremuram de ruşine şi de indignare după acea percheziţie mârşavă, Ramses m-a anunţat că mă numeşte ministru al Afacerilor externe.

Meba păli.

— Dumneavoastră, în locul meu? E de neînţeles!

— Vei înţelege mai bine când vei afla că, în ochii lui, eu nu sunt decât un om de paie încadrat de nişte zbiri care nu-mi vor acorda nici o iniţiativă. Tu nu eşti lipsit de coloană vertebrală, iar eu, dragul meu Meba, nu sunt decât un înlocuitor. Guvernele străine vor fi onorate să vadă interesul pe care Ramses îl acordă acestui minister numindu-l pe fratele lui, fără să ştie că eu am mâinile şi picioarele legate.

Meba era abătut.

— Deci, eu nu mai sunt nimic...

— Ca şi mine, în ciuda aparenţelor.

— Regele e un monstru.

— Mulţi oameni de calitate vor descoperi asta, încet-încet. Şi din motivul ăsta, nu trebuie să cedăm şi să fim descurajaţi.

— Ce propuneţi?

— Vrei să te retragi sau să lupţi alături de mine?

— Pot să-i fac rău lui Ramses.

— Dă impresia că te retragi şi aşteaptă instrucţiunile mele.

Meba zâmbi.

— Poate că Ramses v-a subestimat. În fruntea ministerului, deşi strâns cu uşa, se vor arăta şi ocaziile aşteptate.

— Eşti foarte perspicace, dragă prietene. Dacă mi-ai vorbi despre funcţionarea acestui mare compartiment de stat pe care l-ai condus cu atâta talent?

Meba nu se lăsă rugat. Şenar omise să-i dea de ştire că avea un aliat preţios ce-l făcea stăpân pe situaţie. Trădarea lui Acha trebuia să rămână un secret bine păstrat.

*

Ţinând-o pe Lita de mână, magul Ofir înainta încet pe strada principală a oraşului soarelui, capitala abandonată de Akhenaton, faraonul eretic, şi de soţia lui, Nefertiti. Nici o clădire nu fusese distrusă, însă nisipul pătrundea prin uşi şi ferestre, în timp ce vântul deşertului sufla în rafale.

Situat la mai mult de patru sute de kilometri la nord de Theba, oraşul era pustiu de cincizeci de ani. După moartea lui Akhenaton, curtea părăsise acest loc grandios al Egiptului de mijloc pentru a regăsi oraşul lui Amon. Cultele tradiţionale fuseseră restaurate, iar zeii străvechi impuşi din nou, în detrimentul lui Aton, discul solar, încarnare a zeului unic.

Akhenaton nu mersese suficient de departe; însuşi acest disc trăda adevărul. Zeul era dincolo de orice reprezentare şi de orice simbol. El locuia în cer, iar specia umană pe pământ. Dând viaţă zeilor, Egiptul se opunea adoptării universale a unui Dumnezeu unic. Egiptul trebuia distrus.

Ofir era descendentul unui consilier libian al lui Akhenaton care petrecuse multe ore în compania monarhului. Akhenaton îi dictase poeme mistice, iar străinul se angajase să le difuzeze pe tot cuprinsul Orientului Apropiat şi chiar printre triburile din Sinai şi, mai ales, la evrei.

Generalul Horemheb, adevăratul fondator al dinastiei căreia îi aparţineau Seti şi Ramses, îl suprimase pe înaintaşul lui Ofir, considerat ca un redutabil agitator şi ca un mag negru, vinovat de a-l fi influenţat pe Akhenaton, făcându-l să-şi uite îndatoririle funcţiei.

Într-adevăr, acestea fuseseră intenţiile libianului: să şteargă umilinţele suportate de poporul său, să slăbească Egiptul, să profite de sănătatea precară a lui Akhenaton pentru a-l convinge să abandoneze întreaga politică de apărare.

Manevra fusese aproape reuşită.

Astăzi, Ofir preluase ştafeta. Nu era el moştenitorul ştiinţei predecesorului său şi a talentelor lui de vrăjitor? Detesta Egiptul la fel de mult ca şi acesta şi avea să extragă din ură capacitatea de a-l nimici. Să învingă Egiptul însemna să-l doboare pe faraon. Să-l doboare pe Ramses.

Privirea Litei rămânea goală. Totuşi, Ofir îi descria, una câte una, clădirile oficiale, vilele nobililor, îi arăta cartierele meşteşugarilor şi comercianţilor, parcul zoologic în care Akhenaton adunase specii rare. Ore întregi, Ofir şi Lita rătăciră prin palatul pustiu în care regele şi Nefertiti se jucaseră cu fiicele lor, printre care şi bunica tinerei femei.

În cursul acestei noi vizite în oraşul soarelui, care se degrada cu fiecare an, Ofir o privi pe Lita ceva mai atent, ca şi cum interesul lui pentru lumea exterioară se trezise în sfârşit. Ea întârzie în dormitorul lui Akhenaton şi al lui Nefertiti, se aplecă asupra unui leagăn dezarticulat şi începu să plângă.

Când lacrimile ei se uscară, Ofir o prinse de mână şi o duse în atelierul unui sculptor. Aşezate în lăzi, puteau fi văzute mai multe capete de femei din ipsos, care serviseră drept model înainte drept realizarea portretului final din piatră nobilă.

Magul le scoase unul câte unul.

Deodată, Lita mângâie unul din capetele de ipsos, un chip de o frumuseţe sublimă.

— Nefertiti, şopti ea.

Apoi, mâna se deplasă spre un alt cap, mai mic, cu trăsături de o remarcabilă fineţe.

— Merit-Aton, iubita lui Aton, bunica mea. Iar aici, sora ei, acolo, cealaltă soră... familia mea, familia mea uitată! E din nou aproape de mine, atât de aproape!

Lita strânse la piept capetele de ipsos, lăsându-i să scape unul care se sparse căzând pe podea.

Ofir se temu de o criză de nervi, dar tânăra femeie nu scoase nici măcar un strigăt de surpriză şi rămase imobilă multă vreme. Apoi izbi celelalte capete de un zid şi călcă în picioare cioburile.

— Trecutul e mort, declară ea, cu privirea fixă.

— Nu, obiectă magul, trecutul nu moare niciodată. Bunica şi mama ta au fost persecutate pentru că ele credeau în Aton. Eu te-am adunat de pe drumuri, Lita, eu te-am smuls exilului şi te-am scăpat de la o moarte sigură.

— E adevărat, îmi amintesc... Bunica şi mama sunt înmormântate acolo, pe coline, şi eu ar fi trebuit să mă duc lângă ele de multă vreme. Dar tu te-ai

comportat ca un tată.

— A venit timpul răzbunării, Lita. Dacă tu n-ai cunoscut decât nefericirea şi suferinţa în loc să ai o copilărie fericită e din cauza lui Seti şi a lui Ramses. Cel dintâi e mort, cel de-al doilea oprimă un întreg popor. Noi trebuie să-l pedepsim, tu trebuie să-l pedepseşti.

— Vreau să mă plimb prin oraşul meu.

Lita atingea pietrele templelor, de parcă lua în posesie oraşul defunct. La asfinţitul soarelui, se urcă pe terasa palatului lui Nefertiti şi îşi contemplă regatul fantomatic.

— Sufletul meu e gol, Ofir, iar gândurile tale îl umplu.

— Vreau să te văd domnind, Lita, şi să impui credinţa în Dumnezeul unic.

— Nu, Ofir, acesta nu e decât un discurs. O singură forţă te conduce: ura, căci răul e în tine.

— Refuzi să mă ajuţi?

— Sufletul meu e gol, tu l-ai umplut cu dorinţa ta de a face rău. M-ai modelat cu răbdare, ca pe un instrument al răzbunării tale şi a mea: astăzi, sunt gata de luptă, ca o sabie ascuţită.

Ofir îngenunche şi-i mulţumi lui Dumnezeu. Rugăciunile lui vor fi ascultate.

Capitolul 21

Taverna era animată de zbenguiala senzuală a unei trupe de dansatoare profesioniste în care se amestecau egiptene din Deltă şi nubiene cu pielea de culoarea abanosului. Supleţea lor îl fascina pe Moise, aşezat la o masă, într-un colţ al localului, în faţa unei cupe cu vin de palmier. După o zi grea, în cursul căreia evitase două accidente, evreul simţea nevoia să fie singur în mijlocul unui grup gălăgios, să-şi urmărească semenii petrecând, fără ca el însuşi să fie implicat în această comedie.

În apropierea lui, se remarca un cuplu straniu.

Femeia era tânără, blondă, durdulie, atrăgătoare. Bărbatul, mult mai în vârstă decât ea, avea o expresie neliniştitoare: slab, cu pometii ieşiţi în afară, nasul proeminent, buzele foarte subţiri, bărbia pronunţată, amintea de o pasăre de pradă. Din cauza zgomotului, Moise nu le putea auzi conversaţia; nu ajungeau la el decât frânturi incoerente dintr-un discurs pronunţat cu o voce monotonă, de bărbat.

Nubienele invitară clienţii la dans; unul dintre ei, un bărbat de vreo cincizeci de ani, puse mâna pe umărul drept al femeii blonde şi o invită la dans. Surprinsă, ea îl respinse. Iritat, beţivul insistă. Prietenul femeii întinse mâna dreaptă în direcţia nepoftitului care se dădu înapoi un metru, ca şi cum ar fi fost lovit violent cu pumnul. Îngrozit, acesta bolborosi câteva cuvinte de scuză şi nu mai insistă.

Gestul omului cu expresia neliniştitoare fusese rapid şi discret, însă Moise nu se înşela. Ciudatul personaj părea să dispună de puteri extraordinare.

Când bărbatul şi femeia ieşiră din tavernă, Moise îi urmă. Se îndreptară spre sudul aşezării thebane, înainte de a dispărea într-un cartier popular, alcătuit din case cu un etaj separate de străduţe înguste. Pentru câteva clipe, Moise crezu că i-a pierdut, însă auzi imediat pasul hotărât al bărbatului.

La miezul nopţii, locurile erau pustii; un câine lătră, atins în treacăt de nişte lilieci. Pe măsură ce înainta, curiozitatea lui Moise era tot mai mare. Zări din nou cuplul care se strecura printre cocioabele ce aveau să fie dărâmate pentru a lăsa locul unor locuinţe noi. Aici nu locuia nimeni.

Femeia împinse o uşă al cărei scârţâit tulbură liniştea nopţii. Bărbatul dispăruse.

Moise ezită.

Trebuia oare să intre şi să-i întrebe cine sunt, de ce se comportă aşa? Înţelese caracterul grotesc al demersului său. Nu numai că nu făcea parte din poliţie, dar n-avea dreptul să se amestece în viaţa privată a oamenilor. Ce duh rău îl împinsese să întreprindă urmărirea asta stupidă? Furios pe el însuşi, se întoarse din drum.

Bărbatul cu profil de pasăre de pradă se afla în faţa lui.

— Ne urmăreai, Moise?

— De unde ştii cum mă cheamă?

— A fost suficient să întreb la tavernă; prietenul lui Ramses e un personaj celebru.

— Dar tu cine eşti?

— De ce ne urmăreai?

— Un impuls iraţional...

— Neconvingătoare explicaţie.

— Totuşi, ăsta e adevărul.

— Nu te cred.

— Lasă-mă să trec.

Bărbatul întinse mâna. În faţa lui Moise, nisipul se mişcă. Apăru o viperă cu corn, agitând o limbă furioasă.

— Nu e decât magie!

— Nu te apropia, e foarte reală. N-am făcut decât s-o trezesc.

Evreul se întoarse.

O altă reptilă îl ameninţa.

— Dacă vrei să trăieşti, intră în casă.

Uşa scârţâitoare se deschise.

În spaţiul îngust al străduţei, Moise nu avea nici o şansă să scape de reptile. Iar Setau nu era prin preajmă. Intră într-o cameră cu plafonul jos şi cu podeaua din pământ bătătorit. Bărbatul îl urmă şi închise uşa.

— Nu încerca să fugi, viperele te vor muşca. Când o să vreau, o să le adorm.

— Ce doreşti?

— Să vorbeşti.

— Te-aş putea culca la pământ cu un singur pumn.

Omul zâmbi.

— Adu-ţi aminte de scena de la han şi nu risca.

Femeia blondă zăcea într-un colţ al camerei, o bucată de stofă îi ascundea chipul.

— E bolnavă?

— Nu suportă întunericul; începând de la răsăritul soarelui se simte mai bine.

— Îmi spui în sfârşit cine eşti şi ce vrei de la mine?

— Numele meu e Ofir, m-am născut în Libia şi practic magia.

— În ce templu oficiezi?

— În nici unul.

— Atunci, te afli în ilegalitate.

— Această tânără şi cu mine ne ascundem şi ne deplasăm fără încetare.

— Ce delict aţi comis?

— Acela de a nu împărtăşi credinţa lui Seti şi a lui Ramses.

Moise era stupefiat.

— Nu înţeleg...

— Această tânără fragilă şi rănită se numeşte Lita. E fiica mai mică a lui Merit-Aton, una din cele şase fiice ale marelui Akhenaton, mort acum cincizeci şi cinci de ani în al său oraş al soarelui şi eliminat din analele regale pentru că a încercat să impună Egiptului concepţia unui zeu unic, Aton.

— Nici unul dintre partizanii lui n-a fost persecutat!

— Uitarea nu e oare cea mai grea pedeapsă? Regina Akhesa, soţia lui Tutankhamon şi moştenitoarea tronului Egiptului, a fost pe nedrept condamnată la moarte[6], iar dinastia nelegiuită fondată de Horemheb a acaparat cele Două Tărâmuri. Dacă ar exista dreptate, Lita ar trebui să urce pe tron.

— Complotaţi împotriva lui Ramses?

Ofir zâmbi din nou.

— Eu nu sunt decât un mag bătrân, Lita e slabă şi disperată; puternicul faraon al Egiptului nu are de ce să se teamă de noi. Puterea adevărată e cea care-l va nimici şi îşi va impune legea.

— Atunci, cine?

— Adevăratul Dumnezeu, Moise, Dumnezeul unic, a cărui mânie se va abate curând asupra tuturor popoarelor care nu se vor prosterna în faţa lui!

Inflexiunile foarte grave din vocea lui Ofir făcură să tremure zidurile cocioabei. Moise simţi o teamă ciudată, deopotrivă oribilă şi atrăgătoare.

— Tu eşti un evreu, Moise.

— M-am născut în Egipt.

— Ca şi mine, nu eşti decât un exilat. Suntem în căutarea unui pământ pur, pe care nu l-au dezonorat zeci de divinităţi! Tu eşti evreu, Moise, poporul tău suferă, vrea să reînvie religia strămoşilor lui, să ia contact cu planul măreţ al lui Akhenaton.

— Evreii sunt fericiţi în Egipt; sunt bine plătiţi şi bine hrăniţi.

— Materia nu le mai ajunge.

— Dacă eşti atât de convins, de ce nu devii profetul lor!

— Eu nu sunt decât un libian şi nu am nici autoritatea, nici strălucirea ta.

— Nu eşti decât un smintit, Ofir! Transformarea evreilor într-o facţiune ostilă lui Ramses nu va conduce decât la nimicirea lor. Nici unul nu doreşte să se revolte şi să părăsească această ţară, iar eu, eu sunt prietenul unui faraon destinat unei guvernări măreţe.

— Un foc mocneşte în tine, Moise, aşa cum ardea şi în inima lui Akhenaton. Cei care împărtăşesc idealul lui n-au dispărut şi încep să se regrupeze.

— Deci nu sunteţi nişte cazuri izolate, Lita şi cu tine.

— Trebuie să ne arătăm foarte prudenţi, însă câştigăm zilnic prietenii preţioase. Religia lui Akhenaton e religia viitorului.

— Probabil nu asta e şi părerea lui Ramses.

— De vreme ce eşti prietenul lui, cade în sarcina ta să-l convingi.

— Dar sunt eu însumi convins?

— Evreii vor impune supremaţia unui Dumnezeu unic în lumea întreagă, iar tu vei deveni conducătorul lor.

— Profeţia ta e ridicolă!

— Se va realiza.

— N-am nici cea mai mică intenţie să mă opun regelui.

— Dacă nu se depărtează de calea noastră va fi cruţat.

— Încetează să mai baţi câmpii, Ofir, şi întoarce-te în ţara ta.

— Noul pământ încă nu există, tu îl vei întemeia.

— Am alte proiecte.

— Crezi într-un singur Dumnezeu, nu-i aşa?

Moise era tulburat.

— N-am de gând să-ţi răspund.

— Nu fugi de destin.

— Dispari, Ofir.

Moise se îndreptă spre uşă; magul nu interveni.
— Şerpii s-au întors în vizuinile lor, spuse el. Poţi ieşi fără teamă.
— Adio, Ofir.
— Pe curând, Moise.

Capitolul 22

Puţin înainte de ivirea zorilor, preotul Bakhen ieşi din locuinţa lui de serviciu, îşi spălă corpul lipsit de păr, îmbrăcă un veşmânt de pânză albă şi, ducând cu el un vas, se îndreptă spre lacul sacru, deasupra căruia zburau zeci de rândunele ce anunţau răsăritul. Marele lac, la care se ajungea coborând nişte scări de piatră dispuse în patru unghiuri, conţinea apa lui *Nun*, inepuizabilul ocean de energie din care se năşteau toate formele de viaţă. Bakhen luă puţin din preţiosul lichid ce urma să fie folosit în numeroasele ritualuri de purificare celebrate în templul ascuns.

— Îţi aminteşti de mine, Bakhen?

Preotul întoarse capul în direcţia omului care i se adresase şi care era îmbrăcat ca un simplu „preot neprihănit”.

— Ramses...

— Când mi-ai fost instructor, în armată, ne-am luptat, şi am învins pe rând.

Bakhen se înclină.

— Trecutul meu a dispărut, Maiestate, astăzi aparţin Karnak-ului.

Fostul supraveghetor al grajdurilor, călăreţ redutabil cu faţa pătrată şi dezagreabilă, cu vocea răguşită şi aspect aspru, părea pătruns de noua lui funcţie.

— Nu aparţine oare Karnak-ul regelui?

— Cine spune altfel?

— Îmi pare rău că-ţi tulbur liniştea, Bakhen, dar vreau să ştiu dacă eşti un prieten sau un duşman.

— De ce aş fi duşmanul Faraonului?

— Marele preot al lui Amon mă combate, nu ştii asta?

— Certurile ierarhiei...

— Nu te ascunde în spatele vorbelor goale, Bakhen. Nu e loc pentru doi stăpâni în ţara asta.

Fostul instructor părea descumpănit.

— Sunt pe cale să trec de primele grade şi...

— Dacă eşti prietenul meu, Bakhen, trebuie să fii şi aliatul meu în lupta pe care o duc.

— În ce fel?

— Acest templu trebuie să fie un loc al spiritului dreptăţii, ca şi celelalte sanctuare din Egipt. Dacă nu e aşa, care ar fi reacţia ta?

— Pe cât e de adevărat că am dresat cai, tot aşa de adevărat ar fi că i-aş cotonogi pe cei vinovaţi!

— Ăsta e ajutorul pe care ţi-l cer Bakhen. Dă-mi încredinţarea că aici nimeni nu trădează legea lui Maat.

Ramses se depărtă, mergând de-a lungul lacului sacru cu acelaşi pas regulat ca al celorlalţi preoţi care veneau să-şi umple vasele cu apa purificatoare.

Bakhen nu putu lua imediat o decizie. Karnak-ul devenise locuinţa lui, lumea în care îi plăcea să trăiască. Însă nu era voinţa Faraonului o valoare sacră prin excelenţă?

*

Negustorul Raia achiziţionase în centrul Thebei trei magazine frumoase. Bucătarii familiilor nobile veneau să cumpere de aici conserve de carne de calitate superioară, în timp ce stăpânii lor cercetau vasele asiatice, elegante şi de bună factură.

Afacerile se reluaseră de la terminarea doliului. Curtenitor, bucurându-se de o reputaţie excelentă, Raia putea conta pe o clientelă fidelă, din ce în ce mai numeroasă. Astfel încât nu mai înceta să-şi felicite şi să îmbunătăţească viaţa angajaţilor care, la rândul lor, aveau numai cuvinte de laudă la adresa sirianului.

După plecarea bărbierului, care-i potrivise barba fină, Raia se concentră asupra socotelilor, cerând să nu fie deranjat.

Negustorul îşi şterse fruntea. Suporta greu căldura verii şi, mai rău, eşecul suferit după ce plătise un grec blond să se strecoare în biroul lui Ramses şi să cerceteze dosarele cărora tânărul monarh avea de gând să le dea curs cu prioritate. În realitate, un eşec previzibil; Raia voia să şi testeze măsurile de securitate luate de Ramses şi de Serramanna. Din nefericire, păreau eficace. Avea să fie dificil să obţină informaţii preţioase, deşi corupţia rămânea o armă decisivă.

Sirianul lipi urechea de uşa biroului. Nici un zgomot în anticameră, nimeni nu-l spiona. Cu multă precauţie, se urcă pe un scăunel şi puse

urechea în dreptul unei găuri minuscule din peretele despărţitor.

Liniştit, intră în rezerva unde erau ţinute mici vase de alabastru provenind din Siria de Sud, aliata Egiptului. Raia le vindea una câte una frumoaselor doamne avide de asemenea obiecte.

Îl căută pe cel marcat cu un punct roşu foarte discret, imediat sub gât. În interior găsi o tăbliţă de lemn alungită, cu toate caracteristicile vasului: înălţime, lărgime la vârf, la mijloc şi la bază, dimensiuni, valoare.

O mulţime de cifre codate pe care Raia le traduse într-un limbaj clar.

Mesajul angajaţilor lui hitiţi era explicit: luptaţi împotriva lui Ramses, sprijiniţi-l pe Şenar.

*

— Minunată piesă, aprecie Şenar trecând o mână drăgăstoasă peste partea bombată a unui vas pe care i-l arătase Raia, în văzul unei clientele bogate care nu îndrăznea să liciteze peste oferta fratelui mai mare al lui Ramses.

— Este capodopera unui bătrân artizan ce ţine la secretele lui.

— Îţi propun cinci vaci cu lapte de cea mai bună rasă, un pat din lemn de abanos, opt scaune, douăzeci de perechi de sandale şi o oglindă din bronz.

Raia se înclină.

— Sunteţi generos, înălţimea voastră. Îmi faceţi onoarea de a vă pune sigiliul în registrul meu?

Negustorul îl invită pe Şenar în partea din spate a magazinului. Acolo puteau vorbi cu voce înceată, fără să fie auziţi.

— Am o veste extraordinară: prietenii noştri străini apreciază mult demersul vostru şi sunt hotărâţi să vă încurajeze.

— Care sunt condiţiile lor?

— Fără condiţii, fără restricţii.

— Îmi povesteşti vreun vis?

— Vom negocia mai târziu. Pentru moment, e vorba de un acord de principiu; consideraţi-l ca pe o mare victorie. Felicitări, Înălţimea voastră: am sentimentul că vorbesc cu viitorul stăpân al ţării, însă drumul rămas de parcurs e încă lung.

Şenar se simţi cuprins de un fel de beţie. Această alianţă secretă cu hitiţii era la fel de eficace şi de periculoasă ca o otravă mortală; mai rămânea să ştie s-o utilizeze pentru a-l distruge pe Ramses fără să-şi aducă

sieşi vreun prejudiciu şi fără să pericliteze Egiptul. Era experienţa unui echilibrist deasupra abisului, dar de care se simţea capabil.

— Care e noul vostru mesaj? întrebă Raia.

— Transmite mulţumirile mele şi adu la cunoştinţă că lucrez necontenit... ca ministru al Afacerilor externe.

Pe chipul sirianului apăru uimirea.

— Aţi obţinut postul!

— Sub supraveghere severă.

— Prietenii mei şi cu mine contăm pe faptul că vă veţi folosi cum trebuie de el.

— Amicii tăi să nu ezite să facă raiduri în protectoratele egiptene cele mai vulnerabile, să-i cumpere pe prinţii şi triburile care speră să controleze Egiptul şi să răspândească o cantitate cât mai mare de zvonuri.

— De ce factură?

— Cuceriri teritoriale iminente, anexarea întregii Sirii, invazia porturilor libaneze, pierderea moralului soldaţilor egipteni din străinătate... Trebuie să-l înnebunim pe Ramses şi să-l facem să-şi piardă sângele rece.

— Permiteţi-mi să aprob cu umilinţă strategia voastră.

— Am încă multe alte idei, Raia; alegându-mă pe mine, prietenii tăi nu s-au înşelat.

— Am slăbiciunea să presupun că modestele mele recomandări n-au fost inutile.

— La plata mea oficială se adaugă un sac de aur din Nubia.

Şenar ieşi din spatele magazinului; rangul nu-l autoriza să discute prea mult timp cu un negustor, chiar dacă era cunoscută pasiunea lui pentru vasele exotice.

Oare trebuia să-l informeze pe diplomatul Acha de această alianţă secretă cu duşmanul hitit? Nu, ar fi fost o greşeală. Şenar considera că era preferabil să-şi compartimenteze reţeaua de partizani; în felul acesta, o manipula cu mai multă eficacitate şi putea camufla eventualele deficienţe.

*

La umbra unui sicomor, regina Tuya scria cronica domniei lui Seti. Rememora faptele deosebite dintr-o epocă binecuvântată în timpul căreia Egiptul cunoscuse fericirea şi pacea. Toate gândurile soţului ei, toate gesturile lui se gravaseră în amintirea ei; dăduse atenţie speranţelor ca şi

neliniştilor lui şi păstrase amintirea clipelor de intimitate în cursul cărora sufletelor lor se uniseră.

În silueta ei plăpândă Seti supravieţuia.

De când îl văzu venind pe Ramses, Tuya percepu forţa intactă a regelui defunct. În persoana tânărului faraon nu se simţea nici una din fisurile care afectau majoritatea oamenilor; fusese zămislit dintr-un singur bloc, precum un obelisc, şi părea capabil să reziste la orice furtună. Forţa tinereţii adăuga acestei aparenţe invulnerabilitate.

Ramses sărută mâinile mamei sale şi se aşeză în dreapta ei.

— Scrii toată ziua.

— Şi chiar şi noaptea; m-ai ierta dacă aş uita fie şi un singur amănunt? Pari îngrijorat.

Tuya îl citea întotdeauna repede.

— Marele preot al lui Amon sfidează autoritatea regelui.

— Seti îl prevenise. Mai devreme sau mai târziu, acest conflict era inevitabil.

— Cum a reacţionat?

— Nu ştii? Nu există decât o singură conduită posibilă.

— Nici Nefertari nu se exprimă altfel.

— E regina Egiptului, Ramses, şi, ca orice regină, păzeşte Legea.

— Nu propovăduieşti tu moderaţia?

— Atunci când trebuie păstrată integritatea ţării, moderaţia nu mai are nici un rost.

— Demiterea unui mare preot al lui Amon va provoca o agitaţie teribilă.

— Cine domneşte, fiule: tu sau el?

Capitolul 23

Convoiul catârilor pătrunse în incinta Karnak-ului, condus de un animal bătrân care cunoştea fiecare fir de praf al drumului ce ducea de la fabrica de ţesături la templu şi îşi învăţase subordonaţii să meargă cu un pas egal şi demn.

Livrarea fiind mare, Bakhen fusese reţinut împreună cu un alt preot pentru a aviza descărcarea în depozite. Fiecare bucată de pânză, destinată fabricării veşmintelor ritualice, primea un număr notat într-un registru, cu indicarea provenienţei şi a calităţii.

— E o marfă frumoasă, aprecie colegul lui Bakhen, un bărbat mic, cu un aer viclean. Eşti nou aici?

— De câteva luni.

— Îţi place traiul în Karnak?

— E cel la care m-aşteptam.

— Care e meseria ta în afară de serviciul în templu?

— Trecutul meu e uitat şi am cerut să slujesc în mod permanent.

— Eu lucrez perioade de câte două luni la depozite şi apoi mă întorc în oraş, la controlul bacurilor. Nu e obositor... Aici, dimpotrivă, nu se mai termină!

— Atunci de ce ţi-ai impus sarcina asta?

— Mă priveşte. Eu mă ocup de ţesăturile de calitatea întâia, iar tu de celelalte.

După ce un catâr era descărcat, magazionerii aşezau cu grijă bucata de pânză de in pe o sanie acoperită cu o ţesătură groasă. Bakhen o examina şi o înregistra pe o tăbliţă de lemn, fără a omite data livrării. I se părea că tovarăşul lui muncea puţin şi îşi petrecea cea mai mare parte din timp uitându-se în jur, de parcă s-ar fi temut să nu fie spionat.

— Mi-e sete, spuse el; vrei să bei?

— Cu plăcere.

Preotul cu aer viclean dispăru. Cum îşi pusese tăbliţa pe spatele bătrânului catâr, Bakhen aruncă un ochi.

Nu erau decât câteva semne hieroglifice fanteziste, fără nici o legătură cu livrarea de pânză de in de prima calitate.

Când preotul reveni cu un ulcior de apă proaspătă, Bakhen se apucase din nou de lucru.

— Ia, e bună... E inuman să fim puşi să lucrăm pe căldura asta.

— Catârii nu se plâng.

— Eşti glumeţ!

— Termini curând, nu?

— Nu cred! Pe urmă trebuie supravegheată aranjarea în depozite.

— Ce facem cu tăbliţele?

— Mi-o dai mie pe a ta şi eu le duc pe amândouă la biroul de înregistrare.

— E departe de depozite?

— Nu chiar, dar se merge un pic.

— Hai să împărţim sarcinile; duc eu tăbliţele.

— Nu, nu! Nu te cunosc cei de la înregistrări.

— E o ocazie să mă prezint.

— Au obiceiurile lor şi nu le place să le schimbe.

— Nu e dăunătoare rutina?

— Îţi mulţumesc pentru propunere, dar mă descurc.

Colegul lui Bakhen părea tulburat şi se trase deoparte în aşa fel încât acesta să nu vadă ce scrie.

— Un cârcel, prietene?

— Nu, mi-e bine.

— Scapă-mă de îndoială: ştii să scrii?

Atins, preotul se întoarse spre Bakhen.

— De ce mă întrebi?

— Ţi-am văzut tăbliţa, pe catâr.

— Eşti cam curios...

— Cel puţin o să ştiu. Dacă vrei, gravez eu inscripţiile corect; dacă nu, tăbliţa ta o să fie refuzată şi o să ai neplăceri.

— Nu te face că nu înţelegi, Bakhen.

— Ce-ar trebui să înţeleg?

— A, ajunge! Vrei să te alegi şi tu cu ceva... E normal, dar nu pierzi deloc timpul.

— Explică-te.

— Templul ăsta e bogat, foarte bogat; iar noi ne putem descurca. Câteva bucăţi frumoase de pânză de in mai puţin n-or să ruineze Karnak-ul, iar noi o să le vindem unor clienţi buni şi o să facem o afacere excelentă. Ai văzut?

— Biroul de înregistrări intră şi el în combinaţia asta?

— Doar un scrib şi doi magazioneri. Cum bucăţile de pânză nu sunt înregistrate, ele nu există şi noi putem să le negociem preţul în linişte.

— Nu te temi că o să fii prins?

— Fii liniştit.

— Dar ierarhia...

— Ierarhia are alte griji. Cine zice că nu închide ochii? Deci, ce procent vrei?

— Păi... cel mai bun posibil.

— Eşti încăpăţânat! O să facem echipă bună. În câţiva ani o să avem o avere frumoasă şi n-o să mai fim nevoiţi să venim aici să muncim. Terminăm livrarea asta?

Bakhen aprobă din cap.

*

Nefertari îşi puse capul pe umărul lui Ramses. Soarele se ridica, inundând camera cu lumina clară şi puternică a dimineţii. Şi unul şi altul venerau acest miracol zilnic, această victorie neîntreruptă a luminii asupra întunericului. Prin celebrarea ritualurilor, cuplul regal era asociat cu voiajul bărcii solare în spaţiile subterane şi cu lupta echipajului divin împotriva dragonului gigantic ce încerca să distrugă creaţia.

— Am nevoie de magia ta, Nefertari. Ziua asta se anunţă dificilă.

— Mama ta e de aceeaşi părere cu mine?

— Am sentimentul că sunteţi complice.

— Viziunea noastră e identică, mărturisi ea zâmbind.

— Argumentele voastre m-au convins; azi îl demit din funcţie pe marele preot al lui Amon.

— De ce ai aşteptat până acum?

— Îmi trebuia o dovadă a proastei funcţionări a administraţiei iui.

— Şi ai obţinut-o?

— Bakhen, instructorul meu militar devenit preot, a descoperit un trafic cu pânză de in în care sunt implicaţi mai mulţi funcţionari din Karnak. Ori marele preot e şi el corupt, ori nu-şi mai supraveghează personalul. Şi într-un caz, şi în celălalt, nu mai merită să se afle în fruntea ierarhiei.

— Acest Bakhen e un om serios?

— E tânăr, însă Karnak-ul reprezintă toată viaţa lui. Descoperirea furtului l-a aruncat într-o adevărată disperare. Credea că nu are dreptul să

tacă, dar a trebuit să-i scot vorbele cu cleştele pentru a afla adevărul. Bakhen nu e nici delator, nici ambiţios.

— Când îl vezi pe marele preot?

— Chiar în dimineaţa asta. Înfruntarea va fi grea, va nega orice responsabilitate şi se va plânge de nedreptate.

— De ce te temi?

— Să nu paralizeze activitatea economică a templului şi să nu dezorganizeze, cel puţin un timp, circuitele alimentelor. Acesta e preţul pentru a evita o tentativă de divizare a ţării.

Gravitatea lui Ramses o impresionă pe Nefertari. El nu era un tiran dornic să se debaraseze de un rival stânjenitor, ci un faraon conştient de necesitatea uniunii celor Două Tărâmuri şi de hotărârea de a o păstra, oricare ar fi fost riscurile ce decurgeau de aici.

— Am o mărturisire să-ţi fac, spuse ea, visătoare.

— Ţi-ai făcut propria anchetă în Karnak?

— Nimic de genul ăsta.

— Atunci, mama, ea vorbeşte prin tine!

— Nici vorbă.

— Mărturisirea asta e legată de întrevederea mea cu marele preot?

— Nu, dar poate că nu e străină de conducerea statului.

— Mă mai faci să aştept?

— Câteva luni încă... Sunt însărcinată.

Ramses o luă uşor în braţe pe Nefertari şi forţa lui deveni protectoare.

— Vreau ca cei mai buni medici din regat să se ocupe de tine în fiecare clipă.

— Nu fi neliniştit.

— Cum să nu fiu? Copilul nostru sper să fie frumos şi viguros, însă viaţa şi sănătatea ta mă interesează mai mult decât orice altceva.

— N-o să-mi lipsească nici un fel de îngrijire.

— Aş putea să-ţi cer ca, de-acum înainte, să-ţi încetineşti ritmul de lucru?

— Ai tolera tu o regină leneşă?

*

Ramses era nerăbdător. Întârzierea marelui preot al lui Amon devenea insultătoare. Ce scuză va inventa pentru a-şi justifica absenţa? Dacă prinsese de veste despre dezvăluirile lui Bakhen, fără îndoială că încerca să

înăbuşe ancheta administrativă, distrugând probele şi alungându-i pe vinovaţi şi pe martori. Manevrele lui de întârziere i se vor întoarce împotrivă.

În timp ce soarele se apropia de zenit, cel de-al patrulea profet al lui Amon ceru o audienţă. Regele îl primi imediat.

— Unde este primul profet şi marele preot al lui Amon?

— A murit, Maiestate.

Capitolul 24

La ordinul Faraonului, se reuni un conclav. Acesta era format din al doilea, al treilea şi al patrulea profet al lui Amon din Karnak, precum şi din marii preoţi şi marile preotese ale principalelor sanctuare din Egipt. Lipseau la apel cei din Dendera şi Athribis, primul prea bătrân pentru a călători, iar al doilea reţinut de boală în locuinţa lui din Deltă. În locul lor, veniseră doi delegaţi împuterniciţi să-i reprezinte.

Aceşti bărbaţi şi aceste femei mature, având ca sarcină săvârşirea ritualurilor, în numele regelui, în sanctuarele cărora le aparţineau, fuseseră reuniţi într-una din sălile templului lui Thutmosis al III-lea, care purta numele de „Cel al cărui monument străluceşte precum lumina”. Aici erau iniţiaţi preoţii lui Amon şi le erau dezvăluite îndatoririle.

— Trebuie să vă consult, declară Ramses, pentru alegerea noului şef al ierarhiei religioase din Karnak.

Mulţi aprobară printr-o înclinare a capului; noul faraon nu era poate chiar atât de impulsiv cum se spunea.

— Dar această funcţie nu revine de drept celui de-al doilea profet? întrebă marele preot din Memphis.

— Nu consider tradiţia drept un criteriu suficient.

— Aş putea s-o pun pe Maiestatea Voastră în gardă împotriva incompetenţei? interveni cel de-al treilea profet al lui Amon. Fără îndoială în domeniile profane e posibil să încredinţezi responsabilităţi unor oameni noi, dar acest lucru ar fi o greşeală în cadrul gestionării Karnak-ului. Experienţa şi onorabilitatea trebuie să primeze.

— Să vorbim de această onorabilitate? Ştiţi că există un fructuos trafic de pânză de in de primă calitate, a cărui sursă se găseşte chiar în interiorul Karnak-ului?

Cuvintele regelui dădură naştere unei tulburări profunde.

— Responsabilii au fost arestaţi şi condamnaţi să muncească în atelierele de ţesături. Nu vor mai fi admişi niciodată într-un templu, nici măcar cu titlu temporar.

— E vorba şi de responsabilitatea defunctului?

— Se pare că nu, dar veţi înţelege de ce cred că e preferabil ca succesorul lui să nu fie ales din actuala ierarhie a templului.

O lungă tăcere urmă declaraţiilor neaşteptate ale lui Ramses.

— Există vreun nume prezent în mintea Maiestăţii Voastre? întrebă marele preot din Heliopolis.

— Aştept din partea acestui conclav o propunere serioasă.

— Cât timp ne acordaţi?

— Potrivit cutumei, trebuie deocamdată să fac vizite într-un anumit număr de oraşe şi temple în compania reginei şi a mai multor membri ai curţii. La întoarcere, îmi veţi da rezultatul deliberărilor voastre.

*

Înainte de plecarea în tradiţionalul tur al Egiptului, care trebuia făcut în primul an de guvernare, Ramses se duse în templul din Gurnah, în vestul Thebei, unde era venerat *ka*-ul lui Seti, forţa lui nemuritoare. Zilnic, preoţi specialişti puneau pe altare carne, pâine, legume şi fructe şi recitau litanii care menţineau prezent pe pământ sufletul regelui defunct.

Regele contemplă unul dintre basoreliefurile înfăţişându-l pe tatăl său, veşnic tânăr în faţa divinităţilor. Îl imploră să iasă din piatră, să ţâşnească din acel zid şi să-i dea îmbrăţişarea care să-i transmită forţa unui monarh devenit astru.

Pe măsură ce treceau zilele, Ramses trăia tot mai intens absenţa lui Seti, ca pe o încercare şi ca pe o chemare. Încercare, căci nu-i mai putea cere sfatul unui ghid sigur şi generos; chemare, căci vocea faraonului defunct se găsea în fiecare dintre gândurile lui, cerându-i să meargă mai departe, oricare ar fi fost obstacolele.

*

Aceeaşi întrebare revenea mereu în conversaţiile locuitorilor Thebei, nobili bogaţi, meşteşugari sau mame de familie care sporovăiau în pragul caselor: pe care membri ai curţii Ramses şi Nefertari îi vor lua cu ei pentru a parcurge cele Două Tărâmuri şi pentru a pecetlui alianţa Faraonului cu ansamblul divinităţilor?

Fiecare deţinea o informaţie confidenţială de la o persoană autorizată sau de la un angajat al palatului. Se credea, dintr-o sursă sigură, că flota regală va lua mai întâi direcţia spre sud, până la Assuan, apoi spre nord,

pentru a coborî de-a lungul Nilului până în Deltă. Echipajele fuseseră prevenite: trebuia să se meargă repede, eforturile aveau să fie intense, iar escalele de scurtă durată. Dar toţi se bucurau de realizarea acestei călătorii ritualice în cursul căreia cuplul regal lua în posesie pământul Egiptului pentru a-l păstra în armonie cu Maat, Legea eternă.

După plecare, Ameni supuse atenţiei lui Ramses o cantitate enormă de dosare pe care regele trebuia să le cunoască în detaliu înainte de a se întâlni cu şefii provinciilor, superiorii templelor şi primarii principalelor aşezări. Secretarul particular al regelui îi dădu o biografie a fiecărui personaj principal, precizând etapele carierei, situaţia familială, ambiţiile recunoscute, prieteniile cu celelalte notabilităţi. Atunci când informaţiile erau prea puţin sigure sau proveneau din zvonuri neverificate, Ameni îi semnala acest lucru.

— Câte zile şi nopţi ai petrecut ca să strângi comoara asta? întrebă Ramses.

— N-are importanţă. Singura mea grijă e precizia informaţiei; fără ea, cum să guvernezi?

— O lectură rapidă mi-a dovedit că partizanii lui Şenar sunt numeroşi, bogaţi şi influenţi.

— E asta o surpriză?

— Până acum, da.

— Sunt atâtea minţi de cucerit.

— Eşti foarte optimist.

— Tu eşti regele şi trebuie să guvernezi. Restul nu e decât vorbărie.

— Nu te odihneşti niciodată?

— Moartea va fi suficient de lungă pentru a putea dormi; în calitate de purtător de sandale îţi voi netezi drumul. Eşti mulţumit de jilţul de campanie?

Scaunul pliant al Faraonului era de fapt un jilţ de piele cu un schelet robust, terminat cu nişte capete de răţoi încrustate în fildeş. În timpul ceremoniilor oficiale şi al audienţelor, regele beneficia de acest confort.

— Am trecut prin sită membrii haremului de escortă, afirmă Ameni; în timpul călătoriei nu-ţi va lipsi nimic. Mesele vor fi de aceeaşi calitate ca şi la palat.

— Întotdeauna eşti aşa de sobru?

— Pe de-o parte, mâncarea bună e o garanţie de viaţă lungă; pe de altă parte, băutura puţină conservă energia şi concentrarea. Printr-un curier

rapid, am ordonat primarilor şi marilor preoţi din oraşele în care ne vom opri să pregătească nişte localuri pentru membrii expediţiei noastre. Bineînţeles, regina şi cu tine veţi dispune de un palat.

— Te-ai preocupat şi de Nefertari?

— Întrebarea e inutilă; sarcina soţiei tale e o problemă de stat. Cabina ei e aerisită şi se va putea odihni în linişte. Cinci medici se vor ocupa de ea şi vei avea un raport zilnic asupra sănătăţii ei. Ah! E ceva care mă nelinişteşte.

— În legătură cu ea?

— Nu, în legătură cu debarcaderele. Dispun de note alarmante care pretind că unele din ele sunt în stare proastă, însă eu sunt sceptic; după părerea mea, câţiva şefi de provincie încearcă să obţină subsidii suplimentare pentru a-şi întreţine echipamentele. E o bună strategie, având în vedere vizita ta, dar n-ar trebui să te laşi influenţat. Toate notabilităţile vor încerca să obţină un profit maxim, iar tu va trebui să te arăţi echitabil, punând în faţă interesul naţional.

— Care sunt raporturile tale cu vizirii din nord şi sud?

— Din punctul lor de vedere, deplorabile; din al meu, excelente. Sunt nişte buni funcţionari, însă puţin cam timoraţi, trăind cu teama de a nu fi concediaţi. Păstrează-i, nu te vor trăda.

— Mă gândeam...

— Să mă numeşti vizir? Nici vorbă! Poziţia mea actuală e mult mai avantajoasă pentru tine. Pot acţiona din umbră, fără să fiu sufocat de povara unui uriaş serviciu administrativ.

— Care sunt reacţiile invitaţilor mei?

— Încântaţi să călătorească şi mai puţin să fie suspectaţi şi percheziţionaţi de Serramanna care-i consideră pe toţi nişte criminali în devenire. Ascult plângerile şi le uit imediat; sardul ăsta îşi face datoria cu vigilenţă.

— Uiţi de câine şi de leu.

— Linişteşte-te, sunt bine hrăniţi şi alcătuiesc cea mai bună gardă personală pe care o ai.

— Cum se comportă Rome?

— Ai jura că e intendentul tău dintotdeauna! Datorită lui, gestionarea casei tale e asigurată perfect. Instinctul nu te-a înşelat.

— La fel şi Nedjem?

— Noul tău ministru al agriculturii îşi ia rolul foarte în serios. Timp de două ore pe zi mă asaltează cu întrebări administrative, apoi se închide cu

consilierii tehnici ai fostului ministru, care îl învaţă meserie... N-o să vadă nici un peisaj în călătoria asta!

— Iar fratele meu mult iubit?

— Corabia lui Şenar e un palat pe apă. Noul ministru al Afacerilor externe primeşte tot timpul musafiri şi promite că Egiptul lui Ramses va avea un viitor strălucit.

— Mă crede un naiv incurabil?

— Realitatea e mult mai complexă, estimă Ameni; obţinerea postului pare să-l fi mulţumit cu adevărat.

— Şi mergi până acolo încât să crezi că Şenar a devenit un aliat?

— În fundul sufletului său, cu siguranţă, nu; dar omul e şiret şi îşi vede limitele. Tu ai avut inteligenţa să-i satisfaci setea de putere şi să-i permiţi să continue să ocupe un loc fruntaş. Nu va dormita oare într-un jilţ de notabilitate bogată şi adulată?

— Să te audă zeii!

— Ar trebui să dormi; mâine o să fie o zi grea: nu mai puţin de zece întrevederi şi trei recepţii. Îţi place patul?

„O să ştiu imediat”, gândi regele: căpătâiul, salteaua făcută din sculuri de cânepă încrucişate, fixate pe un cadru montat cu cepuri şi uluci, patru picioare în formă de labe de leu, un opritor împodobit cu albăstrele, mandragore şi lotuşi ca să-i fie somnul înmiresmat.

— Nu lipsesc decât nişte perne moi, îşi dădu cu părerea secretarul particular al regelui.

— Una singură îmi ajunge.

— Bineînţeles că nu! Uită-te la mizeria asta...

Ameni înşfăcă perna pusă la capul patului. Se trase înapoi, fără grai.

Un scorpion negru, deranjat, stătea în poziţie de atac.

Capitolul 25

Ramses trebui el însuşi să-l liniştească pe Serramanna. Şeful gărzii sale private nu înţelegea cum fusese introdus un scorpion în camera suveranului. Un interogatoriu amănunţit al servitorilor nu duse la nici un rezultat.

— Nu sunt vinovaţi, constată sardul; trebuie interogat intendentul.

Ramses nu se opuse.

Rome nu-l aprecia deloc pe Serramanna, dar nu protestă când monarhul îi ceru să răspundă la întrebările sardului.

— Câte persoane sunt autorizate să intre în această cameră?

— Cinci. În sfârşit... Cinci în mod permanent.

— Ce înseamnă asta?

— Uneori, în timpul anumitor escale, angajez unul sau doi temporar.

— Şi la ultima escală?

— Într-adevăr, am angajat unul, ca să ducă cearşafurile la spălătorie.

— Care e numele lui?

— E scris în registrul de salarii.

— Inutil, spuse regele; omul ăsta şi-a dat un nume fals şi nu ne putem întoarce pentru a încerca să-l găsim.

— N-am avut ştiinţă de practicile astea! tună Serramanna. Îmi reduc la zero măsurile mele de securitate.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Rome nedumerit.

— Nu e nevoie să ştii! Pe viitor, vreau să percheziţionez orice persoană care urcă pe corabia Maiestăţii Sale, fie că e vorba de un general, un preot sau un măturător!

Rome se întoarse spre Ramses, care aprobă din cap.

— Şi mesele?

— Unul dintre bucătari va gusta din farfurii în prezenţa mea.

— Cum doriţi.

Rome ieşi din cabina regelui. Furios, Serramanna lovi cu pumnul într-o grindă ce emise un geamăt prelung.

— Scorpionul ăsta nu v-ar fi ucis, Maiestate, îşi dădu cu părerea Serramanna, dar aţi fi avut febră foarte mare.

— Şi n-aş mai fi putut continua călătoria... Un eşec datorat împotrivirii zeilor. Ăsta era obiectivul urmărit.

— Acest gen de incidente nu se va mai produce, promise sardul.

— Mă tem că da, din moment ce n-am identificat adevăratul vinovat.

Serramanna rămase mut.

— Suspectezi pe cineva? întrebă regele.

— Oamenii sunt uneori nerecunoscători.

— Vorbeşte limpede.

— Acest Rome... Dacă a minţit şi a acţionat chiar el?

— Treaba ta nu constă în a stabili asta?

— Contaţi pe mine.

*

Cu fiecare etapă străbătută, călătoria cuplului regal se transforma într-un triumf. Autoritatea lui Ramses şi farmecul lui Nefertari seduceau căpeteniile provinciilor, pe marii preoţi, primarii şi notabilităţile surprinse de prestanţa noului stăpân al Egiptului. Ramses nu uita să-şi pună în valoare fratele mai mare, pe care mulţi demnitari îl cunoşteau şi a cărui numire în fruntea ministerului Afacerilor externe calma neliniştile. Pe de-o parte, familia regală rămânea unită, iar cei doi fraţi înaintau mână în mână; de cealaltă parte, patriotismul lui Şenar şi voinţa lui de grandoare erau garanţia permanenţei unei politici de apărare, indispensabilă pentru apărarea civilizaţiei de atacurile barbarilor.

La fiecare escală, cuplul regal o omagia pe regina mamă Tuya, a cărei simplă prezenţă impunea emoţie şi respect. Zveltă, tăcută, rămânând retrasă, Tuya întrupa tradiţia şi continuitatea fără de care domnia fiului ei ar fi părut nelegitimă.

În apropiere de Abydos, prestigiosul sanctuar al lui Osiris, Ramses îl convocă pe prietenul lui, Acha, la prora vasului. Oricare ar fi fost ziua sau ora, tânărul diplomat era întotdeauna la fel de elegant şi de rasat.

— Îţi place călătoria, Acha?

— Maiestatea Voastră cucereşte inimile şi e bine că-i aşa.

— Oare nu există şi multă ipocrizie în atitudinea unora şi altora?

— Fără îndoială, dar esenţialul nu e că îţi recunosc autoritatea?

— Ce părere ai de numirea lui Şenar?

— A părut surprinzătoare.

— Altfel spus, te-a şocat.

— Nimic nu-mi dă dreptul să critic deciziile Faraonului.

— Crezi că fratele meu e incompetent?

— În împrejurările actuale, diplomaţia e o artă dificilă.

— Cine ar îndrăzni să sfideze puterea Egiptului?

— Triumful tău personal în toată ţara nu trebuie să mascheze realitatea exterioară. Duşmanul hitit nu rămâne inactiv; ştiind că nu eşti un suveran de paie, va încerca să-şi întărească poziţiile înainte de a întreprinde, poate, o acţiune mai războinică.

— Ai cunoştinţă de fapte precise?

— Nu e vorba decât de presupuneri.

— Vezi tu, Acha, Şenar e fratele meu mai mare şi un personaj reprezentativ, foarte în largul lui în timpul recepţiilor şi banchetelor. El îi va fermeca pe ambasadorii străini cu discursurile lui goale de conţinut şi îşi va face propriul joc. Dar şi alte distracţii l-ar putea tenta, cum ar fi reaua intenţie şi complotul. Voinţa lui afişată de a coopera cu mine şi de a fi un bun slujitor al statului mi se pare suspectă. De aceea, rolul tău e esenţial.

— Ce aştepţi de la mine?

— Vreau să te numesc şeful serviciilor secrete ale Egiptului de Sus şi de Jos. Ca şi în cazul predecesorilor tăi, funcţia va consta în aparenţă din conducerea serviciului de curierat diplomatic, deci din examinarea documentelor redactate de Şenar.

— Adică îmi ordoni să-l spionez.

— Într-adevăr, e una din misiunile tale.

— Dar oare Şenar nu mă va suspecta?

— L-am făcut să înţeleagă că nu va dispune de nici un fel de libertate de acţiune. Ştiindu-se supravegheat, va fi mai puţin tentat să comită abateri regretabile.

— Şi dacă scapă de vigilenţa mea?

— Ai prea mult talent, prietene.

*

Când Ramses zări pământul sacru din Abydos, inima lui se strânse. Totul îi amintea de prezenţa lui Seti. El, omul zeului Seth - întruparea puterii cosmosului şi asasinul fratelui său Osiris, construise un sanctuar măreţ pentru a celebra misterele zeului mort şi înviat. Ramses şi Nefertari fuseseră iniţiaţi aici, în fiinţa lor fuseseră gravate revelaţia şi certitudinea supravieţuirii pe care aveau datoria s-o împartă cu poporul lor.

Pe malurile canalului ce ducea la debarcader nu era nimeni. Cu siguranţă că pe acest teritoriu sacru veselia nu se manifesta decât în timpul sărbătorii legate de învierea lui Osiris; dar indiferenţa şi atmosfera apăsătoare care domneau aici la apropierea flotei regale îi uimiră pe călători.

Cu sabia în mână, Serramanna debarcă primul, urmat imediat de garda din preajma Faraonului.

— Nu-mi place deloc, mormăi sardul.

Ramses puse piciorul pe debarcader; în depărtare, în spatele unui pâlc de salcâmi, se zărea templul lui Osiris.

— Nu riscaţi nimic, recomandă Serramanna. Lăsaţi-mă pe mine să cercetez împrejurimile.

Răzvrătiţi în Abydos! Regelui nu-i venea să creadă că era posibil un asemenea sacrilegiu.

— Carele, ordonă el. Eu plec în frunte.

— Maiestate...

Sardul înţelese că era inutil să insiste. Cum să asiguri securitatea unui monarh atât de puţin rezonabil?

Carul regal parcurse în viteză traseul dintre debarcader şi incinta templului. Spre marea lui surpriză, prima poartă de acces era deschisă. Punând piciorul pe pământ, Ramses pătrunse în curtea interioară.

Faţada templului era acoperită de schele; pe sol, o statuie culcată reprezentându-l pe Seti în chip de Osiris. Ici şi colo, unelte împrăştiate. Nici măcar un singur artizan la lucru.

Surprins, faraonul intră în sanctuar. Altarele erau goale, nici un preot nu recita liturghia.

Era evident, templul fusese abandonat.

Ramses ieşi şi-i vorbi lui Serramanna, rămas nemişcat în prag.

— Adu-mi imediat aici pe responsabilii şantierului.

Liniştit, sardul plecă în fugă.

*

Mânia lui Ramses urca până la cerul senin din Abydos.

În marea curte a templului fuseseră adunaţi preoţii, funcţionarii, artizanii şi ritualiştii însărcinaţi cu întreţinerea şi funcţionarea sanctuarului. Cu toţii se înclinară, îşi îndoiră genunchii şi atinseră pământul cu nasul,

înspăimântaţi de vocea puternică a monarhului care le reproşa lenea şi delăsarea.

Ramses nu admise nici o scuză. Cum se putuse comporta personalul din Abydos într-o manieră atât de scandaloasă sub pretextul că moartea lui Seti îi împiedicase să ia orice iniţiativă? Astfel că dezordinea şi inerţia puseseră stăpânire pe minţile lor cu prima ocazie şi nimeni nu se mai gândise la datoria lui.

Toţi se temeau de sancţiuni aspre, însă tânărul faraon se mulţumi să ceară dublarea ofrandelor pentru *ka*-ul lui Seti. Dădu ordin să se creeze o livadă, să se planteze copaci, să se aurească uşile, să se continue construcţia templului şi să se termine statuile, ritualurile să aibă loc în fiecare zi şi anunţă că va fi construită o luntre pentru celebrarea misterelor lui Osiris. Ţăranii care lucrau pământurile sanctuarului vor fi scutiţi de sarcini, iar templul însuşi înzestrat cu numeroase bogăţii, cu condiţia să nu mai fie niciodată neglijat în felul acela.

Marea curte se goli în tăcere. Toţi se bucurară de bunătatea regelui şi se jurară să nu-i mai provoace niciodată mânia.

Uşurat, Ramses intră în capela centrală, „cerul” Abydos-ului, acolo unde lumina secretă ardea în întuneric, şi se uni cu sufletul tatălui său, îmbrăţişat de stele, în timp ce luntrea soarelui îşi urma drumul etern.

Capitolul 26

Şenar jubila.

Era limpede, scorpionul introdus în camera lui Ramses dăduse greş; iar fratele mai mare al regelui nu credea deloc în planul propus de Sary, fostul educator al suveranului, care era orbit de ură. Să slăbească rezistenţa lui Ramses şi să-l priveze de forţa lui fizică nu era o sarcină uşoară. În aceiaşi timp, experienţa dovedea că exista totuşi o breşă în măsurile de securitate cele mai stricte.

Şenar jubila pentru că Acha, la finele unui dineu foarte reuşit, venise să-i aducă o veste fabuloasă. La pupa corăbiei ce plutea pe Nil cei doi nu puteau fi auziţi de ultimii convivi care abuzaseră de vin. Medicul de la bord îngrijea un înalt funcţionar care vomita, captând atenţia petrecăreţilor.

— Şeful serviciilor secrete... Oare nu visez?

— Numirea mea e deja făcută.

— Şi eşti însărcinat, în egală măsură, să mă spionezi, presupun?

— Exact.

— În aparenţă, n-aş avea libertate de mişcare şi m-aş mulţumi să fiu un personaj monden, fără consistenţă.

— Chiar asta e dorinţa suveranului.

— Să i-o satisfacem, dragul meu Acha! Îmi voi juca rolul la perfecţie. Dacă înţeleg bine, vei deveni principala sursă de informaţii în ceea ce priveşte politica hitită.

— Probabil aşa va fi.

— Alianţa noastră îţi convine?

— Mai mult ca oricând. Ramses e un tiran, sunt convins; îi dispreţuieşte pe toţi şi nu crede decât în el însuşi. Vanitatea lui va duce ţara la dezastru.

— Analizele noastre converg în continuare, dar eşti hotărât să-ţi asumi toate riscurile?

— Poziţia mea nu s-a schimbat.

— De ce îl deteşti pe Ramses atât?

— Pentru că e Ramses.

*

Situat în mijlocul unui câmp înverzit, Dendera, templul frumoasei şi surâzătoarei zeiţe Hathor, era un imn adus armoniei dintre cer şi pământ. Sicomorii mari, plantaţi aproape de incintă, umbreau edificiul şi anexele acestuia, care cuprindeau în primul rând o şcoală de muzică. În calitate de suverană a preoteselor lui Hathor, iniţiate în misterele dansului stelelor, Nefertari se bucura de această etapă, în cursul căreia spera să mediteze câteva ore în sanctuar. Flota regală, după episodul din Abydos, fusese obligată să plece din nou spre sud, însă regina ţinea la această escală.

I se păru că Ramses era îngrijorat.

— La ce te gândeşti?

— La numirea marelui preot al lui Amon. Ameni mi-a dat dosarele principalilor candidaţi, dar nici unul nu mă satisface.

— Ai vorbit cu Tuya?

— E de aceeaşi părere cu mine. Sunt oameni pe care Seti i-a ţinut la distanţă şi care încearcă să profite acum de situaţie.

Nefertari contemplă chipurile lui Hathor desenate în piatră cu o graţie de neegalat. Deodată, privirea reginei fu străbătută de o lumină stranie.

— Nefertari...

Ea nu răspunse, absorbită de o viziune. Ramses îi luă mâna, temându-se să nu-l părăsească pentru totdeauna, ridicată la ceruri de zeiţa cu chipul blând. Însă regina, uşurată, se ghemui la pieptul Faraonului.

— Eram plecată departe, atât de departe... Un ocean de lumină, iar eu ascultam mesajul unei voci cântătoare.

— Ce spunea?

— Să nu alegi pe nici unul dintre oamenii propuşi. Noi trebuie să plecăm în căutarea viitorului preot al lui Amon.

— Nu am deloc timp.

— Ascultă lumea de dincolo, nu ea ghidează acţiunile faraonului, încă de la naşterea Egiptului?

Superioara muzicienelor primi cuplul regal, iar cântăreţele îi oferiră un concert în grădina templului. Nefertari gustă aceste momente minunate, în timp ce Ramses fierbea de nerăbdare; trebuia oare să aştepte o altă revelaţie pentru a descoperi un nou preot al lui Amon lipsit de ambiţii personale?

Ramses s-ar fi întors bucuros pe corabie să discute cu Ameni, dar nu se putu sustrage de la vizita templului, atelierelor şi depozitelor. Peste tot domneau ordinea şi frumuseţea.

Pe malul lacului sacru Ramses îşi uită grijile; liniştea din jur, blândeţea straturilor de irişi şi albăstrele, procesiunea lentă a preoteselor sosind să ia puţină apă pentru ritualul de seară ar fi uşurat chiar şi sufletul cel mai tulburat.

Un bătrân aduna buruienile şi le vâra într-un sac. Mişcările lui erau încete dar precise; punând un genunchi pe pământ, se întoarse cu spatele la cuplul regal. Această atitudine ireverenţioasă merita pedepsită, însă bătrânul părea atât de absorbit de treabă încât regele nu-l deranjă.

— Florile dumitale sunt admirabile, spuse Nefertari.

— Le vorbesc cu dragoste, zise omul cu o voce morocănoasă. Altfel cresc strâmb.

— Am constatat şi eu fenomenul ăsta.

— O femeie atât de frumoasă se ocupă de grădinărit?

— Doar atunci când îmi permite timpul.

— Sunteţi atât de ocupată?

— Funcţia mea îmi lasă puţină vreme de odihnă.

— Sunteţi una dintre superioarele preoteselor?

— Şi asta face parte din atribuţiile mele.

— Mai aveţi şi altele? A, scuzaţi-mă... N-am nici un drept să vă deranjez cu întrebările. Comunicarea prin intermediul iubirii faţă de flori e un mod minunat de întâlnire fără să fie nevoie să ştii mai multe.

Bătrânul se strâmbă de durere.

— Genunchiul ăsta blestemat... în clipa asta mă chinuie şi mi-e greu să mă ridic.

— Ramses îi oferi braţul său grădinarului.

— Mulţumesc, prinţe... Căci trebuie să fiţi cel puţin prinţ.

— Marele preot din Dendera vă impune să întreţineţi grădina în felul ăsta?

— El, aşa e.

— Se spune că e sever, bolnav şi incapabil să călătorească.

— Exact. Iubiţi şi dumneavoastră florile, la fel ca tânăra doamnă?

— Plantarea copacilor e distracţia mea favorită. Aş vrea să mă întâlnesc cu marele preot.

— În ce scop?

— Pentru că nu a venit la conclavul în cursul căruia colegii lui trebuiau să propună numele viitorului mare preot al lui Amon.

— Şi dacă l-aţi lăsa pe acest bătrân slujitor al zeilor să se ocupe de florile lui?

Ramses nu se mai îndoia: marele preot încerca să se ascundă sub purtarea unui grădinar.

— În ciuda genunchiului dureros, mie nu mi se pare incapabil să se urce într-o corabie şi să se ducă la Theba.

— Umărul drept nu e într-o stare foarte bună, greutatea anilor apasă...

— Marele preot din Dendera e nemulţumit de soarta lui?

— Dimpotrivă, Maiestate; doreşte doar să fie lăsat să-şi sfârşească zilele în pace în interiorul acestui templu.

— Şi dacă Faraonul în persoană îi cere să se ducă la conclav pentru a împărtăşi colegilor din experienţa lui?

— Dacă Faraonul, deşi atât de tânăr, are deja ceva experienţă, îl va cruţa pe un bătrân de asemenea oboseală. Ar vrea Ramses să-mi dea bastonul care e pus sub zidul acela?

Regele se execută.

— Vedeţi bine şi Maiestatea Voastră: bătrânul Nebu merge cu mare greutate. Cine ar cuteza să-l oblige să iasă din grădina lui?

— În calitate de mare preot din Dendera, accepţi măcar să-i dai un sfat regelui Egiptului?

— La vârsta mea e preferabil să taci.

— Nu asta e şi părerea înţeleptului Ptah-hotep, ale cărui maxime ne instruiesc de pe vremea piramidelor. Cuvântul dumitale devine foarte preţios şi mi-ar plăcea să-l ascult. Cine ar fi, după dumneata, cel mai calificat să ocupe postul de mare preot al lui Amon?

— Eu mi-am petrecut toată viaţa la Dendera şi nu m-am dus niciodată la Theba. Problemele ierarhiei nu sunt punctul meu forte. Cer iertare Maiestăţii Voastre, dar m-am obişnuit să mă culc devreme.

*

Nefertari şi Ramses petrecură o parte din noapte pe terasa templului, în compania astronomilor. Pe cerul nopţii se revelau mii de suflete, ca şi stelele veşnice, reunite în jurul celei Polare, prin care trece axa ce uneşte lumea vizibilă de cea invizibilă,

Apoi, cuplul regal se retrase într-un palat ale cărui ferestre dădeau spre câmpie; deşi de dimensiuni mici şi mobilat într-o manieră rustică, el

reprezentă paradisul unei scurte nopţi risipite de cântecul păsărilor. Nefertari adormise în braţele lui Ramses împărţind acelaşi vis de fericire.

După ce conduseră ritualurile din zori, luară un mic dejun copios şi se îmbăiară în bazinul învecinat cu palatul, Ramses şi Nefertari se pregătiră de plecare. Deodată, Ramses se desprinse de procesiune şi se duse în grădina din apropierea lacului sacru.

Nebu era îngenuncheat şi examina cultura de filimică şi de nemţişori de câmp.

— O apreciezi pe regină, Nebu?

— Ce răspuns aşteptaţi, Maiestate? Ea e însăşi frumuseţea şi inteligenţa.

— Prin urmare, gândurile ei nu ţi se vor părea vane.

— Şi care sunt ele?

— Îmi pare rău că trebuie să-ţi tulbur liniştea, dar trebuie să te iau cu mine la Theba. Asta doreşte regina.

— În ce scop, Maiestate?

— Să te numesc mare preot în Karnak.

Capitolul 27

Atunci când flota regală ilumină apele Nilului, acostând la debarcaderul templului din Karnak, întreaga Thebă era deja în fierbere. Ce însemna întoarcerea neprevăzută a lui Ramses? Zvonurile cele mai contradictorii se răspândiră cu viteza fulgerului. Pentru unii, regele voia să suprime clerul lui Amon şi să reducă oraşul la rangul de târg provincial; pentru alţii, el se îmbolnăvise în timpul călătoriei şi venise să zacă la palat, în cea mai deplină linişte. Oare ascensiunea tânărului faraon nu fusese prea rapidă? Cerul îi pedepsea excesele.

Raia, spionul sirian aflat în solda hitiţilor, se plictisea. Pentru prima oară, nu dispunea de nici o informaţie serioasă. Totuşi, graţie reţelei de negustori, atât ambulanţi, cât şi sedentari, instalaţi de-a lungul fluviului în principalele aşezări, putea să urmărească, fără să părăsească Theba, deplasările regelui şi să cunoască rapid deciziile lui.

Nu cunoştea motivul întoarcerii precipitate a lui Ramses în capitala sudului. Aşa cum era de aşteptat, regele se oprise la Abydos, dar, în loc să-şi continue drumul spre nord, făcuse cale-ntoarsă şi se oprise câteva ore în Dendera.

Ramses părea imprevizibil. Acţiona repede, fără să facă nici o confidenţă consilierilor ale căror vorbărie şi indiscreţie ar fi ajuns la urechile sirianului. Raia turba de furie; tânărul monarh se dovedea un adversar de anvergură, imposibil de controlat. Şenar trebuia să facă dovadă de mult talent pentru a utiliza cât mai bine armele de care dispunea. În cazul unui conflict pe faţă, exista riscul ca Ramses să se arate mult mai periculos decât îşi imaginase; aşa că pasivitatea nu era o soluţie. Raia trebuia să acţioneze repede şi în forţă pentru a-i elimina din reţea pe cei incapabili sau apatici.

*

Purtând pe cap coroana albastră, îmbrăcat cu o robă din pânză de in plisată, cu sceptrul în mâna dreaptă, Ramses era maiestatea însăşi. Când intră în sala templului în care se adunaseră membrii conclavului, discuţiile încetară.

— Aveţi să-mi propuneţi vreun nume?
— Maiestate, declară marele preot din Heliopolis, încă mai deliberăm.
— Deliberările voastre s-au terminat. Iată-l pe marele preot al lui Amon.
Sprijinit în baston, Nebu îşi făcu intrarea în sala conclavului.
— Nebu! exclamă marea preoteasă din Sais. Te credeam bolnav şi incapabil să te deplasezi!
— Aşa e, dar Ramses a făcut un miracol.
— La vârsta ta, protestă al doilea profet al lui Amon, nu aveai de gând să te retragi în linişte? Gestionarea Karnak-ului şi Luxor-ului reprezintă o sarcină zdrobitoare!
— Ai dreptate, dar cine s-ar putea opune voinţei regelui?
— Decretul meu e deja gravat în piatră, mărturisi Ramses; mai multe stele vor proclama numirea lui Nebu. Cine dintre voi îl consideră nedemn să ocupe această înaltă funcţie?
Nimeni nu protestă.
Ramses îi dădu lui Nebu un inel de aur şi un baston din electrum, un aliaj de aur şi argint, simbolurile puterii sale.
— De-acum înainte eşti marele preot al lui Amon, ale cărui bogăţii şi grânare se află sub pecetea ta. În calitate de superior al templului şi domeniilor acestuia, fii scrupulos, cinstit şi vigilent. Nu lucra pentru tine însuţi, ci pentru a spori *ka*-ul divinităţii. Amon sondează sufletele şi pătrunde inimile, el cunoaşte ce se ascunde în fiecare fiinţă. Dacă e mulţumit de tine, te va menţine în fruntea ierarhiei şi îţi va da viaţă lungă şi o bătrâneţe fericită. Te angajezi prin jurământ să respecţi legea lui Maat şi să-ţi îndeplineşti datoria?
— Pe viaţa Faraonului, mă angajez, declară Nebu şi se înclină în faţa lui Ramses.

*

Al doilea şi al treilea profet al lui Amon erau furioşi şi abătuţi. Nu numai că Ramses instalase în fruntea clerului lor un bătrân care-i va da ascultare orbeşte, dar, mai mult, numise un necunoscut, Bakhen, în funcţia celui de-al patrulea profet! Acest devotat al regelui îl va supraveghea pe bătrân şi va fi adevăratul stăpân al Karnak-ului, a cărui independenţă părea pierdută pentru mulţi ani de-acum înainte.
Cei doi demnitari nu mai aveau nici o speranţă să guverneze într-o zi cel mai bogat domeniu al Egiptului. Prinşi între Nebu şi Bakhen, vor fi, mai

curând sau mai târziu, constrânşi să demisioneze, sacrificându-şi singuri carierele. Descumpăniţi, îşi căutau un aliat. Le veni în minte numele lui Şenar, dar fratele regelui, devenind unul dintre miniştrii lui, nu se aliase oare cu el?

De vreme ce nu avea nimic de pierdut, cel de-al doilea profet se întâlni cu Şenar în numele tuturor preoţilor ostili hotărârii lui Ramses. Fu primit pe malul unui eleşteu cu peşti, la umbra unui acoperiş larg, ce se întindea între doi stâlpi. Un servitor le aduse suc de roşcove şi se făcu nevăzut. Şenar rulă papirusul pe care-l studiase până atunci.

— Chipul dumitale îmi e cunoscut...

— Numele meu e Doki şi sunt al doilea profet al lui Amon.

Personajul nu-i displăcu lui Şenar. Mic de statură, cu capul ras, fruntea îngustă, ochii de culoarea alunei, avea un nas şi o bărbie alungite şi agresive ce evocau botul unui crocodil.

— Cum ţi-aş putea fi de folos?

— Mă veţi judeca probabil ca fiind inabil, dar nu sunt obişnuit cu protocolul şi cu formulele de politeţe.

— Să trecem peste asta.

— Un bătrân, Nebu, a fost numit mare preot, primul profet al lui Amon.

— În calitate de al doilea profet, ai fi fost îndreptăţit să obţii acest post, nu-i aşa?

— Răposatul mare preot nu mi-a ascuns asta, însă regele m-a ignorat.

— E periculos să-i critici hotărârile.

— Nebu e incapabil să conducă Karnak-ul.

— Bakhen, prietenul fratelui meu, va fi stăpânul lui ocult.

— Iertaţi-mi întrebarea, dar aprobaţi asemenea dispoziţii?

— E vorba de voinţa Faraonului care devine realitate.

Doki era dezamăgit; Şenar se aliniase sub steagul lui Ramses. Preotul se ridică.

— Nu vă mai reţin.

— Un moment... Dumneata refuzi să accepţi faptul împlinit.

— Regele doreşte să micşoreze puterea clerului lui Amon.

— Ai mijloacele de a te opune?

— Nu sunt singur.

— Pe cine reprezinţi?

— O bună parte a ierarhiei şi majoritatea preoţilor.

— Ai un plan de acţiune?

— Şenar, înălţimea voastră! Noi nu avem intenţia să devenim nişte răzvrătiţi!
— Eşti lipsit de vlagă, Doki, şi nici măcar nu ştii ce vrei.
— Am nevoie de ajutor.
— Fă mai întâi dovada.
— Dar cum...
— E treaba ta să afli cum.
— Nu sunt decât un preot, un...
— Ori eşti un ambiţios, ori un incapabil. Dacă examinarea propriei amărăciuni e singura dumitale activitate, nu mă interesezi.
— Şi dacă reuşesc să-i discreditez pe oamenii Faraonului?
— Reuşeşte mai întâi şi vom vedea. Şi, bineînţeles, întrevederea asta n-a avut loc niciodată.
Pentru Doki renăştea speranţa. Părăsea vila lui Şenar construind un eşafodaj de planuri irealizabile; însă căutarea avea să atragă după sine inspiraţia.
Şenar era sceptic. Individului nu-i lipseau calităţile, dar i se părea şovăitor şi prea influenţabil. Speriat de propria îndrăzneală, va renunţa fără îndoială să-l înfrunte pe Ramses. Cu toate astea, un eventual aliat nu era de neglijat; aşa că adoptase strategia potrivită pentru a cunoaşte adevărata fire a celui de-al doilea profet al lui Amon.

*

Ramses, Moise şi Bakhen vizitau şantierul unde lucrau meşteşugarii la construirea uriaşei săli cu coloane visată de Seti şi pe care fiul său avea s-o realizeze. Livrarea blocurilor de piatră nu suferea amânare, coordonarea grupurilor de lucrători, împărţiţi pe meserii, se făcea fără ciocniri de interese, coloanele de piatră, simbolizând papirusul ivit din oceanul primordial, se ridicau una după alta.
— Eşti satisfăcut de echipele tale? îl întrebă Ramses pe Moise.
— Sary nu e uşor de manipulat, dar cred că l-am dat pe brazdă.
— Ce vină îi găseşti?
— Îi tratează pe muncitori cu un dispreţ inacceptabil şi încearcă să le reducă raţiile ca să se îmbogăţească.
— Să-l trimitem în faţa unui tribunal.
— Nu e necesar, îşi dădu cu părerea evreul, amuzat; prefer să-l am la mână. Dacă îşi dă în petic, mă ocup eu însumi de el.

— Dacă îl zgâlţâi prea tare, o să depună plângere.

— Fiţi liniştit, Maiestate: Sary e un laş.

— Dar n-a fost educatorul vostru? întrebă Bakhen.

— Ba da, răspunse Ramses, şi un preceptor competent, însă un soi de nebunie a pus stăpânire pe el; ţinând cont de ticăloşiile lui, oricare altul în locul meu l-ar fi trimis în închisorile din oaze. Sper ca munca să-i permită să-şi recapete raţiunea.

— Primele rezultate nu sunt deloc încurajatoare, se plânse Moise.

— Perseverenţa ta va reuşi... dar nu aici. Peste câteva zile plecăm spre nord, iar tu vii cu noi.

Evreul păru contrariat.

— Dar sala cu coloane nu e terminată!

— Îi încredinţez sarcina asta lui Bakhen, cel de-al patrulea profet al lui Amon, căruia îi vei da sfaturile şi instrucţiunile necesare. El va termina lucrarea la termen şi se va ocupa şi de lărgirea templului din Luxor. Ce minune în ziua în care curtea cu coloşi, pilonul şi obeliscurile vor vedea lumina zilei! Lucrările trebuie să avanseze repede, Bakhen; poate că destinul mi-a rezervat o viaţă scurtă şi vreau să apuc să inaugurez aceste splendori.

— Încrederea voastră mă onorează, Maiestate.

— Eu nu numesc oameni de paie, Bakhen. Bătrânul Nebu îşi va îndeplini funcţia, aşa cum vei face şi tu; lui îi revine gestionarea Karnak-ului, iar ţie cea a şantierelor. Şi unul, şi celălalt aveţi datoria să mă alertaţi în caz de dificultate. Pune-te pe treabă şi nu te mai gândi la altceva.

Faraonul şi Moise ieşiră din şantier, apucând-o pe o alee mărginită de tamaris, ce ducea la sanctuarul zeiţei Maat, Legea, adevărul şi justiţia.

— Îmi place să mă reculeg în locul ăsta, mărturisi regele; aici, mintea mi se linişteşte, iar viziunea devine mai clară. Ce noroc au preoţii, de vreme ce uită până şi de ei înşişi! În fiecare piatră a templului e perceptibil sufletul zeilor, în fiecare capelă e revelat mesajul lor.

— De ce mă obligi să plec din Karnak?

— Ne aşteaptă o aventură formidabilă, Moise. Îţi mai aminteşti când discutam de adevărata putere cu Acha, Ameni şi Setau? Eram convins că numai Faraonul dispune de ea. Mă atrăgea, aşa cum flacăra atrage insectele, şi aş fi fost ars dacă tatăl meu nu m-ar fi pregătit s-o trăiesc. Chiar şi atunci când mă odihnesc, o forţă vorbeşte în mine, îmi cere să construiesc.

— Ce proiect ai mai născocit?

— E realmente gigantic şi nu îndrăznesc încă să-ţi vorbesc despre el; o să mă mai gândesc în timpul călătoriei. Dacă e posibil să-l duc până la capăt, vei fi direct implicat.

— Mărturisesc că mă surprinzi.

— De ce?

— Eram convins că regele îşi uită prietenii şi că nu se mai îngrijeşte decât de curteni, de interesele statului şi de imperativele puterii.

— M-ai judecat prost, Moise.

— O să te schimbi, Ramses?

— Un om se schimbă în funcţie de ţelul pe care doreşte să-l atingă; al meu e măreţia ţării şi aşa va rămâne.

Capitolul 28

Sary, fostul educator al lui Ramses, nu se putea linişti deloc. Să fie redus la condiţia de conducător al unei mizerabile echipe de cărămidari, el, care educase elita regatului! Şi pe deasupra, acest Moise care-l ameninţa întruna, profitând de forţa lui fizică! Zi după zi, suporta din ce în ce mai greu umilinţele şi batjocurile. Încercase să-i asmută pe muncitori împotriva evreului, însă popularitatea acestuia era aşa de mare încât criticile lui nu avură nici un ecou.

Moise nu era decât un executant. Trebuia să lovească mai sus, să se răzbune pe cel care îl aruncase în nenorocire şi deznădejde.

— Îţi înţeleg ura, admise Dolenta, soţia lui şi sora lui Ramses, culcată pe perne. Dar soluţia pe care o propui mi se pare înfricoşătoare, atât de înfricoşătoare...

— Ce riscăm?

— Mi-e frică, dragul meu. Tipul ăsta de acţiune se poate întoarce împotriva autorilor ei.

— Chiar şi aşa! Eşti uitată, dispreţuită, iar eu sunt obiectul unor maltratări groaznice! Cum să mai continuăm în felul ăsta?

— Înţeleg, Sary, înţeleg... Dar să ajungem până acolo...

— Mergi cu mine sau mă duc singur?

— Sunt soţia ta.

El o ajută să se ridice.

— Te-ai gândit bine?

— Mă gândesc numai la asta de mai bine de o lună.

— Şi dacă... suntem denunţaţi?

— Nu există nici un risc.

— Cum poţi să fii atât de sigur?

— Mi-am luat toate precauţiile.

— Şi sunt suficiente?

— Ai cuvântul meu.

— Nu e posibil să evităm...

— Nu, Dolenta. Hotărăşte-te.

— Să mergem.

Cuplul, îmbrăcat modest, porni pe jos şi o apucă pe o străduţă ce ducea într-un cartier popular al Thebei, în care trăiau mulţi străini. Speriată, sora lui Ramses mergea sprijinindu-se de soţul ei, ezitând asupra drumului ce trebuia urmat.

— Ne-am rătăcit, Sary?

— Sigur că nu.

— Mai e mult de mers?

— Încă două corpuri de case.

Lumea îi privea insistent, îi considera poate nişte intruşi, însă Sary mergea mai departe, cu obstinaţie, deşi soţia lui tremura din ce în ce mai tare.

— Poftim, am ajuns.

Sary bătu într-o poartă joasă, vopsită în roşu, sub care se vedea strivit cadavrul unui scorpion. O bătrână le deschise, iar cuplul coborî o scară de lemn ce ducea într-un fel de grotă umedă unde ardeau douăsprezece lămpi cu ulei.

— Vine, anunţă bătrâna. Aşezaţi-vă pe scăunele.

Dolenta preferă să rămână în picioare, într-atât o înspăimânta locul acela. Magia neagră era interzisă în Egipt, dar anumiţi practicieni nu ezitau să-şi ofere serviciile la preţuri exorbitante.

Libanezul, gras şi slugarnic, se îndreptă cu paşi mici spre clienţii săi.

— Totul e pregătit, anunţă el, aveţi ce trebuie?

Sary vărsă în mâna dreaptă a magicianului conţinutul unui săculeţ de piele: douăsprezece turcoaze de o puritate perfectă.

— Obiectul pe care l-aţi cumpărat se găseşte în fundul grotei; alături, veţi găsi o şiră de peşte şi cu ea veţi scrie numele personajului pe care doriţi să-l vrăjiţi. Pe urmă, spargeţi obiectul şi persoana se va îmbolnăvi.

În timpul discursului magicianului, Dolenta îşi acoperise faţa cu un şal. În clipa în care rămase singură cu soţul ei, îl prinse pe acesta de mâini.

— Să mergem, e prea groaznic!

— Puţin curaj, aproape am terminat.

— Ramses e fratele meu!

— Te înşeli, a devenit cel mai rău duşman al nostru. Trebuie să acţionăm, fără teamă şi fără remuşcări. Nu riscăm nimic, nici măcar n-o să ştie de unde vine atacul.

— Poate s-ar putea...

— Nu mai e vreme să dăm înapoi, Dolenta.

În fundul grotei, pe un fel de altar acoperit de semne bizare reprezentând animale monstruoase şi spirite malefice, se găseau o placă de calcar foarte subţire şi o şiră de peşte, lungă, groasă şi ascuţită. Placa era plină de pete maro. Fără îndoială că magicianul o înmuiase în sânge de şarpe pentru a-i mări puterea nocivă.

Sary luă şira de peşte şi începu să graveze cu hieroglife numele lui Ramses. Înspăimântată, soţia lui închise ochii.

— E rândul tău, ordonă el.

— Nu, nu pot!

— Dacă vraja nu e făcută de un cuplu, nu are nici un efect.

— Nu vreau să-l ucid pe Ramses!

— N-o să moară, magicianul mi-a promis asta. Boala îl va împiedica să domnească, Şenar va deveni regent, iar noi ne întoarcem în Memphis.

— Nu pot...

Sary puse şira de peşte în mâna dreaptă a soţiei lui şi o făcu să strângă degetele.

— Scrie numele lui Ramses.

Cum mâna ei tremura, o ajută în continuare. Trasate neîndemânatic, hieroglifele compuseră numele regelui.

Nu mai rămânea decât să spargă placa fină de calcar.

Sary o apucă, iar Dolenta îşi acoperi din nou faţa. Refuza să fie martor la această oroare.

În ciuda efortului depus, Sary nu reuşea să ducă treaba la bun sfârşit. Placa rezista, părea la fel de solidă ca o bucată de granit. Iritat, Sary luă una din pietrele presărate pe podeaua peşterii şi încercă să spargă calcarul vrăjit, dar nu reuşi nici măcar să-l ciobească.

— Nu înţeleg... Placa asta e subţire, atât de subţire!

— Ramses e protejat! strigă Dolenta. Nimeni nu-l poate atinge, nici măcar un magician! Să plecăm, repede, să plecăm!

*

Cuplul rătăcea pe străduţele cartierului popular; pradă unei panici care-i răscolea stomacul, Sary nu mai găsea drumul. Porţile se închideau la apropierea lor, privirile îi spionau din spatele obloanelor întredeschise. Deşi era cald, Dolenta continua să-şi ascundă chipul sub şal.

Un om slab, cu un profil de pasăre de pradă, îi abordă. Ochii lui verzi luceau neliniştitor.

— V-aţi rătăcit?

— Nu, răspunse Sary, dă-te la o parte.

— Nu sunt duşmanul vostru, aş putea să vă ajut.

— Ne descurcăm.

— În cartierul ăsta poţi să ai parte de întâlniri nepotrivite.

— O să ştim să ne apărăm.

— N-aveţi nici o şansă în faţa unei bande înarmate. Prin locurile astea, un om care posedă pietre preţioase reprezintă o pradă tentantă.

— Noi nu avem aşa ceva.

— Nu l-aţi plătit pe magul libanez cu turcoaze?

Dolenta se lipi de soţul ei.

— Minciuni, doar minciuni.

— Sunteţi imprudenţi, şi unul, şi celălalt; nu aţi uitat cumva... asta?

Bărbatul le arătă placa subţire de calcar ce purta înscris numele lui Ramses.

Dolenta leşină şi se prăbuşi în braţele soţului ei.

— Orice act de magie neagră împotriva Faraonului se pedepseşte cu moartea, nu ştiaţi asta? N-am intenţia să vă denunţ, fiţi siguri.

— Ce... ce doreşti?

— Să vă ajut, v-am mai spus. Intraţi în casă, la stânga; soţia dumneavoastră trebuie să bea ceva.

Locuinţa, cu podeaua din pământ bătătorit, era modestă, însă curată. O tânără blondă, corpolentă, îl ajută pe Sary s-o întindă pe Dolenta pe o banchetă de lemn acoperită cu o rogojină şi îi dădu puţină apă.

— Numele meu e Ofir, spuse bărbatul cel slab, şi iat-o pe Lita, descendenta lui Akhenaton şi moştenitoarea legitimă a tronului Egiptului.

Sary rămăsese fără grai. Dolenta îşi recăpăta încet cunoştinţa.

— Glumiţi...?

— Ăsta e adevărul.

Sary se întoarse spre femeia blondă.

— Omul ăsta minte?

Lita clătină din cap, negând, se depărtă şi se aşeză într-un colţ al încăperii, indiferentă la ceea ce se petrecea.

— Nu vă miraţi, îi recomandă Ofir lui Sary. A suferit atâta încât revenirea la viaţă va fi lungă şi dificilă.

— Dar... ce i s-a întâmplat?

— A fost ameninţată cu moartea, bătută, închisă, a fost obligată să-şi renege credinţa în Aton, zeul unic, i s-a poruncit să-şi uite numele şi părinţii, s-a încercat să i se distrugă sufletul. Dacă n-aş fi intervenit, n-ar mai fi fost decât o biată nebună.

— De ce o ajuţi?

— Pentru că familia mea a fost persecutată, ca şi a ei. Nu mai avem decât o singură raţiune de a trăi: răzbunarea. O răzbunare care-i va da puterea Litei şi-i va alunga pe zeii falşi din Egipt.

— Dar Ramses nu e răspunzător pentru nenorocirea voastră!

— Ba sigur că da. El aparţine unei dinastii blestemate care înşală poporul şi îl tiranizează.

— Cum reuşiţi să supravieţuiţi?

— Partizanii lui Aton ne ascund şi ne hrănesc, în speranţa că ne va asculta rugăciunile.

— Sunt încă mulţi?

— Mai mulţi decât vă imaginaţi, însă reduşi la tăcere. Chiar dacă rămânem numai eu şi cu Lita, şi tot vom continua să luptăm.

— Epoca asta e apusă, protestă sora lui Ramses. Ura de care vorbeşti nu vă priveşte decât pe voi.

— Eroare, obiectă Ofir; în prezent, sunteţi aliaţii mei.

— Să plecăm din casa asta, Sary; oamenii ăştia sunt nişte smintiţi.

— Ştiu cine sunteţi, mărturisi Ofir.

— Nu e adevărat!

— Sunteţi Dolenta, sora lui Ramses; acest om este soţul vostru, Sary, fostul educator al Faraonului. Amândoi sunteţi victimele cruzimii lui şi doriţi să vă răzbunaţi.

— E treaba noastră.

— Am placa de calcar vrăjită pe care aţi folosit-o. Dacă o depun la biroul vizirului şi depun mărturie împotriva voastră...

— Ăsta e şantaj!

— Să devenim aliaţi şi ameninţarea va dispărea.

— Care o să fie folosul nostru?

— Utilizarea magiei împotriva lui Ramses e o idee bună, dar nu sunteţi nişte specialişti. Vraja pe care aţi ales-o ar putea îmbolnăvi un simplu muritor, dar nu şi un rege. Faraonul, din momentul încoronării, beneficiază de protecţie divină. Aceasta formează un halou în jurul persoanei sale. Va trebui să-l distrugem. Eu şi cu Lita suntem capabili de asta.

— Ce anume cereţi în schimb?
— Un culcuş, hrană şi un loc discret pentru a stabili contacte.
Dolenta se apropie de Sary.
— Nu-l asculta. E periculos şi o să ne facă rău.
Sary se adresă magului.
— Ne-am înţeles. Suntem aliaţi.

Capitolul 29

Ramses aprinse lămpile cu ulei ce luminau naosul din Karnak, partea cea mai ascunsă a templului, în care doar el şi înlocuitorul lui în caz de absenţă, marele preot, aveau dreptul să intre. Întunericul se risipi; apăru Sfânta sfintelor, o capelă din granit roz conţinând imaginea terestră a lui Amon, „ascunsul", a cărui formă adevărată nu avea s-o cunoască niciodată o fiinţă umană. Pastilele de tămâie se consumau încet, înmiresmând acest loc sacru în care energia divină se manifesta în invizibil, ca şi în vizibil.

Regele rupse sigiliul de argilă aplicat pe naos, trase zăvorul şi deschise uşile relicvariului.

— Trezeşte-te în pace, forţă a originii care creezi în fiece clipă. Recunoaşte-mă, sunt fiul tău, inima mea te iubeşte, eu vin să mă împărtăşesc din sfaturile tale pentru a împlini ceea ce îţi va fi util. Trezeşte-te în pace şi străluceşte asupra acestui pământ care nu vieţuieşte decât prin iubirea ta. Prin energia care emană din tine, învie tot ce există.

Regele lumină statuia divină, scoase fâşiile din pânză de in colorate care o acopereau, o purifică cu apă din lacul sacru, o unse cu alifii şi o înveli cu fâşii noi din material pur. Apoi, născându-le prin vocea lui, îi prezentă ofrandele pe care preoţii, în aceeaşi clipă le depuseră pe numeroasele altare ale templului. Acelaşi ritual era îndeplinit în fiecare dimineaţă în toate sanctuarele din Egipt.

Veni rândul ofrandei supreme, aceea a lui Maat, nemuritoarea Lege a vieţii.

— Tu trăieşti prin ea, îi spuse regele divinităţii, ea te înviorează prin parfumul ei, te hrăneşte cu roua ei; ochii tăi sunt Legea, fiinţa ta întreagă este Legea.

Faraonul îmbrăţişă fratern Forţa, închise uşile naosului, trase zăvorul şi puse un sigiliu de argilă. Mâine, marele preot Nebu va repeta aceleaşi gesturi în numele lui.

Când Ramses ieşi din naos, întregul templu se trezise. Preoţii luau de pe altare partea din hrana purificată ce revenea oamenilor, pâinea şi prăjiturile ieşeau din brutăriile din Karnak, măcelarii pregăteau carnea pentru masa de

prânz, meşteşugarii începeau lucrul, grădinarii împodobeau capelele cu flori. Ziua se anunţa liniştită şi fericită.

*

Precedat de carul lui Serramanna, cel al lui Ramses se îndrepta spre Valea Regilor. În ciuda orei matinale, căldura era deja toridă. Deşi se temea de dogoarea din vale, Nefertari era senină. O pânză udă pe ceafă şi un parasol îi permiteau să suporte încercarea.

Înainte de a pleca din nou spre nord, Ramses voia să revadă mormântul tatălui său şi să se reculeagă în faţa sarcofagului al cărui nume egiptean, „stăpânul vieţii”, indica funcţia în misterul încăperii de aur, sufletul lui Seti nu înceta să se regenereze.

Cele două care se opriră în faţa intrării strâmte în Vale. Ramses o ajută pe Nefertari să coboare, în timp ce Serramanna, cu toată prezenţa poliţiei, inspectă împrejurimile. Nici măcar aici nu era liniştit. Sardul îi privi insistent pe poliţiştii care păzeau accesul şi nu constată nimic anormal în comportamentul lor.

Spre surprinderea lui Nefertari, Ramses nu porni pe poteca ce ducea la locul de veci al lui Seti şi al strămoşului său, primul Ramses, amândoi odihnind unul lângă altul, ci merse spre dreapta, în direcţia unui şantier. Muncitorii spărgeau stânca, iar aşchiile desprinse erau adunate în nişte coşuri mici.

Pe unul din blocurile lustruite şi aliniate, un maistru al confreriei din Deir el-Medineh derulase un papirus. Se înclină în faţa cuplului regal.

— Iată amplasamentul mormântului meu, îi mărturisi Ramses lui Nefertari.

— Te-ai gândit deja la momentul acela...

— Din primul an de domnie, un faraon trebuie să conceapă planul lăcaşului său pentru eternitate şi să înceapă lucrările.

Umbra de tristeţe din privirea lui Nefertari se risipi.

— Moartea e tovarăşul nostru de fiece clipă, ai dreptate; dacă ştim să-l pregătim, va fi zâmbitor.

— Ţi se pare potrivit locul ăsta?

Regina se întoarse încet de jur împrejur, de parcă ar fi luat în stăpânire spaţiul şi ar fi scrutat roca şi profunzimile pământului. Apoi rămase nemişcată, cu ochii închişi.

— Aici se va odihni trupul tău, prezise ea.

Ramses o strânse în braţe.

— Chiar dacă Legea îţi impune să te afli în Valea Reginelor, nu ne vom despărţi niciodată. Iar eu voi face din lăcaşul tău pentru eternitate cel mai frumos creat vreodată pe pământul nostru iubit de zei. Generaţiile următoare îi vor păstra memoria şi îi vor cânta frumuseţea în veşnicie.

Puterea Văii şi gravitatea momentului uniră cuplul regal printr-o nouă legătură căreia tăietorii în piatră, pietrarii şi maistrul îi simţiră intensitatea luminoasă. În spatele unei femei şi a unui bărbat îndrăgostiţi se manifesta prezenţa unui faraon şi a unei mari soţii regale a căror viaţă şi moarte erau marcate de pecetea eternităţii.

Lucrul se întrerupse, uneltele tăcură. Fiecare meşteşugar avea conştiinţa de a fi participat la misterul celor două fiinţe a căror sarcină era să domnească, astfel încât cerul să se afle deasupra, iar pământul să fie în sărbătoare. Fără ei, Nilul va înceta să curgă, peştii nu vor mai sări în undele lui, păsările nu vor mai zbura în azur, omenirea va fi lipsită de suflul de viaţă.

Ramses şi Nefertari se îndepărtară unul de celălalt, fără ca privirile lor să se separe. Urmau să pătrundă pe poarta adevăratei căsătorii.

Lucrătorii reîncepură să sape în piatră, iar regele se apropie de maistru.

— Arată-mi planul pe care l-ai conceput.

Regele examină desenul.

— Să lungeşti primul culoar, să faci o primă sală susţinută de patru stâlpi, să pătrunzi mai mult în rocă şi să deschizi astfel sala lui Maat.

Luând pensula oferită de maistru, regele rectifică linia trasată cu cerneală roşie şi preciză dimensiunile pe care le dorea.

— Plecând din sala lui Maat, te întorci în unghi drept; un pasaj îngust şi scurt va conduce în încăperea de aur cu opt stâlpi, în centrul căreia va fi depus sarcofagul. Mai multe capele, destinate să primească accesoriile funerare, vor comunica cu ea. Ce părere ai?

— Nu există nici un obstacol tehnic, Maiestate.

— Dacă apar dificultăţi în timpul lucrului, vreau să fiu imediat anunţat.

— Datoria mea e să le rezolv.

Cuplul regal şi escorta ieşiră din Valea Regilor şi porniră din nou în direcţia Nilului. Cum regele nu-i indicase lui Serramanna destinaţia, acesta cerceta în permanenţă culmile colinelor. Asigurarea securităţii lui Ramses era o continuă încercare, într-atât de indiferent faţă de pericol era tânărul monarh. Tot jucându-se cu norocul, avea să piardă până la urmă.

Ajuns la înălţimea culturilor, carul regal o apucă spre dreapta, trecu prin faţa necropolei nobililor şi a templului funerar al lui Thutmosis al III-lea, un ilustru faraon care reuşise să impună pacea în Asia şi să facă să strălucească civilizaţia egipteană în tot Orientul Apropiat şi chiar şi mai departe.

Ramses se opri într-un loc nepopulat, la limita deşertului şi a câmpiei, nu departe de satul constructorilor. Serramanna îşi desfăşură imediat oamenii, temându-se de un agresor ascuns în lanul de grâu.

— Ce părere ai de locul ăsta, Nefertari?

Elegantă, aeriană, regina îşi scosese sandalele pentru a percepe mai bine energia pământului. Picioarele ei goale atingeau uşor nisipul fierbinte, merse de la dreapta la stânga, reveni pe acelaşi traseu, se aşeză pe o piatră plată, la umbra unui palmier.

— Puterea se găseşte aici, aceeaşi putere care locuieşte în inima ta.

Ramses îngenunche şi masă uşor picioarele delicate ale reginei.

— Ieri, mărturisi ea, am încercat un sentiment straniu, aproape înspăimântător.

— Poţi să-l descrii?

— Te găseai în interiorul unei pietre alungite şi erai protejat de ea; cineva încerca s-o spargă pentru a scăpa de această protecţie şi pentru a te distruge.

— A reuşit?

— Spiritul meu a luptat cu această forţă tenebroasă şi a respins-o. Piatra a rămas intactă.

— Un vis urât?

— Nu, eram trează şi această imagine mi-a trecut prin minte ca o realitate depărtată, însă prezentă, atât de prezentă...

— Şi tulburarea s-a risipit?

— Nu, nu de tot. A mai rămas o nelinişte, ca şi cum un duşman s-ar fi ascuns în umbră, cu neputinţă de atins, dorind să-ţi facă rău.

— Am mulţi duşmani, Nefertari, dar e de mirare? Pentru ca să mă învingă, nu vor ezita să folosească armele cele mai josnice. Ori stau pe loc şi le aştept loviturile, ori merg mai departe fără să-mi fac griji. Am decis să merg mai departe.

— Deci, datoria mea e să te protejez.

— Serramanna se ocupă de asta.

— El respinge atacurile vizibile, dar cum ar putea să te apere de cele invizibile? Ăsta e rolul meu, Ramses; prin iubirea mea am să-ţi înconjur

sufletul cu un zid pe care demonii nu-l pot străpunge. Dar mai trebuie ceva...

— La ce te gândeşti?

— La o fiinţă care nu există încă şi care îţi va apăra numele şi viaţa.

— Se va naşte aici, pe acest pământ pe care l-ai călcat cu picioarele goale. Şi eu m-am gândit la acest aliat uriaş, cu trupul din piatră, cu sufletul construit din materia eternităţii. Aici va fi edificat templul meu pentru veşnicie, Ramesseum. Vreau să-l concepem împreună, ca pe copilul nostru.

Capitolul 30

Serramanna îşi netezi mustaţa, îmbrăcă o tunică violetă cu guler larg, se parfumă şi îşi verifică tăietura părului în oglindă. Având în vedere ceea ce voia să-i spună lui Ramses, trebuia să apară ca un personaj respectabil şi rezonabil, ale cărui păreri aveau greutate. Sardul ezitase multă vreme înainte de a întreprinde acest demers; însă deducţiile lui nu-l înşelau şi se simţea incapabil să mai ducă singur povara asta.

Abordă pe rege la sfârşitul toaletei de dimineaţă. Proaspăt şi bine dispus, monarhul avea să fie receptiv.

— Minunat, spuse Ramses; renunţi să-mi comanzi garda personală pentru a te ocupa de ultima modă din Memphis?

— Mă gândisem...

— Te-ai gândit că rafinamentul se potriveşte mai bine cu nişte declaraţii delicate.

— Cine v-a avertizat...

— Nimeni, linişteşte-te; secretul tău e neatins.

— Maiestate, am dreptate!

— Frumoasă intrare în subiect! Şi în ce domeniu?

— Scorpionul care trebuia să vă înţepe şi să vă strice călătoria... Cineva l-a pus în cameră.

— Fără discuţie, Serramanna. Altceva?

— Enervat de această înfrângere, am pornit o anchetă.

— Şi concluzia ei te tulbură.

— Într-adevăr, Maiestate, într-adevăr...

— Ţi-e frică, Serramanna?

Jignirea îl făcu pe sard să pălească. Dacă Ramses n-ar fi fost faraonul Egiptului, Serramanna i-ar fi închis gura cu un pumn.

— Trebuie să asigur securitatea voastră, Maiestate, şi nu e întotdeauna uşor.

— Îmi reproşezi că sunt imprevizibil?

— Dacă aţi fi mai puţin...

— Te-ai plictisi.

— Sunt un vechi pirat, dar îmi place treaba bine făcută.

— Şi cine te împiedică s-o faci?

— Protecţie pasivă, nici o problemă, dar am dreptul să merg mai departe?

— Fii mai clar.

— Îl suspectez pe unul dintre apropiaţii voştri. Pentru a plasa scorpionul, era necesar să cunoşti amplasamentul cabinei.

— O grămadă de lume era la curent cu asta!

— Posibil, dar instinctul meu îmi spune că am ocazia să-l identific pe vinovat.

— Prin ce metode?

— Ale mele.

— Justiţia e fundamentul societăţii egiptene, Serramanna; Faraonul e primul slujitor al Legii şi el nu se situează deasupra ei.

— Altfel spus, n-o să primesc un ordin oficial.

— Nu ţi-ar împiedica demersul?

— Am înţeles, Maiestate!

— Nu sunt sigur de asta, Serramanna. Mergi pe drumul tău, dar respectă oamenii; n-o să admit nici un abuz. Cu ordin oficial sau fără, eu mă consider responsabil de actele tale.

— N-am să hărţuiesc pe nimeni.

— Pe cuvântul tău.

— Cuvântul unui pirat are valoare?

— Un om curajos nu şi-l trădează.

— Când vorbesc de „hărţuire”, eu...

— Cuvântul tău, Serramanna.

— Bine, îl aveţi, Maiestate!

*

Curăţenia palatului era una dintre obsesiile lui Rome, promovat intendent de Ramses, deci responsabil de confortul Faraonului. Astfel că măturătorii, cei care spălau podelele şi alţi mânuitori de tot felul de cârpe nu şomau deloc, aflaţi sub ordinele unui scrib chiţibuşar ce ţinea să-şi consolideze poziţia făcându-i lui Rome pe plac. El verifica munca echipelor şi nu ezita să-i cheme pe cei aflaţi în culpă, ameninţându-i cu micşorarea salariului la cea dintâi recidivă.

La căderea nopţii, scribul ieşi dintr-un palat lustruit oglindă. Obosit şi însetat, se îndreptă cu paşi grăbiţi spre o tavernă unde se servea o bere

delicioasă. Tocmai când trecea pe o străduţă aglomerată de catâri încărcaţi cu saci de grâu, o mână puternică îl înşfăcă de gulerul tunicii şi îl obligă să intre într-o dugheană obscură a cărei uşă se închise în spatele lui. Încremenit de frică, funcţionarul nu scosese nici un sunet.

Două mâini enorme îl strângeau de gât.

— O să vorbeşti, secătură!

— Lasă-mă... lasă-mă să respir...

Serramanna slăbi puţin strânsoarea.

— Eşti complicele patronului tău, nu?

— Patron... ce patron?

— Rome, intendentul.

— Dar... munca mea e impecabilă!

— Rome îl detestă pe Ramses, nu-i aşa?

— Habar n-am... Nu, nu, nu cred! Iar eu sunt un slujitor fidel al regelui!

— Rome e un mare amator de scorpioni, sunt sigur.

— El, de scorpioni? Îl terorizează!

— Minţi.

— Nu, jur că nu!

— L-ai văzut cum umbla cu ei.

— Vă înşelaţi.

Sardul începu să se îndoiască. De obicei, tipul ăsta de tratament dădea rezultate. Scribul părea să spună adevărul.

— Căutaţi... un amator de scorpioni?

— Cunoşti vreunul?

— Un prieten al regelui, un anume Setau. El îşi petrece viaţa printre şerpi şi scorpioni. Se spune că le cunoaşte limbajul şi că ei i se supun.

— Unde se află el?

— A plecat la Memphis, unde are un laborator. S-a căsătorit cu o vrăjitoare nubiană, Lotus, la fel de temut ca şi el.

Serramanna îl lăsă pe scrib, care începu să-şi frece gâtul, fericit că putea respira.

— Pot... pot să plec?

Sardul îl prinse pe funcţionar de mână.

— O clipă... Ţi-am făcut vreun rău?

— Nu, nu!

— Du-te şi nu spune nimănui de conversaţia asta. Altfel, braţele mele se transformă în şerpi şi te sufocă.

După ce scribul se făcu nevăzut, Serramanna părăsi în linişte dugheana şi, gânditor, o apucă în direcţie opusă.

Instinctul îi spunea că intendentul Rome, prea repede promovat, era cel mai bine plasat pentru a-i face rău regelui. Serramanna dispreţuia acest gen de oameni, abili în a-şi ascunde ambiţia sub masca jovialităţii, dar, fără îndoială, trebuia să-şi recunoască greşeala, însă una profitabilă, de vreme ce scribul îi oferise probabil o pistă bună: cea care ducea la Setau, unul dintre prietenii regelui.

Sardul se strâmbă.

Ramses avea simţul prieteniei. Pentru el era o valoare sacră. Să-l atace pe Setau era riscant, cu atât mai mult cu cât personajul dispunea de arme redutabile. Totuşi, după ce obţinuse informaţia asta, Serramanna nu putea rămâne inactiv. La întoarcerea în Memphis, va acorda o atenţie cu totul specială cuplului insolit care coabita cu atâta uşurinţă cu reptilele.

*

— N-am primit nici o plângere în ce te priveşte, constată Ramses.

— Mi-am ţinut promisiunea, Maiestate, afirmă Serramanna.

— Eşti sigur?

— Foarte sigur.

— Care sunt rezultatele investigaţiilor?

— Pentru moment, nici unul.

— Eşec total?

— A fost o pistă falsă.

— Deci, nu renunţi.

— Funcţia mea constă în a vă proteja... Totul cu respectarea legii.

— Îmi ascunzi vreun amănunt important, Serramanna?

— Mă credeţi în stare, Maiestate?

— Un pirat nu e capabil de orice?

— Sunt un fost pirat. Existenţa asta îmi place prea mult pentru a-mi asuma riscuri inutile.

Privirea lui Ramses deveni pătrunzătoare.

— Suspectul tău favorit nu era cel bun, dar ai de gând să perseverezi.

Serramanna schiţă un semn vag din cap.

— Îmi pare rău că îţi întrerup cercetările.

Sardul nu-şi ascunse decepţia.

— Am fost discret, vă asigur...

— Nu e vorba de tine. Mâine plecăm spre Memphis.

Capitolul 31

Rome nu mai ştia unde-i e capul de atâtea griji legate de organizarea călătoriei de la Theba la Memphis. Nici o cutie cu farduri nu trebuia să lipsească femeilor elegante şi nici un scaun confortabil notabilităţilor, mesele la bord trebuiau să fie de aceeaşi calitate ca şi cele de pe uscat, iar câinele şi leul lui Ramses să dispună de hrană din belşug şi variată. Şi bucătarul ăsta care se îmbolnăvise, spălătorul care întârzia, ţesătoarea care greşise livrarea rufăriei!

Ramses dăduse ordinele şi ordinele lui trebuiau executate. Rome, care conta pe o existenţă liniştită, pregătind reţete suculente, era cuprins de admiraţie pentru acest rege tânăr, exigent şi grăbit. Sigur că îşi zăpăcea anturajul, părea intolerant, era cuprins de un foc ce ameninţa să-i ardă pe cei care se apropiau de el. Dar era la fel de fascinant precum şoimul atras de cerul cel mare, însărcinat să-l protejeze. Rome tânjea să-şi dovedească însuşirile, chiar dacă trebuia să-şi sacrifice liniştea pentru asta.

Intendentul, ducând el însuşi un coş cu smochine proaspete, se prezentă pe pasarela corăbiei regale. Serramanna îi bară drumul.

— Percheziţie obligatorie.

— Sunt intendentul Maiestăţii Sale!

— Percheziţie obligatorie, repetă sardul.

— Încerci să provoci un incident?

— Nu eşti cu conştiinţa împăcată?

Rome păru zguduit.

— Ce vrei să spui?

— Ori nu ştii, şi atunci totul e bine pentru tine, ori ştii, şi atunci n-o să-mi scapi.

— Ai înnebunit, sardule! Din moment ce eşti atât de suspicios, du-i tu regelui coşul ăsta. Eu mai am o mie de lucruri de făcut.

Serramanna ridică şervetul alb care acoperea coşul. Smochinele erau superbe, dar oare nu ascundeau vreo capcană mortală? Le luă una câte una şi le puse pe chei. La fiecare mişcare se aştepta să vadă coada agresivă a unui scorpion.

Când coşul se goli, nu-i mai rămase altceva de făcut decât să-l umple la loc, evitând să strivească fructele coapte.

*

Frumoasa Iset era fermecătoare.

Ea se înclină în faţa lui Ramses aşa cum ar fi făcut o tânără nobilă de la curte care-l întâlnea pe rege pentru prima oară şi era gata să leşine.

El o ridică cu un gest viguros dar tandru.

— Ai devenit sensibilă?

— Poate, Maiestate.

Chipul ei părea grav, aproape neliniştit, însă ochii îi zâmbeau.

— Ce te nelinişteşte?

— Îmi dai voie să-ţi mărturisesc?

Se aşezară în nişte jilţuri joase, aproape unul de altul.

— Am câteva minute pentru o audienţă privată.

— E aşa de solicitantă meseria de rege?

— Eu nu-mi mai aparţin, Iset; sunt mai multe sarcini decât ore şi e bine că-i aşa.

— Curtea se întoarce la Memphis.

— Exact.

— Nu mi-ai dat nici o însărcinare. Trebuie să plec cu tine sau să rămân la Theba?

— Ghiceşti motivul tăcerii mele?

— Îţi mărturisesc că mă apasă.

— Îţi las ţie alegerea, Iset.

— De ce?

— O iubesc pe Nefertari.

— Dar mă iubeşti şi pe mine, nu-i aşa?

— Ar trebui să mă urăşti.

— Guvernezi un imperiu, dar cunoşti tu inima unei femei? Nefertari e o fiinţă extraordinară, nu eu. Dar nici ea, nici tu, nici zeii nu mă pot împiedica să te iubesc, oricare ar fi locul pe care mi-l acorzi. De ce să nu aibă dreptul la fericire şi cea de-a doua soţie, dacă ştie să se bucure de fiecare secundă pe care i-o oferi? Să te văd, să-ţi vorbesc, să împart cu tine câteva momente din existenţa ta sunt nişte bucurii preţioase pe care nu le-aş schimba cu nimic altceva.

— Ce ai hotărât?

— Plec spre Memphis o dată cu curtea.

*

Patruzeci de corăbii părăsiră Theba în aclamaţiile unei mulţimi numeroase care îi adoptase pe Ramses şi pe Nefertari. Succesiunea marelui preot al lui Amon se derulase fără incidente, primarul capitalei din sud îşi păstrase postul, la fel şi vizirul, la curte se organizaseră banchete fastuoase, poporul se bucura de perioada inundaţiilor ce garanta prosperitatea ţării.

Rome îşi acordă câteva minute de relaxare. La bordul corăbiei regale nu exista nici o notă falsă, cu excepţia acestui sard uriaş care nu înceta să-l spioneze. Nu ceruse el percheziţionarea tuturor cabinelor şi a fiecărui membru al echipajului? Într-o zi, străinul ăsta o să primească o lovitură urâtă şi nimeni n-o să se plângă. Lipsa lui de respect pentru personalităţi eminente îi atrăsese duşmănii profunde şi numai sprijinul regelui îi mai păstra poziţia. Dar va fi ea oare de durată?

Intendentul, cuprins de o îndoială, verifică pentru a zecea oară calitatea litierei regale, soliditatea fotoliilor, se asigură de modul de prezentare al felurilor de mâncare servite în timpul mesei de prânz şi alergă pe punte cu un ulcior de apă proaspătă pentru leu şi câine, instalaţi sub o boltă, la adăpost de soare.

De la una din ferestrele cabinei spaţioase a lui Nefertari, Ramses îl urmărea amuzat.

— În sfârşit, un intendent preocupat mai mult de sarcini decât de privilegiile lui! Frumoasă surpriză, nu găseşti?

O umbră de oboseală apăru pe chipul luminos al lui Nefertari. Ramses se aşeză pe pat şi o strânse în braţe.

— Serramanna nu pare să fie de părerea ta. Între el şi Rome există o antipatie evidentă.

Regele era uimit.

— Care e cauza?

— Serramanna e suspicios, mereu în alertă.

— Să-l suspecteze pe Rome n-are nici un sens!

— Sper.

— Şi tu te îndoieşti de loialitatea lui?

— Îl cunoaştem încă prea puţin.

— I-am oferit postul la care visa!

— O să uite.

— Azi eşti pesimistă.
— Sper ca Rome să nu-mi dea dreptate.
— Ai observat ceva precis?
— Nimic altceva decât nervozitatea lui Serramanna.
— Privirea ta e preţioasă, atât de preţioasă...
Ea îşi puse capul pe umărul lui.
— Nimic nu e indiferent în ceea ce te priveşte, Ramses; fie vei fi ajutat, fie vei fi detestat. Puterea ta îi face pe oameni să-şi reproşeze că există.
— Regele se întinse pe spate, iar Nefertari se încolăci pe trupul lui.
— Oare tatăl meu nu avea o putere mai mare decât mine?
— Sunteţi asemănători, dar şi diferiţi. Seti îşi impunea autoritatea fără să aibă nevoie să rostească un singur cuvânt, forţa lui era secretă; tu eşti focul şi torentul, tu deschizi un drum fără să-ţi faci griji în legătură cu eforturile depuse.
— Am un proiect, Nefertari, un proiect imens.
— Unul singur?
— E într-adevăr uriaş. Îl port în mine de la încoronare, mi-a apărut ca o nevoie de la care nu mă pot sustrage. Dacă îl duc la bun sfârşit, faţa Egiptului va fi complet schimbată.
Nefertari mângâie fruntea regelui.
— Proiectul ăsta a prins viaţă sau nu e încă decât un vis?
— Am capacitatea de a transforma visul în realitate, însă aştept un semn.
— De ce eziţi?
— Pentru că cerul trebuie să mă aprobe. Nimeni nu poate să rupă pactul încheiat cu zeii.
— Doreşti să păstrezi secretul?
— A-l transcrie în cuvinte ar însemna să-l materializez deja; dar tu eşti marea soţie regală şi nimic din ceea ce există în sufletul meu nu trebuie să-ţi fie străin.
Regele îi încredinţă secretul, iar Nefertari ascultă.
Imens... Da, proiectul Faraonului era copleşitor.
— Ai dreptate să aştepţi un semn din lumea de dincolo, spuse ea, şi o să-l aştept şi eu alături de tine în fiecare clipă.
— Iar dacă nu vine...
— Va veni. Treaba noastră e să ştim să-l descifrăm.
Ramses se ridică şi o privi pe Nefertari al cărei nume, „frumoasa între frumoase”, era pe toate buzele. Nu semăna ea cu femeia ideală din poemele

de dragoste, cea cu mâini de faianţă şi turcoază, cu trupul suplu şi catifelat, având profunzimea apelor celeste?

Regele puse uşor urechea pe pântecul soţiei sale.

— Simţi cum creşte copilul nostru?

— Se va naşte, îţi promit.

Breteaua robei lui Nefertari îi alunecase de pe umăr, dezvelindu-i sânul. Ramses apucă cu dinţii materialul fin şi dezgoli minunatul bust al soţiei sale. În ochii lor se citeau curgerea Nilului ceresc, profunzimea dorinţei şi magia celor două trupuri unite printr-o dragoste fără limite.

Capitolul 32

Pentru prima dată de la încoronare, Ramses intră în biroul tatălui său din Memphis: fără nici un decor, pereţii albi, trei ferestre *a claustra*, o masă mare, un jilţ cu spătarul drept pentru rege şi scaune de culoarea paiului pentru vizitatori, un dulap din papirus.

Se simţea gâtuit de emoţie.

Spiritul lui Seti dădea încă viaţă acestui colţ auster în care lucrase atâtea zile şi atâtea nopţi pentru a guverna Egiptul şi a-l face fericit. Aici, nici urmă de moarte, doar permanenţa unei voinţe de nezdruncinat.

Tradiţia voia ca fiul să-şi construiască propria casă şi să-şi creeze propriul cadru de viaţă. Ramses ar fi trebuit să dea ordin ca acest birou să fie distrus şi să şi-l construiască pe al lui, după propria imagine. Asta fusese intenţia tânărului faraon înainte de a redescoperi vasta încăpere.

De la una din ferestre, Ramses contemplă curtea interioară care adăpostea carul regal; apoi atinse biroul, deschise dulapul ce conţinea papirusuri nescrise şi se aşeză în jilţul cu spătarul drept.

Sufletul lui Seti nu-l respinse.

Fiul îi succedase tatălui, iar tatăl îşi acceptase fiul drept stăpân al celor Două Tărâmuri. Ramses îi va păstra biroul intact, va lucra aici cât timp se va afla la Memphis şi-i va conserva simplitatea ca pe un ajutor preţios pentru a-şi forma judecata.

Pe masa cea mare se găseau două crenguţe de salcâm, foarte subţiri, legate la una din extremităţi cu un fir de in. Bagheta de care Seti se servise pentru a găsi apă în deşert. Cât de mult contase momentul acela în educaţia prinţului Ramses, încă inconştient de destinul lui! Înţelesese că Faraonul lupta cu elementele naturii, cu misterul creaţiei, ajungea în inima materiei şi făcea să strălucească viaţa secretă conţinută de aceasta.

Guvernarea Egiptului nu însemna doar să conduci un stat, ci şi să dialoghezi cu invizibilul.

*

Cu degetele uneori înţepenite din cauza vârstei, Homer zdrobea frunzele de salvie şi le îndesa în căuşul pipei, o cochilie mare de melc care începu să

ardă mulţumitor. Între două fumuri, mai lua câte o înghiţitură din vinul parfumat cu anason şi coriandru. Aşezat într-un fotoliu echipat cu o pernă moale, poetul grec gusta dulceaţa înserării sub un lămâi, în timp ce camerista îi anunţă vizita regelui.

Văzându-l pe Ramses mai de-aproape, Homer rămase uimit de prestanţa lui.

Poetul se ridică cu greutate.

— Rămâi aşezat, te rog.

— Maiestate, cât de mult v-aţi schimbat!

— Maiestate... Ai devenit reverenţios, dragul meu Homer.

— Aţi fost încoronat. Iar unui monarh care posedă alura voastră i se cuvine respect. Văzându-vă, mi-e clar că nu mai sunteţi adolescentul exaltat căruia îi ţineam predici... Cuvintele mele pot ajunge la urechile Faraonului?

— Sunt fericit să te văd sănătos. Eşti mulţumit de condiţiile de viaţă?

— Am îmblânzit-o pe cameristă, grădinarul e tăcut, bucătarul are talent, iar scribul căruia îi dictez versurile pare să le aprecieze. Ce să cer mai mult?

Hector, motanul alb cu negru, sări pe genunchii poetului şi începu să toarcă.

Ca de obicei, Homer îşi unsese corpul cu ulei de măsline. După părerea lui, nu exista nimic mai igienic şi care să degaje un parfum mai minunat.

— Ai avansat?

— Nu sunt chiar nemulţumit de cuvintele pe care Zeus le adresează zeilor: *Agăţaţi de cer un fir de aur. Dacă trag de el cu putere, am să provoc pământul şi marea; îl voi lega de Olimp, iar lumea asta va rămâne suspendată în aer.*

— Altfel spus, domnia mea nu e încă sigură, iar regatul oscilează în bătaia vântului.

— Cum aş putea fi la curent în izolarea asta?

— Avântul poetului şi flecăreala servitorilor nu-ţi pot inspira esenţa evenimentelor?

Homer se scărpină în barba lui albă.

— E foarte posibil... Să fii imobilizat nu prezintă decât inconveniente. Întoarcerea voastră la Memphis era de dorit.

— Trebuia să rezolv o problemă delicată.

— Numirea noului preot al lui Amon care să nu vă trădeze după ce aţi preluat funcţia, ştiu... O operaţie iute dusă la bun sfârşit şi mai degrabă

judicioasă. Alegerea unui bătrân fără ambiţii demonstrează o rară abilitate politică din partea unui tânăr suveran.

— Îl apreciez pe omul ăsta.

— De ce nu? Esenţial e că vă ascultă.

— Dacă nordul şi sudul s-ar dezbina, Egiptul ar fi ruinat.

— Curioasă ţară, dar atât de atrăgătoare. Puţin câte puţin, am făcut greşeala să vă adopt obiceiurile, până acolo încât i-am fost infidel vinului meu preferat.

— Ai grijă de sănătate?

— Egiptul ăsta e populat de medici! Pe la căpătâiul meu au trecut un dentist, un oftalmolog şi un generalist! Mi-au prescris atâtea poţiuni încât am renunţat să le mai iau. Doar colirul îmi mai ameliorează puţin vederea... Dacă-l aveam în Grecia, poate că ochii mei ar fi rămas valizi. Dar n-am să mă mai întorc acolo... Prea multe facţiuni, prea multe conflicte, prea multe căpetenii de clan şi diverşi regişori prinşi în capcana rivalităţilor. Faceţi un efort şi construiţi o mare naţiune, Maiestate.

— Tatăl meu a început această operă.

— Am scris frazele astea: *La ce bun planşetele ce fac sufletul să tresalte, de vreme ce asta e soarta pe care zeii au impus-o muritorilor, condamnaţi să vieţuiască în durere?* Nu scăpaţi de destinul comun, şi totuşi funcţia vă situează dincolo de această omenire supusă suferinţei. Nu datorită Faraonului şi perenităţii instituţiei sale, de atâta amar de secole, poporul vostru crede în fericire, o gustă cu voluptate şi chiar reuşeşte s-o clădească?

Ramses zâmbi.

— Începi să înţelegi misterele Egiptului.

— Nu vă regretaţi tatăl şi nu încercaţi să-l imitaţi; deveniţi, ca şi el, un rege de neînlocuit.

*

Ramses şi Nefertari celebraseră ritualurile din toate templele din Memphis şi îşi prezentaseră omagiile acţiunii marelui preot al oraşului însărcinat cu coordonarea lucrărilor colegiilor de artizani, printre care se numărau şi sculptori de geniu.

Veni şi clipa atât de temută: trebuiră să pozeze. Regele şi regina, aşezaţi pe tron, cu coroanele pe cap şi sceptrele în mâini, stătură nemişcaţi un număr interminabil de ore pentru a le permite sculptorilor, „celor ce dau

viaţă”, să graveze în piatră imaginea veşnic tânără a cuplului regal. Nefertari suportă încercarea cu demnitate, în timp ce Ramses dădu numeroase semne de nerăbdare. În ziua următoare îl chemă pe Ameni, incapabil să mai rămână inactiv.

— Inundaţiile?

— Potrivite, răspunse secretarul particular al regelui. Agricultorii sperau mai mult, însă serviciul bazinelor de acumulare e optimist. N-o să ne lipsească apa.

— Cum se comportă ministrul agriculturii?

— Mi-a încredinţat mie munca administrativă si nu pune piciorul în birou. Trece de la un câmp la altul, de la o cultură la alta şi rezolvă nenumărate probleme în fiecare zi. Nu e un comportament ministerial obişnuit, dar...

— Să continue! Sunt proteste din partea ţăranilor?

— Recoltele au fost bune, hambarele sunt pline.

— Cirezile de vite?

— După ultimul recensământ, natalitatea e în creştere, iar mortalitatea în scădere. Serviciile veterinare nu mi-au comunicat nici un raport alarmant.

— Şi iubitul meu frate Şenar?

— Un model de responsabilitate. I-a adunat pe colaboratorii săi din ministerul Afacerilor externe, a împărţit laude şi a cerut fiecărui funcţionar să servească Egiptul cu conştiinciozitate şi eficacitate. Îşi ia postul foarte în serios, începe lucrul dimineaţa devreme, îşi consultă consilierii şi îl tratează cu deferenţă pe prietenul nostru Acha. Şenar devine un om al dosarelor şi un ministru responsabil.

— Vorbeşti serios, Ameni?

— Cu administraţia nu se glumeşte.

— Ai discutat cu el?

— Bineînţeles.

— Cum te-a primit?

— Curtenitor. N-a făcut nici o obiecţie atunci când i-am cerut să-mi furnizeze un raport săptămânal asupra activităţii lui.

— Surprinzător... în mod normal, ar fi trebuit să te respingă.

— După părerea mea, s-a prins în joc. După felul în care îl controlezi, de ce te temi?

— Să nu-i tolerezi nici un fel de neregularitate.

— Recomandare inutilă, Maiestate.

Ramses se ridică, puse sceptrul şi coroana pe tron şi îl concedie pe sculptorul a cărui schiţă prindea formă. Uşurată, Nefertari îl imită pe rege.

— E un supliciu să pozezi, mărturisi monarhul. Dacă cineva mi-ar fi descris capcana asta, aş fi evitat-o! Din fericire, portretul nostru va fi imortalizat o dată pentru totdeauna.

— Fiecare funcţie cu cerinţele ei: Maiestatea Ta nu li se poate sustrage.

— Ai grijă, Ameni, poate o să ţi se ridice o statuie dacă devii un înţelept.

— Cu existenţa pe care Maiestatea Ta mă face s-o duc, nici o şansă!

Ramses se apropie de prietenul lui.

— Ce crezi despre Rome, intendentul meu?

— Un om eficace şi agitat.

— Agitat?

— Îl obsedează cel mai mic detaliu şi caută fără încetare perfecţiunea.

— Prin urmare, îţi seamănă.

Vexat, Ameni îşi încrucişă braţele.

— E un reproş?

— Vreau să ştiu dacă te intrigă comportamentul lui Rome.

— Dimpotrivă, mă linişteşte! Dacă întreaga ierarhie ar acţiona ca el, n-aş mai avea nici o grijă. Ce ai să-i reproşezi?

— Pentru moment, nimic.

— N-ai de ce să te temi de Rome. Dacă Maiestatea Ta nu mă mai reţine, fug la birou.

Nefertari îl prinse de braţ pe Ramses cu tandreţe.

— Ameni e de neclintit.

— El singur e un guvern.

— Semnul acela, l-ai simţit?

— Nu, Nefertari.

— Eu îl presimt.

— Ce formă va lua?

— Nu ştiu, dar vine spre noi, ca un cal în galop.

Capitolul 33

În primele zile ale lui septembrie, apele erau staţionare. Egiptul semăna cu un lac imens din care se iveau, ici şi colo, satele de pe coline. Pentru cei care nu se angajaseră pe şantierele Faraonului, era vremea vacanţei şi a plimbărilor cu barca. Aflate la adăpost, pe măguri, vitele se hrăneau cu furajele aduse de ţărani; pe terenurile unde se arase înainte de inundaţii, acum se pescuia!

La marginea de sud a Deltei, puţin mai sus de Memphis, Nilul se întindea pe o lărgime de douăzeci de kilometri; la nord, inundaţia se desfăşura pe mai mult de două sute de kilometri, iar fluviul se unea cu marea, împingându-i apele în larg.

Papiruşii şi lotuşii proliferau, ca şi cum ţara revenea la timpurile primordiale, înainte de prezenţa omului. Apele vesele purificau pământul, distrugeau dăunătorii şi depuneau nămolul fertil ce aducea fecunditate şi prosperitate.

Ca în fiecare dimineaţă, începând cu mijlocul lui mai, un specialist cobora treptele de la scara nilometrului din Memphis, ai cărui pereţi interiori erau gradaţi în coţi[7], permiţând verificarea înălţimii inundaţiei şi calcularea ritmului de creştere a apelor. În această perioadă a anului, nivelul lor începea să scadă în mod aproape imperceptibil, înainte ca scăderea să devină netă către sfârşitul lui septembrie.

Nilometrul arăta ca un fel de puţ de formă pătrată construit din pietre de dimensiuni mari. Specialistul, temându-se să nu alunece, coborî cu prudenţă. În mâna stângă ţinea o tăbliţă de lemn şi un os de peşte care-i servea la scris; cu dreapta se sprijinea de zid.

Piciorul atinse apa.

Surprins, se opri şi cercetă semnele de pe zid. Sigur că ochii îl înşelau, aşa că verifică şi iar verifică, apoi urcă scara în grabă.

*

Supraveghetorul canalelor din regiunea Memphisului se uita cu uimire la tehnicianul impresionat de cele văzute la nilometru.

— Raportul tău e aberant.

— Aşa am crezut şi eu ieri; am verificat din nou astăzi, nu e nici o îndoială!

— Ştii în ce dată suntem?

— La începutul lui septembrie, ştiu!

— Eşti un funcţionar cu discernământ, bine cotat şi înscris pe o listă de avansări; sunt de acord să uit incidentul ăsta, dar n-o mai ţine una şi bună şi rectifică greşeala.

— Nu e o greşeală.

— Mă obligi să iau o măsură disciplinară?

— Verifică şi dumneata, te rog.

Siguranţa funcţionarului de la nilometru îl tulbură pe supraveghetorul canalelor.

— Ştii bine că e imposibil!

— Nu înţeleg, dar ăsta e adevărul... Adevărul pe care l-am notat pe tăbliţă două zile la rând!

Cei doi se duseră la nilometru.

Supraveghetorul constată el însuşi extraordinarul fenomen: în loc să scadă, apele creşteau!

Şaisprezece coţi, înălţimea ideală a inundaţiei. Şaisprezece coţi, sau „bucuria perfectă”.

Vestea se răspândi în ţară ca un şacal în plină viteză, şi un strigăt izbucni de peste tot: Ramses, în primul său an de domnie, înfăptuise un miracol! Bazinele de acumulare erau umplute la maxim, irigarea culturilor era asigurată până la sfârşitul perioadei secetoase, iar cele Două Tărâmuri cunoşteau vremuri faste graţie magiei regale.

În sufletele oamenilor, Ramses era succesorul lui Seti. Egiptul era guvernat de un faraon binefăcător, dotat cu puteri supranaturale, capabil să controleze inundaţiile, să alunge spectrul foamei şi să-şi hrănească poporul.

Şenar turba. Cum să înăbuşi prostia unei populaţii care transforma un fenomen natural în manifestarea unei vrăji? Această blestemată revenire a inundaţiei, pe care nici un controlor de nilometru n-o observase vreodată, era, cu siguranţă, insolită şi putea fi calificată drept halucinantă, dar nu i se datora lui Ramses! Cu toate astea, în oraşe şi sate se organizară serbări în onoarea faraonului, al cărui nume fu celebrat cu ardoare. Nu va fi el într-o zi egalul zeilor?

Fratele mai mare al regelui anulă toate întâlnirile şi acordă o zi de concediu personalului din minister, după exemplul colegilor lui din guvern.

Să facă notă discordantă ar fi fost o greşeală gravă.

De ce Ramses avea parte de atâta noroc? În câteva ore, popularitatea lui o depăşise pe cea a lui Seti. Mulţi dintre adversarii lui erau zguduiţi şi se întrebau dacă îl mai puteau combate. În loc să meargă mai departe, Şenar trebuia să-şi dubleze prudenţa şi să-şi urzească planurile mult mai încet.

Încăpăţânarea lui îl va face să învingă şansa fratelui său. Infidel de la natură, acesta va sfârşi prin a-şi abandona protejaţii. Atunci când ei îl vor fi părăsit pe Ramses, Şenar va acţiona. Mai era necesar să-şi pregătească arme eficace pentru a lovi dur, la momentul potrivit.

Din stradă se auzeau strigăte. Şenar crezu că e vorba de vreo ceartă, dar fenomenul se amplifică până la dimensiunile unui adevărat vacarm: tot Memphisul vuia! Ministrul Afacerilor externe ajunse pe terasa clădirii din câţiva paşi.

Spectacolul la care asistă, ca mii de alţi egipteni, îl transformă în stană de piatră.

O imensă pasăre albastră, semănând cu un bâtlan, se învârtea deasupra oraşului.

„Fenixul, se gândi Şenar. Imposibil, s-a întors fenixul...” Fratele mai mare al lui Ramses nu putea alunga acest gând prostesc şi continua să fixeze cu privirea pasărea albastră. Legenda pretindea că ea revenea din lumea de dincolo pentru a anunţa o domnie strălucită şi a deschide o eră nouă.

Un basm pentru copii, prostii inventate de preoţi, baliverne care să-i amuze pe oamenii simpli! Dar fenixul se rotea într-un zbor de o magnifică amplitudine, ca şi cum ar fi descoperit Memphisul înainte de a-şi alege direcţia.

Dacă ar fi fost un arcaş, Şenar ar fi doborât zburătoarea pentru a dovedi că nu era decât o pasăre migratoare înnebunită şi dezorientată. Să dea ordin unui soldat? Nici unul nu i-ar fi dat ascultare, iar ministrul ar fi fost acuzat de nebunie! Un întreg popor se unise în viziunea fenixului. Deodată, strigătele se atenuară.

Şenar îşi recapătă speranţa. Bineînţeles, toată lumea ştia! Dacă pasărea asta albastră era fenixul, nu se va mulţumi doar să survoleze Memphisul, căci, potrivit legendei, avea o destinaţie precisă. Dată fiind ezitarea bâtlanului, iluziile mulţimii se vor risipi repede, nu va mai crede într-un al doilea miracol al lui Ramses şi, poate, îl va reconsidera şi pe primul.

Şansa, norocul ăsta faimos, care era pe cale să se schimbe!

Se mai auziră câteva ţipete de copii şi se lăsă tăcerea.

Uriaşa pasăre albastră continua să traseze cercuri mari. Datorită purităţii aerului, se auzea zgomotul graţios al zborului; bătăile de aripi semănau cu foşnetul mătăsii. Bucuriei îi urmară amărăciunea şi planşetele; nu fusese vorba de fericirea de a vedea fenixul, care nu apărea decât o dată la o mie cinci sute de ani, ci de un bâtlan amărât care se pierduse de stol şi nu mai ştia încotro să se îndrepte.

Uşurat, Şenar se întoarse în birou. Câtă dreptate avusese să nu dea crezare acestor vechi legende destinate să-i prostească pe cei slabi de minte! Nici o pasăre şi nici un om nu trăiau timp de milenii, aşa cum nici un fenix nu ritma timpul, consacrând predestinarea unui faraon. Cel puţin, trebuia să înveţe o lecţie din evenimentul ăsta: manipularea mulţimii era o necesitate pentru cel care dorea să guverneze. Visul şi iluzia erau la fel de importante precum hrana. Dacă popularitatea unui şef de stat nu venea de la sine, atunci ea trebuia fabricată folosind zvonurile şi aluziile.

Strigătele reîncepură.

Fără îndoială, dezamăgirea unei mulţimi furioase, frustrată de lipsa miracolului sperat. Şenar auzi numele lui Ramses, a cărui înfrângere ameninţa să fie din ce în ce mai usturătoare.

Reveni pe terasă şi, stupefiat, văzu o mulţime fericită care saluta zborul fenixului în direcţia pietrei primordiale, obeliscul unic.

Înnebunit de furie, Şenar înţelese că zeii proclamau astfel o eră nouă. Era lui Ramses.

*

— Două semne, conchise Nefertari. O inundaţie neaşteptată şi întoarcerea fenixului! Ce domnie a debutat într-o manieră mai strălucitoare?

Ramses citea rapoartele care-i parveniseră. Această incredibilă creştere a apelor, până la nivelul ideal, era o binefacere pentru Egipt; în ceea ce priveşte imensa pasăre albastră, pe care toată populaţia Memphisului o admirase, aceasta se aşezase pe vârful obeliscului din marele templu din Heliopolis, rază de lumină pietrificată.

Revenit din lumea de dincolo, fenixul nu se mişca deloc şi contempla ţara iubită de zei.

— Pari stupefiat, observă regina.

— Cine n-ar fi uimit de forţa acestor semne?

— Te fac să dai înapoi?

— Dimpotrivă, Nefertari. Ele confirmă faptul că trebuie să merg mai departe fără să fiu îngrijorat de critici, de obstacole şi de dificultăţi.

— Aşa că a venit vremea să-ţi realizezi marele proiect. El o luă în braţe.

— Apele şi fenixul mi-au dat răspunsul

Un Ameni cu răsuflarea tăiată dădu buzna în sala de audienţe a cuplului regal.

— Superiorul... Casei Vieţii... Vrea să-ţi vorbească.

— Să intre.

— Serramanna vrea să-l percheziţioneze... O să provoace un scandal!

Ramses se îndreptă repede spre anticamera unde dădu peste superior, un sexagenar robust, cu capul ras, îmbrăcat cu o robă albă, şi peste sardul uriaş, înarmat, purtând cască şi platoşă.

Superiorul se înclină în faţa Faraonului căruia Serramanna îi simţi nemulţumirea.

— Fără excepţii, mormăi sardul. Altfel, securitatea voastră nu poate fi asigurată.

— Ce doreşti? îl întrebă Ramses pe superior.

— Casa Vieţii speră să vă vadă cât mai repede, Maiestate.

Capitolul 34

Când Seti îl trimisese pe Ramses la Heliopolis, hotărâse să-l supună unei încercări de care depindea viitorul lui. Astăzi, în calitate de Faraon, el intra pe poarta marelui templu al lui Ra, la fel de mare ca şi cel al lui Amon din Karnak.

În acest spaţiu sacru fuseseră construite mai multe edificii: templul pietrei primordiale, sanctuarul lui Atum, Creatorul, la umbra unui sicomor, apoi capela sălciei, pe al cărei trunchi erau înscrise dinastiile, memorialul lui Djeser, creatorul piramidei în trepte din Saqqara.

Heliopolis era o încântare. Alei mărginite de altare de piatră pentru statuile divine traversau pâlcuri de salcâmi, sălcii şi tamaris, livezile cu pomi fructiferi şi măslini prosperau, apicultorii obţineau cantităţi mari de miere, staulele adăposteau vaci cu ugere generoase, atelierele formau artizani de elită, iar o sută de sate lucrau pentru oraşul sfânt care, în schimb, le asigura bunăstarea.

Aici luase naştere înţelepciunea egipteană, transcrisă în ritualuri şi poveşti mitologice ce treceau din gura maeştrilor în urechile discipolilor; colegiile de savanţi, ritualişti şi magicieni îi învăţau arta lor în tăcere şi în secret.

Superiorul Casei Vieţii din Heliopolis, cea mai veche din ţară şi un model pentru emulii prezenţi în fiecare mare templu, nu avea obiceiul să apară în lumea profană. Dedicat meditaţiei şi studiului, îşi părăsea rareori domeniul.

— Tatăl vostru a poposit de multe ori printre noi, îi dezvălui el lui Ramses; dorinţa lui cea mai scumpă era să se retragă din lume, însă ştia că visul ăsta nu se va realiza niciodată. Maiestatea Voastră sunteţi tânăr şi nenumărate proiecte dau buzna în mintea şi în sufletul vostru. Dar veţi fi demn de numele pe care îl purtaţi?

Ramses îşi reţinu mânia cu greu.

— Vă îndoiţi de asta?

— Cerul va răspunde în locul meu. Urmaţi-mă.

— E un ordin?

— Maiestatea Voastră sunteţi stăpânul ţării, iar eu slujitorul vostru.

Superiorul Casei Vieţii nu plecase ochii. Acest adversar era mai de temut decât cei pe care îi înfruntase deja.

— Veniţi?

— Arătaţi-mi drumul.

Superiorul înainta cu un pas egal şi se îndreptă spre sanctuarul pietrei primordiale de unde se înălţa un obelisc acoperit cu texte hieroglifice.

În vârful lui, fenixul, nemişcat.

— Sunteţi de acord să ridicaţi capul, Maiestate, şi să priviţi această pasăre?

Soarele amiezii era atât de strălucitor, încât fenixul se topea în lumină.

— Vreţi să mă faceţi să orbesc?

— Maiestatea Voastră decide asta.

— Un rege nu trebuie să dea curs unei asemenea provocări.

— Cine l-ar contrazice, dacă nu el însuşi?

— Explicaţi-mi motivul acestei atitudini.

— Maiestate, purtaţi un nume, iar acest nume este suportul domniei voastre. Până în prezent, n-a fost decât un ideal; va rămâne doar atât sau veţi îndrăzni să-l împliniţi, oricare ar fi riscurile?

Ramses privi soarele în faţă.

Discul de aur nu-i arse ochii, văzu fenixul crescând, bătând din aripi şi urcând în înaltul cerului. Minute lungi, privirea monarhului nu se desprinse de strălucirea care ilumina azurul şi dădea naştere zilei.

— Sunteţi într-adevăr Ramses, Fiul luminii şi copilul soarelui. Fie ca domnia voastră să proclame triumful lor asupra întunericului.

Ramses înţelese că nu va avea să se teamă niciodată de acest soare pe care el îl încarna pe pământ. Făcând corp comun, se hrănea din energia lui.

Fără să pronunţe un cuvânt, superiorul se îndreptă spre un edificiu alungit, cu pereţii înalţi şi groşi. Ramses îl urmă şi intră în Casa Vieţii din Heliopolis. În centru, un tumul adăpostea piatra divină, acoperită cu o piele de berbec; alchimiştii o foloseau pentru a-şi face transmutaţiile, iar mici fragmente din ea erau depuse în sarcofagele iniţiaţilor pentru a face posibilă trecerea de la moarte la înviere.

Superiorul îl introduse pe rege într-o bibliotecă vastă, unde erau conservate lucrări de astrologie şi astronomie, profeţiile analelor regale.

— După analele noastre, declară superiorul, fenixul n-a mai apărut în Heliopolis de o mie patru sute şaizeci de ani. Venirea lui în anul unu al domniei voastre marchează momentul crucial al întâlnirii a două calendare:

cel al anului fix, care pierde o zi la fiecare patru ani, şi cel al anului real, care pierde un sfert de zi pe an. În clipa în care v-aţi urcat pe tron, aceste două cicluri cosmice au coincis. O stelă va fi gravată pentru a anunţa evenimentul, dacă hotărâţi astfel.

— Ce învăţătură trebuie să trag din aceste revelaţii?

— Că nu există hazard, Maiestate, şi că destinul vostru aparţine zeilor.

*

O inundaţie miraculoasă, întoarcerea fenixului, o nouă eră... Era prea mult pentru Şenar. Deprimat, cu capul golit de gânduri, încerca între timp să facă faţă ceremoniilor organizate în onoarea lui Ramses, a cărui domnie, plasată sub asemenea auspicii, se anunţa remarcabilă. Nimeni nu se îndoia că zeii îl aleseseră pe acest tânăr pentru a guverna cele Două Tărâmuri, a le menţine unite şi a le mări prestigiul.

Numai Serramanna îşi afişa proasta dispoziţie. A garanta securitatea regelui era o permanentă încercare; adevărate haite de demnitari doreau să-l salute pe Faraon, care, mai mult, circulase în carul său pe străzile principale din Memphis în ovaţiile mulţimii. Indiferent la îndemnurile la prudenţă ale sardului, era îmbătat de popularitatea lui.

Deloc mulţumit să se expună astfel în capitală, regele se aventură la ţară, unde cele mai multe terenuri erau acoperite de ape. Ţăranii reparau uneltele şi plugurile, consolidau hambarele, în timp ce copiii învăţau să înoate cu ajutorul plutelor. Cocori cu ciocul roşu zburau pe deasupra, grupuri de hipopotami irascibili leneveau în apele fluviului. Neacordându-şi decât două sau trei ore de somn pe noapte, Ramses reuşi să viziteze numeroase sate. Primi promisiuni de fidelitate din partea căpeteniilor de provincii şi a primarilor şi câştigă încrederea celor umili.

La întoarcerea în Memphis, scăderea apelor începuse, iar cultivatorii pregăteau însămânţările.

— Nu arăţi deloc epuizat, remarcă Nefertari.

— Cum să fii răpus de oboseală atunci când comunici cu poporul tău? Dar tu pari să te resimţi.

— E doar o uşoară indispoziţie...

— Ce spun medicii?

— Că ar trebui să stau în pat ca să sper într-o naştere normală.

— Şi de ce eşti în picioare?

— În absenţa ta trebuia...

— Nu mai plec din Memphis până naşti.

— Şi marele tău proiect?

Ramses părea contrariat.

— Îmi dai voie la... o călătorie scurtă?

Regina zâmbi.

— L-aş putea eu refuza pe Faraon?

— Cât de frumos e pământul ăsta, Nefertari! Parcurgându-l, am devenit conştient că e un miracol ceresc, fiul apei şi al soarelui. În el se împlineşte forţa lui Horus şi frumuseţea lui Hathor. Trebuie să-i oferim fiecare clipă a vieţii noastre; tu şi cu mine suntem născuţi nu pentru a-l guverna, ci pentru a-l sluji.

— Şi eu am crezut asta.

— Ce vrei să spui?

— Să slujeşti este actul cel mai nobil pe care o fiinţă umană îl poate îndeplini. Doar prin el, şi numai prin el, poate fi atinsă plenitudinea. *Hem*, „slujitorul"... Acest cuvânt sublim nu-l desemnează el, în acelaşi timp, pe omul cel mai modest, pe muncitorul de pe şantier sau pe lucrătorul agricol, dar şi pe omul cel mai puternic, Faraonul, slujitorul zeilor şi al poporului său? De la încoronare, am întrevăzut o altă realitate. Nici tu, nici eu nu ne putem mulţumi doar să slujim. Trebuie şi să conducem, să ghidăm, să manevrăm cârma ce va permite statului să meargă în direcţia cea bună. Nimeni n-o poate face în locul nostru.

Regele se posomorî.

— Când a murit tatăl meu, am încercat acelaşi sentiment. Cât de bine era să simţi prezenţa unei fiinţe superioare, capabile să ghideze, să sfătuiască şi să comande! Datorită lui, nici o greutate nu era de netrecut, nici o nefericire iremediabilă.

— Asta e ceea ce poporul tău aşteaptă de la tine.

— Am privit soarele în faţă, iar el nu mi-a ars ochii.

— Soarele e în tine, Ramses; el dă viaţă, face să crească plantele, animalele şi oamenii, dar el mai poate şi să usuce şi să ucidă dacă devine prea puternic.

— Deşertul e ars de soare, dar nu-i lipseşte viaţa!

— Deşertul e acolo, sub pământ, unde oamenii nu-şi construiesc casele. Acolo sunt construite doar lăcaşurile de veci care traversează generaţiile şi înving timpul. Nu asta e tentaţia Faraonului: să-şi adâncească gândirea în deşert, uitând de oameni?

— Tatăl meu era un om al deşertului.
— Orice faraon este, însă privirea lui trebuie să facă să înflorească, în egală măsură, Valea.
Ramses şi Nefertari gustară împreună pacea înserării, în timp ce razele asfinţitului aureau obeliscul unic din Heliopolis.

Capitolul 35

Atunci când ferestrele camerei lui Ramses se întunecară, Serramanna părăsi palatul, nu fără să fi verificat dacă gărzile alese de el însuşi se aflau la post. Sărind în spinarea unui superb cal negru, traversă Memphisul în galop şi o apucă în direcţia deşertului.

Egiptenilor nu le plăcea deloc să se deplaseze noaptea, în absenţa soarelui, demonii ieşeau din tainiţele lor şi-i atacau pe călătorii imprudenţi. Sardul cel uriaş nu dădea atenţie acestor superstiţii căci ştia să se apere împotriva unor hoarde de bestii monstruoase. Când îşi punea ceva în cap, nimeni nu-l putea opri.

Serramanna sperase că Setau va veni la curte şi va participa la sărbătorirea lui Ramses. Dar specialistul în şerpi, fidel reputaţiei sale de excentric, nu-şi părăsise laboratorul. Mereu în căutarea celui care introdusese scorpionul în cabina lui Ramses, sardul punea întrebări unora şi altora, încercând să obţină informaţii mai mult sau mai puţin confidenţiale.

Nimeni nu-l iubea pe Setau. Toţi se temeau de creaturile malefice şi oribile pe care le frecventa, însă trebuiau să recunoască amploarea crescândă a negoţului său. Vânzând venin preparatorilor de remedii pentru vindecarea unor boli grave, începuse să facă avere.

Deşi continua să-l bănuiască pe Rome, Serramanna era obligat să admită că Setau era un excelent suspect. După nelegiuirea ratată, nu mai îndrăznea să apară în faţa lui Ramses şi să înfrunte privirea prietenului său; faptul că se ascundea pe domeniul lui nu însemna o mărturisire completă?

Serramanna simţea nevoia să-l vadă. Fostul pirat se obişnuise să-şi judece duşmanii după chip şi trebuia să se bazeze pe perspicacitatea lui; observându-l pe Setau, îşi va stabili părerea. Şi, de vreme ce se ascundea, sardul avea să-l scoată din vizuină.

La marginea culturilor, Serramanna puse piciorul pe pământ şi lega frâul calului de trunchiul unui smochin. Şopti câteva cuvinte la urechea animalului pentru a-l linişti, apoi înaintă fără zgomot spre ferma-laborator a lui Setau. Deşi luna era de-abia în creştere, noaptea era clară. Râsul unei hiene nu-l deranjă pe sardul care avea senzaţia că pornise în urmărirea unei nave, încercând s-o ia prin surprindere.

Laboratorul era luminat. Şi dacă un interogatoriu mai insistent îi permitea să obţină adevărul? E adevărat, Serramanna promisese să nu-şi hărţuiască suspecţii, dar oare nu necesitatea făcea legea? Prudent, se aplecă, înconjură o movilă de pământ şi ajunse în spatele clădirii.

Cu spatele lipit de zid, sardul asculta.

Din interiorul laboratorului se auzeau gemete. Ce nefericit era torturat de îmblânzitorul de şerpi? Serramanna se deplasă târându-se până la o deschizătură şi aruncă o privire înăuntru. Vase, borcane, filtre, cuşti cu scorpioni şi şerpi, cuţite de diverse mărimi, coşuri... Un talmeş-balmeş dispus pe rafturi şi mese.

Pe podea, un bărbat şi o femeie, goi şi înlănţuiţi. O splendidă nubiană, cu un trup zvelt şi fierbinte, scotea gemete de plăcere. Partenerul ei, cu părul negru şi capul de formă pătrată, era viril şi îndesat la trup.

Sardul se întoarse. Deşi aprecia femeile fără limite, faptul de a-i vedea pe alţii făcând dragoste nu-l interesa deloc; totuşi, frumuseţea acestei nubiene îl emoţionase. Să întrerupă aceste zbenguieli pasionale ar fi fost o crimă, aşa că se resemnă să aştepte. Un Setau epuizat era mai uşor de interogat.

Amuzat, se gândi la frumoasa memfită cu care avea să cineze peste două zile; potrivit celei mai bune prietene a acesteia, aprecia bărbaţii puternici şi musculoşi.

Un zgomot ciudat se auzi în stânga lui.

Sardul întoarse capul şi văzu o cobră imensă care se înălţase, gata de atac. Era mai bine să evite lupta. Se retrase, se ciocni de zid şi se opri pe loc. Un al doilea şarpe, asemănător cu primul, îi bara calea.

— Înapoi, bestii ticăloase!

Pumnalul uriaşului nu sperie şerpii, mereu la fel de ameninţători. Dacă reuşea să omoare unul dintre ei, celălalt l-ar fi muşcat.

— Ce se-ntâmplă aici?

Gol, cu o torţă aprinsă în mână, Setau îl descoperi pe sard.

— Voiai să-mi furi din produse... Fidelii mei câini de pază mă feresc de asemenea lucruri dezagreabile. Sunt vigilenţi şi afectuoşi. Partea proastă pentru tine e că muşcătura lor e mortală.

— N-ai să comiţi o crimă, Setau!

— Ia te uită, îmi cunoşti numele... Cu toate astea eşti un hoţ prins în flagrant delict, cu un pumnal în mână. Legitimă apărare, va trage judecătorul concluzia.

— Sunt Serramanna, şeful gărzii personale a lui Ramses.

— Statura ta nu mi se părea necunoscută. Şi ce-i cu tentativa asta de furt?

— Voiam doar să te văd, atât.

— La ora asta târzie din noapte? Nu numai că mă împiedici să fac dragoste cu Lotus, dar mai şi minţi de îngheaţă apele.

— Spun adevărul.

— Şi de ce această dorinţă subită?

— Din raţiuni de securitate.

— Ce înseamnă asta?

— Sarcina mea e să-l protejez pe rege.

— Şi eu îl ameninţ pe rege?

— N-am spus asta.

— Dar o gândeşti, din moment ce ai venit să mă spionezi.

— N-am dreptul să mă înşel.

Cele două cobre se apropiaseră de sard. Ochii lui Setau erau plini de furie.

— Să nu comiţi vreo nebunie.

— Un vechi pirat se teme de moarte?

— De asta, da.

— Şterge-o, Serramanna, şi să nu mă mai deranjezi niciodată. Altfel, n-o să-i mai reţin pe paznici.

La un semn al lui Setau, cobrele se îndepărtară. Sardul, lac de sudoare, trecu printre ele şi merse drept înainte, până la marginea culturilor.

Opinia lui era formată: acest Setau avea suflet de criminal.

*

— Ce fac? întrebă micul Kha, uitându-se la nişte ţărani care mânau o turmă de oi spre un teren îmbibat de apă.

— Le fac să îngroape seminţele pe care le-au semănat, răspunse Nedjem, ministrul agriculturii. Inundaţiile au depus o cantitate enormă de mâl pe maluri şi pe culturi; datorită acestuia, grâul va fi viguros şi din abundenţă.

— Oile sunt folositoare?

— Ca şi vacile, ca toate animalele creaţiei.

Scăderea apelor începuse, semănătorii se apucaseră de treabă, fericiţi să strivească nămolul pe care marele fluviu li-l oferise din abundenţă. Lucrau

dimineaţa devreme şi nu aveau la dispoziţie decât puţine zile pentru a profita de acest pământ moale, uşor de răscolit. După trecerea săpăligii, ce despica bulgării îmbibaţi de apă, ieşea repede la iveală pământul ce urma să fie însămânţat, iar animalele ajutau oamenii să îngroape seminţele.

— E frumos aici, la ţară, spuse Kha, dar îmi plac mai mult papirusul şi hieroglifele.

— Ţi-ar plăcea să vezi o fermă?

— Dacă vrei.

Ministrul luă copilul de mână. Acesta mergea la fel cum citea şi scria; cu o imensă seriozitate, cu totul neobişnuită pentru vârsta lui. Nedjem cel blând fusese mişcat de izolarea copilului care nu cerea nici să se joace, nici un prieten, şi o rugase pe mama lui, frumoasa Iset, să-l lase să-i fie preceptor. I se părea indispensabil să-l scoată pe fiul lui Ramses din închisoarea lui aurită şi să-l facă să descopere natura şi minunile ei.

Kha observa, nu ca un copil surprins de un spectacol insolit şi nou, ci ca un scrib experimentat, gata să ia notiţe pentru a face un raport către administraţie.

Ferma se compunea din silozuri cu grâne, staule, o curte cu păsări, o brutărie şi o grădină de zarzavaturi. În pragul domeniului, Nedjem şi Kha fură invitaţi să-şi spele mâinile şi picioarele. Apoi îi primi proprietarul, încântat de vizita unor personaje atât de înalte. Le arătă cele mai frumoase vaci de lapte, hrănite şi îngrijite cu mare grijă.

— Secretul meu, mărturisi el, e să le trimit să pască în cel mai bun loc; acolo nu le e prea cald, mănâncă din belşug şi sunt din ce în ce mai prospere!

— Vaca este un animal al zeiţei Hathor, declară micul Kha; de aceea e frumoasă şi blândă.

Fermierul rămase uimit.

— Cine te-a învăţat asta, prinţe?

— Am citit într-o poveste.

— Ştii deja să citeşti?

— Vrei să-mi faci o plăcere?

— Sigur că da!

— Dă-mi o bucată de calcar şi un fir de trestie.

— Da, da... imediat...

Fermierul îl consultă din priviri pe Nedjem, care aprobă cu o clipire din ochi. Înarmat cu ustensilele cerute, băieţelul se aventură în curtea fermei,

apoi la staule, urmărit de ţăranii stupefiaţi.

O oră mai târziu, copilul îi prezentă gazdei sale bucata de calcar acoperită de cifre.

— Am numărat bine, afirmă Kha; ai o sută douăsprezece vaci.

Apoi îşi frecă ochii şi se sprijini de piciorul lui Nedjem.

— Acum, mărturisi el, mi-e somn.

Ministrul agriculturii îl luă în braţe.

Kha dormea deja.

„Un nou miracol al lui Ramses”, se gândi Nedjem.

Capitolul 36

La fel de atletic ca şi Ramses, cu umerii largi, fruntea înaltă, încoronată de un păr bogat, faţa arsă de soare, Moise intră încet în biroul regelui Egiptului.

Ramses se ridică şi cei doi prieteni se îmbrăţişară.

— Aici lucra Seti, nu-i aşa?

— N-am modificat nimic, Moise. Această încăpere e impregnată de gândirea lui; aş vrea să mă poată inspira la guvernare.

O lumină blândă pătrundea prin cele trei ferestre a claustra, a căror dispunere asigura o bună circulaţie a aerului. Căldura verii devenea astfel agreabilă.

Ramses părăsi jilţul regal cu spătar drept şi se aşeză pe un scaun de culoarea paiului, în faţa prietenului său.

— Cum îţi mai merge, Moise?

— Sănătatea e excelentă, dar forţa mea nefolosită.

— Nu mai avem deloc timp să ne vedem, şi eu sunt de vină.

— Tu ştii că trândăveala, chiar de lux fiind, mă oripilează, îmi plăcea munca mea din Karnak.

— Curţii din Memphis îi lipseşte forţa de seducţie?

— Curtenii mă plictisesc. Nu mai pridídesc să te proslăvească şi, cât de curând, te vor ridica la rang de divinitate. E stupid şi demn de dispreţ.

— Îmi critici acţiunile?

— Inundaţiile miraculoase, fenixul, noua eră... Sunt fapte de netăgăduit care îţi explică popularitatea. Ai tu puteri supranaturale, eşti un predestinat? Poporul tău e convins de asta.

— Dar tu, Moise?

— Poate că ăsta e adevărul. Dar tu nu eşti adevăratul Dumnezeu.

— Am pretins eu asta?

— Fii atent, Ramses; linguşirile anturajului tău te-ar putea duce la o vanitate nemăsurată.

— Nu cunoşti bine rolul şi funcţia Faraonului. Mai mult, mă crezi un mediocru.

— Nu încerc decât să te ajut.

— Am să-ţi dau ocazia.

Privirea lui Moise strălucea de curiozitate.

— Mă trimiţi la Karnak?

— Am o sarcină mult mai importantă să-ţi încredinţez, dacă eşti de acord.

— Mai importantă decât Karnak-ul?

Regele se ridică şi se rezemă de fereastră.

— Am conceput un proiect uriaş pe care i l-am mărturisit lui Nefertari. Ea şi cu mine am hotărât că trebuie să aşteptăm un semn înainte de a-l concretiza. Inundaţiile şi fenixul.. Cerul mi-a oferit două semne, Casa Vieţii mi-a confirmat că se deschide într-adevăr o nouă eră după legile astronomiei. Cu siguranţă că voi termina opera începută de tatăl meu, atât la Karnak, cât şi în Abydos; dar aceste vremuri noi trebuie marcate prin creaţii noi. E asta vanitate, Moise?

— Fiecare faraon trebuie să acţioneze aşa potrivit tradiţiei.

Ramses părea îngrijorat.

— Lumea e pe cale să se schimbe, hitiţii constituie o ameninţare permanentă, Egiptul e o ţară bogată şi râvnită. Iată adevărurile care m-au dus la conceperea proiectului.

— Să creşti puterea armatei?

— Nu, Moise, să mut centrul vital al Egiptului.

— Vrei să spui...

— Să construiesc o capitală nouă.

Evreul era consternat.

— Nu e o... nebunie?

— Soarta ţării noastre se joacă la graniţa de nord-est. Prin urmare, Delta va trebui să fie sediul guvernului pentru a fi imediat informat de cel mai mic eveniment ce ar avea loc în Liban, în Siria şi în protectoratele noastre ameninţate de hitiţi. Theba va rămâne cetatea lui Amon, o cetate minunată în care se înaltă Karnak-ul şi admirabilul Luxor, pe care le voi înfrumuseţa. Pe malul vestic, muntele de tăcere veghează veşnic asupra Văii Regilor şi a Reginelor, a lăcaşurilor de veci ale fiinţelor spiritului de dreptate.

— Dar... Memphisul?

— Memphis-ul este echilibrul celor Două Tărâmuri, la punctul de întâlnire a Deltei cu valea Nilului; va rămâne capitala noastră economică şi centrul organizatoric intern. Dar trebuie mers mai spre nord şi mai la est,

Moise, nu trebuie să rămânem în izolare, să nu uităm că am fost deja invadaţi, iar Egiptul se prezintă ca o pradă tentantă.

— Dar linia fortăreţelor nu e de-ajuns?

— În caz de pericol, trebuie să reacţionez foarte repede. Cu cât am să fiu mai aproape de graniţă, cu atât informaţiile îmi vor parveni mai rapid.

— Crearea unei capitale e o întreprindere riscantă. Akhenaton n-a suferit un eşec încercând acelaşi lucru?

— Akhenaton a comis erori de neiertat. Locul pe care l-a ales, în Egiptul de mijloc, a fost condamnat încă de la punerea pietrei de temelie. El nu căuta fericirea poporului, ci realizarea visului său mistic.

— Nu s-a opus şi el, ca şi tine, preoţilor lui Amon?

— Dacă marele preot ai lui Amon este fidel Legii şi regelui, de ce l-aş combate?

— Akhenaton credea într-un Dumnezeu unic şi a construit un oraş pentru a-l glorifica.

— Aproape că a ruinat ţara prosperă pe care i-o lăsase tatăl lui, marele Amenhotep; Akhenaton era slab si indecis, pierdut în rugăciunile lui. Sub domnia lui, forţele ostile Egiptului au cucerit numeroase teritorii pe care le controlam noi. Vrei să-i iei apărarea?

Moise ezită.

— Azi, capitala lui e abandonată.

— A mea va fi construită pentru mai multe generaţii.

— Aproape că-mi faci frică, Ramses.

— Fii curajos, prietene!

— Câţi ani sunt necesari pentru ca un oraş să se ivească din neant?

Ramses zâmbi.

— N-o să se ivească din neant.

— Explică-mi.

— De-a lungul anilor formării mele, Seti m-a făcut să descopăr locuri esenţiale. Cu fiecare călătorie, îmi transmitea o învăţătură pe care încercam s-o pricep; în prezent, aceste pelerinaje capătă un sens. Unul din aceste locuri a fost Avaris.

— Avaris, cetatea blestemată, capitala invadatorilor hyksos?

— Seti purta numele lui Seth, asasinul lui Osiris, căci puterea lui era de aşa natură încât a liniştit forţa de distrugere, extrăgând din ea lumina ascunsă pe care a folosit-o pentru a construi.

— Şi tu vrei să transformi Avarisul în oraşul lui Ramses?

— *Pi-Ramses*, „cetatea lui Ramses”, capitala Egiptului, va fi numele lui.

— E o nebunie!

— Pi-Ramses va fi magnific şi primitor, iar poeţii îi vor cânta frumuseţea.

— Şi în câţi ani se va întâmpla asta?

— N-am uitat întrebarea ta; din cauza ei te-am chemat.

— Mă tem că nu înţeleg...

— Îmi trebuie un om de încredere pentru supravegherea lucrărilor şi pentru a împiedica orice întârziere. Sunt presat, Moise. Avaris trebuie să se transforme cât mai repede posibil în Pi-Ramses.

— Te-ai gândit la un termen?

— Mai puţin de un an.

— Imposibil!

— Nu şi cu ajutorul tău.

— Mă crezi capabil să deplasez pietrele cu viteza unui şoim şi să le asamblez doar prin puterea voinţei?

— Pietre, nu, cărămizi, da.

— Atunci, te-ai gândit…

— La evreii care lucrează în număr mare în sectorul ăsta. În acest moment, sunt dispersaţi în mai multe aşezări; reunindu-i, vei forma o echipă formidabilă de lucrători calificaţi, capabili să ducă la bun sfârşit o întreprindere gigantică!

— Dar templele nu trebuie construite din piatră?

— Le voi mări pe cele deja existente, iar construcţia se va întinde pe mai mulţi ani. Cu ajutorul cărămizilor, vom ridica palate, clădiri administrative, vilele nobililor, case mari şi mici. În mai puţin de un an, Pi-Ramses va fi locuibil şi va funcţiona ca o capitală.

Moise părea neîncrezător.

— Îmi menţin părerea că e imposibil. Însuşi planul...

— Planul e în capul meu! Îl voi desena eu însumi pe papirus, iar tu vei supraveghea personal execuţia.

— Evreii sunt mai curând nişte rebeli; fiecare clan cu şeful lui.

— Eu nu-ţi cer să devii regele unei naţiuni, ci şeful lucrărilor.

— N-o să fie uşor să mă impun.

— Eu sunt încrezător.

— Atunci când proiectul o să fie cunoscut, alţi evrei vor încerca să-mi ia locul.

— Crezi că va fi posibil să-l obţină?

Moise zâmbi şi el.

— La termenul pe care îl impui, n-avem nici o şansă de reuşită.

— Vom construi Pi-Ramses şi el va străluci sub soarele Deltei şi va ilumina Egiptul cu frumuseţea lui. La treabă, Moise.

Capitolul 37

Abner cărămidarul nu mai suporta nedreptatea la care-l supunea Sary. Pentru că era soţul sorei lui Ramses, egipteanul îşi trata lucrătorii cu dispreţ şi duritate. Plătea prea puţin orele suplimentare, trişa în ceea ce priveşte raţiile de hrană şi le refuza concediile sub pretextul că lucrările erau prost făcute.

Atunci când Moise locuise la Theba, Sary bătuse în retragere; de la plecarea lui, îşi dublase agresivitatea. În ajun, lovise cu bastonul un băiat de cincisprezece ani, acuzându-l că nu transporta suficient de repede cărămizile la corabie.

Asta fusese picătura care umpluse paharul.

Când Sary ajunse la intrarea în fabrică, evreii erau aşezaţi în cerc. Doar Abner stătea în picioare, în faţa coşurilor goale.

— Sus şi la treabă! ordonă Sary, a cărui slăbiciune se accentuase.

— Vrem să ni se ceară scuze, declară Abner cu calm.

— Ce cuvânt ai folosit?

— Băiatul pe care l-ai lovit a căzut la pat. Ne datorezi scuze, atât lui, cât şi nouă.

— Ţi-ai pierdut minţile, Abner?

— Până nu obţinem satisfacţie, nu reluăm lucrul.

Sary râse cu sălbăticie.

— Eşti ridicol, bietul meu Abner!

— Din moment ce-ţi baţi joc de noi, o să facem o plângere.

— Eşti ridicol şi prost. La ordinul meu, poliţia a făcut o anchetă şi a constatat că acest tânăr lucrător a fost victima unui accident de care singur e vinovat.

— Dar... e o minciună!

— Declaraţia lui a fost înregistrată de un scrib, în prezenţa mea. Dacă revine asupra ei, el va fi acuzat de minciună.

— Cum îndrăzneşti să denaturezi adevărul în felul ăsta?

— Dacă nu reluaţi imediat lucrul, sancţiunile vor fi grele. Trebuie să livraţi cărămizile pentru noua locuinţă a primarului Thebei, şi asta nu suportă amânare.

— Legile...

— Nu vorbi de legi, evreule. Eşti incapabil să le-nţelegi. Dacă îndrăzneşti să depui plângere, familia şi apropiaţii tăi vor avea de suferit.

Lui Abner i se făcu frică de egiptean. Şi el, şi ceilalţi muncitori reluară lucrul.

*

Dolenta, soţia lui Sary, era din ce în ce mai fascinată de personalitatea lui Ofir, magul libian. În ciuda chipului neliniştitor şi a profilului de pasăre de pradă, el pronunţa cuvinte profunde şi vorbea de discul solar, Aton, cu o căldură ce subjuga. Gazdă discretă, acceptase să-i primească pe numeroşii prieteni ai sorei lui Ramses, să evoce persecuţia la care fusese supus Akhenaton şi necesitatea promovării cultului unui zeu unic.

Ofir fermeca. Nimeni nu rămânea indiferent la aceste întrevederi; unii erau tulburaţi, alţii convinşi că magul avea o concepţie justă. Puţin câte puţin, se ţesea o pânză în care prindea o pradă demnă de interes. O dată cu trecerea săptămânilor, reţeaua partizanilor lui Aton şi ai reginei Lita luase amploare, chiar dacă părea departe de a putea juca un rol în ceea ce priveşte cucerirea tronului. O mişcare de idei prindea contur.

Lita asista la conversaţii, însă rămânea tăcută. Demnitatea tinerei femei, ţinuta, reţinerea ei, toate acestea convinseră mai multe notabilităţi. Ea aparţinea unei descendenţe regale ce merita să fie luată în consideraţie. Nu trebuia oare, mai curând sau mai târziu, să-şi găsească un rang la curte?

Ofir nu critica, nu cerea nimic. Cu o voce gravă şi persuasivă, el amintea convingerile profunde ale lui Akhenaton, frumuseţea poemelor pe care el însuşi le compusese în onoarea lui Aton, iubirea lui pentru adevăr. Dragostea şi pacea: nu acesta era mesajul regelui persecutat şi al descendentei sale, Lita? Iar acest mesaj anunţa un viitor demn de Egipt şi de civilizaţia lui.

În timp ce i-l prezenta magului pe fostul ministru al Afacerilor externe, Meba, Dolenta se simţea mândră de ea. Mândră de a fi ieşit din apatia obişnuită, mândră de a servi o cauză nobilă. Ramses o abandonase, magul îi dădea un sens existenţei.

Cu chipul larg şi liniştitor, alura nobilă şi impozantă, fostul diplomat nu-şi ascundea neîncrederea.

— Cedez insistenţei voastre, draga mea, însă doar pentru a vă fi agreabil.

— Îţi mulţumesc, Meba; n-o să regreţi.

Dolenta îl conduse pe Meba lângă mag, aşezat sub un arbust. Acesta lega două fire de in, confecţionând o sforicică pentru o amuletă.

Se ridică şi se înclină.

— E o mare onoare pentru mine să primesc vizita unui ministru.

— Nu mai sunt ministru, răspunse Meba, acru.

— Nedreptatea poate lovi pe oricine, oricând.

— Asta nu e o consolare.

Sora lui Ramses interveni.

— I-am explicat totul prietenului meu Meba; poate va accepta să ne ajute.

— Să nu ne facem iluzii, draga mea! Ramses m-a închis într-o temniţă aurită.

— Doriţi să vă răzbunaţi, afirmă magul cu o voce gravă.

— Să nu exagerăm, protestă Meba. Îmi mai rămân câţiva prieteni influenţi care...

— Se vor ocupa de propriile lor cariere, nu de a dumneavoastră. Eu am un alt ţel: să dovedesc legitimitatea Litei.

— E o utopie. Ramses are o personalitate de o forţă excepţională şi nu va abandona puterea în favoarea nimănui. Mai mult decât atât, miracolele ce au marcat primul lui an de domnie l-au făcut foarte popular. Credeţi-mă, e de neatins.

— Pentru a învinge un adversar de o asemenea talie nu trebuie să te lupţi cu el pe propriul lui teren.

— Care e planul tău?

— Vă interesează?

Jenat, Meba îşi pipăia amuleta pe care o purta la gât.

— Ei, bine...

— Cu gestul pe care îl faceţi, tocmai daţi unul din răspunsuri: magia. Am capacitatea de a rupe protecţia de care e înconjurat Ramses. Va lua timp şi va fi greu, dar voi reuşi.

Înfricoşat, diplomatul făcu un pas înapoi.

— Nu vă pot oferi asistenţă.

— Nici nu v-o cer, Meba. Dar mai există un teren pe care-l putem ataca pe Ramses: acela al ideilor.

— Nu vă pot urmări.

— Partizanii lui Aton au nevoie de un şef respectat şi respectabil. Atunci când Aton îi va fi eliminat pe ceilalţi zei, acel om va juca un rol de prim rang şi-l va răsturna pe Ramses, slăbit şi incapabil să reacţioneze.

— E... e prea riscant!

— Akhenaton a fost cel persecutat, nu Aton. Nici o lege nu interzice cultul lui, adoratorii săi sunt numeroşi şi hotărâţi să-l impună. Akhenaton a eşuat, noi vom reuşi.

Meba era tulburat; mâinile îi tremurau.

— Trebuie să mă gândesc.

— Nu e palpitant? întrebă sora regelui. E o lume nouă care se deschide în faţa noastră, o lume unde ne vom avea adevăratul nostru loc!

— Da, fără-ndoială... Am să mă gândesc.

Ofir era foarte satisfăcut de această întrevedere. Diplomatul prudent şi temător nu avea anvergura unui şef de clan. Însă îl detesta pe Ramses şi visa să-şi recucerească postul. Incapabil să acţioneze, va exploata totuşi această ocazie consultându-l pe ghidul şi prietenul lui Şenar, omul pe care Ofir voia să-l manipuleze. Dolenta îi vorbise îndelung de noul ministru al Afacerilor externe, gelos pe fratele lui. Dacă nu se schimbase, Şenar înainta mascat, animat de aceeaşi dorinţă de a-l distruge pe Ramses. Prin intermediul lui Meba, magul avea să intre în contact cu acest puternic personaj şi să şi-l facă principalul aliat.

*

După o interminabilă şi epuizantă zi de lucru, degetul mare de la piciorul drept al lui Sary era roşu şi umflat, deformat de artrită. Îşi conducea cu mare greutate carul, iar statul în picioare era insuportabil. Singura satisfacţie era că luase măsuri disciplinare împotriva evreilor care înţeleseseră în sfârşit că era inutil să se revolte împotriva lui. Graţie relaţiilor pe care le avea în poliţia thebană şi cu ajutorul primarului oraşului, îi putea trata pe cărămidari după bunul plac şi să-şi verse nervii asupra acestor lepădături.

Prezenţa magului şi a tăcutei sale protejate începuse să-l enerveze. Sigur că cele două personaje rămâneau discrete, dar o influenţau puţin prea mult pe Dolenta, a cărei devoţiune faţă de Aton devenise exasperantă. Pierzându-se în misticism şi sorbind cuvintele lui Ofir îşi va neglija până la urmă datoria conjugală.

Masiva şi lasciva femeie brunetă îl aştepta pe pragul vilei lor.

— Du-te şi caută nişte alifii, ordonă el; durerea e insuportabilă.
— Nu eşti prea sensibil, dragul meu?
— Eu, sensibil? Habar n-ai de povara zilelor pe care le petrec! Compania evreilor mă deprimă.
Dolenta îl apucă de braţ şi îl duse în camera lor. Sary se lungi pe perne, soţia lui îi spălă picioarele, le parfumă şi îi unse cu o alifie degetul umflat.
— Magul tău e tot aici?
— Meba i-a făcut o vizită.
— Fostul ministru al Afacerilor externe?
— S-au înţeles bine.
— Meba, partizanul lui Aton. E un poltron!
— Are încă multe relaţii şi e respectat. Dacă acceptă să-i ajute pe Ofir şi Lita, progresăm.
— Nu le dai prea multă importanţă celor doi iluminaţi?
— Sary! Cum îndrăzneşti să vorbeşti aşa?
— Bine, bine... N-am spus nimic.
— Ei sunt singura noastră şansă de a ne recâştiga rangul. Şi apoi, această credinţă în Aton e atât de frumoasă, atât de pură... Nu se înduioşază inima ta atunci când Ofir vorbeşte de credinţa lui?
— Soţul tău nu contează mai mult decât acest mag libian?
— Dar... Nu e posibilă nici o comparaţie!
— El te observă toată ziua; eu îi supraveghez pe aceşti evrei leneşi. O blondă şi o brunetă sub acelaşi acoperiş,.. Are mare noroc, Ofir ăsta al tău!
Dolenta încetă să-i mai maseze degetul.
— Delirezi, Sary! Ofir e un înţelept şi un om al rugăciunii. De atâta timp nu se mai gândeşte la...
— Dar tu, tu te mai gândeşti?
— Mă dezguşti!
— Scoate-ţi roba şi continuă să mă masezi. Puţin îmi pasă mie de rugăciuni.
— Ah, am uitat!
— Ce anume?
— Un mesager regal a adus o scrisoare pentru tine.
— Adu-mi-o.
Dolenta se făcu nevăzută. Degetul lui Sary era mai puţin dureros. Ce dorea administraţia? Fără îndoială, să-l numească într-un alt post, mai onorabil, în care, de data asta, să evite contactul cu evreii.

Masiva femeie brunetă reapăru cu misiva. Sary desfăcu papirusul, îl derulă şi îl citi.

Faţa lui se crispă, buzele i se goliră de sânge.

— O veste proastă?

— Sunt convocat la Memphis împreună cu echipa de cărămidari.

— E... e minunat!

— Scrisoarea e semnată de Moise, supraveghetorul şantierelor regale.

Capitolul 38

Nici un cărămidar evreu nu lipsea la apel. De când scrisorile lui Moise ajunseseră în diferitele aşezări unde lucrau, entuziasmul fusese general. De la şederea lui la Karnak, reputaţia lui Moise făcuse înconjurul Egiptului. Toţi ştiau că-şi apăra fraţii de rasă şi că nu tolera nici o opresiune. Faptul că era prietenul lui Ramses îi dădea un avantaj remarcabil; şi iată că fusese numit supraveghetorul şantierelor regale! Pentru mulţi se năştea o uriaşă speranţă. Oare tânărul evreu nu va mări salariile şi nu va îmbunătăţi condiţiile de muncă?

Nici el însuşi nu se aşteptase la un asemenea succes. Anumiţi şefi de clan erau contrariaţi, însă ordinele Faraonului nu se puteau discuta; aşa că se plasară sub autoritatea lui Moise care parcurgea acum câmpul plin de corturi din nordul Memphis-ului, asigurându-se de existenţa confortului şi a igienei.

Sary îi bară drumul.

— Care e raţiunea convocării tale?

— O să afli curând.

— Eu nu sunt evreu!

— Mai mulţi şefi de echipă egipteni sunt prezenţi aici.

— Ai uitat că soţia mea e sora regelui?

— Eu sunt supraveghetorul şantierelor lui. Altfel spus, îmi datorezi ascultare.

Sary îşi muşcă buzele.

— Echipa mea de evrei e foarte indisciplinată. Am căpătat obiceiul să folosesc bastonul şi n-am intenţia să mi-l schimb.

— Bine mânuit, bastonul deschide urechile astupate; în caz de nedreptate, cel care foloseşte bastonul trebuie lovit. O să mă ocup eu însumi de asta.

— Aroganţa ta nu mă sperie.

— Fii mai puţin sigur pe tine, Sary; am puterea să te demit. Oare n-ai fi un excelent cărămidar?

— N-ai să îndrăzneşti niciodată...

— Ramses mi-a dat puteri depline. Ţine minte asta.

Moise plecă de lângă Sary, care scuipă în urma lui.

Întoarcerea asta la Memphis, de care Dolenta se bucura atâta, ameninţa să se transforme într-un infern. Deşi fusese informat oficial de prezenţa sorei lui mai mari ce-şi urmase soţul, Ramses nu reacţionase în nici un fel. Cuplul se instalase într-o vilă de mărime medie, unde îi mai adăposteau şi pe magul Ofir şi pe Lita, prezenţi în calitate de servitori. Trioul, în ciuda relativei dezaprobări a lui Sary, era decis să reînceapă la Memphis ceea ce întreprinsese la Theba. Având în vedere numărul mare de străini care locuiau în capitala economică a ţării, propagarea religiei lui Aton avea să fie mai uşor de făcut decât în sudul tradiţionalist şi ostil evoluţiei religioase. Dolenta vedea în asta un semn favorabil pentru succesul întreprinderii lor.

Sary rămânea sceptic şi se preocupa mai mult de propria soartă. Care va fi conţinutul discursului pe care Moise îl va pronunţa în faţa miilor de evrei înfierbântaţi?

*

La intrarea în Ministerul Afacerilor externe veghea o statuie a lui Thot, sub forma unui babuin enorm din granit roz. Stăpânul hieroglifelor, încarnat în acest animal de temut, capabil să pună pe fugă orice fiară, separase limbile de la crearea rasei omeneşti. După exemplul lui, diplomaţii trebuiau să ştie mai multe idiomuri, căci exportul semnelor sacre, pe care egiptenii le gravau în piatră, era interzis. În timpul şederii lor în străinătate, ambasadorii şi mesagerii vorbeau limba ţării în care se aflau.

Ca şi ceilalţi înalţi funcţionari din minister, Acha se duse în capela situată în stânga intrării în clădire şi depuse câteva narcise pe altarul lui Thot. Înainte de a se apleca asupra dosarelor complexe de care depindea securitatea ţării, era bine să implori favorurile scribului divin.

După săvârşirea ritualului, elegantul şi strălucitul diplomat traversă mai multe săli în care forfoteau funcţionarii şi ceru să fie primit de Şenar. Acesta ocupa, la etaj, un birou spaţios.

— Acha, în sfârşit! Unde ai fost?

— Am petrecut o noapte puţin cam frivolă şi am dormit ceva mai mult decât de obicei. Mica mea întârziere ţi-a cauzat vreun prejudiciu?

Faţa lui Şenar era roşie şi umflată; fără nici un dubiu, fratele mai mare al lui Ramses era prada unei emoţii violente.

— S-a întâmplat vreun incident grav? întrebă Acha.

— Ai auzit vorbindu-se de reunirea cărămidarilor evrei la nord de Memphis?

— Nu i-am dat nici un fel de atenţie.

— Nici eu, şi am greşit amândoi!

— Şi în ce fel ne priveşte pe noi adunarea asta?

Cu chipul său prelung şi imobil, cu vocea mieroasă, Acha nu dovedea decât un profund dispreţ faţă de lucrătorii pe care nu avusese ocazia să-i întâlnească.

— Cunoşti identitatea celui care i-a convocat acolo şi care poartă de aici înainte titlul de supraveghetor al şantierelor regale? Moise!

— Şi ce e de mirare? A supravegheat deja un şantier în Karnak şi beneficiază de o promovare.

— Dacă ar fi numai atât... Ieri, Moise li s-a adresat evreilor şi le-a dezvăluit proiectul lui Ramses: construirea unei noi capitale în Deltă!

O lungă tăcere urmă acestei dezvăluiri. Acha, de obicei sigur pe el, era şocat.

— Eşti sigur...

— Da, Acha, foarte sigur! Moise execută ordinele fratelui meu.

— O nouă capitală... E imposibil.

— Nu şi pentru Ramses!

— E doar un simplu proiect?

— Faraonul a trasat el însuşi planul şi a ales amplasamentul. Un amplasament incredibili. Avaris, ruşinoasa cetate a ocupanţilor hyksos, care ne-au cauzat atâta rău până am scăpat de ei!

Deodată, chipul rotund ca o lună plină al lui Şenar se lumină.

— Şi dacă... dacă Ramses a înnebunit? Întreprinderea lui fiind sortită eşecului, trebuie făcut apel la oameni rezonabili.

— Nu fi prea optimist. Ramses riscă enorm, desigur, însă instinctul lui e un ghid bun. Nu exista o hotărâre mai bună de luat; implantarea capitalei atât de departe în nord-estul ţării şi atât de aproape de graniţă va da un avertisment clar hitiţilor. În loc să se replieze în interior, Egiptul se arată conştient de pericol şi nu va ceda nici o palmă de pământ. Regele ar fi informat foarte repede de agitaţia duşmanilor şi ar reacţiona fără întârziere.

Dezamăgit, Şenar se aşeză.

— E o catastrofă. Strategia noastră se prăbuşeşte.

— Nu fi atât de pesimist. Pe de-o parte, dorinţa lui Ramses poate nu va deveni realitate, iar pe de altă parte, de ce să renunţăm la planul nostru?

— Nu e evident că fratele meu ia în propriile mâini politica externă?

— Asta nu e o surpriză, dar rămâne dependent de informaţiile pe care le va primi şi pornind de la ele va aprecia situaţia. Să-l lăsăm să ne micşoreze rolul şi să i ne supunem cu respect.

Şenar îşi recăpătă încrederea.

— Ai dreptate, Acha; o capitală nouă nu va fi un obstacol de netrecut.

*

Tuya, regina mamă, regăsise cu emoţie grădina palatului din Memphis. Cât de rare fuseseră plimbările în compania lui Seti şi cât de scurţi anii petrecuţi alături de el! Îşi amintea fiecare cuvânt al lui, fiecare privire, visase adesea la o bătrâneţe lungă şi liniştită în cursul căreia să-şi depene împreună amintirile. Dar Seti plecase pe cărările minunate din lumea de dincolo, iar ea mergea singură prin această grădină splendidă, populată cu rodii, tamaris şi zizyphus. De o parte şi de alta a aleii, albăstrele, anemone, cafeluţe şi gălbenele. Puţin obosită, Tuya se aşeză aproape de bazinul cu lotuşi, într-un pavilion acoperit de glicină.

Când Ramses se apropie de ea, tristeţea Tuyei dispăru.

În mai puţin de un an de domnie, fiul ei prinsese atâta curaj încât părea că îndoiala dispăruse pentru totdeauna din mintea lui. Guverna cu aceeaşi vigoare ca şi tatăl lui, ca şi cum ar fi fost stăpânit de o forţă inepuizabilă.

Ramses îşi îmbrăţişă mama cu duioşie şi respect şi se aşeză în dreapta ei.

— Simt nevoia să-ţi vorbesc.

— Pentru asta sunt aici, fiule.

— Eşti de acord cu alegerea oamenilor care compun guvernul?

— Îţi aminteşti de sfatul lui Seti?

— El m-a ghidat: „Scrutează sufletele oamenilor, caută demnitari cu caractere ferme şi drepte, capabili să emită o judecată imparţială fără să-şi trădeze jurământul de ascultare”. Oare am reuşit? Numai anii care urmează îmi vor da răspunsul.

— Te temi deja de o revoltă?

— Eu merg repede, deci e inevitabilă. Susceptibilităţi vor fi stârnite, anumite interese, rănite. Atunci când mi-a venit ideea unei noi capitale, a

fost ca un fulger, o săgeată de lumină mi-a traversat mintea şi mi s-a impus ca un adevăr de neclintit.

— Asta se numeşte *sia*, intuiţia directă, fără raţionament şi analiză. Seti a luat multe hotărâri graţie ei, el considera că se transmite de la un suflet de Faraon la altul.

— Eşti de acord cu construirea lui Pi-Ramses, oraşul meu?

— Din moment ce *sia* a vorbit în inima ta, ce nevoie mai ai de părerea mea?

— Pentru că tata e prezent în grădina asta şi pentru că tu şi cu mine îi auzim vocea.

— Semnele au apărut, Ramses; o dată cu domnia ta, se deschide o eră nouă. Pi-Ramses va fi capitala ta.

Mâinile lui Ramses şi ale mamei sale se uniră.

— Vei vedea cetatea asta, mamă, şi ea te va bucura.

— Protecţia ta mă îngrijorează.

— Serramanna e vigilent.

— Eu vorbesc de protecţia ta magică. Te gândeşti să-ţi construieşti un templu pentru veşnicie?

— Locul e ales, însă prioritatea mea e Pi-Ramses.

— Nu uita de acest templu. Dacă forţele întunericului se dezlănţuie împotriva ta, el va fi principalul tău aliat.

Capitolul 39

Locul era magnific.

Un pământ fertil, câmpuri vaste, ierburi abundente, poteci mărginite de flori, pomi cu fructe având gustul mierii, o livadă de măslini cu arbori viguroşi, heleştee pline de peşti, saline, întinderi populate cu papiruşi înalţi şi deşi: astfel arăta Avaris-ul, cetatea detestată, redusă la câteva case şi la un templu al zeului Seth.

Aici îl făcuse Seti pe Ramses să se confrunte cu *puterea*. Aici îşi va construi Ramses capitala.

Frumuseţea şi luxurianţa locurilor îl surprinseră pe Moise; evreii şi contramaiştrii egipteni făceau parte din expediţia condusă de Ramses în persoană, întovărăşit de leu şi de câine. Cu urechea la pândă, Serramanna şi o duzină de cercetaşi îl precedaseră pe monarh, asigurându-se că nu-l ameninţa nici un pericol.

Târguşorul din Avaris era aţipit sub soarele arzător. El nu adăpostea decât nişte funcţionari fără viitor, ţărani cu mişcări lente şi culegători de papirus. Locul părea sortit uitării şi ritmului etern al anotimpurilor.

Expediţia plecată din Memphis făcuse un popas în oraşul sfânt Heliopolis, unde Ramses îşi oferise ofranda protectorului său, Ra. Apoi trecuse prin Bubastis, cetatea zeiţei blândeţii şi dragostei, Bastet, reprezentată printr-o pisică, şi urmase braţul peluzic[8] al Nilului ce fusese botezat „apele lui Ra”. Aproape de lacul Menzaleh, Avaris se găsea la extremitatea vestică a „drumului lui Horus”, o cale ce ducea în Siro-Palestina prin litoralul Sinai-ului.

— Un amplasament strategic de primă importanţă, constată Moise uitându-se la planul încredinţat de Ramses.

— Înţelegi acum raţiunea alegerii mele? Prelungite de un canal, „apele lui Ra” ne vor permite să comunicăm cu marile lacuri ce mărginesc istmul El Qantara. Cu ajutorul corăbiilor, în caz de urgenţă, ajungem repede la fortăreaţa Sileh şi la fortificaţiile de la graniţă. O să întăresc protecţia din estul Deltei, controlând căile de invazie şi fiind repede informat de cea mai mică tulburare intervenită în protectoratele noastre. Aici, vara e plăcută;

garnizoanele nu vor suferi de căldură şi vor fi gata, în orice moment, să intervină.

— Vezi departe şi la scară mare, spuse Moise.

— Cum reacţionează oamenii tăi?

— Par bucuroşi să lucreze sub ordinele mele. Însă principala motivaţie e substanţiala mărire a salariilor pe care le-ai acordat-o.

— Nu există victorie fără generozitate. Vreau un oraş minunat.

Moise se apleca din nou asupra planului. Urmau să fie construite patru temple majore: în vest, cel al lui Amon, „ascunsul”; în centru, cel al lui Seth, stăpânul locului; în nord, cel al lui Uadjet, „cel ce înverzeşte”, garantul prosperităţii. Aproape de templul lui Seth, un mare port fluvial, legat de „apele lui Ra” şi de „apele lui Avaris”, două canale largi ce încadrau oraşul şi îi asigurau o perfectă alimentare cu apă potabilă. Lângă port urmau să fie amplasate depozite, hambare, fabrici şi ateliere. Mai la nord, în centrul oraşului, palatul regal, clădirile administrative, vilele nobililor şi cartierele de locuit, unde se vor întâlni cei puternici şi cei umili. De la palat, pleca artera principală, până la templul lui Ptah, Creatorul, în timp ce două mari alei vor duce, în stânga, la cel al lui Amon, iar în dreapta, la cel al lui Ra. Sanctuarul lui Seth era mai izolat, de cealaltă parte a canalului ce lega „apele lui Ra” de „apele lui Avaris”.

În ceea ce priveşte armata, ea beneficia de patru cazărmi, una între braţul peluzic şi clădirile oficiale, celelalte trei de-a lungul „apelor lui Avaris”, prima în spatele templului lui Ptah, a doua la întretăierea unor cartiere populare, iar a treia aproape de templul lui Ra şi de cel al lui Astarte.

— Specialiştii vor deschide mâine atelierele pentru fabricarea ţiglelor lăcuite, dezvălui Ramses; culori strălucitoare se vor vedea peste tot, de la casa cea mai modestă până la sala de recepţie a palatului. Mai trebuie acum să existe şi edificiile; ăsta e rolul tău, Moise.

Cu arătătorul mâinii drepte, Moise identifica, una după alta, clădirile ale căror dimensiuni fuseseră precizate de monarh.

— Lucrarea e gigantică, însă admirabilă. Totuşi...

— Totuşi?

— Nu vreau s-o supăr pe Maiestatea Ta, însă lipseşte un templu. L-aş vedea potrivit în spaţiul liber dintre sanctuarele lui Amon şi Ptah.

— Şi cărei divinităţi să-i fie dedicat?

— Celei care creează funcţia de Faraon. Nu în acest templu îţi vei celebra sărbătoarea regenerării?

— Pentru ca acest ritual să aibă loc, un faraon trebuie să fi domnit treizeci de ani. Începerea construirii lui chiar de acum, ar însemna o sfidare adusă destinului.

— Dar ai lăsat locul acela liber.

— Să nu mă fi gândit la asta ar fi fost o sfidare adusă norocului meu. În al treizecilea an al domniei mele, în timpul acestei sărbători, tu vei fi în primul rând de demnitari, alături de prietenii noştri din copilărie.

— Treizeci de ani... Oare ce soartă ne-a rezervat Dumnezeu?

— Deocamdată, ni se cere să creăm împreună capitala Egiptului.

— I-am repartizat pe evrei în două grupe. Prima va dirija blocurile de piatră până la şantierele templelor unde vor lucra sub comanda maiştrilor egipteni. A doua va fabrica miile de cărămizi destinate palatului tău şi clădirilor civile. Coordonarea grupelor de producţie va fi dificilă; mă tem că popularitatea mea va fi spulberată. Ştii cum îmi spun evreii? Masha, „cel salvat din ape”!

— Şi tu ai înfăptuit un miracol?

— Există o veche legendă babiloniană care le place mult; au făcut un joc de cuvinte cu numele meu adevărat, Moise, „cel ce s-a născut”, deoarece ei cred că eu, un evreu, am fost binecuvântat de zei. Nu am primit eu educaţia celor nobili şi nu sunt eu prietenul Faraonului? Dumnezeu m-a salvat din „apele” mizeriei şi nenorocului. Un om care beneficiază de atâta şansă merită să fie urmat; din cauza asta, cărămidarii îmi acordă încredere.

— Să nu le lipsească nimic. Îţi dau puterea de a folosi hambarele regale în caz de nevoie.

— Am să construiesc capitala, Ramses.

*

Purtând peruci scurte şi negre, legate cu o bandă albă, lăsându-le urechile descoperite, adepţi ai mustăţii şi bărbii scurte, cu fruntea îngustă şi buza inferioară groasă, cărămidarii evrei formau o corporaţie mândră de ştiinţa ei. Sirienii şi egiptenii încercau să se ia la întrecere cu ei, însă cei mai buni specialişti rămâneau evreii. Munca era grea, supravegheată îndeaproape de contramaiştrii egipteni, corect plătită şi întreruptă de numeroase zile de concediu. Mai mult decât atât, în Egipt hrana era bună şi

din belşug şi se puteau găsi locuinţe fără prea mare greutate, cei mai curajoşi reuşind chiar să-şi construiască case cu materiale recuperate.

Moise nu ascunsese faptul că pe şantierele din Pi-Ramses ritmul de lucru avea să fie mai intens decât de obicei; dar importanţa primelor compensa această neplăcere. Participarea la construirea noii capitale îmbogăţea şi mai mult un evreu, cu condiţia să nu-şi precupeţească eforturile. Trei lucrători, într-un ritm normal, puteau fabrica opt sau nouă sute de cărămizi de mărime mică pe zi; pentru Pi-Ramses trebuiau modelate bucăţi de mărimi considerabile[9] ce serveau de suport pentru alte cărămizi, de dimensiuni mai modeste şi produse în serie. Aceste suporturi cădeau în responsabilitatea maiştrilor şi a tăietorilor în piatră, nu în aceea a cărămidarilor.

Din primele zile, evreii înţeleseră că vigilenţa lui Moise nu avea să slăbească. Cei care speraseră să se bucure de sieste lungi sub vreun copac o lăsară mai moale cu pretenţiile şi se supuseră evidenţei: ritmul avea să fie susţinut până la inaugurarea oficială a capitalei. Ca şi colegii lui, Abner era hotărât să asude pentru a amesteca mâlul din Nil cu paie tocate, obţinând melanjul potrivit. Mai multe suprafeţe[10] fuseseră puse la dispoziţia muncitorilor care umectau mâlul cu apa dintr-un şanţ legat de un canal, apoi, cu un zel susţinut de cântece, prelucrau materialul cu săpăliga şi cazmaua pentru a face viitoarele cărămizi mai rezistente.

Abner era energic şi abil; atunci când argila i se părea de bună calitate, umplea un coş pe care un cărăuş îl ducea pe umăr până la atelierul unde îl vărsa într-o formă rectangulară din lemn. Scoaterea din tipar era o operaţiune delicată la care Moise asista uneori. Cărămizile erau dispuse pe un sol foarte uscat şi se zvântau patru zile înainte de a fi stivuite şi transportate spre diverse şantiere.

Material considerat modest, cărămida din mâl de Nil se dovedea de o rezistenţă remarcabilă; dacă straturile erau corect aşezate, puteau înfrunta chiar secolele.

Printre evrei se născuse o adevărată emulaţie; sigur, era vorba în primul rând de creşterea salariilor şi de prime, dar şi de mândria de a participa la o întreprindere colosală şi de a câştiga pariul ce le fusese impus. Atunci când ardoarea mai scădea în intensitate, Moise redădea impulsul şi mii de cărămizi perfecte ieşeau din tipare.

Pi-Ramses se năştea, Pi-Ramses se ivea din visul lui Ramses şi intra în realitate. Maiştrii şi tăietorii în piatră, respectând planul regelui, realizau

suporturi solide; neobosiţi, lucrătorii aduceau cărămizile fabricate de evrei.

În lumina soarelui, o viaţă căpăta materialitate.

Abner, la sfârşitul fiecărei zile, îl admira pe Moise. Şeful evreilor alerga de la un grup la altul, controla calitatea hranei, îi trimitea să se odihnească pe cei bolnavi şi pe muncitorii prea obosiţi. Contrar a ceea ce prevăzuse el, popularitatea nu înceta să-i crească.

Graţie primelor pe care le adunase deja, Abner oferise o frumoasă locuinţă familiei lui chiar aici, în noua capitală.

— Eşti mulţumit de tine, Abner?

Chipul slab al lui Sary purta amprenta unei bucurii răutăcioase.

— Ce vrei?

— Sunt şeful tău de echipă. Ai uitat?

— Îmi fac treaba.

— Prost.

— Cum adică, prost?

— Ai stricat mai multe cărămizi.

— Nu-i adevărat!

— Doi contramaiştri au constatat greşelile pe care le-ai făcut şi au redactat un raport. Dacă i-l dau lui Moise, vei fi dat afară şi, fără îndoială, condamnat.

— Ce rost au invenţiile şi minciunile astea?

— Îţi mai rămâne o soluţie: să-mi cumperi tăcerea cu câştigurile tale. În felul ăsta, greşeala ta va fi uitată.

— Eşti un şacal, Sary!

— N-ai de ales, Abner.

— De ce mă urăşti?

— Eşti un evreu printre atâţia alţii; plăteşti pentru ceilalţi, asta-i tot.

— N-ai dreptul!

— Vreau răspunsul tău, imediat.

Abner lăsă ochii în jos. Sary era cel mai puternic.

Capitolul 40

La Memphis, Ofir se simţea mai în largul lui decât la Theba. Marele oraş adăpostea numeroşi străini, cei mai mulţi perfect integraţi în sânul populaţiei egiptene. Printre ei se găseau şi adepţi ai doctrinei lui Akhenaton, a căror credinţă slăbită magul o reînsufleţea, promiţându-le că ea le va aduce, într-un viitor apropiat, fericire şi prosperitate.

Cei care avuseseră norocul s-o vadă pe Lita, mereu tăcută, erau foarte impresionaţi. Nimeni nu se îndoia că prin venele ei curgea sânge regesc şi că era într-adevăr moştenitoarea regelui blestemat. Discursul răbdător şi convingător al magului făcea minuni, iar vila sorei lui Ramses servea drept cadru pentru întrevederi fructuoase care, zi după zi, permiteau să se mărească numărul partizanilor zeului unic.

Ofir nu era primul străin care propaga idei originale, dar singurul care încerca să reînvie erezia respinsă de succesorii lui Akhenaton. Capitala şi mormântul lui fuseseră abandonate, nici un curtean nu era înhumat în necropola din apropierea cetăţii lui Aton. Şi toţi ştiau că Ramses, după ce supusese propriei voinţe ierarhia din Karnak, nu avea să tolereze nici un fel de tulburare religioasă. Astfel încât Ofir avea grijă să-şi distileze în doze mici criticile împotriva regelui şi a politicii sale, fără să provoace dezaprobări.

Magul progresa.

Dolenta îi aduse suc proaspăt de roşcove.

— Pari obosit, Ofir.

— Sarcina noastră cere o permanentă ardere. Cum se comportă soţul tău?

— E foarte nemulţumit. Potrivit ultimei scrisori, îşi petrece timpul dojenindu-i pe evreii leneşi şi mincinoşi.

— Cu toate astea, se aude că ridicarea capitalei avansează într-un ritm rapid.

— Părerea generală e că o să arate splendid!

— Dar dedicată lui Seth, domnul răului şi al forţelor tenebroase! Ramses încearcă să sufoce lumina şi să ascundă soarele. Trebuie să-l împiedicăm să reuşească.

— Sunt convinsă, Ofir.

— Sprijinul tău îmi e necesar, ştii asta. Îmi dai cale liberă să folosesc resursele ştiinţei mele pentru a-l împiedica pe Ramses să distrugă Egiptul?

Bruneta corpolentă şi lascivă îşi muşcă buzele.

— Ramses e fratele meu!

Ofir prinse cu blândeţe mâna Dolentei.

— Ne-a făcut deja atâta rău! Sigur că îţi voi respecta hotărârea, dar de ce să mai eziţi? Ramses avansează! Şi cu cât ajunge mai departe, cu atât protecţia lui magică se întăreşte. Dacă ne amânăm intervenţia, oare voi mai fi în stare s-o nimicesc?

— E grav, atât de grav...

— Fii conştientă de responsabilităţile pe care le ai, Dolenta. Încă mai pot acţiona, însă, curând, o să fie prea târziu.

Sora regelui ezita să pronunţe o condamnare definitivă. Ofir îi lăsă mâinile.

— Poate că există şi un alt mijloc.

— La ce te gândeşti?

— Zvonurile pretind că regina Nefertari e însărcinată.

— Nu mai e doar un zvon! E suficient s-o vezi.

— Simţi vreo afecţiune pentru ea?

— Nici cea mai mică.

— În noaptea asta, unul dintre compatrioţii mei îmi aduce cele necesare.

— Eu mă închid în camera mea! strigă Dolenta, înainte de a se face nevăzută.

*

Omul ajunse la miezul nopţii. Vila era tăcută, Dolenta şi Lita dormeau. Ofir deschise uşa încăperii, luă sacul pe care i-l întindea negustorul şi îl plăti cu două bucăţi de pânză de in pe care Dolenta i le dăduse magului.

Tranzacţia nu dură decât câteva clipe.

Ofir se închise într-o cămăruţă căreia îi astupase ferestrele. Doar o lampă cu ulei răspândea o lumină slabă.

Pe o masă joasă, magul aşeză conţinutul pachetului: statueta unei maimuţe, o mână de fildeş, o figurină grosieră reprezentând o femeie goală, o baghetă minusculă şi figurina unei alte femei ce ţinea nişte şerpi în mâini. Maimuţa îi oferea tehnica zeului Thot; mâna, capacitatea de a acţiona; femeia goală, aceea de a lovi organele genitale ale reginei; bagheta făcea

atacul durabil; femeia cu şerpi distila veninul magiei negre în corpul lui Nefertari.

Sarcina lui Ofir nu se anunţa uşoară. Regina poseda o personalitate puternică şi, în timpul încoronării, beneficiase de o protecţie invizibilă, analogă celei a lui Ramses. Dar sarcina îi slăbea apărarea. O altă viaţă se hrănea din cea a lui Nefertari şi o lipsea încetul cu încetul de forţe.

Erau necesare trei zile şi trei nopţi pentru ca vraja să aibă şanse de reuşită. Ofir era puţin decepţionat de a nu-l fi putut ataca direct pe Ramses, iar dezertarea sorei lui îl împiedicase. Atunci când va reuşi să cucerească mintea Dolentei, va urmări un scop mult mai ambiţios. Pentru moment, îşi slăbea doar adversarul.

*

Lăsând în grija lui Ameni şi a miniştrilor săi gestionarea afacerilor curente, Ramses se ducea frecvent pe şantierul din Pi-Ramses. Datorită insistenţei lui Moise şi unei organizări riguroase a lucrului, opera progresa cu paşi uriaşi.

Veselia domnea printre muncitori; nu numai hrana se dovedea excelentă şi din belşug, ci şi primele anunţate erau încasate cu regularitate, ţinând cont de eforturile fiecăruia. Cei mai curajoşi adunaseră o sumă frumoasă şi puteau să se instaleze în noua capitală, fie într-o altă aşezare unde puteau cumpăra puţin teren. Mai mult decât atât, un serviciu de sănătate bine echipat se ocupa de bolnavi şi împărţea îngrijiri gratuite; contrar altor şantiere, cel din Pi-Ramses nu era afectat de prezenţa unora care simulau şi care încercau să obţină un concediu pretextând că suferă de boli imaginare.

Regele îşi făcea griji în legătură cu securitatea; mai mulţi contramaiştri vegheau în permanenţă. Nu existaseră decât câţiva răniţi uşor în timpul aşezării blocurilor de granit pe locul destinat templului lui Amon. Datorită rotirii echipelor supravegheate minuţios, oamenii nu ajungeau la capătul puterilor; la fiecare şase zile, două zile de odihnă le permiteau să se destindă şi să se refacă.

Numai Moise nu-şi acorda nici un răgaz. Verifica, evita orice conflict, lua decizii urgente, reorganiza echipele epuizate, cerea materialele lipsă, redacta rapoarte, dormea o oră după prânz şi trei noaptea. Descoperind un şef de o vitalitate excepţională, cărămidarii evrei îl ascultau cu sfinţenie; niciodată nu mai fuseseră puşi sub conducerea unui om care le apăra atât de bine interesele.

Abner i-ar fi vorbit de tratamentul jignitor la care-l supunea Sary, însă se temea de represalii, având în vedere bunele relaţii ale egipteanului cu poliţia. Dacă Abner era desemnat drept turbulent, avea să fie expulzat din ţară şi nu avea să-şi mai revadă niciodată soţia şi copiii. De când începuse să plătească, Sary nu-l mai hărţuia şi se arăta chiar amabil. Cum greul părea să fi trecut, evreul se închise în tăcere şi continua să frământe cărămizile cu aceeaşi ardoare ca şi colegii lui.

În acea dimineaţă, Ramses vizita şantierul. Când li se anunţă sosirea monarhului, evreii se spălară, îşi tăiară mustăţile şi bărbile, îşi legară perucile de sărbătoare cu o bandă albă nouă şi stivuiră cărămizile într-o ordine impecabilă.

Din primul car ce se opri în faţa fabricii coborî un uriaş înarmat şi împlătoşat, cu o înfăţişare înfricoşătoare. Oare vreunul dintre lucrători era pasibil de vreo sancţiune disciplinară? Desfăşurarea a douăzeci de arcaşi făcu atmosfera şi mai apăsătoare.

Tăcut, Serramanna trecu printre rândurile de evrei împietriţi şi neliniştiţi.

Atunci când se declară mulţumit de inspecţie, sardul făcu semn unui soldat să deschidă drumul carului regal.

Cărămidarii se înclinară în faţa Faraonului, care îi felicită pe fiecare, spunându-le pe nume. Anunţul distribuirii de peruci noi şi al livrării de vase cu vin alb din Deltă provocă o explozie de bucurie; însă ceea ce îi mişcă cel mai tare pe lucrători fu atenţia pe care regele o arătă cărămizilor proaspăt frământate. Luă mai multe bucăţi şi le cântări în mână.

— Perfect, declară el. Raţii duble timp de o săptămână şi o zi suplimentară de odihnă. Unde e şeful vostru de echipă?

Sary ieşi din rând.

Fostul educator al lui Ramses era singurul care nu se putea bucura de vizita monarhului. El, până nu de mult un profesor strălucit şi un curtean ambiţios, se temea să-l revadă pe regele împotriva căruia complotase.

— Eşti satisfăcut de noua ta funcţie, Sary?

— Îi mulţumesc Maiestăţii Voastre că mi-a încredinţat-o.

— Fără clemenţa mamei mele şi a lui Nefertari, pedeapsa ta ar fi fost mai grea.

— Sunt conştient, Maiestate, şi încerc, prin atitudinea mea, să-mi ispăşesc greşelile.

— Sunt de neiertat, Sary.

— Remuşcarea care-mi roade inima e mai rea decât un acid.

— Trebuie să fie destul de uşoară de vreme ce ţi-a permis să supravieţuieşti atâta timp crimei tale.

— Nu pot spera în iertarea Maiestăţii Voastre?

— Nu cunosc această noţiune, Sary; trăim în interiorul Legii sau în afara ei. Tu ai necinstit-o pe Maat şi sufletul tău rămâne josnic pentru totdeauna. Ai grijă ca Moise să nu se plângă de tine, altfel nu vei mai avea ocazia să faci rău nimănui.

— Jur Maiestăţii Voastre că...

— Nici un cuvânt, Sary. Şi fii fericit că ai şansa să lucrezi la edificarea lui Pi-Ramses.

Când regele se urcă din nou în car, aclamaţiile izbucniră din toate piepturile. Călcându-şi pe suflet, Sary se alătură şi el celorlalţi.

Capitolul 41

Aşa cum era de prevăzut, templele se ridicau mai încet decât edificiile profane. Totuşi, livrarea blocurilor de piatră se făcea fără întârzieri, iar specialiştii în remorcarea acestora, printre care numeroşi evrei, le aduceau cu regularitate pe şantiere.

Graţie intensei activităţi a cărămidarilor, palatul regal, ale cărui porţiuni din piatră erau încredinţate specialiştilor, alcătuia deja o masă importantă în centrul capitalei. Acostau primele corăbii de transport, depozitele erau deschise, atelierele de tâmplărie sortau mobilele de lux, fabrica de ţigle lăcuite îşi începuse producţia. Pereţii vilelor păreau să ţâşnească din pământ, cartierele oraşului căpătau formă, cazărmile aveau să adăpostească în curând primele trupe.

— Lacul palatului va fi splendid, anunţă Moise; prevăd terminarea săpăturilor cam la mijlocul lunii viitoare. Capitala ta o să fie frumoasă, Ramses, căci e construită cu iubire.

— Tu eşti principalul artizan al acestei reuşite.

— Numai în aparenţă. Planul tu l-ai făcut, eu doar l-am executat.

Regele simţi o nuanţă de reproş în tonul prietenului său. Chiar atunci când voia să-i ceară o explicaţie, un mesager al palatului din Memphis veni spre el în galop. Serramanna îl obligă să se oprească la vreo doisprezece metri de monarh.

Gâfâind, mesagerul sări pe pământ.

— Trebuie să vă întoarceţi urgent la Memphis, Maiestate... Regina... regina e bolnavă.

*

Ramses se ciocni de doctorul Pariamakhu, şeful medicilor palatului, un bărbat de vreo cincizeci de ani, doct şi autoritar, cu mâini lungi şi fine. Chirurg experimentat, trecea drept un practician remarcabil, dar sever cu pacienţii.

— Vreau s-o văd pe regină.

— Regina doarme, Maiestate. Infirmierele i-au masat corpul cu ulei amestecat cu un somnifer.

— Ce se întâmplă?
— Mă tem de o naştere prematură.
— Nu e... periculos?
— Riscul e major, într-adevăr.
— Îţi ordon s-o salvezi pe Nefertari.
— Pronosticul naşterii rămâne favorabil.
— De unde ştii?
— Serviciul meu a procedat la un examen obişnuit, Maiestate. Au pus orz şi grâu în doi săculeţi de pânză udaţi mai multe zile la rând cu urina reginei. Orzul şi grâul încolţind amândouă, ea va naşte; şi pentru că grâul a încolţit primul, va da naştere unei fetiţe.
— Eu am auzit vorbindu-se contrariul.
Doctorul Pariamakhu deveni glacial.
— Maiestatea Voastră o confundaţi cu o altă experienţă în cursul căreia se utilizează grâu şi orz culese din pământ. Mai rămâne să sperăm că sămânţa, plecată din inima voastră pentru a ajunge în cea a reginei, s-a fixat bine în coloana vertebrală şi în oasele copilului. O spermă de bună calitate produce o excelentă măduvă a spinării şi o perfectă măduvă osoasă. Trebuie să vă mai amintesc că tatăl formează oasele şi tendoanele, iar mama, carnea şi sângele?
Pariamakhu nu era deloc nemulţumit de cursul de medicină pe care i-l ţinea prestigiosului său elev.
— Vă îndoiţi de cunoştinţele mele de fiziologie de fost elev al *Kap-ul*ui, doctore?
— Sigur că nu, Maiestate!
— N-aţi prevăzut acest incident.
— Ştiinţa mea, Maiestate, are anumite limite şi...
— Puterea mea nu are, doctore, şi eu aştept o naştere fericită.
— Maiestate...
— Da, doctore?
— Propria voastră sănătate merită mare atenţie. N-am avut încă onoarea să vă examinez, aşa cum îmi cer îndatoririle funcţiei mele.
— Nu vă mai gândiţi la asta, nu-mi pasă de boală. Anunţaţi-mă când se trezeşte regina.

*

Soarele asfinţea atunci când Serramanna îl autoriză pe doctorul Pariamakhu să intre în biroul regelui.

Practicianul era stânjenit.

— Regina s-a trezit, Maiestate.

Ramses se ridică.

— Dar...

— Vorbeşte, doctore!

Pariamakhu, care se lăudase colegilor lui că putea să-şi domolească ilustrul client, îl regreta acum pe Seti, considerat de el altădată încăpăţânat şi dezagreabil. Ramses era o furtună a cărei furie era mai bine s-o eviţi.

— Regina tocmai e condusă în sala de naştere.

— Am cerut s-o văd!

— Înţeleptele au considerat că nu trebuie pierdută nici o secundă.

Ramses rupse pana cu care scria. Dacă Nefertari murea, mai avea el forţa să domnească?

Şase înţelepte din Casa Vieţii, purtând tunici lungi şi coliere de turcoaze, o ajutau pe Nefertari să meargă spre sala de naşteri, un pavilion aerisit şi împodobit cu flori. Ca şi celelalte femei din Egipt, regina năştea goală, cu bustul drept, chircită pe nişte pietre acoperite cu un pat de trestie. Acestea simbolizau destinul fiecărui nou născut, a cărui durată a vieţii era fixată de Thot.

Prima înţeleaptă o va ţine strâns de talie, a doua va interveni în fiecare etapă a naşterii, a treia va primi copilul în mâinile deschise, a patra îi va da primele îngrijiri, a cincea era doica, iar a şasea îi va prezenta reginei două chei ale vieţii în momentul în care copilul va scoate primul ţipăt. Conştiente de pericol, cele şase femei afişau totuşi un calm desăvârşit.

După ce o masă îndelung pe Nefertari, şefa înţeleptelor îi aplică mai multe cataplasme în josul pântecului şi îi legă abdomenul. Considerând necesară grăbirea unei naşteri care se anunţa dureroasă, ea introdusese în vagin o pastă compusă din răşină de terebint, ceapă, lapte, mărar şi sare. Pentru uşurarea suferinţei, urma să folosească pământ ars frământat cu ulei călduţ, ungându-i cu el organele genitale.

Cele şase înţelepte ştiau că lupta lui Nefertari va fi lungă şi naşterea nesigură.

„Fie ca zeiţa Hathor să-i dăruiască un copil reginei, psalmodie una dintre ele, ca nici o boală să nu-l atingă; dispari, demon care vii din tenebre, care intri pe ascuns, cu faţa întoarsă înapoi! Nu-l vei îmbrăţişa pe acest

copil, nu-l vei adormi, nu-i vei face nici un rău, nu-l vei lua cu tine! Fie ca spiritul să-l anime, ca nimic malefic să nu-l atingă, ca astrele să-i fie favorabile!”

La căderea nopţii, contracţiile reveniră. Între dinţii reginei fu introdusă o pastă pe bază de bob, pentru a-i permite să strângă din dinţi fără să se rănească.

Sigure pe tehnica lor, concentrate, recitându-şi formulele împotriva durerii, cele şase înţelepte o ajutară pe regina Egiptului să dea naştere unei vieţi.

*

Ramses nu mai rezista.

Când doctorul Pariamakhu reapăru pentru a doua oară, acesta crezu că regele avea să-i sară la gât.

— S-a terminat, în sfârşit?

— Da, Maiestate.

— Nefertari?

— Regina e în viaţă şi sănătoasă şi aveţi o fiică.

— Sănătoasă şi ea?

— E… mai delicat.

Ramses îl împinse pe medic şi alergă spre pavilionul de naşteri. Una din înţelepte îl curăţa.

— Unde sunt regina şi fiica mea?

— Într-o cameră din palat, Maiestate.

— Vreau să ştiu adevărul!

— Copilul e foarte slăbit.

— Vreau să-l văd.

Destinsă, radioasă dar epuizată, Nefertari dormea. Şefa înţeleptelor îi dăduse o poţiune sedativă.

Bebeluşul era de o frumuseţe remarcabilă. Fragedă, cu ochii, în acelaşi timp, uimiţi şi curioşi, fiica lui Nefertari şi a lui Ramses se bucura deja de viaţă ca de un miracol.

Regele o luă în braţe.

— E minunată! De ce anume te temi?

— Cordonul amuletei pe care trebuia să i-o punem la gât s-a rupt. E un semn rău, Maiestate, un semn foarte rău.

— Prezicerea a fost formulată?

— O aşteptăm pe sibilă.

Aceasta din urmă sosi câteva minute mai târziu şi, împreună cu cele şase înţelepte, recreă confreria celor şapte Hathor, însărcinate cu aflarea destinului noului născut. Alcătuind un cerc în jurul lui, îşi uniră gândurile pentru a înţelege viitorul.

Meditaţia lor dură mai mult decât de obicei.

Cu o expresie sumbră, sibila se desprinse de grup şi înaintă spre rege.

— Momentul nu e propice, Maiestate. Nu putem să...

— Nu minţi.

— Ne putem înşela.

— Fii sinceră, te rog.

— Destinul acestui copil se hotărăşte în următoarele douăzeci şi patru de ore. Dacă nu găsim un mijloc de a respinge demonii care-i rod sufletul, fiica voastră nu va supravieţui nopţii următoare.

Capitolul 42

Doica, aflată într-o stare de sănătate excelentă, era însărcinată să alăpteze fiica cuplului regal. Doctorul Pariamakhu controlase el însuşi laptele care trebuia să aibă mirosul plăcut al făinii de roşcove. Pentru a avea lapte suficient, doica băuse suc de smochine şi mâncase şiră de peşte coaptă, amestecată cu ulei.

Spre disperarea doicii şi a medicului, bebeluşul refuza mâncarea. Încercară o altă doică, tot fără succes. Ultima soluţie, un lapte excepţional, conservat în vase în formă de hipopotam, nu dădu rezultatul aşteptat. Copilul nu înghiţea lichidul dens care se scurgea prin mameloanele animalului.

Medicul umezea buzele micii paciente şi se pregătea s-o învelească într-o pânză umedă atunci când Ramses o luă în braţe.

— Trebuie s-o hidratăm, Maiestate!

— Ştiinţa ta e inutilă. Forţa mea o va ţine în viaţă.

Strângându-şi fiica la piept, regele se duse la căpătâiul lui Nefertari. În ciuda epuizării, regina rămăsese radioasă.

— Sunt fericită... atât de fericită! Nu e bine îngrijită?

— Tu ce simţi?

— N-am nici o nelinişte. Te-ai gândit la numele fiicei noastre?

— Rolul ăsta îi revine mamei.

— Se va numi Meritamon, „Iubita lui Amon”, şi va vedea templul tău pentru veşnicie. În timp ce o năşteam, am avut un gând straniu... Trebuie construit fără întârziere, Ramses... Acest templu va fi cea mai bună pavăză contra răului şi vom fi uniţi împotriva adversităţilor.

— Dorinţa ta va deveni realitate.

— De ce strângi copilul aşa de tare?

Privirea lui Nefertari era aşa de limpede, atât de încrezătoare, încât Ramses se simţi incapabil să-i ascundă adevărul.

— Meritamon e bolnavă.

Regina se ridică şi prinse încheietura regelui.

— De ce anume suferă?

— Refuză să mănânce, dar o voi vindeca.

Ostenită, regina înceta să mai lupte.

— Am pierdut deja un copil, forţele întunericului vor să ne ia fiica... Noaptea mă cuprinde.

Nefertari îşi pierdu cunoştinţa.

*

— Care sunt concluziile tale, doctore? întrebă Ramses.

— Regina e foarte slăbită, răspunse Pariamakhu.

— O poţi salva?

— Nu ştiu, Maiestate. Dacă supravieţuieşte, nu va mai putea avea copii; o nouă sarcină i-ar fi fatală.

— Şi fiica noastră?

— Nu înţeleg nimic; în momentul ăsta e atât de calmă! Ipoteza înţeleptelor e poate cea bună, dar mie mi se pare absurdă.

— Vorbeşte!

— Ele cred că e vorba de farmece.

— Farmece, aici, în palatul meu?

— Tocmai din acest motiv cred că ideea asta e neverosimilă. Totuşi, poate ar trebui să-i convocăm pe magicienii de la curte...

— Şi dacă vinovatul e unul dintre ei? Nu, nu-mi rămâne decât o singură soluţie.

Meritamon adormise în braţele puternice ale lui Ramses.

*

Curtea fremăta de zvonuri. Nefertari adusese pe lume un al doilea copil născut mort, iar regina era pe punctul de a-şi da sufletul. Ramses, pradă disperării, îşi pierduse minţile. Fără să îndrăznească să creadă aceste veşti excelente, Şenar spera că nu erau cu totul lipsite de temei.

Ducându-se la palat împreună cu Dolenta, Şenar îşi compuse o expresie gravă şi dezolată. Dolenta părea distrusă.

— Ai de gând să devii o excelentă comediană, draga mea soră?

— Evenimentele astea mă tulbură.

— Totuşi, nu-l iubeşti nici pe Ramses, nici pe Nefertari.

— Copilul ăsta... Nu el e responsabil.

— Mare scofală! Iată-te deodată şi sensibilă. Dacă zvonurile sunt fondate, viitorul nostru se limpezeşte.

Dolenta nu îndrăznea să-i mărturisească lui Şenar că magia reuşită de Ofir era adevărata cauză a tulburării ei. Pentru a reuşi să spargă destinul cuplului regal, libianul poseda o rară stăpânire asupra forţelor obscure.

Ameni, mai palid decât de obicei, îi primi pe Dolenta şi pe Şenar.

— Având în vedere împrejurările, declară acesta din urmă, ne-am gândit că regele ar dori să-i aibă lângă el pe fratele şi sora lui.

— Sunt dezolat, dar preferă să fie singur.

— Cum se simte Nefertari?

— Regina se odihneşte.

— Şi copilul? întrebă Dolenta.

— Doctorul Pariamakhu e la căpătâiul lui.

— Nu ai nişte veşti mai exacte?

— Trebuie să avem răbdare.

Atunci când Şenar şi Dolenta părăseau palatul, Serramanna şi soldaţii lui încadrau un om fără perucă, prost bărbierit, şi îmbrăcat cu o tunică din piele de antilopă cu multe buzunare. Grăbiţi, se îndreptau spre apartamentele cuplului regal.

*

— Setau! Eşti ultima mea speranţă.

Îmblânzitorul de şerpi se apropie de rege şi contemplă bebeluşul pe care acesta îl ţinea în braţe.

— Mie nu-mi plac copiii, însă ăsta e o mică minune. Opera lui Nefertari, bineînţeles.

— Meritamon, fiica noastră. O să moară, Setau.

— Ce tot spui?

— Vrăji.

— Aici, în palat?

— Nu ştiu.

— Cum se manifestă?

— Refuză să mănânce.

— Şi Nefertari?

— Îi e foarte rău.

— Presupun că dragul nostru doctor Pariamakhu ridică din umeri.

— E descumpănit.

— E starea lui normală. Pune-ţi încet fiica în leagăn.

Ramses se execută. Din momentul în care nu se mai găsi în braţele tatălui ei, Meritamon începu să respire cu greutate.

— Doar puterea ta o menţine în viaţă... De asta mă temeam. Dar... La ce vă stă vouă mintea în palatul ăsta! Copilul acesta nu poartă nici măcar o amuletă protectoare!

Setau scoase dintr-un buzunar o amuletă în formă de scarabeu, o agăţă de o sforicică având şapte noduri şi o puse la gâtul lui Meritamon. Pe suprafaţa scarabeului, un text: „Moartea hrăpăreaţă nu se va atinge de mine, lumina divină mă va salva.”

— Ia-ţi din nou fiica în braţe, ordonă Setau, şi deschide-mi uşile laboratorului.

— Crezi că o să reuşeşti...

— O să trăncănim după aia. Clipele sunt numărate.

*

Laboratorul palatului avea mai multe secţiuni. Setau se închise în încăperea unde erau depozitaţi canini inferiori de hipopotam mascul ce depăşeau uneori şaptezeci de centimetri lungime şi zece lăţime. Tăie unul în formă de semilună, cu extremităţile alungite, după ce îi lustruise suprafaţa fără să deterioreze fildeşul şi gravă mai multe simboluri destinate să alunge forţele malefice ivite din întuneric pentru a le ucide pe mamă şi fiică. Setau le alese pe cele care i se părură mai potrivite situaţiei: un grifon înaripat cu trup de leu şi cap de şoim, o femelă hipopotam cu un cuţit, o broască, un soare strălucitor, un pitic bărbos ţinând în fiecare mână nişte şerpi. Descriindu-le cu voce tare, le făcu eficace şi le ordonă să reteze beregata demonilor de ambele sexe, să-i strivească, să-i sfâşie în bucăţi şi să-i pună pe fugă. Apoi prepară o poţiune pe bază de venin de viperă pentru a deschide stomacul; chiar şi într-o doză infinitezimală, putea fi poate prea puternică pentru organismul unui nou născut.

În timp ce Setau ieşea, doctorul Pariamakhu veni în grabă spre el ca ieşit din minţi.

— Repede, copilul se stinge.

*

Cu faţa spre soarele ce asfinţea, Ramses îşi ţinea în braţe fiica ce i se lăsase cu totul în grijă. În ciuda magnetismului său, respiraţia bebeluşului

devenea neregulată. Copilul lui Nefertari, singurul copil al uniunii dintre ei care ar putea trăi...

Dacă Meritamon murea, Nefertari nu i-ar fi supravieţuit. Mânia invadă inima regelui, o furie ce avea să sfideze tenebrele târâtoare şi să-i salveze fiica de blestemele lor.

Setau intră în cameră. Ţinea în mână fildeşul sculptat.

— Asta trebuie să oprească vraja, explică ei; dacă vrem să reparăm stricăciunile din interiorul corpului şi să-i permitem să se hrănească, trebuie s-o facem să bea remediul asta.

La enunţarea compoziţiei acestuia, doctorul Pariamakhu tresări.

— Maiestate, eu mă opun!

— Eşti sigur de rezultat, Setau?

— Pericolul e real. Tu trebuie să hotărăşti.

— Să trecem la treabă.

Capitolul 43

Setau puse fildeşul pe pieptul lui Meritamon. Întins în leagăn, cu ochii mari, întrebători, copilul respira cu greutate.

Ramses, Setau şi doctorul Pariamakhu rămaseră tăcuţi. Talismanul părea eficace, dar oare protecţia lui avea să fie de durată?

Zece minute mai târziu, Meritamon începu să se agite şi să plângă.

— Să i se aducă o statuetă a zeiţei Opet, ordonă Setau; mă întorc în laborator. Doctore, umezeşte buzele copilului şi să nu faci nimic altceva!

Opet, femela hipopotam, era patroana înţeleptelor şi a doicilor. Pe cer, ea lua forma unei constelaţii care împiedica Ursa Mare, de natură Setiană, deci posesoarea unei forţe formidabile, să tulbure pacea lui Osiris înviat. Plină cu lapte matern şi încărcată cu energie pozitivă de către magicienii Casei Vieţii, statueta lui Opet fu aşezată la căpătâiul leagănului.

Prezenţa ei linişti copilul. Meritamon adormi.

Setau reapăru, ţinând în fiecare mână un fildeş tăiat grosolan.

— E sumar, declară el, dar trebuie să fie suficient.

Îl puse pe primul pe pântecul bebeluşului, iar pe al doilea pe picioare. Meritamon nu avu nici o reacţie.

— În momentul ăsta, un câmp de forţe pozitive o protejează. Vraja e ruptă, iar blestemul inoperant.

— E salvată? întrebă regele.

— Numai alăptarea o poate smulge din ghearele morţii. Dacă stomacul rămâne închis, o să moară.

— Dă-i poţiunea.

— Dă-i-o tu.

Cu blândeţe, Ramses deschise buzele fiicei sale, adormită profund, şi-i turnă lichidul de culoarea chihlimbarului în gură. Doctorul Pariamakhu întoarse capul.

Câteva secunde mai târziu, Meritamon deschise ochii şi ţipă.

— Repede, spuse Setau, sânul statuetei!

Ramses îşi ridică fiica, Setau scoase tija metalică ce astupa sânul din care curgea laptele, iar regele lipi buzele copilului de orificiu.

Meritamon bău cu voluptate lichidul hrănitor, de-abia mai oprindu-se să-şi recapete răsuflarea, şi scoase suspine de uşurare.

*

— Ce doreşti, Setau?
— Nimic, Ramses.
— Te numesc şeful magicienilor din palat.
— Să se descurce şi fără mine! Cum se simte Nefertari?
— E surprinzătoare. Mâine are de gând să se plimbe prin grădină.
— Şi micuţa?
— Setea ei de viaţă e de nestins.
— Ce au prezis cele şapte zâne?
— Vălul negru ce acoperea destinul lui Meritamon s-a risipit; au văzut o robă de preoteasă, o femeie de o mare nobleţe şi pietrele unui templu.
— Cu alte cuvinte, o existenţă austeră.
— Meriţi să fii bogat, Setau.
— Şerpii, scorpionii şi Lotus îmi ajung.
— Creditele tale pentru cercetare vor fi nelimitate. În ceea ce priveşte producţia de venin, palatul o va cumpăra la cel mai bun preţ pentru a o distribui spitalelor.
— Refuz orice privilegiu.
— Nu e vorba de nici unul. Din moment ce produsele tale sunt excelente, remuneraţia trebuie să fie pe măsură şi munca ta încurajată.
— Dacă aş îndrăzni...
— Îndrăzneşte.
— Mai ai vin roşu de Fayum din anul al treilea al lui Seti?
— O să ţi se livreze mai multe amfore începând de mâine.
— Asta o să mă coste nişte fiole de venin!
— Dă-mi voie să ţi le ofer.
— Nu-mi plac darurile, mai ales cele din partea regelui.
— Prietenul te roagă să accepţi acest cadou. Cum ai căpătat ştiinţa care a salvat-o pe Meritamon?
— Şerpii m-au învăţat aproape totul, iar Lotus a făcut restul. Tehnica vrăjitoarelor nubiene e incomparabilă. Amuleta pe care fiica ta o poartă la gât o va feri de numeroase neplăceri, cu condiţia să fie reîncărcată în fiecare an.
— O vilă vă aşteaptă, pe tine şi pe Lotus.

— În mijlocul oraşului! Nu eşti serios... Cum o să mai studiem şerpii? Nouă ne trebuie deşertul, noaptea şi pericolul. Apropo de pericol... Vraja asta e neobişnuită.

— Explică-mi.

— A trebuit să folosesc mijloace puternice, pentru că atacul era serios. E vorba de farmece străine în afacerea asta, ceva sirian, libian sau evreiesc; dacă nu utilizam trei fildeşuri magice, n-aş fi reuşit să sparg câmpul de forţe negative. Şi nu vorbesc aici de voinţa de a face să moară de foame un sugaci... Un spirit deosebit de pervers, după părerea mea.

— Un magician din palat?

— Mă îndoiesc. Duşmanul tău e familiarizat cu forţele răului.

— O s-o ia de la capăt...

— Poţi să fii sigur de asta.

— Cum să-l identificăm şi să-l împiedicăm să mai facă rău?

— N-am nici cea mai mică idee. Un demon de o asemenea anvergură ştie să se disimuleze cu o artă desăvârşită. Poate chiar l-ai întâlnit; ţi s-a părut amabil şi inofensiv. Poate se ascunde într-o grotă inaccesibilă.

— Cum să le protejăm pe Nefertari şi Meritamon?

— Folosind mijloacele care şi-au dovedit eficacitatea: amuletele şi ritualul invocării forţelor benefice.

— Şi dacă nu e suficient?

— Va trebui să dezvoltăm o energie superioară celei a magului negru.

— Deci, să creăm un lăcaş care s-o producă.

Templul pentru veşnicie... Ramses n-ar fi putut avea un aliat mai eficace.

*

Pi-Ramses creştea.

Încă nu era un oraş, însă clădirile şi locuinţele prindeau formă, dominate de masa impozantă a palatului, ale cărui temelii din piatră le depăşeau pe cele din Theba şi Memphis. Entuziasmul nu se diminuase deloc. Moise părea neobosit, intendenţa rămânea exemplară. Văzând rezultatele eforturilor lor, constructorii noii capitale, de la maiştri la simpli muncitori, doreau să contemple opera desăvârşită şi toţi aveau intenţia să se stabilească în cetatea edificată de mâinile lor.

Două căpetenii de clan, geloase pe succesul lui Moise, încercaseră să-i conteste autoritatea. Fără să lase doar în seama tânărului evreu grija de a se

apăra, toţi cărămidarii ceruseră ca el să rămână în fruntea lor. Din acel moment, Moise, nefiind pe deplin conştient, începu să arate din ce în ce mai mult ca un rege neîncoronat al unui popor fără patrie. Construcţia capitalei îi consuma atâta energie încât neliniştile lui se risipiseră; nu-şi mai punea întrebări în legătură cu zeul unic şi se preocupa doar de buna organizare a şantierelor.

Anunţarea sosirii lui Ramses îl bucură. Nu prevestiseră nişte păsări de rău augur moartea lui Nefertari şi a fiicei ei? Timp de câteva zile, atmosfera fusese încărcată de nervozitate. Respingând zvonurile, Moise pariase că regele nu avea să întârzie să viziteze oraşul în construcţie.

Ramses îi dădea acum dreptate.

Serramanna nu-i putu împiedica pe lucrători să formeze o gardă de onoare la trecerea carului regal. Doreau să-l atingă pentru a se apropia un pic de magia Faraonului. Sardul era furios pe acest monarh tânăr, care nu ţinea cont de măsurile de securitate şi se expunea unor posibile lovituri de pumnal din partea vreunui agresor.

Ramses merse direct la vila ocupată temporar de Moise. Atunci când Faraonul puse piciorul pe pământ, evreul se înclină; o dată intraţi în interior, la adăpost de privirile celorlalţi, cei doi prieteni se îmbrăţişară.

— Dacă o să continuăm în ritmul ăsta, pariul tău nebunesc va fi câştigat.

— Ai reuşit să recuperezi întârzierile?

— Asta e sigur.

— Vreau să văd totul azi!

— N-o să ai decât surprize plăcute. Cum se mai simte Nefertari?

— Regina se simte bine, şi fiica noastră la fel. Meritamon o să fie la fel de frumoasă ca mama ei.

— N-au scăpat ca prin minune de la moarte?

— Setau le-a salvat.

— Cu veninurile lui?

— A devenit expert în magie şi a risipit farmecele care le loviseră pe soţia şi pe fiica mea.

Moise era stupefiat.

— Cine a îndrăznit?

— Nu ştim încă.

— Trebuie să fie un tip mârşav dacă şi-a pus mintea cu o femeie şi cu un copil, dar şi nebun ca să le atace pe soţia şi fiica Faraonului!

— M-am întrebat dacă această agresiune oribilă nu e legată de construcţia lui Pi-Ramses. Am nemulţumit multe notabilităţi creând această nouă capitală.

— Nu, e imposibil... Între nemulţumire şi crimă e o distanţă prea mare.

— Dacă vinovatul ar fi un evreu, cum ai reacţiona?

— Un criminal rămâne un criminal, din orice popor s-ar trage. Dar cred că te afli pe o pistă greşită.

— Orice ai afla, să nu-mi ascunzi.

— Nu ai încredere în mine?

— Asta e impresia ta?

— Nici unui evreu nu i-ar trece prin minte o asemenea nelegiuire.

— Trebuie să lipsesc câteva săptămâni, Moise; îţi încredinţez capitala.

— Când te întorci, n-o s-o mai recunoşti. Nu întârzia prea mult; n-o să ne placă să amânăm inaugurarea.

Capitolul 44

În primele zile ale unui iunie înăbuşitor, Ramses sărbătorea începutul celui de-al doilea an de domnie. Se împlinea deja un an de la plecarea lui Seti spre regatul astrelor.

Corabia cuplului regal se oprise la înălţimea lui Gebel Silsileh, în locul în care cele două maluri se apropiau. Conform tradiţiei, duhul Nilului locuia acolo, iar Faraonul trebuia să-l trezească pentru a deveni părintele ce hrăneşte şi face să crească apele.

După ofranda laptelui şi a vinului şi după declamarea rugăciunilor rituale, cuplul regal pătrunse în interiorul unei capele săpată în stâncă. Aici era o temperatură plăcută.

— Doctorul Pariamakhu a vorbit cu tine? o întrebă Ramses pe Nefertari.

— Mi-a prescris un tratament nou pentru ca să dispară şi ultimele urme de oboseală.

— Nimic altceva?

— Mi-a ascuns adevărul în legătură cu Meritamon?

— Nu, fii sigură de asta.

— Ce ar fi trebuit să-mi spună?

— Curajul nu e una dintre virtuţile majore ale acestui doctor cumsecade.

— Care e laşitatea de care s-a făcut vinovat?

— Tu ai supravieţuit ca prin miracol la naştere.

Chipul lui Nefertari se întunecă.

— N-o să mai am alţi copii, nu-i aşa? Şi n-o să-ţi dăruiesc nici un fiu.

— Kha şi Meritamon sunt moştenitorii legitimi ai Coroanei.

— Ramses trebuie să aibă şi alţi copii, alţi fii. Dacă tu crezi că e absolut necesar să mă retrag în templu...

Regele îşi strânse soţia la piept.

— Te iubesc, Nefertari. Tu eşti iubirea şi lumina, tu eşti regina Egiptului. Sufletele noastre sunt unite pe vecie, nimeni nu ne va putea despărţi.

— Iset îţi va dărui fii.

— Nefertari...

— Trebuie, Ramses, trebuie. Tu nu eşti un om ca toţi ceilalţi, tu eşti Faraon.

*

La sosirea în Theba, cuplul regal se duse pe locul unde avea să fie edificat templul veşnic al lui Ramses. Totul li se păru grandios şi încărcat cu o energie ce provenea, în acelaşi timp, din muntele Asfinţitului şi din câmpia fertilă.

— M-am înşelat atunci când am neglijat această fundaţie în beneficiul capitalei, mărturisi Ramses. Atenţionarea mamei mele şi atentatul comis împotriva ta şi a fiicei noastre mi-au deschis ochii. Doar un templu pentru veşnicie ne va proteja de răul ascuns în tenebre.

Nobilă şi strălucitoare, Nefertari măsura cu privirea vasta întindere de nisip şi de pietre ce părea destinată sterilităţii. Ca şi Ramses, ea se bucura de o complicitate cu soarele; razele lui îi alunecau pe piele fără s-o ardă şi o iluminau. În acele momente de nemişcare, era zeiţa fundaţiilor şi fiecare pas al ei sacraliza terenul ales.

Marea soţie regală se ivea din eternitate şi o grava în acest pământ ars de soare, însemnat deja de pecetea lui Ramses.

*

Cei doi bărbaţi se ciocniră pe pasarela corăbiei regale şi se opriră, nas în nas. Setau era mai mic decât Serramanna, dar la fel de lat în umeri. Privirile celor doi se înfruntară.

— Speram să nu te mai văd în preajma regelui, Setau.

— Nu sunt deloc mâhnit că te dezamăgesc.

— Se vorbeşte de un magician negru care a pus în pericol viaţa reginei şi a fiicei ei.

— Nu l-ai identificat încă? Ramses nu are lângă el pe cine trebuie.

— Ţi-a mai închis cineva gura până acum?

— Încearcă, dacă asta te distrează. Dar teme-te de şerpii mei.

— Asta e o ameninţare?

— Puţin îmi pasă ce crezi tu. Oricare le-ar fi veşmântul, piraţii tot piraţi rămân.

— Dacă ţi-ai mărturisi crima, m-ai face să câştig timp.

— Eşti destul de prost informat pentru un şef al securităţii. Nu ştii că am salvat-o pe fiica cuplului regal?

— O mascaradă. Eşti un vicios, Setau.

— Îţi lipseşte o doagă.

— Chiar în secunda în care vei încerca să-i faci vreun rău regelui, o să-ţi zdrobesc ţeasta cu pumnul.

— Încercarea asta o să-ţi cam taie răsuflarea, Serramanna.

— Hai să încercăm, vrei?

— Agresarea fără rost a unui prieten al regelui o să te ducă drept la ocnă.

— Acolo o să ajungi tu curând.

— O să mi-o iei înainte, sardule. Până atunci, dă-te la o parte.

— Unde te duci?

— Să mă alătur lui Ramses şi, la ordinul lui, să curăţ locul viitorului templu de reptilele care şi-au făcut sălaş acolo.

— O să te împiedic să faci vreun rău cuiva, vrăjitorule.

Setau se depărtă de Serramanna.

— În loc să vorbeşti prostii, ai face mai bine să-l aperi pe rege.

*

Ramses se reculese câteva ore în capela de cult a tatălui său, în interiorul templului din Gurnah, pe malul vestic din Theba. Regele pusese pe altar ciorchini de struguri, smochine, ienupăr şi conuri de pin. Sufletul lui Seti trăia în pace în acest loc de odihnă, hrănit cu esenţa subtilă a ofrandelor.

Aici îl anunţase Seti pe Ramses că îi va urma la tron. Tânărul prinţ nu simţise povara cuvintelor rostite de tatăl lui. El trăia un vis în umbra protectoare a unui uriaş a cărui gândire se deplasa precum luntrea divină prin spaţiile celeste.

Atunci când coroana roşie şi cea albă îi fuseseră puse pe cap, Ramses abandonase pentru totdeauna liniştea moştenitorului tronului pentru a înfrunta o lume de o asprime nebănuită. Pe pereţii acestui templu, zeii surâzători sau gravi sacralizau viaţa; un faraon înviat îi omagia şi se împărtăşea din lumea invizibilă, în exterior, oamenii. Omenirea, cu laşitatea şi curajul ei, cu dreptatea şi ipocrizia ei, cu generozitatea şi aviditatea ei. Iar el, Ramses, în mijlocul acestor forţe contrare, însărcinat cu menţinerea legăturii dintre oameni şi zei, oricare ar fi fost dorinţele sau slăbiciunile lui.

Nu domnea decât de un an, însă de multă vreme el nu-şi mai aparţinea.

Soarele era la asfinţit atunci când Ramses se urcă în carul lui Serramanna, care ţinea hăţurile.

— Unde mergem, Maiestate?

— În Valea Regilor.

— Am percheziţionat corăbiile care compun flotila.

— Nimic suspect?
— Nimic.
Sardul era nervos.
— N-ai nimic altceva să-mi spui, Serramanna?
— Chiar nimic. Maiestate.
— Eşti foarte sigur?
— Să acuz pe cineva fără dovezi ar fi o greşeală gravă.
— L-ai identificat pe magul negru?
— Părerea mea n-are nici o valoare. Contează doar faptele.
— În galop, Serramanna.
Caii porniră spre Vale. Intrarea era păzită în permanenţă de soldaţi. La sfârşitul acestei zile de vară, căldura se acumulase în piatra care acum o emana şi aveai sentimentul că pătrunzi într-un cuptor în care te ameninţa asfixia.
Năduşit şi cu mare efort, responsabilul detaşamentului se înclină în faţa faraonului şi îi garantă că nici un hoţ nu pătrunsese în mormântul lui Seti.
Dar nu spre lăcaşul de veci al tatălui lui se îndrepta Ramses, ci spre al său. O dată ziua de muncă terminată, tăietorii în piatră îşi curăţau uneltele şi le aranjau în coşuri. Vizita neaşteptată a suveranului întrerupse discuţiile; meşteşugarii se adunară în spatele maistrului care îşi termina raportul zilnic.
— Am săpat culoarul cel lung, până în sala lui Maat. Pot să vi-l arăt, Maiestate?
— Lasă-mă singur.
Ramses trecu pragul mormântului său şi coborî o scară scurtă săpată în piatră, corespunzând intrării soarelui în tenebre. Pe pereţii culoarului care urma erau gravate hieroglife dispuse pe coloane verticale, rugăciuni pe care un chip de faraon veşnic tânăr le adresa forţei luminii, enumerându-i numele secrete. Apoi ieşeau la iveală orele nopţii şi încercările încăperii ascunse, pe care bătrânul soare trebuia să le depăşească pentru a spera să renască a doua zi dimineaţa.
După ce traversă acest regat al umbrelor, Ramses avu sentimentul de veneraţie în faţa divinităţilor prezente în lumea de dincolo aşa cum fuseseră şi pe pământ. Admirabil desenate şi pictate în culori vii, ele îl recreau pe rege în permanenţă.
În dreapta, sala carului regal, cu patru coloane. Aici urmau să fie conservate oiştea, roţile şi celelalte părţi componente ale carului ritual al lui

Ramses, pentru a fi reconstituit în lumea cealaltă şi a-i permite monarhului să se deplaseze şi acolo, culcându-i la pământ pe duşmanii luminii.

După aceea, culoarul devenea mai strâmt. Era decorat cu scene şi texte ritualice semnificând deschiderea gurii şi a ochilor, aplicată statuii regelui, transfigurat şi înviat.

Apoi domina din nou roca, cu greu cioplită de dălţile tăietorilor în piatră. Le vor trebui mai multe luni pentru a deschide şi decora sala lui Maat şi lăcaşul de aur unde urma să fie instalat sarcofagul.

Moartea lui Ramses se construia în faţa lui, calmă şi misterioasă. Nu lipsea nici un cuvânt din limbajul eternităţii, nici o scenă din arta invizibilului. Tânărul rege evolua dincolo de persoana sa terestră, participa la un univers ale cărui legi depăşeau pentru totdeauna condiţia umană.

Când Faraonul ieşi din mormânt, o noapte liniştită domnea asupra Văii strămoşilor lui.

Capitolul 45

Al doilea profet al lui Amon, Doki, alergă până la palatul din Theba, unde regele îi convocase pe principalii demnitari ai ierarhiei din Karnak. Mic, ras în cap, cu fruntea îngustă, nasul şi bărbia ascuţite şi un maxilar ce semăna cu cel al unui crocodil, Doki se temea să nu întârzie din cauza prostiei secretarului său, care omisese să-l anunţe de urgenţă atunci când el încă mai verifica socotelile scribilor care se ocupau de cirezile de vite. Imbecilul avea să fie trimis la o fermă, departe de confortul birourilor din templu.

Serramanna îl percheziţionă pe Doki şi îl lăsă să intre în sala de audienţe a Faraonului. În faţa lui, aşezat într-un jilţ cu rezemători, Nebu, mare preot şi primul profet al lui Amon. Ridat, cu umerii căzuţi, îşi pusese piciorul stâng, dureros, pe o pernă şi inspira dintr-un flacon cu esenţă de flori.

— Binevoiţi să mă iertaţi, Maiestate. Întârzierea mea...

— Să nu mai vorbim de asta. Unde e al treilea profet?

— Participă la ritualurile de purificare din Casa Vieţii şi doreşte să rămână în singurătate.

— De acord. Bakhen, al patrulea profet?

— Pe şantierul din Luxor.

— De ce nu se află aici?

— Supraveghează dificila aşezare a obeliscurilor. Dacă doriţi să-l aduc de urgenţă...

— Inutil. Sănătatea marelui preot din Karnak e satisfăcătoare?

— Nu, răspunse Nebu cu o voce obosită. Mă mişc cu greutate şi îmi petrec cea mai mare parte din timp în sala arhivelor. Predecesorul meu a neglijat ritualuri străvechi şi vreau să le repun în valoare.

— Şi tu, Doki, eşti preocupat mai mult de treburile acestei lumi?

— Chiar trebuie, Maiestate! Bakhen şi cu mine asigurăm gestionarea acestui domeniu sub controlul veneratului nostru mare preot.

— Tinerii mei subordonaţi au înţeles că un picior bolnav nu afectează un ochi atent, preciză Nebu. Misiunea pe care mi-a încredinţat-o regele va fi dusă la bun sfârşit fără întârziere şi nu voi tolera nici greşelile şi nici lenea.

Fermitatea tonului îl surprinse pe Ramses. Deşi părea epuizat, bătrânul Nebu controla situaţia.

— Prezenţa voastră e o fericire, Maiestate; ea înseamnă că naşterea noii capitale nu implică abandonarea Thebei.

— Nu asta a fost intenţia mea, Nebu. Ce faraon demn de funcţia lui ar putea neglija cetatea lui Amon, zeul victoriei?

— Şi atunci de ce să ne depărtăm de ea?

Întrebarea părea plină de reproş.

— Nu ţine de marele preot al lui Amon discutarea politicii Egiptului.

— Sunt de acord, Maiestate, dar nu cade în sarcina lui să se preocupe de viitorul templului?

— Nebu să fie liniştit. Oare marea sală cu coloane din Karnak nu e cea mai frumoasă şi mai vastă dintre cele construite vreodată?

— Vi se cuvin mulţumiri, Maiestate; dar permiteţi-i unui bătrân fără ambiţii să vă întrebe despre adevăratul motiv al prezenţei voastre aici.

Ramses zâmbi.

— Cine e mai nerăbdător, Nebu, tu sau eu?

— În Maiestatea Voastră arde focul tinereţii, în mine devine dominantă vocea regatului umbrelor. Puţinul timp pe care îl mai am de trăit îmi interzice discursurile inutile.

Schimbul de replici dintre Ramses şi Nebu îl lăsă pe Doki fără grai. Dacă marele preot continua să-l înfrunte în felul ăsta pe monarh, mânia acestuia nu va întârzia să izbucnească.

— Familia regală e în pericol, le dezvălui faraonul. Aici, în Theba, am venit să caut protecţia de care avem nevoie.

— Şi cum aveţi de gând să acţionaţi?

— Fondând un templu pentru veşnicie.

Nebu îşi încleştă mâna pe baston.

— Vă aprob, dar mai întâi trebuie să sporiţi *ka*-ul, forţa al cărei depozitar sunteţi.

— În ce fel?

— Desăvârşind templul din Luxor, sanctuarul lui *ka* prin excelenţă.

— Nu încerci să-ţi favorizezi propria capelă, Nebu?

— În alte împrejurări aş fi încercat, fără îndoială, să vă influenţez mai mult sau mai puţin, însă gravitatea cuvintelor voastre m-a făcut să-mi schimb părerea. În Luxor se acumulează puterea de care are nevoie Karnak-

ul pentru a face să strălucească divinul şi este cea de care aveţi nevoie pentru a guverna.

— Am să ţin cont de părerea ta, mare preot, dar îţi ordon să pregăteşti ritualul fondării templului meu pentru veşnicie ce va fi înălţat pe malul Asfinţitului.

*

Pentru a-şi calma febra ce pusese stăpânire pe el, Doki bău mai multe cupe de bere tare. Mâinile îi tremurau, o sudoare rece i se scurgea pe spinare. După ce îndurase atâtea nedreptăţi, norocul îi surâdea în sfârşit!

El, cel de-al doilea profet al lui Amon, condamnat să îmbătrânească în acest post de subaltern, era depozitarul unui secret de stat de cea mai mare importanţă!

Confesându-se, Ramses comisese o greşeală pe care Doki o va exploata în speranţa accederii la funcţia de mare preot.

Un templu pentru veşnicie... O ocazie nesperată, soluţia ce i se păruse inaccesibilă! Dar trebuia să se calmeze, să nu acţioneze precipitat, să nu piardă nici o clipă, să rostească vorbele potrivite, să ştie să tacă.

Poziţia lui de al doilea profet îi permitea să deturneze mărfurile ce aveau să-i servească drept monedă de schimb, eliminând câteva rânduri din inventar. În calitate de supraveghetor al scribilor ce se ocupau cu controlul, nu risca nimic.

Oare nu-şi făcea iluzii, avea el într-adevăr capacitatea de a duce la bun sfârşit un asemenea proiect? Nici marele preot şi nici regele nu erau nişte copii creduli. La cea mai mică greşeală, putea fi descoperit. Dar o asemenea şansă nu avea să mai apară. Un faraon nu construia decât un singur templu pentru veşnicie.

*

Situat la o jumătate de oră de mers de Karnak, Luxor-ul era legat de imensul templu al lui Amon printr-o alee mărginită de sfincşi protectori. Folosindu-se de arhivele Casei Vieţii, ce conţineau secretele cerului şi ale pământului, şi citind cărţile lui Thot, Bakhen alcătuise un plan de lărgire a Luxor-ului conform voinţei exprimate de Ramses din primul său an de domnie. Graţie sprijinului lui Nebu, lucrările înaintaseră repede. Adăugată sanctuarului lui Amenhotep al III-lea, o curte mare, de cincizeci şi doi de

metri lăţime pe patruzeci şi opt lungime, adăpostea statuile lui Ramses. În faţa elegantului pilastru, lat de şaizeci şi cinci de metri, şase coloşi, reprezentându-l pe faraon, păzeau accesul în acest templu al lui *ka*, în timp ce două obeliscuri, înalte de douăzeci şi cinci de metri, se înălţau spre cer pentru a risipi forţele răului.

Frumoasa piatră din gresie, de o frumuseţe neegalabilă, zidurile acoperite cu electrum, pardoseala din argint făceau din Luxor capodopera domniei lui Ramses. Stâlpii cu flamuri, afirmând prezenţa divinului, atingeau stelele.

Dar spectacolul la care Bakhen asista de mai puţin de o oră, îl aducea la disperare. Provenind din carierele de la Assuan, un şlep de şaptezeci de metri lungime, transportând primul obelisc, se răsucise în mijlocul Nilului, prins într-un vârtej nesemnalat în nici o hartă de navigaţie. În partea din faţă a grelei ambarcaţiuni din lemn de sicomor, marinarul care sonda fără încetare fluviul cu o prăjină lungă pentru a evita eşuarea pe un banc de nisip, văzuse pericolul prea târziu. Speriat, omul de la cârmă făcuse o manevră greşită; în momentul în care acesta căzuse în apă, una dintre cele două cârme se rupsese. Cealaltă, blocată, era de nefolosit.

Mişcările dezordonate ale şlepului dezechilibraseră încărcătura. Nemaifiind sprijinit, obeliscul, un monolit de două sute de tone, rupsese mai multe frânghii care-i asigurau stabilitatea. Altele ameninţau să cedeze. În curând, giganticul bloc de granit roz avea să se răstoarne în fluviu.

Bakhen strângea din pumni şi plângea.

Acest naufragiu era un eşec îngrozitor din care nu-şi va mai putea reveni. Pe drept cuvânt, va fi considerat responsabil de pierderea unui obelisc şi de moartea mai multor oameni. Nu el, prea grăbit, ordonase plecarea şlepului, fără să mai aştepte creşterea apelor? Nefiind conştient de pericolele la care expusese echipajul, Bakhen se crezuse superior legilor naturii.

Cel de-al patrulea profet al lui Amon şi-ar fi dat viaţa de bună voie pentru a împiedica acest dezastru. Însă vasul se legăna tot mai tare şi nişte trosnete sinistre dovedeau că în curând coca se va rupe. Obeliscul era o reuşită perfectă; nu mai lipsea decât aurirea pentru a străluci sub razele soarelui. Un obelisc condamnat să dispară pe fundul Nilului.

Pe mal, un om gesticula. Un uriaş cu mustaţă, cu cască şi înarmat, ale cărui proteste se pierdeau duse de vântul puternic.

Bakhen înţelese că se adresa unui înotător, implorându-l să se întoarcă. Dar acesta din urmă înainta repede în direcţia vasului în derivă. Cu riscul de a se îneca sau de a pieri lovit mortal de o vâslă, el reuşi să ajungă la prora şlepului şi să se suie pe cocă ajutându-se de o frânghie.

Omul reuşi să apuce cârma blocată pe care două mâini încercau în zadar s-o repună în funcţiune. Cu o forţă incredibilă, înfipt în călcâie, cu muşchii braţelor şi ai pieptului pe punctul de a plesni, reuşi să mişte greaua piesă de lemn.

Încetând să se mai rotească în jurul axei, vasul se opri câteva clipe, paralel cu malul. Profitând de vântul prielnic, cârmaciul reuşi să-l scoată din vârtej, ajutat imediat de vâslaşii care prinseseră din nou curaj.

Atunci când şlepul acostă, zeci de tăietori în piatră şi de muncitori se ocupară de descărcarea obeliscului.

La apariţia salvatorului în capul pasarelei, Bakhen îl recunoscu. Ramses, regele Egiptului, îşi riscase viaţa pentru a salva vârful de piatră ce avea să străpungă cerul.

Capitolul 46

Şenar lua şase mese pe zi şi se îngrăşa văzând cu ochii, începuse să se comporte în felul ăsta atunci când pierduse speranţa de a cuceri puterea şi de a-şi lua în sfârşit revanşa asupra lui Ramses. Bulimia îl liniştea, îi permitea să uite de naşterea noii capitale şi de insolenta popularitate a regelui. Nici măcar Acha nu-l mai putea consola. Sigur că acesta folosea argumente convingătoare: puterea obosea, entuziasmul primelor luni de guvernare se va risipi, dificultăţi de toate felurile se vor pune în calea lui Ramses... Dar nimic concret nu venea în sprijinul acestor cuvinte frumoase. Hitiţii păreau împietriţi, sensibilizaţi de ecoul miracolelor săvârşite de tânărul monarh.

Pe scurt, totul mergea din rău în mai rău.

Şenar tocmai se năpustise asupra unui copan de gâscă fript atunci când intendentul îi anunţă vizita lui Meba, fostul ministru al afacerilor externe căruia îi luase locul, făcându-l să creadă că Ramses era responsabil de această schimbare.

— Nu vreau să-l văd.

— Insistă.

— Trimite-l la plimbare.

— Meba pretinde că deţine o informaţie importantă care vă priveşte.

Fostul ministru nu era un lăudăros şi nici nu avea obiceiul să fabuleze. Cariera şi-o construise bazându-se pe prudenţă.

— Atunci lasă-l să intre.

Meba nu se schimbase: faţa lată şi liniştitoare, aerul solemn, o voce neutră şi fără mare personalitate. Un înalt funcţionar obişnuit cu tabieturile şi confortul său, incapabil să înţeleagă adevăratele motive ale decăderii lui.

— Vă mulţumesc că m-aţi primit, Şenar.

— Vizita unui prieten vechi e o plăcere. Ţi-e foame sau sete?

— Mi-ar face bine puţină apă proaspătă.

— Ai renunţat la vin şi la bere?

— De când mi-am pierdut postul, sufăr de nişte dureri groaznice de cap.

— Îmi pare rău că asist involuntar la această stare de fapt nedreaptă. Timpul trece, Meba, şi poate voi putea obţine pentru tine un post onorific.

— Ramses nu e un rege care să revină asupra deciziilor lui. După atât de puţine luni, succesul său e răsunător.

Şenar îşi înfipse dinţii într-o aripă de gâscă.

— Mă resemnasem, mărturisi bătrânul diplomat, până în clipa în care sora voastră, Dolenta, mi-a prezentat un personaj straniu.

— Care e numele lui?

— Ofir, un libian.

— N-am auzit niciodată vorbindu-se de el.

— Se ascunde.

— Din ce cauză?

— Protejează o tânără, pe Lita.

— Ce fel de poveste sordidă îmi spui?

— Potrivit lui Ofir, Lita e o descendentă a lui Akhenaton.

— Dar toţi descendenţii lui sunt morţi!

— Şi dacă e adevărat?

— Ramses ar exila-o pe loc.

— Sora voastră e de partea ei şi a susţinătorilor lui Aton, zeul unic, care îi exclude pe ceilalţi. Chiar în Theba s-a format un adevărat clan.

— Sper că tu nu faci parte dintre ei! Nebunia asta o să se termine rău. Uiţi că Ramses aparţine unei dinastii care condamnă experienţa încercată de Akhenaton?

— Sunt perfect conştient şi am fost speriat atunci când l-am întâlnit pe acest Ofir. Gândindu-ne mai bine, omul acesta ar putea fi un aliat preţios împotriva lui Ramses.

— Un libian obligat să se ascundă?

— Ofir posedă o calitate demnă de apreciat: e un mag.

— Dar există sute!

— Cel despre care vorbim a pus în pericol vieţile lui Nefertari şi a fiicei ei.

— Ce tot spui?

— Sora voastră, Dolenta, e convinsă că Ofir e un înţelept şi că Lita va urca pe tronul Egiptului. Îmi face confidenţe pentru că ea contează pe mine să-i adun pe partizanii lui Aton. Ofir e un mag de temut, decis să distrugă protecţia magică a cuplului regal.

— Eşti sigur de asta?

— Atunci când îl veţi vedea, vă veţi convinge. Dar asta nu e tot, Şenar; v-aţi gândit la Moise?

— Moise... De ce Moise?

— Ideile lui Akhenaton nu sunt străine de cele ale anumitor evrei. Oare nu se zvoneşte că prietenul Faraonului e tulburat de venirea unui zeu unic, iar credinţa lui în civilizaţia noastră e zdruncinată?

Şenar îl privi cu atenţie pe Meba.

— Şi ce propui?

— Să-l încurajaţi pe Ofir să-şi continue acţiunea de mag negru şi să vă întâlniţi cu Moise.

— Descendenta asta a lui Akhenaton mă cam agasează...

— Şi pe mine, dar ce importanţă are? Să-l convingem pe Ofir că noi credem în Aton şi în domnia Litei. Atunci când magul îl va face pe Ramses să se clatine şi îl va asmuţi pe Moise împotriva regelui, ne vom debarasa de acest personaj dubios şi de protejata lui.

— Un plan interesant, dragul meu Meba.

— Contez pe domnia voastră să-l îmbunătăţiţi.

— Şi ce doreşti în schimb?

— Să-mi recapăt vechiul post. Diplomaţia e toată viaţa mea; îmi place să-i primesc pe ambasadori, să prezidez mese mondene, să discut în cuvinte voalate cu demnitarii străini, să iniţiez o relaţie, să întind capcane, să mă bucur de protocol... Nimeni nu poate înţelege asta dacă nu a făcut o carieră în acest domeniu. Când veţi fi rege, numiţi-mă pe mine ministru al Afacerilor externe.

— Propunerile tale sunt demne de interes.

Meba era încântat.

— Nu vreau să vă deranjez, dar aş bea puţin vin. Mi-a dispărut migrena.

*

Bakhen, al patrulea profet ai lui Amon, se prosternă în faţa lui Ramses.

— N-am nici o scuză, Maiestate. Eu sunt singurul responsabil de dezastrul acesta.

— Ce dezastru?

— Obeliscul putea fi pierdut, echipajul decimat...

— Coşmarul tău n-are nici un sens, Bakhen. Doar realitatea contează.

— Dar ea nu face să dispară imprudenţa mea.

— De ce ai comis-o?

— Doream să fac din Luxor giuvaerul domniei voastre.

— Crezi că o singură capodoperă îmi ajunge? Trezeşte-te, Bakhen.

Fostul instructor militar nu-şi pierduse robusteţea. Semăna mai mult cu un atlet decât cu un preot ascetic.

— Ai avut noroc, Bakhen, şi eu îi apreciez pe oamenii care sunt favorizaţi de soartă. Oare magia unei fiinţe nu constă în a ocoli loviturile destinului?

— Fără intervenţia voastră...

— Deci, eşti capabil să provoci venirea Faraonului! Bună ispravă, într-adevăr, şi merită să fie gravată în anale.

Bakhen se temea că o teribilă sancţiune avea să urmeze acestor cuvinte ironice, însă privirea pătrunzătoare a lui Ramses se îndreptă spre şlep. Manevrele de descărcare se făceau fără dificultate.

— Obeliscul e splendid. Când o să fie gata cel de-al doilea?

— Sper că la sfârşitul lui septembrie.

— Gravorii hieroglifelor să se grăbească!

— În carierele din Assuan căldura e deja puternică.

— Ce eşti tu, Bakhen, un constructor sau un individ plângăreţ? Du-te acolo şi veghează ca lucrul să fie dus la bun sfârşit. Dar coloşii?

— Tăietorii în piatră au ales o gresie magnifică în carierele din Gebel Silsileh.

— Şi ei să se pună pe treabă fără întârziere. Trimite un emisar şi după aceea du-te să verifici dacă sculptorii nu pierd timpul. De ce curtea cea mare e încă neterminată?

— A fost imposibil să se lucreze mai repede, Maiestate!

— Te înşeli, Bakhen. Pentru a construi un sanctuar al lui *ka*, un loc de odihnă oferit puterii care creează universul în permanenţă, nu trebuie să te comporţi ca un modest contramaistru, ezitând să continui şi reţinut la folosirea materialelor. O lovitură de trăsnet trebuie să-ţi proiecteze gândirea în piatră şi să dea naştere templului. Te-ai dovedit încet şi leneş: iată care e adevărata ta greşeală.

Stupefiat, Bakhen era incapabil să protesteze.

— Atunci când Luxor-ul va fi terminat, el va produce *ka*; această energie îmi e necesară cât mai repede. Mobilizează-i pe cei mai buni artizani.

— Unii se ocupă de lăcaşul vostru pentru eternitate din Valea Regilor.

— Adu-i aici, mormântul meu o să mai aştepte. Te vei mai ocupa şi de o altă urgenţă: crearea templului meu pentru veşnicie, pe malul vestic. Prezenţa lui va feri regatul de rele.

— Doriţi...

— Un edificiu colosal, un sanctuar atât de puternic încât magia lui să respingă orice adversităţi. Mâine îl începem.

— Dacă există Luxor, Maiestate...

— Există şi Pi-Ramses, un oraş întreg. Convoacă sculptorii din toate provinciile şi păstrează-i doar pe cei cu mâini de geniu.

— Maiestate, zilele nu pot fi lungite!

— Dacă timpul e acela care îţi lipseşte, Bakhen, atunci creează-l.

Capitolul 47

Doki se întâlni cu sculptorul într-o tavernă în care nici unul dintre ei nu mai fusese până atunci. Se aşezară în colţul cel mai retras, în apropierea unor muncitori libieni care vorbeau prea tare.

— Am primit mesajul şi am venit, spuse sculptorul. De ce atâta mister?

Purtând o perucă ce îi acoperea urechile şi îi cobora în jos pe frunte, Doki era de nerecunoscut.

— Ai vorbit cu cineva despre scrisoarea mea?

— Nu.

— Nici măcar cu soţia ta?

— Sunt celibatar.

— Cu iubita ta?

— Nu mă întâlnesc cu ea decât mâine seară.

— Dă-mi scrisoarea.

Sculptorul îi înapoie lui Doki papirusul făcut sul, iar acesta îl rupse în bucăţi mici.

— Dacă nu ne înţelegem, explică el, n-o să rămână nici o urmă a întâlnirii noastre. Eu nu ţi-am scris niciodată şi noi doi nu ne-am întâlnit niciodată.

Sculptorul, un bărbat lat în spate şi musculos, nu prea înţelegea asemenea subtilităţi.

— Am lucrat deja pentru Karnak şi n-am de ce să mă plâng, dar n-am fost niciodată convocat într-o tavernă ca să mi se facă nişte propuneri de neînţeles!

— Să fim clari: vrei să fii bogat?

— Cine n-ar vrea?

— Ţi-ai putea obţine bogăţia destul de repede, însă trebuie să-ţi asumi un risc.

— Care anume?

— Mai înainte de a ţi-l dezvălui trebuie să ne punem de acord.

— De acord în legătură cu ce?

— Dacă refuzi, părăseşti Theba.

— Şi dacă nu?

— Poate că e mai bine să ne oprim aici.
Doki se ridică.
— Ne-am înţeles, rămâneţi.
— Cuvântul tău, pe viaţa Faraonului şi sub privirea zeiţei tăcerii care pedepseşte sperjurul.
— Îl aveţi.
A-ţi da cuvântul era un act magic ce angaja întreaga fiinţă. A-l trăda însemna să alungi *ka*-ul şi să-ţi privezi sufletul de însuşirile lui.
— Nu-ţi cer nimic altceva decât să gravezi nişte hieroglife pe o stelă, îi dezvălui Doki.
— Dar... asta e meseria mea! De ce atâta mister?
— O să vezi la momentul potrivit.
— Şi... bogăţia?
— Treizeci de vaci de lapte, o sută de oi, zece boi mari, o corabie uşoară, douăzeci de perechi de sandale, mobilier şi un cal.
Sculptorul era uimit.
— Toate astea... pentru o simplă stelă?
— Chiar aşa.
— Ar trebui să fiu nebun să refuz. Să batem palma!
Cei doi îşi dădură mâna.
— Când începem lucrul?
— Mâine în zori, pe malul vestic al Thebei.

*

Meba îl invitase pe Şenar în vila unuia dintre foştii lui subordonaţi, la douăzeci de kilometri spre nord de Memphis, undeva, la ţară. Fostul ministru al Afacerilor externe şi fratele mai mare al lui Ramses sosiră pe drumuri diferite şi la un interval de două ore. Şenar se gândise bine să nu-l anunţe pe Acha de acest demers.
— Magul tău întârzie, îi reproşă Şenar lui Meba.
— Mi-a promis că vine.
— N-am obiceiul să aştept. Dacă nu ajunge în mai puţin de o oră, eu plec.
Ofir îşi făcu intrarea, însoţit de Lita.
Proasta dispoziţie a lui Şenar dispăru pe loc. Fascinat, îl privea fix pe neliniştitorul personaj. Slab, cu pomeţii ieşiţi în afară, nasul proeminent, buzele foarte subţiri, libianul avea un cap de vultur gata să-şi devoreze

prada. Tânăra femeie, cu capul plecat, avea aerul unei învinse, deposedată de orice personalitate.

— E o mare onoare pentru noi, declară Ofir cu o voce profundă care-i dădu fiori lui Şenar. Nu speram la o asemenea favoare.

— Prietenul meu, Meba, mi-a vorbit de voi.

— Zeul Aton îl va răsplăti.

— Iată un nume pe care ar fi mai bine să nu-l pronunţăm.

— Mi-am dedicat viaţa recunoaşterii drepturilor Litei la tron. Dacă fratele mai mare al lui Ramses mă primeşte, asta nu înseamnă că-mi aprobă demersul?

— Gândeşti corect, Ofir, dar oare nu neglijezi principalul obstacol - însuşi Ramses?

— Dimpotrivă. Faraonul care guvernează Egiptul e o fiinţă de o anvergură şi de o forţă excepţionale, prin urmare, un adversar puternic a cărui apărare va fi dificil de străpuns. Totuşi, eu dispun de anumite arme pe care le consider eficace.

— Se aplică pedeapsa cu moartea pentru cei care practică magia neagră.

— Ramses şi strămoşii lui au încercat să distrugă opera lui Akhenaton; între el şi mine, lupta e fără milă.

— Orice îndemn spre moderaţie ar fi deci inutil.

— Într-adevăr.

— Îl cunosc bine pe fratele meu: e un om încăpăţânat şi violent care nu va suporta nici un atentat la autoritatea lui. Dacă întâlneşte susţinători ai zeului unic în drumul lui, îi stârpeşte.

— Din cauza asta, singura soluţie e să lovim pe la spate.

— Un plan excelent, însă greu de pus în aplicare.

— Magia mea îl va arde ca un acid.

— Ce părere ai de un aliat în interiorul fortăreţei?

Ochii magului se îngustară precum cei ai unei pisici; nu mai rămăseseră decât două fante, a căror privire era de nesuportat.

Şenar era mulţumit de el însuşi, lovise unde trebuia.

— Numele lui?

— Moise. Un prieten din copilărie al lui Ramses, un evreu căruia i-a încredinţat supravegherea şantierelor din Pi-Ramses. Convinge-l să te ajute şi devenim aliaţi.

*

Generalul care comanda Fortul de Fildeş petrecea zile fericite. De la incursiunea lui Seti în persoană, provinciile nubiene plasate sub tutela Egiptului trăiau în pace şi îşi trimiteau cu regularitate produsele spre acesta.

Frontiera sudică a celor două ţări era bine păzită; de multe decenii, nici un trib nubian nu se mai gândise s-o atace şi nici măcar s-o mai pună în discuţie.

Nubia era pe veci teritoriu egiptean; fiii căpeteniilor de triburi erau educaţi în Egipt, după care reveneau în ţara lor şi propagau cultura faraonică sub controlul viceregelui Nubiei, un înalt funcţionar numit de rege. Deşi egiptenii aveau oroare să stea mult timp în străinătate, postul acesta era râvnit, pentru că titularul lui beneficia de nişte privilegii apreciabile.

Însă generalul nu-l invidia deloc, căci nimic nu valora cât climatul şi liniştea din Fortul de Fildeş, de unde era el originar. Garnizoana se antrena în zori, înainte de a se pune la dispoziţia carierelor, pentru a asigura încărcarea blocurilor de granit pe şlepurile ce plecau spre nord. Cât de departe erau vremurile expediţiilor războinice şi ce bine că era aşa!

De la numirea lui, generalul se transformase în vameş. Oamenii lui verificau produsele provenind din Marele Sud şi le aplicau taxe în funcţie de baremul impus de Dubla Casă albă - ministerul Economiei şi Finanţelor. O grămadă de hârţoage şi de documente administrative copleşeau cartierul general, însă ofiţerul superior prefera să se lupte cu ele decât cu temuţii războinici nubieni.

În câteva minute avea să urce la bordul vasului pentru a examina fortificaţiile începând de la Nil; ca în fiecare zi, va gusta mângâierea brizei, iar frumuseţea malurilor şi a falezelor îi va încânta privirile. Şi cum să nu se gândească la savuroasa cină pe care o va lua în compania unei tinere văduve ce lăsa treptat în urmă suferinţa?

Un zgomot de paşi neobişnuit îl făcu să tresară.

Ordonanţa se prezentă în faţa lui, cu răsuflarea tăiată.

— Un mesaj urgent, generale.

— De unde vine?

— De la o patrulă de supraveghere din deşertul Nubiei.

— Minele de aur?

— Da, generale.

— Ce-a zis mesagerul?

— Că treaba era foarte serioasă.

Altfel spus, generalul nu putea pune papirusul făcut sul într-un dulap şi să uite de el câteva zile. Rupse sigiliul, derulă documentul şi îl parcurse uimit.

— E... e un fals!

— Nu, generale. Mesagerul vă stă la dispoziţie.

— Nu se putea produce un asemenea eveniment... Nişte nubieni răsculaţi să atace convoiul militar ce ducea aurul în Egipt!

Capitolul 48

Urma să apară luna nouă.

Cu torsul gol, Ramses purta o perucă şi un veşmânt de pânză arhaic, asemănător cu cel al faraonilor de pe vremea Vechiului Imperiu. Regina era îmbrăcată cu o robă lungă şi albă ce se mula pe trup; în locul coroanei, steaua cu şapte raze a zeiţei Seşah, pe care o întruchipa începând cu ritualurile fondării Ramesseum-ului, templul pentru veşnicie. Ramses îşi aminti de şederea lui printre tăietorii în piatră de la carierele din Gebel Silsileh, acolo unde mânuise ciocanul şi dalta. Se gândea atunci să devină membru al acestei corporaţii, înainte ca tatăl lui să-l smulgă din visare.

Cuplul regal era asistat de treizeci de ritualişti sosiţi de la templul din Karnak; în fruntea lor, marele preot Nebu, al doilea profet, Doki, şi cel de-al patrulea, Bakhen. De a doua zi, urma să pună la treabă doi arhitecţi şi echipele lor.

Cinci hectare! Cinci hectare, asta era întinderea templului pentru veşnicie fixată de Ramses. În afară de sanctuarul propriu-zis, acesta mai cuprindea un palat şi numeroase dependinţe, printre care o bibliotecă, depozite şi o grădină. Această cetate sacră, autonomă din punct de vedere economic, era dedicată cultului puterii supranaturale prezentă în fiinţa Faraonului.

Uimit de amploarea proiectului, Bakhen refuza să se gândească la dificultăţi şi se concentra asupra gesturilor făcute de cuplul regal. După ce fixaseră colţurile simbolice ale viitorului edificiu, regele şi regina, mânuind un ciocan lung, bătuseră ţăruşii şi întinseseră frânghia, evocând memoria lui Imhotep, creatorul primei piramide şi un model pentru arhitecţi.

Apoi, Faraonul săpase un şanţ pentru fundaţie cu ajutorul unei săpăligi şi pusese în el lingouri mici de aur şi de argint, unelte miniaturale şi amulete, acoperite după aceea cu nisip şi ascunse privirilor.

Cu o mână fermă, Ramses puse la locul ei prima piatră unghiulară ajutându-se de o pârghie şi modelă el însuşi o cărămidă; din actul lui creator se vor naşte pardoselile, zidurile şi tavanele templului. Veni momentul purificării: Ramses înconjură spaţiul sacru, aruncând boabe de tămâie, al cărei nume hieroglific, *sonter*, însemna: „cea care divinizează”.

Bakhen ridică o poartă de lemn, macheta viitoarei porţi monumentale a edificiului. Consfinţind-o, regele deschise gura templului său pentru veşnicie şi îi dădu viaţă. De acum înainte, Verbul locuia în el. Ramses lovi poarta de douăsprezece ori cu o măciucă albă, „iluminatoarea”, făcând apel la prezenţa divinităţilor. Ţinând o lampă aprinsă, ilumină sanctuarul în care se adăpostea invizibilul.

În fine, pronunţă formula antică, afirmând că nu construise acest monument pentru el însuşi şi că îl oferea veritabilei lui stăpâne, Legea, originea şi sfârşitul tuturor templelor din Egipt.

Bakhen avea sentimentul că trăieşte un adevărat miracol. Ceea ce se întâmpla aici, sub ochii câtorva privilegiaţi, depăşea înţelegerea omenească. Pe acest pământ încă gol, ce aparţinea deja zeilor, puterea lui *ka* începea să se desfăşoare.

— Stela pentru fundaţie e gata, spuse Doki.

— Să fie fixată, ordonă regele.

Sculptorul plătit de Doki aduse o piatră de dimensiuni mici, acoperită de hieroglife. Textul sacraliza pe vecie teritoriul Ramesseum-ului, care nu se mai putea întoarce în lumea profană; magia semnelor transforma pământul în cer.

Setau înaintă, purtător al unui papirus neînceput şi al unui recipient plin cu cerneală proaspătă. Doki tresări; intervenţia acestui personaj dintr-o bucată nu fusese prevăzută.

Setau scrise un text pe papirus, pe orizontală şi de la dreapta la stânga, apoi îl citi cu glas tare.

— „Fie pecetluite toate gurile ce vor vorbi împotriva Faraonului, pronunţând cuvinte răutăcioase sau care vor avea această intenţie, atât ziua, cât şi noaptea. Fie ca acest templu pentru veşnicie să devină incinta magică ce protejează fiinţa regală şi respinge răul.”

Doki asuda din greu. Nimeni nu-l prevenise în legătură cu această intervenţie magică. Din fericire, ea nu putea schimba nimic în derularea planului său.

Setau prezentă papirusul lui Ramses. Regele aplică sigiliul şi îl depuse la picioarele stelei, unde avea să fie îngropat. Coborându-şi privirea asupra hieroglifelor, el le dădu viaţă.

Brusc, se întoarse.

— Cine a gravat aceste hieroglife?

În întrebarea monarhului se simţea mânia.

Sculptorul înaintă.

— Eu, Maiestate.

— Cine ţi-a dat textul ce trebuia înscris pe piatră?

— Marele preot al lui Amon în persoană, Maiestate.

Sculptorul se prosternă, atât din respect, cât şi pentru a evita privirea furioasă a lui Ramses. Inscripţia tradiţională de fondare a unui templu pentru veşnicie fusese modificată şi denaturată, ceea ce spulbera funcţia ei protectoare.

Astfel, bătrânul Nebu, aliat al forţelor întunericului şi vândut duşmanilor Faraonului, îl trădase pe Ramses! Regele ar fi vrut să-i zdrobească ţeasta cu ciocanul pentru fundaţie, însă o energie ciudată, urcând din solul sacralizat, îi răspândi o căldură binefăcătoare în arborele vieţii, coloana vertebrală. În inima lui se deschise o poartă care îi modifică viziunea. Nu, nu trebuia să folosească violenţa. Iar gestul discret pe care Nebu îl făcu îi întări această părere.

— Ridică-te, sculptorule.

Omul îl ascultă.

— Du-te la marele preot şi adu-l aici.

Doki triumfa. Planul lui se derula perfect, protestele bătrânului vor fi incoerente şi inutile. Pedeapsa regelui va fi teribilă, iar postul de mare preot, vacant. De data asta, regele va face apel la un om experimentat şi familiar ierarhiei, adică la el, Doki.

Sculptorul îşi învăţase bine lecţia. El se opri în faţa unui bătrân ce ţinea în mâna dreaptă un toiag aurit şi purta un inel de aur pe degetul mijlociu, cele două simboluri atribuite marelui preot al lui Amon.

— Acesta e omul care ţi-a dat textul de gravat pe stelă? întrebă Ramses.

— Chiar el.

— Prin urmare, eşti un mincinos.

— Nu, Maiestate! Vă jur că marele preot al lui Amon în persoană...

— Tu nu l-ai văzut niciodată, sculptorule.

Nebu îşi primi înapoi toiagul şi inelul pe care le încredinţase unui ritualist în vârstă în momentul în care sculptorul, întors cu spatele, îşi pronunţa acuzaţia împotriva lui.

Înnebunit, artizanul se clătina pe picioare.

— Doki... Unde eşti, Doki? Trebuie să mă ajuţi, nu sunt eu responsabil! Tu mi-ai poruncit să spun că marele preot al lui Amon vrea să distrugă magia templului!

Doki o luă la goană.

Nebun de furie, sculptorul îl prinse şi se năpusti asupra lui cu pumnii.

Doki sucombase în urma loviturilor. Sculptorul, acuzat de crimă, de degradarea hieroglifelor, de corupţie şi de minciună, urma să apară în faţa unui tribunal al vizirului şi avea să fie condamnat la moarte, sub forma sinuciderii, sau la muncă forţată în una din ocnele oazelor.

A doua zi după petrecerea dramei, la asfinţit, Ramses fixă el însuşi stela de fondare a Ramesseum-ului, rectificată cum se cuvine.

Ramesseum-ul prinsese viaţă.

— Îl bănuiai pe Doki că ar vrea să-ţi facă rău? îl întrebă Ramses pe Nebu.

— Natura umană e făcută în felul ăsta, răspunse marele preot. Rari sunt cei care se mulţumesc să-şi urmeze calea, fără să fie invidioşi pe ceilalţi. Aşa cum scriu pe bună dreptate înţelepţii, invidia este o boală mortală pe care nici un medic n-o poate vindeca.

— Trebuie să-l înlocuim pe Doki.

— Vă gândiţi la Bakhen, Maiestate?

— Desigur.

— N-am să mă opun hotărârii voastre, însă ea mi se pare prematură. L-aţi însărcinat pe Bakhen cu supravegherea lucrărilor din Luxor şi a celor ale templului pentru veşnicie, şi aţi avut dreptate. Omul acesta merită încrederea voastră. Dar nu-l striviţi cu o povară prea grea şi nu lăsaţi ca spiritul lui să se risipească în aceste misiuni diferite. La timpul potrivit, va ajunge în alte grade ale ierarhiei.

— Ce propui?

— În locul lui Doki numiţi un bătrân ca mine, preocupat de meditaţie şi de ritualuri. În felul acesta, templul lui Amon din Karnak nu vă va face probleme.

— Îl alegi tu însuţi. Ai studiat planul Ramesseum-ului?

— Existenţa mea a fost un lung şir de zile fericite şi liniştite, însă am un regret: că nu voi trăi destul pentru a vedea terminat templul pentru veşnicie.

— Cine ştie, Nebu?

— Oasele mă dor, Maiestate, vederea îmi slăbeşte, urechile devin surde şi dorm tot mai mult. Se apropie sfârşitul, simt asta.

— O sută zece ani nu e vârsta pe care o ating înţelepţii?

— Nu sunt decât un bătrân copleşit. De ce i-aş reproşa morţii că ia de la mine şansa de care am beneficiat, pentru a o oferi altcuiva?

— Agerimea privirii tale mi se pare încă excelentă. Dacă nu i-ai fi dat ritualistului toiagul şi inelul, ce s-ar fi întâmplat?

— Ce s-a petrecut, s-a petrecut; legea lui Maat ne-a apărat.

Ramses contemplă vasta întindere pe care avea să se înalţe templul său pentru veşnicie.

— Văd un edificiu grandios, Nebu, un sanctuar de granit, de gresie şi de bazalt. Stâlpii lui vor urca până la cer, porţile vor fi din bronz aurit, copacii vor umbri bazinele cu apă curată, hambarele vor fi pline cu grâu, trezoreria cu aur, argint, pietre preţioase şi vase rare; statui vii se vor afla în curţi şi capele; o incintă va adăposti aceste minuni. În zori şi la asfinţit, vom urca împreună pe terasă şi vom venera eternitatea înscrisă în piatră. Trei fiinţe vor trăi mereu în acest templu: tatăl meu, Seti, mama mea, Tuya, şi soţia mea, Nefertari.

— O uitaţi pe cea de-a patra, care e totodată şi cea dintâi: voi înşivă, Ramses.

Marea soţie regală se apropie de rege cu o mlădiţă de arbore de acacia în mână.

Ramses îngenunche şi o plantă în pământ; Nefertari o udă cu delicateţe.

— Veghează asupra acestui arbore, Nebu; va creşte împreună cu templul meu. Fie ca zeii să-mi ajute să mă odihnesc într-o zi la umbra lui binefăcătoare, să uit lumea şi oamenii şi s-o văd pe zeiţa Asfinţitului ce se va revela în frunzişul lui şi în trunchiul lui, înainte de a mă lua de mână.

Capitolul 49

Moise se întinse pe un pat din lemn de sicomor.

Ziua fusese epuizantă. Cincizeci de incidente minore, doi răniţi uşor pe şantierul palatului, o întârziere în livrarea raţiilor celei de-a treia cazărmi, o mie de cărămizi imperfecte de distrus... Nimic de mirare, însă o acumulare de griji care, puţin câte puţin, îi măcinau rezistenţa.

Întrebări difuze îi invadau din nou mintea. Construirea capitalei îl făcea fericit; dar naşterea mai multor temple ca omagiu adus divinităţilor, printre care Seth era malefic, nu reprezenta o ofensă adusă zeului unic? În calitate de supraveghetor al şantierelor din Pi-Ramses, Moise contribuia la şlefuirea gloriei unui faraon care perpetua cultele străvechi.

Într-un colţ al încăperii, aproape de fereastră, cineva se mişcă.

— Cine e acolo?

— Un prieten.

Un bărbat slab, cu chip de pasăre de pradă, ieşi din penumbră şi înaintă în lumina tremurătoare răspândită de o lampă cu ulei.

— Ofir!

— Aş vrea să-ţi vorbesc.

Moise se ridică în şezut.

— Sunt obosit şi aş dori să dorm. Ne vedem mâine, pe şantier, dacă am timp.

— Sunt în pericol, prietene.

— Din ce motiv?

— Ştii bine! Pentru că eu cred în zeul unic, salvatorul omenirii. Zeul pe care poporul tău îl venerează în ascuns şi care va domni mâine în lume după ce va fi distrus idolii. Iar cuceririle lui trebuie să înceapă cu Egiptul.

— Uiţi că Ramses e faraonul?

— Ramses e un tiran. Îşi bate joc de divinitate şi nu se preocupă decât de propria lui putere.

— Ar fi de preferat s-o respecţi. Ramses e prietenul meu şi eu îi construiesc capitala.

— Apreciez nobleţea sentimentelor şi fidelitatea ta în ceea ce-l priveşte. Dar tu eşti un om sfâşiat, Moise, şi eşti conştient de asta. În inima ta, refuzi

această domnie şi speri în cea a adevăratului zeu.

— Baţi câmpii, Ofir.

Privirea libianului deveni insistentă.

— Fii sincer, Moise, încetează să te mai minţi.

— Mă cunoşti tu mai bine decât mă cunosc eu însumi?

— De ce nu? Noi doi refuzăm aceleaşi erori şi împărtăşim acelaşi ideal. Unindu-ne forţele, vom transforma această ţară şi viitorul locuitorilor ei. Vrei sau nu, ai devenit căpetenia evreilor. Sub conducerea ta, rivalităţile au dispărut. Fără ştirea ta, s-a format un popor.

— Evreii se supun autorităţii Faraonului şi nu mie.

— Dictatura asta, eu o neg! Şi tu la fel.

— Te înşeli: fiecare cu funcţia lui.

— A ta constă în a-ţi ghida poporul spre adevăr, iar a mea în a instaura cultul zeului unic, aşezând-o pe tronul Egiptului pe Lita, moştenitoarea legitimă a lui Akhenaton.

— Încetează să mai delirezi, Ofir; ridicarea în slăvi a revoltei împotriva Faraonului nu va duce decât la dezastru.

— Cunoşti vreun alt mijloc de a înscăuna domnia zeului unic? Din moment ce deţinem adevărul, trebuie să ştim să luptăm pentru a-l impune.

— Lita şi cu tine... Doi iluminaţi! E derizoriu.

— Chiar crezi că suntem singuri?

Evreul era intrigat.

— E evident...

— De la prima noastră întâlnire, afirmă Ofir, situaţia a evoluat. Susţinătorii zeului unic sunt mai numeroşi şi mai hotărâţi decât îţi închipui. Puterea lui Ramses nu e decât o iluzie în a cărei capcană va cădea el însuşi. O bună parte din elita acestei ţări ne va urma atunci când tu, Moise, vei ridica vocea.

— Eu.. De ce eu?

— Pentru că tu ai capacitatea de a ne ghida şi de a fi în fruntea adepţilor dreptei credinţe. Lita trebuie să rămână în umbră până la urcarea ei pe tron, iar eu nu sunt decât un om al rugăciunii, fără influenţă asupra unei mulţimi. Când vei vorbi, vocea ta va fi ascultată şi înţeleasă.

— Cine eşti tu cu adevărat, Ofir?

— Un simplu credincios care, precum Akhenaton, e convins că zeul unic va domni asupra tuturor naţiunilor, după ce va fi îndoit spinarea vanitosului Egipt.

Moise ar fi trebuit să-l dea afară de mult pe acest dement, însă discursul lui îl fascina. Ofir formula idei ascunse în mintea evreului, idei atât de subversive încât el refuzase să le dea consistenţă.

— Proiectul tău e nebunesc, Ofir; n-ai nici o şansă de reuşită.

— Timpul curge în favoarea noastră şi ne va aduce treptat totul. Ia conducerea evreilor, dă-le o ţară, fă în aşa fel încât să se poată prosterna în faţa zeului unic şi să-i recunoască atotputernicia. Lita va guverna Egiptul, noi vom fi aliaţi, iar din această alianţă va răsări adevărul pentru toate popoarele.

— Nu e decât un vis.

— Nici tu, nici eu nu suntem nişte visători.

— Ramses e prietenul meu, îţi repet, şi n-am să tolerez nici un fel de revolte.

— Nu, Moise, nu e prietenul tău, ci adversarul tău cel mai feroce. E cel ce vrea să înăbuşe adevărul.

— Ieşi afară, Ofir.

— Gândeşte-te la cuvintele mele şi pregăteşte-te de acţiune. Ne vom revedea nu peste multă vreme.

— Nu conta pe asta.

— Pe curând, Moise.

Evreul petrecu o noapte albă.

Fiecare cuvânt al lui Ofir îi reveni în minte ca un val ce-i aducea cu el propriile obiecţii şi temeri. Deşi nu consimţea încă să recunoască, Moise tocmai această întâlnire o aşteptase.

*

Leul şi câinele, culcaţi unul lângă altul, terminau de mestecat nişte oase de pasăre. Stând îmbrăţişaţi la umbra unui palmier, Ramses şi Nefertari admirau câmpia thebană. Nu fără dificultate, Ramses îl convinsese pe Serramanna să-i acorde răgazul pentru această escapadă. Voinicul şi Străjerul nu erau ei oare cea mai bună gardă de corp?

Din Memphis soseau cele mai bune veşti. Mica Meritamon aprecia în mod deosebit laptele doicii şi primise întâia vizită a lui Kha, de care ministrul Agriculturii, Nedjem, se ocupa cu vigilenţa unui preceptor. Frumoasa Iset se bucurase de naşterea fiicei cuplului regal şi îi adresase lui Nefertari gânduri afectuoase.

Soarele de la sfârşitul după-amiezii, blând şi mângâietor, aurea pielea mătăsoasă a lui Nefertari. Un zvon de flaut plutea în aerul uşor, păstorii cântau în timp ce-şi aduceau înapoi cirezile, catâri cu încărcături grele se îndreptau spre ferme. La apus, soarele luase o tentă portocalie, în timp ce înroşea muntele theban.

După asprimea unei zile de vară urma mângâierea serii. Cât de frumos era Egiptul, împodobit cu nuanţe de auriu şi de verde, cu argintiul Nilului şi cu focul asfinţitului! Cât de frumoasă era Nefertari, abia acoperită de o robă fină de in transparentă! Trupul ei zvelt şi abandonat în braţele sale emana un parfum îmbătător; pe chipul grav şi liniştit se citea nobleţea unui suflet luminos.

— Sunt eu demn de tine? întrebă Ramses.

— Ce întrebare ciudată...

— Îmi pari uneori atât de departe de lumea asta şi de josnicia ei, de curte şi de meschinăriile ei, de obligaţiile temporale ale misiunii noastre.

— Nu mi-am făcut datoria?

— Dimpotrivă, nu comiţi nici cea mai mică eroare şi ai fost dintotdeauna regina Egiptului. Te iubesc şi te admir, Nefertari.

Buzele lor se atinseră, calde şi vibrante.

— Hotărâsem să nu mă mărit, mărturisi ea, şi să rămân închisă într-un templu. Nu simţeam nici indiferenţă, dar nici aversiune faţă de bărbaţi, însă mi se păreau, mai mult sau mai puţin, sclavii unor ambiţii ce aveau să-i facă mici şi neajutoraţi. Tu erai dincolo de ambiţie, căci destinul îţi alesese calea. Te admir şi te iubesc, Ramses.

Şi unul, şi altul ştiau că modul lor de a gândi era acelaşi şi că nici un fel de încercare nu îl putea disocia. Creând împreună templul pentru veşnicie, îndeplineau primul act magic al unui cuplu regal, sursa unei aventuri căreia doar moartea îi putea da un termen aparent.

— Nu-ţi uita îndatoririle, îi aminti ea.

— Care anume?

— Să dai naştere unor fii.

— Am deja unul.

— E nevoie de mai mulţi. Dacă viaţa ta va fi lungă, unii dintre ei pot muri înaintea ta.

— De ce să nu-mi fie succesoare fiica noastră?

— Potrivit astrologilor, ea va avea o fire mai curând meditativă, ca şi micul Kha.

— Şi nu e o dispoziţie potrivită pentru a domni?

— Totul depinde de împrejurări şi de lumea care ne înconjoară. În seara asta, ţara noastră e seninătatea însăşi, dar ce va fi mâine?

Galopul unui cal destrămă pacea înserării.

Plin de praf, Serramanna sări pe pământ.

— Mă iertaţi că vă întrerup, Maiestate, însă urgenţa o cere.

Ramses parcurse papirusul pe care i-l dăduse sardul.

— Un raport al generalului din Fortul de Fildeş, îi spuse el lui Nefertari. Nişte nubieni răsculaţi au atacat un convoi care transporta aur, având ca destinaţie principalele noastre temple.

— Sunt victime?

— Mai mult de douăzeci, şi numeroşi răniţi.

— E vorba doar de nişte jefuitori sau de începutul unei răzmeriţe?

— Nu se ştie.

Tulburat, Ramses făcu câţiva paşi. Leul şi câinele, simţind neliniştea stăpânului, veniră şi îi linseră mâinile.

Monarhul pronunţă cuvintele pe care marea soţie regală se temea să le audă.

— Plec imediat, căci e sarcina Faraonului să restabilească ordinea. În absenţa mea, Nefertari, tu vei guverna Egiptul.

Capitolul 50

Flotila de război a Faraonului cuprindea douăzeci de corăbii în formă de semilună, astfel încât nici prora şi nici pupa nu atingeau apa. O velă foarte mare era fixată prin mai multe frânghii de un unic catarg de o soliditate ce ţinea piept oricărei încercări, în centru, o vastă cabină rezervată echipajului şi soldaţilor; în partea din faţă, o cabină mică, în care locuia căpitanul.

Pe vasul amiral, Ramses verificase el însuşi cele două cârme, una la babord, cealaltă la tribord. Fusese construit un loc împrejmuit pentru leul şi câinele regelui. Acesta din urmă, ghemuit între labele fiarei, profita din plin de raţia zilnică.

Ca şi în timpul călătoriei precedente, colinele pustii, ostroavele înverzite, cerul de un albastru absolut şi fâşia subţire de verdeaţă ce rezista la asaltul deşertului, îl fascinau pe Ramses. Acest ţinut de foc, în acelaşi timp violent şi dincolo de orice conflict, semăna cu sufletul lui.

Rândunele, cocori cu coroană şi flamingo roz zburau pe deasupra flotilei a cărei trecere era salutată de babuini cocoţaţi în vârful palmierilor. Uitând de scopul expediţiei, soldaţii îşi petreceau timpul jucând jocuri de noroc, bând vin de palmier şi dormind la adăpost de soare.

Trecerea prin cea de-a doua cascadă şi intrarea în ţara lui Kush le amintiră că nu fuseseră invitaţi la o călătorie de agrement. Corăbiile acostară la malul arid, iar oamenii coborâră în tăcere. Se ridicară corturile, fură dispuse în jurul taberei palisade de protecţie şi se auziră ordinele Faraonului.

Câteva ore mai târziu, viceregele Nubiei şi escorta lui se prezentară în fata monarhului, aşezat pe un scaun pliant din lemn de cedru aurit.

— Care sunt explicaţiile tale, ceru Ramses.

— Ţinem situaţia sub control, Maiestate.

— Am cerut explicaţii.

Viceregele Nubiei se îngrăşase mult. Îşi tampona fruntea cu o batistă albă.

— Un incident deplorabil, cu siguranţă, dar nu trebuie să-i exagerăm importanţa.

— Un convoi de aur furat, soldaţi şi mineri ucişi justifică prezenţa Faraonului şi a unui corp expediţionar?

— Mesajul care v-a fost trimis era probabil prea alarmist, dar cum să nu mă bucur de venirea Maiestăţii Voastre?

— Tatăl meu a adus pacea în Nubia şi ţi-a încredinţat ţie menţinerea ei. N-a fost ea întreruptă din cauza neglijenţei tale şi a încetinelii cu care s-a intervenit?

— Fatalitate, Maiestate, n-a fost decât fatalitate!

— Tu eşti viceregele Nubiei, purtător de drapel la dreapta regelui, supraintendentul deşertului din Sud, şeful carelor, şi îndrăzneşti să vorbeşti de fatalitate... De cine îţi baţi joc?

— Purtarea mea a fost ireproşabilă, vă asigur! Însă munca mea e copleşitoare: să controlez primarii satelor, să verific umplerea hambarelor, să indic...

— Şi aurul?

— Supraveghez producţia şi livrarea lui cu cel mai mare zel, Maiestate!

— Uitând să protejezi un convoi?

— Cum aş fi putut să previn raidul unui mic grup de smintiţi?

— Nu e chiar una din îndatoririle tale?

— Fatalitatea, Maiestate…

— Condu-mă în locul unde s-a petrecut drama.

— E pe drumul minelor de aur, într-un loc izolat şi arid. Din păcate, n-o să vă spună nimic.

— Cine sunt vinovaţii?

— Un trib nenorocit ai cărui membri s-au îmbătat pentru a săvârşi o asemenea faptă.

— L-ai căutat?

— Nubia e mare, Maiestate, iar efectivele mele sunt reduse.

— Deci, nici o investigaţie serioasă n-a avut loc.

— Numai Maiestatea Voastră poate hotărî o intervenţie militară.

— Nu mai am nevoie de tine.

— Trebuie s-o însoţesc pe Maiestatea Voastră în urmărirea acestor criminali?

— Spune-mi adevărul, vicerege: Nubia e pregătită pentru a-i susţine?

— Păi... e puţin probabil, dar...

— Insurecţia a început deja?

— Nu, Maiestate, însă rândurile acestor bandiţi par să fi sporit. Din acest motiv era de dorit prezenţa şi intervenţia voastră.

*

— Bea, îi spuse Setau lui Ramses.

— E absolut nevoie?

— Nu, dar prefer să fiu prudent. Nu Serramanna va fi acela care să te apere de şerpi.

Regele acceptă să bea leacul pe bază de plante urticacee şi sânge de cobră diluat pe care Setau îl prepara pentru Ramses la intervale regulate. Imunizat astfel, suveranul se putea aventura fără să rişte pe drumul aurului.

— Îţi mulţumesc că mi-ai oferit această călătorie; Lotus e şi ea încântată să-şi revadă patria. Şi câte reptile frumoase în perspectivă!

— N-o să fie o plimbare de plăcere, Setau. Fără îndoială că o să avem parte de conflicte.

— Şi dacă i-ai lăsa pe indivizii ăştia sărmani să doarmă pe aurul lor?

— Au furat şi au ucis. Nimeni nu trebuie să rămână nepedepsit dacă a trădat legea lui Maat.

— Nimic nu te-ar putea supune?

— Nimic.

— Te-ai gândit la securitatea ta?

— Faptele sunt prea grave pentru a încredinţa rezolvarea lor unui subaltern.

— Recomandă oamenilor tăi cea mai mare prudenţă; în anotimpul ăsta, reptilele sunt veninoase în mod deosebit. Să se ungă cu *assa foetida*, răşina arborelui de Persia. Mirosul ei pune pe fugă un anumit număr de reptile. Dacă vreun soldat e muşcat, anunţă-mă. O să dorm într-o căruţă, lângă Lotus.

Plutonul expediţionar înainta pe un drum plin de pietriş. În frunte, o iscoadă, Serramanna şi regele, călărind nişte cai robuşti; apoi, boii care trăgeau căruţele, catârii încărcaţi cu arme şi burdufuri cu apă, şi, în sfârşit, pedestraşii.

Iscoada nubiană era convinsă că agresorii nu se depărtaseră prea mult de locul în care atacaseră convoiul. Oricum, la distanţă de câţiva kilometri, o oază le permitea să-şi ascundă prada înainte de a o vinde.

După harta pe care o avea, regele putea înainta fără teamă în inima unei regiuni deşertice, deoarece fuseseră săpate puţuri de-a lungul drumului. De

mai mulţi ani, nici un miner nu mai suferise de sete, aşa cum menţionau rapoartele administraţiei din Nubia.

Descoperirea cadavrului unui catâr surprinse iscoada. De obicei, căutătorii de aur nu foloseau decât animale sănătoase, capabile să suporte eforturile prelungite.

În apropierea primului puţ, le mai veni inima la loc. Să bea pe săturate, să-şi umple plosca cu apă, să doarmă la umbra acoperişului întins între patru ţăruşi... Ofiţeri sau simpli soldaţi, toţi visau la aceleaşi lucruri. Cum noaptea se lăsa în mai puţin de trei ore, regele va face cu siguranţă o oprire.

Iscoada ajunse prima la fântână. În ciuda căldurii, ceea ce descoperi acolo îi îngheţă sângele în vine. Alergă spre Ramses.

— Maiestate... E secată!

— Poate că nivelul apei a scăzut. Coboară până la fund.

Cu ajutorul unei frânghii ţinute de Serramanna, iscoada îi dădu ascultare. Atunci când reveni la suprafaţă, chipul lui îmbătrânise cu câţiva ani.

— Secată, Maiestate.

Corpul expediţionar nu avea suficientă apă pentru a face cale-ntoarsă; poate doar cei mai rezistenţi ar fi supravieţuit. Trebuia, prin urmare, să meargă mai departe, cu speranţa că vor ajunge la următoarea fântână. Dar, din moment ce rapoartele administraţiei nubiene erau inexacte, nu putea fi şi aceasta secată?

— Am putea părăsi drumul principal, propuse iscoada, şi s-o luăm la dreapta, în direcţia oazei rebelilor. Până acolo mai există o fântână de care au nevoie în timpul raidurilor.

— Ne odihnim până la căderea serii, porunci Ramses. După aceea, pornim din nou la drum.

— Mersul în timpul nopţii e periculos, Maiestate! Şerpii, o posibilă ambuscadă...

— N-avem de ales.

Ce împrejurări ciudate! Ramses se gândea la prima sa expediţie nubiană, alături de tatăl lui, în timpul căreia soldaţii suportaseră o încercare identică, în urma otrăvirii fântânilor de către un trib răzvrătit. În forul lui interior, regele admise că subestimase pericolul. O simplă operaţiune de restabilire a ordinii se putea transforma într-un dezastru.

Ramses se adresă oamenilor şi le spuse adevărul. Moralul era scăzut, însă cei mai experimentaţi nu-şi pierduseră speranţa şi îşi îmbărbătară

camarazii. Nu se aflau ei sub ordinele unui faraon făcător de minuni?

Pedestraşii, în ciuda riscurilor, fură de acord cu marşul nocturn. O ariergadă foarte vigilentă putea para un eventual atac surpriză. În frunte, iscoada înainta cu prudenţă; graţie lunii pline, se vedea până departe.

Ramses se gândea la Nefertari. Dacă el nu se mai întorcea, ea avea să poarte pe umeri povara Egiptului. Kha şi Meritamon erau prea tineri pentru a putea domni şi numeroase ambiţii vor ieşi din nou la iveală, cu atât mai violent cu cât fuseseră până atunci înăbuşite.

Deodată, calul lui Serramanna se cabră. Surprins, sardul fu aruncat din şa şi căzu pe pământul pietros. Pe jumătate leşinat, incapabil să reacţioneze, se rostogoli de-a lungul unei pante nisipoase şi se opri în fundul unei gropi invizibilă de pe drum.

Un zgomot curios, asemănător unei respiraţii precipitate, îl făcu atent.

La doi paşi de el, o viperă emitea un şuierat aspru, provocat de o brutală expulzare a aerului din plămâni. Deranjată, devenise agresivă şi acum ataca.

Căzând, Serramanna îşi pierduse sabia. Fără nici o armă, îi mai rămânea doar să bată în retragere, evitând să facă vreo mişcare bruscă. Dar vipera şuierătoare, deplasându-se lateral, îl împiedica.

Sardul nu reuşi să se ridice în picioare din cauza gleznei de la piciorul drept ce devenise foarte dureroasă. Neputând să alerge, era o pradă sigură.

— Bestie blestemată! Mă lipseşti de o moarte frumoasă în luptă!

Vipera şuierătoare se apropia. Serramanna îi azvârli nisip în cap, sporindu-i furia. În clipa în care se repezi, cu o mişcare rapidă, pentru a străbate distanţa scurtă ce o despărţea de inamic, un băţ despicat la un capăt o ţintui la pământ.

— Frumoasă lovitură! se felicită Setau. N-aveam decât o şansă din zece să reuşesc.

Prinse şarpele de grumaz; coada i se agita cu furie.

— Cât de minunată e această şuierătoare, cu cele trei culori ale ei, albastru pal, albastru închis şi verde. O domnişoară foarte elegantă, nu ţi se pare? Din fericire pentru tine, şuieratul ei ajunge departe şi e uşor de identificat.

— Presupun că trebuie să-ţi mulţumesc.

— Muşcătura ei nu provoacă decât un edem local care se întinde pe membrul rănit şi provoacă o hemoragie, deoarece veninul nu e în cantitate mare, însă e foarte toxic. Cu o inimă robustă, se poate supravieţui. Cinstit vorbind, nu e la fel de periculoasă pe cât pare.

Capitolul 51

Setau vindecă entorsa lui Serramanna cu ierburi şi îi bandajă glezna cu pânză de in îmbibată cu un balsam împotriva umflăturii. În câteva ore, aceasta se retrase.

Suspicios, sardul se întreba dacă îmblânzitorul de şerpi nu pusese el însuşi la cale atacul viperei pentru a apărea ca un salvator şi a-l convinge că e un adevărat prieten al lui Ramses, neavând nici cea mai mică intenţie să-i facă vreun rău. Totuşi, comportamentul distant al lui Setau, care nu căuta nici un avantaj de pe urma intervenţiei, pleda în favoarea lui.

În zori, se odihniră până spre mijlocul după-amiezii. Apoi, porniră mai departe. Mai era încă destulă apă pentru oameni şi animale, dar trebuia totuşi să fie raţionalizată. În ciuda oboselii şi a neliniştii, Ramses iuţi pasul şi insistă asupra vigilenţei ariergardei. Răzvrătiţii n-ar fi atacat din faţă şi ar fi încercat să-şi învingă adversarul luându-l prin surprindere.

Printre rânduri, nu se mai glumea deloc, nu se mai amintea de întoarcerea în vale şi nu se mai vorbea.

— Iat-o, anunţă iscoada, întinzând braţul.

Nişte ierburi zburlite, un cerc de pietre, un cadru de lemn pentru a suporta greutatea unui ulcior mare, legat de o frânghie uzată.

Fântâna.

Singura speranţă de supravieţuire.

Iscoada şi Serramanna se grăbiră spre apa salvatoare. Se aşezară pe vine şi rămaseră aşa o bună bucată de vreme, apoi se ridicară încet.

Sardul clătină negativ din cap.

— Ţara asta e lipsită de apă de la începutul vremurilor şi noi o să murim de sete. Nimeni n-a reuşit să sape o fântână durabilă. Trebuie să căutăm o sursă în lumea de dincolo!

Ramses adună oamenii şi le împărtăşi gravitatea situaţiei. A doua zi, rezervele aveau să fie epuizate. Nu puteau nici să avanseze, nici să se întoarcă.

Mai mulţi soldaţi îşi aruncară armele la picioare.

— Ridicaţi-le, porunci Ramses.

— La ce bun, întrebă un ofiţer, din moment ce vom putrezi la soare.

— Am venit în acest colţ al deşertului pentru a restabili ordinea, şi o vom face.

— Cum se vor lupta cadavrele noastre cu nubienii?

— Tatăl meu s-a găsit odată într-o situaţie asemănătoare, îi reaminti Ramses, şi el şi-a salvat oamenii.

— Atunci, salvaţi-ne şi pe noi!

— Adăpostiţi-vă de soare şi adăpaţi animalele.

Regele se întoarse cu spatele la armată şi cu faţa la deşert. Setau veni lângă el.

— Ce ai de gând să faci?

— Să merg. Să merg până acolo unde voi găsi apă.

— E o nebunie.

— Aşa cum m-a învăţat tatăl meu, aşa am să fac.

— Rămâi cu noi.

— Un faraon nu-şi aşteaptă moartea ca un învins.

Se apropie şi Serramanna.

— Maiestate...

— Evită panica şi păstrează rândul gărzilor. Oamenii să nu uite că ar putea fi atacaţi.

— N-am dreptul să vă las să plecaţi singur în această imensitate. Securitatea voastră n-ar mai fi asigurată.

Ramses puse mâna pe umărul sardului.

— Te însărcinez cu cea a armatei mele.

— Întoarceţi-vă repede. Soldaţii fără conducător riscă să-şi piardă capul.

Sub privirile împietrite ale pedestraşilor, regele părăsi vechea fântână şi se aventură în deşertul roşu, în direcţia unei movile de piatră pe care o urcă cu pas liniştit. Din vârful ei, descoperi o întindere cu aspect dezolant.

După exemplul tatălui său, trebuia să perceapă secretul subsolului, venele pământului, apa care provenea din oceanul de energie şi se strecura printre pietre, umplând inima munţilor. Plexul regelui era dureros, viziunea lui se modifică, corpul îi deveni fierbinte, ca şi cum o febră puternică ar fi pus stăpânire pe el.

Ramses luă de la centură bagheta căutătorului de apă din lemn de salcâm, acea baghetă de care se folosise tatăl lui pentru a-şi prelungi viziunea. Magia care o impregna rămăsese intactă; dar unde să cauţi într-o asemenea imensitate?

O voce vorbea în corpul regelui, o voce venită de dincolo, o voce cu amploarea celei a lui Seti. Durerea din plex devenise atât de insuportabilă încât îl determină pe Ramses să iasă din nemişcare şi să coboare de pe movilă. Nu mai simţea căldura nemiloasă ce ar fi zdrobit orice ait călător. Ritmul inimii sale se încetinise, precum cel al unei antilope.

Nisipul şi pietrele îşi schimbau forma şi culoarea. Privirea lui Ramses pătrunse puţin câte puţin în profunzimea deşertului, degetele prinseră cele două ramuri de salcâm foarte subţiri, legate la un capăt cu un fir de in.

Bagheta se ridică, ezită, apoi coborî din nou. Regele continuă să meargă, iar vocea se depărtă. Se întoarse pe drumul pe care venise, o apucă spre stânga, având alături moartea. Iarăşi, vocea se apropie, bagheta prinse viaţă. Ramses se opri în faţa unui enorm bloc de granit roz, pierdut în această mare de rocă.

Forţa pământului îi smulse bagheta din mâini.

Găsise apa.

*

Cu limba uscată, cu pielea arsă de soare şi muşchii dureroşi, soldaţii deplasară stânca şi săpară în locul indicat de rege. Ajunseră la o enormă pânză de apă la o adâncime de cinci metri şi scoaseră strigăte de bucurie ce ajunseră până la cer.

Ramses puse să se facă mai multe foraje; o serie de puţuri fură legate între ele printr-o galerie subterană. Aplicând această tehnică dragă minerilor, regele nu se mulţumea să-şi salveze armata de la o moarte atroce, ci prevedea irigarea unei vaste întinderi.

— Îţi imaginezi grădinile înverzite? întrebă Setau.

— Fecunditatea şi prosperitatea nu sunt cele mai bune urme pe care le putem lăsa în urma noastră?

Serramanna se revoltă.

— Îi uitaţi pe nubienii răsculaţi?

— Nici o clipă.

— Dar să transformăm soldaţii în săpători!

— După obiceiurile noastre, munca asta face parte adesea din misiunea lor.

— În piraterie nu se amestecă în felul ăsta lucrurile. Dacă suntem atacaţi de sălbatici, mai ştim să ne apărăm?

— Nu te-am însărcinat să ne asiguri securitatea?

În timp ce soldaţii consolidau fântânile şi galeria, Setau şi Lotus capturară câteva reptile impresionante, de talie mare şi mijlocie, şi adunară preţioase rezerve de venin.

Neliniştit, Serramanna înmulţi rondurile prin împrejurimi şi îi constrânse pe soldaţi să se antreneze, cu rândul, ca în cazarmă. Mulţi sfârşiră prin a uita de asasinarea celor din convoiul care transportase aurul şi nu se mai gândeau decât la întoarcerea expediţiei în valea Nilului sub conducerea unui faraon ce săvârşea miracole.

„Nişte amatori”, se gândi fostul pirat.

Aceşti egipteni nu erau soldaţi decât temporar, transformându-se repede în muncitori sau ţărani. Ei nu aveau obişnuinţa luptelor sângeroase, pe viaţă şi pe moarte. Nimic nu valora cât formaţia unui pirat, mereu cu ochii în patru, gata să taie gâtul oricărui duşman, cu orice fel de armă. Necăjit, Serramanna nici măcar nu mai încercă să-i înveţe atacuri viclene şi parade neaşteptate. Aceşti pedestraşi nu vor şti niciodată să se bată.

Cu toate astea, sardul avea senzaţia că nubienii răsculaţi nu erau prea departe şi că, de două zile sau chiar mai puţin, se apropiau de tabăra egipteană şi spionau. Leul şi câinele lui Ramses simţiseră şi ei o prezenţă ostilă. Erau nervoşi, dormeau puţin, se plimbau de colo-colo şi amuşinau în vânt.

Dacă nubienii erau nişte adevăraţi piraţi, atunci corpul expediţionar egiptean avea să fie nimicit.

*

Noua capitală a Egiptului se ridica cu o viteză uimitoare, însă Moise nu o mai privea deloc. Pentru el, Pi-Ramses nu era decât o cetate străină, populată cu zei falşi şi cu oameni rătăciţi într-o credinţă nebunească.

Fidel misiunii sale, continua să dea viaţă diferitelor şantiere şi să menţină ritmul lucrărilor. Dar toţi observaseră la el o asprime crescândă, în special când îi întâlnea pe contra-maiştrii egipteni, pe care îi critica, de cele mai multe ori fără motiv, pentru simţul înverşunat al disciplinei. Moise petrecea tot mai mult timp alături de evrei şi, în fiecare seară, discuta cu grupuri mici despre viitorul poporului lor. Cei mai mulţi erau satisfăcuţi de condiţia lor şi nu simţeau nevoia să şi-o schimbe, creându-şi o patrie independentă. Aventura părea prea riscantă.

Moise insista. Evoca credinţa lor într-un zeu unic, originalitatea culturii lor, necesitatea de a se elibera de sub jugul egiptean şi de a se îndepărta de

idoli. Unii şovăiau, alţii rămaseră neînduplecaţi. Dar toţi recunoscură că Moise avea statura unui conducător, că acţiunea lui fusese benefică pentru evrei şi că nici unul dintre ei nu-i putea neglija discursul.

Prietenul din copilărie al lui Ramses dormea tot mai puţin. Visa cu ochii deschişi un pământ fertil asupra căruia să domnească zeul din inima lui, o ţară pe care s-o guverneze evreii înşişi şi ale cărei graniţe să le păzească precum bunul lor cel mai de preţ.

În sfârşit, cunoştea natura focului care-i pârjolea sufletul de atâţia ani! El dădea nume acestei dorinţe de nestins şi lua conducerea unui popor pe care îl va ghida spre adevăr. Neliniştea îi tăia răsuflarea. Va accepta Ramses o asemenea răzvrătire şi negarea propriei sale puteri? Moise trebuia să-l convingă, să-l determine să-i accepte idealul.

Amintirile îl copleşeau. Ramses nu fusese un simplu tovarăş de joacă, ci un prieten adevărat şi, cu toate astea, atât de diferit. Moise nu-l va trăda, complotând împotriva lui; îl va înfrunta pe faţă şi îl va face să cedeze. Chiar dacă victoria părea imposibilă, el o va obţine.

Pentru că Dumnezeu era cu el.

Capitolul 52

Cu partea anterioară a capului rasă, cu inele în urechi, nasul turtit, obrajii plini de cicatrice, purtând coliere de perle multicolore şi veşminte din piele de panteră, nubienii răsculaţi încercuiseră tabăra egipteană la începutul după-amiezii, atunci când cei mai mulţi soldaţi ai lui Ramses îşi făceau siesta. Mânuindu-şi arcurile din lemn de salcâm, uciseră cu săgeţi un mare număr de egipteni, mai înainte ca grupul expediţionar să fie în măsură să reacţioneze.

Dacă şeful lor ezita să dea ordinul de atac, era din cauza unui grup mic de oameni, înarmaţi cu arcuri puternice şi adăpostiţi în spatele unei palisade formate din scuturi şi ramuri de palmier. În fruntea lor, Serramanna, care se aşteptase la acest asalt. Elita pedestraşilor pe care-i adunase la un loc făcea breşe nete în rândurile nubienilor. Căpetenia răzvrătiţilor era conştient de asta, deşi victoria părea câştigată.

Timpul se oprise în loc. Nimeni nu se mişca.

Principalul consilier al căpeteniei nubiene îi recomandă să tragă în continuare cu săgeţi şi să doboare cât mai mulţi duşmani, în timp ce câţiva războinici rapizi să se năpustească asupra palisadei. Însă căpetenia avea experienţă de luptă, iar chipul lui Serramanna nu prevestea nimic bun. Oare acest uriaş mustăcios nu le întindea una sau mai multe capcane pe care nu le puteau prevedea? Omul ăsta nu semăna cu egiptenii pe care îi ucisese. Iar instinctul lui de vânător îi spunea că trebuia să se teamă.

Atunci când Ramses ieşi din cortul lui, toate privirile se întoarseră spre el. Purtând o coroană albastră ce lua forma capului şi apoi se lărgea în partea din spate, îmbrăcat cu o cămaşă de in încreţită, cu mâneci scurte şi o fustă de pânză aurită, la centura căreia era agăţată o coadă de taur sălbatic, faraonul ţinea în mâna dreaptă sceptrul „magic”, în formă de toiag de păstor, ale cărui extremităţi erau lipite de pieptul lui.

În spatele regelui mergea Setau, ducând sandalele albe ale monarhului. În ciuda gravităţii situaţiei, se gândea la Ameni, purtătorul de sandale al Faraonului, care fusese stupefiat văzându-şi prietenul ras în cap, purtând perucă şi fustă şi semănând cu un demnitar de la curte, cu excepţia unui detaliu; un sac curios atârnat la centură şi legănându-i-se la spate.

Sub privirile neliniştite ale soldaţilor egipteni, Faraonul şi Setau merseră până la marginea taberei şi se opriră la treizeci de metri de nubieni.

— Sunt Ramses, faraonul Egiptului. Cine e şeful vostru?

— Eu, răspunse nubianul, înaintând cu un pas.

Cu două pene fixate la ceafă cu o legătură roşie, căpetenia răsculaţilor învârtea în aer o suliţă împodobită cu pene de struţ.

— Dacă nu eşti un laş, vino aici.

Principalul consilier îşi manifestă dezacordul. Dar nici Ramses, nici purtătorul de sandale nu erau înarmaţi, în timp ce unul dispunea de o suliţă, iar celălalt de un pumnal cu dublu tăiş. Căpetenia aruncă o privire spre Serramanna.

— Vino la stânga mea, îi porunci el consilierului.

Dacă uriaşul mustăcios dădea ordin să se tragă, şeful era protejat de un scut uman.

— Ţi-e frică?

Cei doi nubieni se detaşară din grupul de războinici şi merseră în direcţia regelui şi a purtătorului de sandale, încremeniră la trei metri de adversarii lor.

— Deci, tu eşti faraonul care îmi oprimă poporul.

— Nubienii şi egiptenii trăiau în pace. Tu ai destrămat această armonie ucigând oameni din convoiul ce transporta aur şi furând metalul destinat templelor din Egipt.

— Aurul ăsta e al nostru, nu al vostru. Tu eşti un hoţ.

— Nubia e o provincie egipteană, deci supusă legii lui Maat. Crima şi furtul trebuie pedepsite cu asprime.

— Puţin îmi pasă de legea ta, Faraonule! Aici, eu fac legea. Si alte triburi sunt pregătite să ni se alăture. Atunci când o să te ucid, am să fiu un erou! Toţi războinicii se vor pune la ordinele mele şi o să-i alungăm pe egipteni pentru totdeauna de pe pământul nostru!

— Îngenunchează, porunci regele.

Căpetenia şi consilierul se priviră buimăciţi.

— Lasă arma jos, îngenunchează şi supune-te Legii.

Un rictus deformă chipul căpeteniei nubiene.

— Dacă mă înclin, mă ierţi?

— Te-ai aşezat singur în afara Legii. A te ierta ar însemna s-o neg.

— Clemenţa îţi e deci necunoscută...

— Într-adevăr.

— De ce m-aş supune?
— Pentru că eşti un rebel şi singura ta libertate e să te înclini în faţa Faraonului.
Consilierul principal trecu în faţa căpeteniei şi îşi agită pumnalul.
— Fie ca Faraonul să moară, iar noi să fim eliberaţi!
Setau, care nu-şi luase ochii de la cei doi nubieni, deschise sacul şi dădu drumul viperei de nisip pe care o ţinuse până atunci prizonieră. Strecurându-se prin nisip cu rapiditatea morţii hrăpăreţe, îl muşcă pe nubian de picior, mai înainte ca acesta să-şi ducă gestul până la capăt.
Înnebunit, se lăsă pe vine şi îşi deschise rana cu pumnalul pentru ca sângele să ţâşnească.
— E deja mai rece ca apa şi mai arzător ca flacăra, spuse Setau, privind căpetenia drept în ochi. Corpul lui e scăldat de sudoare, nu mai vede cerul, saliva i se scurge din gură. Ochii şi sprâncenele i se crispează, faţa i se umflă; setea e intensă şi va muri. Nu se mai poate ridica, pielea lui capătă o tentă purpurie înainte de a se înnegri şi îl scutură frisoanele.
Setau agită sacul plin cu vipere.
Războinicii nubieni dădură înapoi.
— În genunchi, porunci din nou Faraonul. Altfel, veţi avea parte de o moarte atroce.
— Tu ai să pieri!
Căpetenia ridică suliţa deasupra capului, însă un răget îl împietri. Întorcându-se într-o parte, de-abia avu timp să vadă năpustindu-se asupra lui leul lui Ramses, cu fălcile deschise. Fiara sfâşie pieptul nubianului cu ghearele şi înşfăcă între maxilare capul nefericitului.
La un semn al lui Serramanna, arcaşii egipteni îşi îndreptară arcurile asupra nubienilor dezorientaţi; pedestraşii se repeziră asupra inamicilor şi îi dezarmară.
— Să li se lege mâinile la spate! ceru sardul.

*

Când victoria lui Ramses deveni cunoscută, sute de nubieni ieşiră din ascunzători şi din sate pentru a-l omagia. Regele alese o căpetenie de clan în vârstă, cu părul alb, şi îi atribui noua zonă fertilă creată în preajma fântânilor. Îi încredinţă de asemenea prizonierii care urmau să presteze munci agricole sub supravegherea poliţiei nubiene. Pedeapsa capitală îi aştepta pe fugari şi recidivişti.

Apoi, corpul expediţionar se îndreptă spre oază, acolo unde rebelii îşi stabiliseră cartierul general. Nu întâmpinară decât o slabă rezistenţă şi regăsiră aurul pe care artizanii îl foloseau la împodobirea statuilor şi porţilor din temple.

La căderea nopţii, Setau culese două crengi de palmier uscate, le prinse între genunchi şi frecă între ele, din ce în ce mai repede, o baghetă de lemn putred. Rumeguşul se aprinse. Luându-şi în primire postul de gardă, soldaţii vor întreţine focul a cărui prezenţă alunga cobrele, hienele şi alte sălbăticiuni nedorite.

— Ţi-ai strâns recolta de reptile?

— Lotus e încântată. În seara asta ne odihnim.

— Nu e minunată ţara asta?

— Mi se pare că o iubeşti la fel de mult ca noi.

— Mă pune la încercare şi mă face să mă autodepăşesc. Puterea ei e şi a mea.

— Fără viperă, rebelii te-ar fi ucis.

— Nu s-a întâmplat asta, Setau.

— Oricum, planul tău a fost riscant.

— A evitat însă nişte lupte sângeroase.

— Eşti întotdeauna conştient de imprudenţele tale?

— La ce bun?

— Eu nu sunt decât Setau şi mă pot amuza cu şerpii mei veninoşi, dar tu eşti stăpânul celor Două Tărâmuri. Moartea ta ar arunca ţara în haos.

— Nefertari ar guverna cu înţelepciune.

— Nu ai decât douăzeci şi cinci de ani, Ramses, dar nu mai ai şi dreptul de a fi tânăr. Lasă altora ardoarea războinicului.

— Poate Faraonul să fie un laş?

— Nu vrei să încetezi să mai exagerezi? Nu-ţi cer decât un pic de prudenţă.

— Dar nu sunt apărat din toate părţile? Magia reginei, tu şi reptilele tale, Serramanna şi mercenarii lui, Străjerul şi Voinicul... Nici o altă fiinţă nu are atâta şansă câtă am eu.

— N-o risipi.

— E inepuizabilă.

— Din moment ce te opui oricărei forme de raţiune, eu prefer să dorm.

Setau îi întoarse spatele regelui şi se culcă lângă Lotus; suspinul de uşurare al acesteia îl făcu pe rege să se îndepărteze. Odihna îmblânzitorului

de şerpi risca să fie de scurtă durată.

Cum să-l convingă că era un om de stat şi că avea stofă de mare ministru? Setau reprezenta primul mare eşec al lui Ramses. Încăpăţânându-se să-şi urmeze drumul, refuza să-şi facă o carieră. Trebuia să-i dea libertatea alegerii sau să-l constrângă să devină unul dintre cele mai importante personaje ale regatului?

Ramses petrecu noaptea contemplând cerul înstelat, lăcaş luminos pentru sufletul tatălui său şi al faraonilor care îl precedaseră. Se simţea mândru că găsise, precum Seti, apă în deşert şi că îi supusese pe rebeli, însă această victorie nu-l satisfăcea. În ciuda intervenţiei lui Seti, un trib se răsculase. După o perioadă calmă, se produsese o situaţie identică. Nu putea pune capăt acestor convulsii decât tăind răul de la rădăcină, dar cum să-l descopere?

În zori, Ramses simţi o prezenţă în spatele lui. Se întoarse încet şi îl văzu.

Un elefant enorm, care intrase în oază tiptil, fără ca nici una din crengile de palmier presărate pe pământ să nu trosnească. Leul şi câinele deschiseseră ochii, însă rămăseseră tăcuţi, ca şi când ar fi ştiut că stăpânul lor era în siguranţă.

Era marele mascul cu urechi uriaşe şi colţi lungi pe care Ramses îl salvase, extrăgându-i o săgeată din trompă, cu câţiva ani înainte.

Regele Egiptului mângâie trompa seniorului savanei, iar animalul uriaş scoase un sunet de bucurie ce trezi întreaga tabără.

Elefantul se depărtă cu pas lent, parcurse o sută de metri, apoi îşi întoarse capul în direcţia regelui.

— Trebuie să-l urmăm, decise Ramses.

Capitolul 53

Ramses, Serramanna, Setau şi doisprezece pedestraşi căliţi urmară elefantul care traversă un câmp îngust şi deşertic, apoi o apucă pe o cărare mărginită de mărăcini ce urca spre un platou pe care crescuse un arbore de acacia având mai mult de o sută de ani.

Elefantul se opri şi Ramses îl ajunse din urmă.

Privind în aceeaşi direcţie cu uriaşul animal, descoperi un peisaj sublim. Un pinten stâncos, punct de reper pentru navigatori, domina vasta arcuire a Nilului. El, stăpânul Egiptului, contempla misterul torentului creator, fluviul divin în toată maiestatea sa. Pe stânci se găseau inscripţii hieroglifice amintind că locul acela era plasat sub protecţia zeiţei Hathor, suverana stelelor şi a navigatorilor, care făceau bucuroşi popas în acel loc.

Cu piciorul drept din faţă, elefantul rostogoli un bloc de gresie care căzu de-a lungul falezei până la o movilă de nisip dintre două promontorii. La nord, versantul muntos era vertical şi cobora aproape până la apă; la sud, se depărta degajând o esplanadă largă ce se deschidea spre est.

Un băiat acostase şi dormea în barca făcută dintr-un trunchi scobit de palmier.

— Duceţi-vă la el şi aduceţi-l aici, porunci regele şi doi soldaţi plecară.

Când îi văzu apropiindu-se, nubianul o luă la goană. Crezu că le putea scăpa, dar se împiedică de o stâncă ce abia ieşea din nisip şi căzu la marginea apei. Egiptenii îi răsuciră braţele la spate şi îl conduseră la rege.

Fugarul îşi rotea ochii în toate părţile, înnebunit de spaimă şi temându-se să nu i se taie nasul.

— Nu sunt hoţ! Barca asta e a mea, vă jur, şi...

— Răspunde-mi la întrebare, spuse Ramses, şi apoi eşti liber: cum se numeşte locul acesta?

— Abu Simbel.

— Poţi pleca.

Băiatul alergă până la barcă şi începu să vâslească cu mâinile cât putea de repede.

— Să nu rămânem aici, recomandă Serramanna; locul nu mi se pare sigur.

— N-am simţit nici cea mai mică urmă de şarpe, obiectă Setau. Ciudat... Oare îi sperie divina Hathor?

— Nu veniţi după mine, ceru regele.

Serramanna făcu un pas înainte.

— Maiestate!

— E nevoie să repet?

— Dar securitatea voastră...

Ramses coborî spre fluviu. Setau îl reţinu pe sard.

— E mai bine să-l asculţi.

Serramanna cedă, mormăind ceva. Regele, singur în acest loc pierdut, într-un ţinut ostil! În caz de pericol, în ciuda ordinelor, sardul îşi promise să intervină.

Ajuns la marginea apei, Ramses se întoarse spre faleza de gresie.

Aici era inima Nubiei, dar ea încă îl ignora. Stătea în puterea lui să facă din Abu Simbel o minune care să sfideze timpul şi să pecetluiască pacea între Egipt şi Nubia.

Faraonul medită mai multe ore la Abu Simbel, impregnându-se de puritatea cerului, de scânteierea Nilului şi de forţa stâncilor. Aici va fi construit cel mai important sanctuar al provinciei; el va concentra energiile divine şi va emite un fascicol protector atât de intens, încât vacarmul armelor va dispărea.

Ramses observă soarele. Razele lui nu se mulţumeau să lovească faleza, ele penetrau în inima rocii, o iluminau dinăuntru. Atunci când vor lucra în locul acesta, arhitecţii vor trebui să conserve miracolul.

Atunci când regele urcă din nou în vârful falezei, Serramanna, la capătul nervilor, fu pe punctul de a-şi da demisia, însă calmul elefantului îl făcu să se răzgândească; n-o să fie el mai puţin răbdător decât un animal, fie el oricât de mare.

— Ne întoarcem în Egipt, decretă regele.

*

După ce-şi clăti gura cu o soluţie de carbonat de sodiu natural, Şenar îşi încredinţă faţa unui bărbier cu o mână foarte uşoară, care ştia să-l radă fără să-i smulgă nici cel mai mic strigăt de durere. Fratele mai mare al lui Ramses aprecia foarte mult frecţia cu ulei parfumat, mai ales pe cap, înainte de a-şi pune peruca. Aceste mici plăceri îi făceau existenţa uşoară şi îl

asigurau de prestanţa lui; chiar dacă era mai puţin frumos şi atletic decât Ramses, putea rivaliza cu el în ceea ce priveşte eleganţa.

Potrivit clepsidrei sale cu apă, o piesă scumpă, constată că se apropia ora întâlnirii.

Jilţul său, purtat pe umeri de mai mulţi oameni, era cel mai frumos din Memphis; nu-l depăşea decât cel al Faraonului, pe care avea să-l ocupe într-o zi. Porunci să fie lăsat jos la marginea canalului care permitea şlepurilor grele să ajungă la principalul port al Memphis-ului şi să descarce acolo.

Aşezat sub o salcie, magul Ofir se răcorea. Şenar se rezemă de trunchiul arborelui şi privi trecând un vas de pescuit.

— Ai făcut progrese, Ofir?

— Moise e un om excepţional, înzestrat cu o fire greu de îmblânzit.

— Altfel spus, ai dat greş.

— Nu cred.

— Impresiile tale nu-mi sunt de-ajuns, Ofir; îmi trebuie fapte.

— Drumul care te conduce la succes e adesea lung şi sinuos.

— Scuteşte-mă de filozofia ta. Ai reuşit, da sau nu?

— Moise nu mi-a respins propunerile. Nu e un rezultat apreciabil?

— Admit că e interesant. A fost de acord cu valabilitatea proiectelor tale?

— Gândirea lui Akhenaton îi e familiară. El ştie că aceasta a contribuit la şlefuirea credinţei evreilor şi că posibila noastră colaborare ar putea fi fructuoasă.

— Care este popularitatea lui printre compatrioţi?

— Din ce în ce mai mare. Moise are firea unei căpetenii adevărate şi se va impune fără greutate diferitelor clanuri. Atunci când construcţia lui Pi-Ramses va fi gata, îşi va lua adevăratul avânt.

— Asta cât timp înseamnă?

— Câteva luni. Moise a dat un asemenea impuls cărămidarilor, încât aceştia au menţinut un ritm de lucru extraordinar.

— Blestemată capitală! Datorită ei, renumele lui Ramses o să depăşească graniţa de nord.

— Unde se află Faraonul?

— În Nubia.

— Un loc periculos.

— Nu mai visa, Ofir; mesagerii regali au adus veşti excelente. Ramses a făcut chiar un nou miracol, descoperind o pânză de apă în deşert, iar armata

a creat acolo o zonă agricolă. Faraonul va aduce cu el aurul furat şi îl va oferi templelor. O expediţie reuşită, o victorie exemplară.

— Lui Moise nu-i e străin faptul că va trebui să-i înfrunte pe Ramses.

— Cel mai bun prieten al lui...

— Credinţa în zeul unic va fi mai puternică, iar conflictul inevitabil. Când se va declanşa, va trebui să-l susţinem pe Moise.

— Asta o să fie rolul tău, Ofir, înţelegi că-mi e imposibil să acţionez în linia întâi.

— Va trebui să mă ajuţi.

— De ce anume ai nevoie?

— O locuinţă la Memphis, servitori şi facilităţi de deplasare pentru susţinătorii mei.

— De acord, cu condiţia să-mi trimiţi rapoarte regulate în legătură cu acţiunile tale.

— Asta e cea mai mică dintre îndatoririle mele.

— Când te întorci la Pi-Ramses?

— Mâine. O să mă întâlnesc cu Moise şi o să-i aduc la cunoştinţă că efectivele noastre cresc fără încetare.

— Nu te mai preocupa de condiţiile tale de viaţă, ci doar de a-l convinge pe Moise să lupte pentru afirmarea credinţei lui, împotriva tiraniei lui Ramses.

*

Cărămidarul Abner fredona o melodie. În mai puţin de o lună, prima cazarmă din Pi-Ramses urma să fie gata şi primii pedestraşi transferaţi din Memphis aveau să locuiască în ea. Localurile erau spaţioase şi bine aerisite, iar finisările remarcabile.

Datorită lui Moise, care-i recunoscuse meritele, Abner conducea o echipă mică de zece cărămidari experimentaţi şi harnici. Şantajul exercitat de Sary nu mai era decât o amintire urâtă; Abner se va instala împreună cu familia în noua capitală şi va fi angajat să întreţină clădirile publice. Îl aştepta o existenţă fericită.

În seara aceea, evreul se ducea să guste un biban de Nil în compania tovarăşilor lui şi să joace jocul şarpelui, sperând că pionii lui aveau să înainteze regulat în căsuţe, fără să cadă în numeroasele capcane înscrise pe corpul reptilei. Câştigător era cel care ajungea primul la capătul traseului, iar Abner simţea că soarta îi surâdea.

Pi-Ramses începea să prindă viaţă; încet-încet, imensul şantier se transforma într-un oraş a cărui inimă nu va întârzia să bată. Şi lumea se gândea deja la grandiosul moment ai inaugurării, atunci când Faraonul va da viaţă capitalei sale. În jocul destinului, Abner avea privilegiul de a servi idealul unui mare rege şi de a-l cunoaşte pe Moise.

— Ce mai faci, Abner?

Sary purta o tunică libiană, cu dungi verticale late, galbene şi negre, strânsă în talie cu o centură de piele verde.

Faţa lui era din ce în ce mai slăbită.

— Ce doreşti de la mine?

— Să aflu veşti despre sănătatea ta.

— Vezi-ţi de drum.

— Ai devenit obraznic?

— Nu ştii că am obţinut o promovare? Nu mai sunt la ordinele tale.

— Micul Abner se umflă-n pene ca un cocoş! Haide, haide... Nu te enerva.

— Sunt grăbit.

— Ce poate fi mai urgent decât să-i dai satisfacţie vechiului tău prieten Sary?

Abner îşi ascunse rău frica, Sary se amuza.

— Micul Abner e un om rezonabil, nu-i aşa? El îşi doreşte o viaţă mică şi bună în Pi-Ramses, dar el ştie că lucrurile mici şi bune au un preţ. Şi eu sunt acela care fixează acest preţ.

— Şterge-o!

— Nu eşti decât o insectă, evreule, iar insectele nu protestează atunci când sunt strivite. Îţi cer jumătate din câştigurile şi primele tale. Când oraşul va fi terminat, tu o să te oferi voluntar să fii servitorul meu. O să fie încântător să am un servitor evreu. N-o să te plictiseşti în casa mea. Ai mult noroc, micuţule Abner; dacă nu te-aş fi remarcat, n-ai fi făcut parte decât din pleava societăţii.

— Refuz, eu...

— Nu spune prostii şi supune-te.

Sary se depărtă. Abner se lăsă pe vine, distrus.

De data asta era prea mult. O să vorbească cu Moise.

Capitolul 54

Nefertari, cu frumuseţea ei fără egal, asemănătoare astrului dimineţii ce apărea la începutul unui an fericit, ale cărei degete mângâiau precum lotuşii. Nefertari cea luminoasă, cu părul ei parfumat şi despletit, capcană în care să te laşi prins de bunăvoie.

A o iubi însemna să renaşti.

Ramses îi masă uşor tălpile, apoi îi sărută gambele şi pe urmă îşi lăsă mâinile să rătăcească de-a lungul corpului ei suplu, aurit de soare. Ea era grădina în care creşteau florile cele mai rare, bazinul cu apă proaspătă, tărâmul îndepărtat al arborilor de tămâie. De când se uniseră, dorinţa lor avea forţa unui torent ce stârnea inundaţiile şi semăna cu mângâierea unui sunet de oboi în pacea asfinţitului.

Sub frunzişul verde al unui sicomor, Nefertari şi Ramses se dăruiseră unul altuia de la întoarcerea regelui, care-şi alungase apropiaţii şi consilierii pentru a-şi regăsi soţia. Umbra răcoroasă a marelui copac, frunzele lui turcoaz şi fructele crestate, la fel de roşii ca jaspul, reprezentau una dintre comorile palatului din Theba, unde cuplul regal reuşise să se izoleze.

— Nesfârşită a fost călătoria asta...

— Ce face fiica noastră?

— Kha şi Meritamon se comportă minunat. Fiul tău găseşte să sora lui e foarte drăguţă şi puţin gălăgioasă, însă ar vrea deja s-o înveţe să citească. Educatorul lui a trebuit să-i liniştească avântul.

Ramses îşi strânse soţia în braţe.

— A greşit... De ce să stingi focul care animă o fiinţă?

Nefertari nu mai avu timp să protesteze, fiindcă buzele regelui se lipiră de ale ei. Ca efect al vântului din nord, ramurile sicomorului se înclinară, respectuoase şi complice.

*

În a zecea zi a lunii a patra din anotimpul inundaţiilor, în cel de-al treilea an al domniei lui Ramses, Bakhen, cu un baston lung în mână, mergea în urma cuplului regal, pentru a-i da posibilitatea să descopere templul din

Luxor, ale cărui lucrări erau terminate. Plecată din Karnak, o imensă procesiune îi urma pe aleea sfincşilor ce lega cele două temple

Noua faţadă a Luxor-ului impunea tăcere. Cele două obeliscuri, coloşii regali şi masa puternică şi elegantă a pilonului formau un ansamblu perfect, demn de cei mai mari constructori ai trecutului.

Obeliscurile dispersau energiile negative şi atrăgeau forţele celeste spre templul în care îşi aleseseră sălaşul, cu scopul de a hrăni *ka*-ul pe care-l produceau. La baza lor, cinocefalii, nişte maimuţe mari în care se încarna inteligenţa zeului Thot, celebrau naşterea luminii pe care o ocroteau în fiecare dimineaţă, scoţând sunetele care anunţau zorile. Fiecare element, de la hieroglife la statuile colosale, concurau la renaşterea zilnică a soarelui care trona între cele două turnuri ale pilonului, deasupra porţii centrale.

Ramses şi Nefertari trecură de ea şi intrară într-o curte interioară mare, ale cărei ziduri erau mărginite de coloane masive, expresia puterii lui *ka*. Între ele, statuile colosale, purtând efigia regelui, îi exprimau forţa inepuizabilă. Lipită blând de gamba uriaşului, regina Nefertari, în acelaşi timp fragilă şi de neclintit.

Nebu, marele preot din Karnak, înaintă spre cuplul regal, însoţindu-şi mersul încet cu ciocănitul toiagului lui aurit.

Bătrânul se înclină.

— Maiestate, iată templul lui *ka*. Aici va fi creată în fiecare clipă energia domniei voastre.

*

Sărbătoarea inaugurării Luxor-ului adună toată populaţia Thebei şi pe cea de prin împrejurimi, de la cel mai umil până la cel mai bogat om. Timp de zece zile, urma să se cânte şi să se danseze pe străzi, în taverne, iar localurile în aer liber nu se vor goli nici un moment. Prin graţia Faraonului, berea dulce avea să fie gratuită, bucurând pântecele tuturor.

Regele şi regina prezidau un banchet menţionat în anale; Ramses proclamă că templul lui *ka* era dus la bun sfârşit şi că nici un element arhitectural nu-i va mai fi adăugat în viitor. Mai rămâneau de ales temele şi figurile simbolice, în legătură cu domnia, care vor împodobi faţada pilonului şi a zidurilor din marea curte interioară. Toată lumea considera înţeleaptă voinţa monarhului de a-şi amâna hotărârea, urmând s-o stabilească în acord cu ritualiştii Casei Vieţii.

Ramses aprecia atitudinea lui Bakhen, al patrulea profet al lui Amon; uitând să vorbească de propriile merite, el le lăuda pe cele ale arhitecţilor care construiseră Luxor-ul în conformitate cu legile armoniei. La sfârşitul sărbătorii, regele îi încredinţa marelui preot al lui Amon aurul Nubiei, a cărui extracţie şi transport urmau să fie puse pe viitor sub o supraveghere deosebită.

Înainte de a pleca spre nord, cuplul regal se duse pe locul Ramesseum-ului. Şi acolo, Bakhen se ţinuse de cuvânt. Lucrători cu nivela, muncitori la terasamente sau în cariere erau la lucru, iar templul pentru veşnicie începea să se ivească din deşert.

— Grăbeşte-te, Bakhen. Fundaţiile să fie terminate cât mai repede.

Echipa din Luxor o să fie aici mâine dimineaţă şi o să dispun în felul ăsta de un efectiv numeros şi de calitate.

Ramses constată că planul lui fusese urmat întocmai. Îşi imagina deja capelele, marea sală cu coloane, mesele pentru ofrande, laboratorul, biblioteca... Milioane de ani vor curge prin venele de piatră ale edificiului.

Regele parcurse suprafaţa sacră împreună cu Nefertari, descriindu-i visul, ca şi cum ar fi atins încă de pe-acum pereţii sculptaţi şi coloanele de hieroglife.

— Ramesseum va fi marea ta operă.

— Poate.

— De ce te îndoieşti?

— Pentru că vreau să acopăr Egiptul de sanctuare, să dăruiesc divinităţilor nenumărate locuri de cult, astfel încât întreaga ţară să fie irigată cu energia lor, iar acest pământ să semene cu cerul.

— Ce templu l-ar putea depăşi pe cel pentru veşnicie?

— Am descoperit în Nubia un loc extraordinar, la care m-a condus un elefant.

— Are un nume?

— Abu Simbel. E plasat sub protecţia zeiţei Hathor şi serveşte drept punct de oprire pentru marinari. Acolo, Nilul e la apogeul frumuseţii lui, fluviul se uneşte cu piatra, falezele de gresie par să aştepte naşterea templului pe care îl poartă înlăuntrul lor.

— Să deschizi un şantier într-un loc atât de îndepărtat nu presupune nişte dificultăţi de netrecut?

— De netrecut, în aparenţă.

— Nici unul dintre predecesorii tăi n-a încercat o asemenea aventură.

— E adevărat, dar eu voi reuşi. De când am contemplat Abu Simbel, nu mă mai gândesc decât la asta. Elefantul acela era un mesager al lumii invizibile; numele lui hieroglific, Abu, nu e acelaşi cu al locului şi nu înseamnă „punct de plecare, început”? Noul început al Egiptului, al teritoriului său, trebuie localizat acolo, în inima Nubiei, la Abu Simbel. Nu există nici o altă modalitate de a aduce pacea în această provincie şi de a o face fericită.

— Dar nu e o întreprindere nebunească?

— Bineînţeles că da! Dar nu e expresia lui *ka*? Focul care mă animă devine piatră eternă. Luxor, Pi-Ramses, Abu Simbel reprezintă dorinţa şi gândul meu. Dacă m-aş mulţumi să gestionez afacerile curente, mi-aş trăda funcţia.

— Capul meu se apleacă pe umărul tău şi eu cunosc odihna unei femei iubite... Dar şi tu te poţi odihni, sprijinindu-te de mine ca o statuie uriaşă pe soclul ei.

— Eşti de acord cu proiectul legat de Abu Simbel?

— Trebuie să-l laşi să se coacă, să crească în tine, până când viziunea devine fulgurantă şi imperioasă. După aceea, acţionezi.

În incinta templului pentru veşnicie, Ramses şi Nefertari se simţiră animaţi de o forţă stranie care-i făcea invulnerabili.

*

Atelierele, depozitele şi cazărmile erau gata de a fi folosite. Străzile principale ale capitalei făceau legătura cu diferitele cartiere locuite şi ajungeau până la templele importante, în curs de construcţie, dar al căror naos putea adăposti deja ritualurile esenţiale.

Cărămidarilor, a căror sarcină era îndeplinită, le urmară grădinarii şi vopsitorii, fără a mai vorbi de decoratorii specializaţi care aveau să-i dea lui Pi-Ramses o înfăţişare seducătoare. Mai rămânea o nelinişte: îi va plăcea lui Ramses?

Moise se urcă pe acoperişul palatului şi contemplă oraşul. Şi el, ca şi Faraonul, reuşise un miracol. Munca oamenilor şi organizarea ei riguroasă nu fuseseră suficiente; mai era nevoie de entuziasm, această însuşire care nu era de natură umană, ci provenea din iubirea lui Dumnezeu pentru creaţia Sa. Cât de mult ar fi vrut Moise să-i ofere acest oraş, în loc să-l abandoneze în favoarea lui Amon, Seth şi a semenilor lor! Atâta talent risipit pentru satisfacerea unor idoli muţi...

Viitorul oraş îl va construi spre gloria adevăratului Dumnezeu, în ţara lui, pe pământ sfânt. Ramses, dacă era un prieten autentic, îi va înţelege idealul.

Moise lovi cu pumnul marginea balconului.

Regele Egiptului nu va tolera niciodată revolta unei minorităţi, niciodată nu-i va lăsa tronul unei descendente a lui Akhenaton! Un vis nebunesc îi tulburase mintea.

Jos, aproape de una dintre intrările secundare ale palatului, Ofir.

— Pot să-ţi vorbesc? întrebă magul.

— Vino.

Ofir învăţase să se deplaseze cu discreţie. Era luat drept un arhitect ale cărui sfaturi erau utile supraveghetorului şantierelor din Pi-Ramses.

— Abandonez, declară Moise. Inutil să mai discutăm.

Magul păstra o atitudine glacială.

— S-a produs vreun eveniment neprevăzut?

— Am reflectat, proiectele noastre sunt smintite.

— Tocmai veneam să te anunţ că rândurile partizanilor lui Akhenaton s-au întărit considerabil. Personalităţi de mare anvergură sunt de părere că Lita trebuie să se urce pe tronul Egiptului cu binecuvântarea zeului unic. În cazul acesta, evreii vor fi liberi.

— Să-l răstorni pe Ramses... Glumeşti!

— Convingerile noastre sunt ferme.

— Crezi că discursurile voastre îl vor impresiona pe rege?

— Cine ţi-a spus că o să ne mulţumim cu discursuri?

Moise îl cerceta pe Ofir ca şi cum ar fi descoperit un necunoscut.

— Nu îndrăznesc să înţeleg...

— Dimpotrivă, Moise, şi tu ai ajuns la aceeaşi concluzie, dar ea te înspăimântă. Dacă Akhenaton a fost învins şi persecutat e pentru că nu a îndrăznit să folosească violenţa împotriva duşmanilor. Fără ea, nu se poate câştiga nici o luptă. Cine ar fi atât de naiv încât să creadă că Ramses ar abandona măcar o părticică din puterea lui? Îl vom învinge din interior, iar voi, evreii, vă veţi răscula.

— Sute de morţi, poate mii... Carnagiul ăsta îl doreşti?

— Dacă îţi pregăteşti poporul de luptă, va fi învingător. Nu e Dumnezeu cu voi?

— Nu mai vreau să aud nimic. Dispari, Ofir.

— Ne vom revedea aici sau la Memphis, cum vei dori.

— Nu conta pe asta.

— Nu există altă cale, ştii bine. Nu te opune dorinţei, Moise, nu încerca să-i înăbuşi vocea. Vom lupta cot la cot şi Dumnezeu va triumfa.

Capitolul 55

Raia, negustorul sirian, îşi mângâia mica barbă ascuţită. Putea fi mulţumit de rezultatele negoţului său, ale cărui beneficii creşteau an de an. Calitatea conservelor lui de carne şi a vaselor importate din Asia îi seduceau clienţii cu tot mai multă uşurinţă, atât la Memphis, cât şi la Theba. O dată cu crearea noii capitale, Pi-Ramses, se anunţa o nouă piaţă de desfacere! Raia obţinuse deja autorizaţia de a deschide un mare magazin în inima cartierului comercial şi de a forma vânzători capabili să satisfacă doleanţele unor cumpărători exigenţi.

În aşteptarea acestor zile fericite, comandase o sută de vase preţioase, de forme neobişnuite, provenind din atelierele siriene. Fiecare piesă era unică şi urma să fie vândută foarte scump. Din punctul de vedere al lui Raia, artizanii egipteni lucrau mai bine decât compatrioţii lui, însă gustul pentru exotic, ca şi snobismul, îi asigurau o avere crescândă.

Deşi hitiţii îi ordonaseră spionului lor să-l susţină pe Şenar contra lui Ramses, Raia renunţase, după o tentativă eşuată, să mai organizeze un atentat împotriva regelui. Acesta din urmă era prea bine apărat, iar un al doilea eşec risca să ofere anchetatorilor o pistă care să ducă la el.

De trei ani, Ramses domnea cu aceeaşi autoritate ca şi Seti, căreia i se adăuga flacăra tinereţii. Regele părea un torent capabil să treacă de orice obstacol. Nimeni nu se putea opune deciziilor lui, chiar şi programul construcţiilor sfida raţiunea. Subjugaţi, curtea şi poporul păreau uimiţi de dinamismul unui monarh care măturase toţi opozanţii din calea lui.

Printre vasele importate, două erau din alabastru.

Raia închise uşa depozitului şi ciuli urechile câteva clipe. Fiind sigur că e singur, introduse mâna în interiorul vasului, al cărui gât era marcat de un punct roşu discret, şi scoase o etichetă din lemn de pin pe care nişte cifre precizau dimensiunile obiectului şi locul de provenienţă.

Raia cunoştea codul şi descifră fără greutate mesajul hitit transmis de importatorul său din Siria de Sud, un membru al reţelei.

Stupefiat, negustorul distruse eticheta şi se năpusti afară din atelier.

*

— Superb, constată Şenar, admirând vasul albastru cu gâtul în forma de lebădă pe care i-l prezentase Raia. Care e preţul?

— Mă tem să nu fie cam ridicat, excelenţă. Dar e o piesă unică.

— Mai discutăm, vrei?

Ţinând vasul strâns la piept, Raia îl urmă pe fratele mai mare al lui Ramses. Acesta îl conduse pe una din terasele acoperite ale vilei sale, unde puteau vorbi fără riscul de a fi ascultaţi.

— Dacă nu mă înşel, Raia, tu te foloseşti de o procedură de urgenţă.

— Exact.

— Care e motivul?

— Hitiţii au decis să treacă la acţiune.

Şenar spera să audă această veste, dar se şi temea de ea. Dacă ar fi fost Faraon în locul lui Ramses, ar fi pus în stare de alertă trupele egiptene şi ar fi întărit apărarea la graniţe. Dar inamicul cel mai periculos al Egiptului îi oferea şansa să domnească. În felul acesta trebuia să exploateze în folosul lui secretul de stat al cărui deţinător devenea acum.

— Poţi fi mai precis, Raia?

— Păreţi tulburat.

— Trebuie să ştim, nu?

— E adevărat, excelenţă. Eu însumi mă aflu încă în stare de şoc. Această decizie riscă să dea peste cap tot ce am stabilit până acum.

— Şi chiar mai mult, Raia, chiar mai mult... E în joc soarta lumii. Tu şi cu mine vom fi actori principali în drama care e pe cale să se joace.

— Eu nu sunt decât un modest agent de informare.

— Tu vei reprezenta contactul meu cu aliaţii din exterior. O bună parte din strategie se sprijină pe calitatea informaţiilor tale.

— Îmi acordaţi o importanţă...

— Doreşti să rămâi în Egipt după victorie?

— M-am obişnuit aici.

— Vei fi bogat, Raia, foarte bogat. N-o să fiu ingrat cu cei care mă vor ajuta să preiau puterea.

Negustorul se înclină.

— Sunt slujitorul vostru.

Şenar făcu câţiva paşi, îşi rezemă coatele de balustrada terasei şi se uită spre nord.

— Azi e o zi mare, Raia. Mai târziu, ne vom aminti că ea a marcat începutul declinului lui Ramses.

*

Iubita egipteană a lui Acha era o mică minune. Răutăcioasă, inventivă, niciodată satisfăcută, scosese din trupul lui nuanţe de plăcere inedite. Era succesoarea a două libiene şi trei siriene, frumoase dar plictisitoare. În jocul dragostei, tânărul diplomat cerea fantezie, singura capabilă să elibereze simţurile şi să facă din trup o harpă ce scotea melodii nemaiauzite. Tocmai se pregătea să sugă degetele mici de la picioarele femeii, când intendentul, deşi avertizat în mod serios să nu-l deranjeze cu nici un pretext, bătu la uşa camerei.

Oripilat, Acha deschise, fără să se mai gândească să se îmbrace.

— Iertaţi-mă... Un mesaj urgent de la minister.

— Acha cercetă tăbliţa de lemn. Doar trei cuvinte: „Prezenţă imediată indispensabilă.”

*

La ora două dimineaţa, străzile Memphis-ului erau pustii. Calul lui Acha parcurse în viteză distanţa care despărţea locuinţa stăpânului de ministerul Afacerilor externe. Diplomatul nu avu timp să-şi aducă ofranda lui Thot şi sui câte patru trepte deodată scările ce duceau la biroul lui. Acolo îl aştepta secretarul.

— Am crezut că e bine să vă deranjez.

— Din ce motiv?

— Din cauza unei depeşe alarmante de la unul dintre agenţii noştri din Siria de Nord.

— Dacă e vorba iarăşi de o pseudo dezvăluire lipsită de interes, o să dau nişte sancţiuni.

Partea de jos a papirusului părea goală. Încălzind-o la flacăra unei lămpi cu ulei, apărură nişte caractere hieratice. Această manieră rapidă de a scrie hieroglifele le deforma până la a le face de nerecunoscut. Grafia spionului egiptean instalat în Siria de Nord, controlată de hitiţi, nu semăna cu nici o alta.

Acha citi şi reciti.

— Urgenţa e justificată? întrebă secretarul.

— Lasă-mă singur.

Acha desfăşură o hartă şi verifică informaţiile transmise. Dacă nu se înşela, se profila la orizont tot ce putea fi mai rău.

*

Nici n-a răsărit soarele, mormăi Şenar căscând.

— Citeşte asta, îi recomandă Acha, prezentându-i ministrului mesajul spionului.

Textul îl trezi pe fratele mai mare al lui Ramses.

— Hitiţii au luat controlul asupra mai multor sate din Siria centrală şi au ieşit din zona de influenţă acceptată de Egipt...

— Textul e formal.

— Nici morţi, nici răniţi, se spune. Ar putea fi vorba de o provocare.

Într-adevăr, n-ar fi pentru prima oară; însă hitiţii n-au ajuns niciodată atât de departe spre sud.

— Ce concluzie tragi?

— Pregătirea unui atac în toată regula împotriva Siriei de Sud.

— Certitudine sau ipoteză?

— Ipoteză.

— Ai putea s-o transformi în certitudine?

— Având în vedere situaţia, mesajele ar trebui să se succeadă la intervale scurte.

— Orice s-ar întâmpla, să păstrăm tăcerea cât mai mult timp posibil.

— Ne asumăm un risc mare.

— Sunt conştient de asta, Acha; totuşi, aşa trebuie să arate strategia noastră. Aveam intenţia să-l amăgim pe Ramses, să-l determinăm să comită greşeli care-l să-l coste o grea înfrângere, însă se pare că hitiţii sunt nerăbdători să acţioneze. Deci, trebuie să întârziem la maximum pregătirea armatei egiptene.

— Nu sunt sigur de asta, obiectă Acha.

— Şi care sunt motivele tale?

— Pe de-o parte, n-o să câştigăm decât câteva zile, cu totul insuficiente pentru a împiedica o contraofensivă, iar pe de altă parte, secretarul meu spune că am primit un mesaj important. A amâna transmiterea lui regelui înseamnă să-i trezesc bănuielile.

— Prin urmare, nu ne serveşte la nimic faptul că suntem primii informaţi!

— Dimpotrivă, Şenar. Ramses m-a numit şeful serviciilor secrete, are încredere în mine. Altfel spus, o să creadă ce o să-i spun.

Şenar surâse.

— Un joc foarte periculos; nu se zice că Ramses citeşte gândurile?

— Gândirea unui diplomat e indescifrabilă. În ceea ce te priveşte, grăbeşte-te să-i mărturiseşti preocupările tale după ce-l pun în gardă. Astfel, vei părea sincer şi credibil.

Şenar se aşeză într-un fotoliu.

— Inteligenţa ta e redutabilă, Acha.

— Îl cunosc bine pe Ramses. Să-l crezi lipsit de subtilitate ar fi o greşeală de neiertat.

— Ne-am înţeles, ne conformăm planului tău.

— Mai rămâne o problemă esenţială: să cunoaştem intenţiile reale ale hitiţilor.

Şenar le cunoştea. Dar socoti că era preferabil să nu-şi dezvăluie sursele lui Acha, căci, potrivit cu evoluţia situaţiei, putea fi constrâns să-l sacrifice în favoarea prietenilor lui hitiţi.

Capitolul 56

Moise alerga de colo-colo, intra în clădirile publice, examina pereţii şi ferestrele, traversa un cartier în carul său, grăbea vopsitorii să-şi termine lucrarea. Nu-i mai rămâneau decât câteva zile pâna la sosirea cuplului regal şi până la inaugurarea oficială a lui Pi-Ramses.

Mii de defecte îi săreau în ochi, dar cum să le mai remedieze în atât de puţin timp? Cărămidarii acceptaseră să dea o mână de ajutor altor grupuri de meseriaşi, supraîncărcaţi cu lucrări. În focul ultimelor clipe, popularitatea lui Moise rămânea intactă. Modul lui de a fi era la fel de comunicativ şi de antrenant, cu atât mai mult cu cât visul se transforma în realitate.

În ciuda epuizării, Moise petrecea serile până târziu împreună cu fraţii evrei, le asculta doleanţele şi speranţele şi nu ezita să se afirme drept ghidul unui popor în căutarea propriei identităţi. Ideile lui îi speriau pe cei mai mulţi dintre interlocutori, dar personalitatea lui îi fascina. După ce grandioasa aventură a lui Pi-Ramses lua sfârşit, putea Moise să deschidă în faţa evreilor o nouă cale?

Epuizat, acesta cădea într-un somn agitat, în care revenea mereu chipul lui Ofir. Adoratorul lui Akhenaton nu se înşelase. La încrucişarea drumurilor, discursurile nu mai erau de-ajuns; trebuia acţionat, iar acţiunea se hrănea adesea din violenţă.

Moise îndeplinise misiunea încredinţată de Ramses, eliberându-se în felul ăsta de toate obligaţiile faţă de regele Egiptului. Dar nu avea dreptul să-şi trădeze prietenul şi îşi jurase să-l avertizeze asupra pericolului care-l păştea. Cu conştiinţa împăcată, avea să fie complet liber.

*

Potrivit mesagerului regal, faraonul şi soţia lui urmau să intre în capitală a doua zi spre prânz. Populaţia din oraşele şi satele din împrejurimi se adunase în vecinătatea noii capitale pentru a nu scăpa evenimentul. Copleşite, forţele de securitate nu reuşeau să-i împiedice pe curioşi să se instaleze.

Moise spera să-şi petreacă ultimele ore ca supraveghetor al şantierelor în afara oraşului, plimbându-se la ţară. Dar, în clipa în care părăsea Pi-Ramses, un arhitect veni în fugă spre el.

— Colosul... colosul a înnebunit!

— Cel din templul lui Amon?

— Nu-i mai putem opri.

— V-am poruncit să nu-l mai atingeţi!

— Ne gândeam...

Carul lui Moise traversă oraşul ca o vijelie.

În faţa templului lui Amon era dezastru. Un colos de două sute de tone, reprezentându-l pe rege aşezat pe tron, aluneca încet spre faţada edificiului. Risca fie să o lovească, provocând pagube enorme, fie să se prăbuşească şi să se spargă. Ce spectacol de oferit lui Ramses în ziua inaugurării!

Cincizeci de bărbaţi înnebuniţi trăgeau în van de frânghiile care fixau gigantica sculptură de o sanie de lemn. Câteva corzi de piele pentru protecţie, plasate în locurile în care frânghia atingea piatra, se rupseseră.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Moise.

— Contramaistrul, căţărat pe colos pentru a ghida manevra, a căzut în faţă. Ca să nu fie zdrobit, muncitorii au acţionat frânele de lemn. Colosul a deviat de la cărarea de lut umed ce servea pentru alunecare spre locul de amplasare, dar continuă să înainteze. Roua, sania udă...

— Vă trebuiau cel puţin o sută cincizeci de oameni!

— Tehnicienii sunt ocupaţi în altă parte...

— Aduceţi-mi vase cu lapte.

— Câte?

— Mii! Şi chemaţi imediat întăriri.

Calmaţi de prezenţa lui Moise, meşteşugarii îşi recăpătară sângele rece. Când îl văzură pe tânărul evreu suindu-se de-a lungul flancului drept al colosului, stând în picioare pe tablierul de granit şi vărsând lapte în faţa săniei pentru a croi un drum nou, îşi recăpătară speranţa. Se organiză un lanţ, astfel încât lui Moise să nu-i lipsească lichidul gras pe care aluneca enorma greutate. Ascultând ordinele evreului, primele întăriri sosite în grabă fixară corzi lungi pe laturile şi în spatele săniei. Cei o sută de lucrători însărcinaţi cu remorcarea le vor utiliza pentru a încetini cursa colosului.

Puţin câte puţin, acesta îşi schimbă traiectoria şi luă direcţia cea bună.

— Bârna pentru frânare! urlă Moise.

Treizeci de oameni, până atunci loviţi de năuceală, plasară bârna crestată, destinată blocării săniei, în locul pe care urma să-l ocupe statuia lui Ramses, în faţa templului lui Amon.

Docil, colosul urmă alunecarea pe lapte, îşi încetini viteza şi, la momentul potrivit, se opri pe locul corect.

Ud de sudoare, Moise sări pe pământ. Dată fiind furia lui, toţi se aşteptau la sancţiuni grele.

— Să fie adus responsabilul de această manevră greşită, cel care a căzut de pe statuie.

— Iată-l.

Doi muncitori îl împinseră pe Abner, care îngenunche în faţa lui Moise.

— Iartă-mă, gemu el, mi s-a făcut rău, am...

— Nu eşti cărămidar?

— Ba da... Numele meu e Abner.

— Ce făceai pe şantierul ăsta?

— Mă... mă ascundeam.

— Ţi-ai pierdut minţile?

— Trebuie să mă crezi!

Abner era evreu. Moise nu-l putea pedepsi înainte de a-i asculta explicaţiile. Înţelese că omul, dezorientat, nu-i va vorbi decât între patru ochi.

— Urmează-mă, Abner.

Un arhitect egiptean se revoltă.

— Omul ăsta a comis o greşeală gravă. A-l absolvi de ea ar însemna o injurie adusă tovarăşilor lui.

— Am de gând să-l interoghez. După aceea, voi lua o decizie.

Arhitectul se înclină în faţa superiorului ierarhic. Dacă Abner ar fi fost egiptean Moise nu s-ar fi arătat atât de milos. De câteva săptămâni, supraveghetorul şantierelor regale dădea dovadă de un spirit partizan ce avea să se întoarcă împotriva lui.

Moise îl urcă pe Abner în carul lui şi îl legă cu o curea de piele.

— Suficiente căzături pe ziua de azi, nu crezi?

— Iartă-mă, te rog!

— Încetează cu smiorcăiala, o să-mi explici totul.

O curticică la adăpost de vânt se găsea în spatele locuinţei de serviciu a lui Moise. Carul se opri în prag şi cei doi coborâră. Moise îşi scoase veşmântul şi peruca şi indică un vas greu.

— Urcă-te pe zidul acela jos, îi porunci lui Abner, şi varsă-mi apa încet pe umeri.

În timp ce Moise îşi fricţiona pielea cu ierburi, compatriotul lui, ţinând vasul deasupra capului, vărsă lichidul binefăcător.

— Ţi-ai pierit graiul, Abner?

— Mi-e frică.

— De ce?

— Am fost ameninţat.

— De cine?

— Eu... nu pot să spun.

— Dacă continui să taci, te dau pe mâna justiţiei pentru greşeală profesională gravă.

— Nu, mi-aş pierde postul!

— Şi ar fi justificat.

— Îţi jur că nu!

— Atunci, vorbeşte.

— Sunt furat, se exercită un şantaj asupra mea...

— Vinovatul?

— Un egiptean, răspunse Abner cu voce joasă.

— Numele lui?

— Nu pot. Are relaţii influente.

— Nu mai repet întrebarea.

— O să se răzbune!

— Ai încredere în mine?

— M-am gândit de multe ori să-ţi vorbesc, dar mi-e atât de frică de omul ăsta!

— Termină cu tremuratul şi spune-mi numele lui. N-o să te mai deranjeze.

Înfricoşat, Abner scăpă vasul care se sparse, lovindu-se de pământ.

— Sary... E Sary.

*

Flotila regală intră pe marele canal ce ducea la Pi-Ramses. Curtea, în efectiv complet, îi însoţea pe Ramses şi pe Nefertari. Toţi erau nerăbdători să descopere noua capitală unde trebuiau să locuiască de acum înainte pentru a-i face pe plac regelui. Se emiseseră multe critici ascunse, toate având acelaşi subiect: cum putea un oraş construit atât de repede să

rivalizeze cu Memphis-ul? Ramses se îndrepta, fără îndoială, spre un eşec răsunător care avea să-l constrângă, mai devreme sau mai târziu, să uite de Pi-Ramses.

Aflat la prora, faraonul privea cum Nilul îşi crea Delta, în timp ce vasul părăsea cursul principal pentru a se angaja pe canalul ce ducea în portul capitalei.

Şenar se rezemă în coate alături de fratele lui.

— Nu e deloc momentul, sunt conştient de asta, dar trebuie să abordez un subiect grav.

— E aşa de urgent?

— Mă tem că da. Dacă ţi-aş fi putut vorbi mai înainte, aş fi evitat să te deranjez în aceste momente fericite, însă erai inaccesibil.

— Te ascult, Şenar.

— Sunt legat de postul pe care mi l-ai încredinţat şi mi-ar fi plăcut să-ţi aduc numai veşti bune.

— Şi nu e cazul acum?

— Dacă ar fi să dau crezare raporturilor ce mi-au fost adresate, ne putem teme de o degradare a situaţiei.

— Treci la fapte.

— Hitiţii par să fi ieşit din zona de influenţă tolerată de tatăl nostru şi probabil că au invadat Siria centrală.

— E o certitudine?

— E prea devreme pentru a ne putea pronunţa, dar am vrut să fiu primul care să te pună în gardă. Provocările hitite au fost frecvente într-un trecut apropiat, şi putem spera că asta nu e decât o fanfaronadă în plus. Totuşi, e bine să ne luăm câteva precauţii.

— O să mă gândesc.

— Eşti sceptic?

— Tu singur ai precizat, invazia asta nu e încă o certitudine. Atunci când o să primeşti informaţii, comunică-mi-le.

— Maiestatea Ta poate conta pe ministrul său.

Curentul era puternic, vântul bine orientat, vasul înainta repede. Intervenţia lui Şenar îl lăsă pe Ramses gânditor. Oare fratele lui mai mare îşi lua rolul în serios? Şenar era capabil să inventeze această tentativă de invazie hitită pentru a se pune în valoare şi a-şi demonstra aptitudinile de ministru al Afacerilor externe.

Siria centrală... O zonă neutră pe care nu o controlau nici egiptenii, nici hitiţii, fiind interzisă ocuparea ei militară şi mulţumindu-se să întreţină informatori mai mult sau mai puţin credibili. De când Seti renunţase să cucerească Kadesh-ul, o gherilă aflată într-un stadiu incipient satisfăcea cele două tabere.

Poate crearea lui Pi-Ramses, care ocupa o poziţie strategică, trezise ardoarea războinică a hitiţilor, neliniştiţi de atenţia bătătoare la ochi pe care tânărul faraon o arăta Asiei şi imperiului lor. Un singur om îi va oferi adevărul lui Ramses: prietenul lui Acha, şeful serviciilor secrete. Rapoartele oficiale trimise lui Şenar nu reprezentau decât suprafaţa, exteriorul situaţiei; Acha, graţie reţelei lui, cunoştea intenţiile reale ale adversarului.

Un mus, căţărat în vârful catargului, nu-şi putu reţine bucuria.

— Acolo, portul, oraşul... E Pi-Ramses!

Capitolul 57

Singur într-un car aurit, Fiul luminii intră pe artera principală din Pi-Ramses, în direcţia templului lui Amon. În plină amiază, el apăru ca un soare ale cărui raze dădeau naştere oraşului. Alături de cei doi cai cu panaş mergea leul, cu capul drept şi coama în vânt.

Uimită de forţa care se degaja din persoana monarhului şi de magia care-i permitea să aibă drept gardă de corp o fiară colosală, mulţimea păstră tăcerea câteva minute lungi. Apoi izbucni un strigăt: „Trăiască Ramses!”, urmat de alte zece, o sută, o mie... Bucuria era de nedescris pe tot parcursul trecerii regelui, care nu-şi schimbă înfăţişarea liniştită şi maiestuoasă.

Nobili, artizani şi ţărani purtau straie de sărbătoare; părul le strălucea, uns cu ulei, cele mai frumoase peruci împodobeau capetele femeilor, braţele copiilor şi servitorilor erau încărcate de flori şi de frunze pe care le aruncau în calea carului.

Se pregătea un banchet în aer liber; intendentul noului palat comandase o mie de pâini din făină fină, două mii de pâiniţe mai mici, rotunde şi bine coapte, zece mii de prăjituri, carne uscată din belşug, lapte, boluri cu roşcove, struguri, smochine şi rodii. Din meniu mai făceau parte gâşte fripte, vânat, peşte, castraveţi şi praz, fără a mai pune la socoteală sutele de vase cu vin scos din pivniţele regale, şi altele cu bere preparată în ajun.

În această zi, a naşterii unei capitale, Faraonul îşi invita poporul la masă.

Nu exista o fată care să nu fi îmbrăcat o robă nouă şi colorată, un cal care să nu fi fost împodobit cu fâşii de material şi rozete arămii, un catâr al cărui gât să nu poarte ghirlande de flori. Câini, pisici şi maimuţe domestice aveau dreptul la porţie dublă, în timp ce bătrânii, oricare le-ar fi fost condiţia sau originea, erau serviţi primii, instalaţi mai înainte în jilţuri confortabile, la umbra sicomorilor şi a altor arbori.

Se pregătiseră petiţii, care pentru o locuinţă, care pentru o slujbă, care pentru un teren sau o vacă, iar Ameni le aduna şi le examina cu bunăvoinţă, acum, în această perioadă fericită în care generozitatea era necesară.

Evreii nu erau ultimii care să-şi manifeste bucuria. O odihnă de lungă durată, corect remunerată, urma unui efort intens, şi se puteau lăuda că

ridicaseră cu mâinile lor noua capitală a regatului egiptean. Multe generaţii de acum înainte vor vorbi de această realizare.

Asistenţa îşi ţinu răsuflarea atunci când carul se opri în faţa colosului cu efigia lui Ramses, acelaşi colos care în ajun fusese cât pe-aci să provoace un dezastru.

Faţă în faţă cu imaginea sa, Ramses ridică privirea şi o fixă în cea a gigantului de piatră, îndreptată spre cer. În frunte, simbolul şarpelui, o cobră al cărei venin arzător orbea duşmanii regelui; pe cap, „cele două puteri" reunite, coroana albă a Egiptului de Sus, şi cea roşie, a Egiptului de Jos. Aşezat pe tron, cu mâinile puse calm în poală, faraonul îşi contempla oraşul.

Ramses coborî din car. Purtând şi el dubla coroană, era îmbrăcat cu o robă amplă de in cu mâneci largi, sub care scânteia fustanela aurită strânsă cu o centură de argint. Pe pieptul monarhului, un colier de aur.

— Ţie, celui în care sălăşluieşte *ka*-ul domniei mele şi cel al oraşului, îţi deschid gura, ochii şi urechile. De acum înainte, eşti o fiinţă vie, iar cine va îndrăzni să atenteze la trupul tău de carne va fi pedepsit cu moartea.

Soarele era la zenit, deasupra Faraonului. Se întoarse spre lume.

— Pi-Ramses s-a născut, Pi-Ramses e capitala noastră!

Mii de voci entuziaste reluară această declaraţie.

*

Toată ziua, Ramses şi Nefertari parcurseră aleile largi, străzi şi străduţe, şi vizitară fiecare cartier din Pi-Ramses. Uimită, marea soţie regală îi găsise şi un alt nume, „oraşul de turcoaz", care ajunse curând pe toate buzele. Aceasta era ultima surpriză pe care Moise i-o rezervase regelui: faţadele caselor, vilelor şi locuinţelor modeste erau acoperite cu ţigle vopsite în albastru, de o luminozitate excepţională. Instalând pe loc atelierul care le fabrica, Ramses nu-şi imaginase că meşteşugarii fuseseră capabili să producă un număr atât de mare de ţigle într-un timp aşa de scurt. Datorită lui, capitala îşi găsise unitatea.

Moise, elegant şi rasat, îndeplinea rolul de maestru de ceremonii. Nu mai era nici o îndoială că Ramses avea să-şi numească prietenul din copilărie vizir şi că va face din el primul ministru al ţării. Complicitatea celor doi era evidentă, iar reuşita lui Moise strălucitoare. Regele nu emise nici un fel de critică, afirmând că speranţele lui fuseseră urmate întocmai, şi chiar depăşite.

Şenar turba de furie. Magul Ofir îl minţise sau se înşelase atunci când afirmase că îl manipula pe evreu. După un asemenea triumf, Moise urma să devină un om bogat şi un curtean plin de zel. Să-l înfrunte pe Ramses pentru o stupidă ceartă religioasă ar fi fost sinucidere curată; în ceea ce priveşte poporul său, acesta îşi găsise atât de bine locul în interiorul societăţii, încât nu avea nici un interes să iasă din el. Singurii aliaţi adevăraţi ai lui Şenar erau hitiţii. Periculoşi ca nişte vipere, însă aliaţi.

Recepţia dată în palatul regal, a cărui sală cu coloane era împodobită cu picturi reprezentând o natură ordonată şi liniştită, îi încântă pe membrii curţii, seduşi de frumuseţea şi nobleţea lui Nefertari. Prima doamnă a ţării, protectoarea magică a locuinţei regale, avu un cuvânt amabil şi just pentru fiecare.

Privirile nu se mai desprindeau de pe admirabila pardoseală cu dale, compusă din ţigle lăcuite; acestea formau tablouri delicioase ce evocau bazine cu apă proaspătă, grădini de flori, raţe zburând într-o pădure de papirus, lotuşi înfloriţi sau peşti înotând într-un heleşteu. Verde pal, albastru deschis, alb, galben sau purpuriu, toate se amestecau într-o simfonie de culori mângâietoare celebrând perfecţiunea creaţiei.

Zeflemiştii şi persiflatorii fură reduşi la tăcere. Templele din Pi-Ramses erau departe de a fi terminate, însă palatul nu era cu nimic mai prejos, în ceea ce priveşte luxul sau rafinamentul, decât cele din Memphis sau Theba. Aici, nici un curtean nu se simţea dezrădăcinat. A avea o vilă în Pi-Ramses era deja o obsesie pentru nobili şi înaltele personaje de stat.

Cu o incredibilă constanţă, Ramses continua să facă miracole.

— Iată omul datorită căruia există acest oraş, declară Faraonul, punând mâna pe umărul lui Moise.

Conversaţiile se întrerupseră.

— Protocolul ar fi cerut ca eu să mă aşez pe tron, Moise să se prosterneze în faţa mea, iar eu să-i ofer coliere de aur în schimbul bunelor şi loialelor lui servicii. Dar el e prietenul meu din copilărie şi am dus împreună această bătălie. Am conceput această capitală şi el a realizat-o după planurile mele.

Ramses îl îmbrăţişă solemn pe Moise. Nu exista o onoare mai mare acordată de un faraon.

— Moise mai rămâne câteva luni supraveghetorul şantierelor regale, timp în care îşi va pregăti succesorul. După aceea, va lucra alături de mine pentru gloria Egiptului.

Şenar avusese dreptate să se teamă de ce era mai rău. Eficacitatea conjugată a celor doi prieteni îi făcea mai de temut decât o armată întreagă.

Ameni şi Setau îl felicitară pe Moise, a cărui nervozitate îi miră. O puseră pe seama emoţiei.

— Ramses se înşală, declară evreul. Îmi atribuie calităţi pe care nu le am.

— O să fii un excelent vizir, îşi dădu cu părerea Ameni.

— O să fii oricum la ordinele acestui mic scrib afurisit, afirmă Setau. În realitate, el guvernează.

— Bagă de seamă, Setau!

— Mâncarea e savuroasă. Dacă Lotus şi cu mine dibuim câţiva şerpi frumoşi, poate ne instalăm aici. De ce n-a venit şi Acha?

— Nu ştiu, răspunse Ameni.

— O notă proastă pentru cariera lui. Iată că nu e deloc diplomat.

Cei trei prieteni îl văzură pe Ramses apropiindu-se de mama lui, Tuya, şi sărutând-o pe frunte. În ciuda tristeţii ce avea să-i marcheze pentru totdeauna chipul fin şi grav, văduva lui Seti nu-şi ascundea mândria. Atunci când anunţase că urma să locuiască de-acum înainte în palatul din Pi-Ramses, triumful fiului ei devenise total.

*

Deşi era construită, marea colivie rămânea încă goală, fără păsările exotice destinate să bucure văzul şi auzul curtenilor. Rezemat de un stâlp, Moise nu îndrăznea să-l privească pe prietenul lui, Ramses. Trebuia să uite omul şi să se adreseze unui adversar, faraonul Egiptului.

— Toţi dorm, în afară de tine şi de mine.

— Pari epuizat, Moise. N-am putea lăsa întrevederea asta pe mâine?

— N-o să mai joc comedia asta multă vreme.

— Ce comedie?

— Sunt un evreu şi cred în zeul unic. Tu eşti egiptean şi adori idolii.

— Iarăşi discursul ăsta copilăresc!

— Te deranjează pentru că e adevărul.

— Ai fost instruit potrivit cu înţelepciunea egipteană, Moise, iar zeul tău unic, fără formă şi de necunoscut, este puterea ascunsă în inima oricărui fragment de viaţă.

— Nu se încarnează într-o oaie!

— Amon e secretul vieţii, care se revelează în vântul invizibil ce umflă vela bărcii, în coarnele berbecului a căror spirală trasează dezvoltarea armonioasă a unei creaturi, în piatra ce dă formă templelor noastre. El e toate astea şi nu e nimic din ele. Tu cunoşti înţelepciunea asta ca şi mine.

— Nu e decât o iluzie! Dumnezeu e unic.

— Şi asta îi interzice să se multiplice în creaturile lui, rămânând Unul?

— Nu are nevoie de templele şi de statuile tale!

— Îţi repet, eşti obosit.

— Convingerea mea este fermă. Nici chiar tu nu poţi schimba nimic.

— Dacă Dumnezeul tău te face intolerant, teme-te de el. Te va conduce la fanatism.

— Mai curând tu trebuie să te temi, Ramses! O forţă se dezvoltă în ţara asta. O forţă încă ezitantă, dar care luptă pentru adevăr.

— Explică-te.

— Îţi aminteşti de Akhenaton şi de credinţa lui în zeul unic? El a arătat calea, Ramses. Ascultă-i vocea, ascult-o pe-a mea. Altfel, imperiul se va prăbuşi.

Capitolul 58

Pentru Moise, situaţia era clară. Nu-l trădase pe Ramses şi chiar îl pusese în gardă în legătură cu pericolul care-l păştea. Având conştiinţa împăcată, se putea îndrepta spre destinul lui, dând frâu liber focului ce-i pârjolea sufletul.

Zeul unic, Iahve, locuia într-un munte. Pe acesta trebuia să-l descopere, oricare ar fi fost greutăţile călătoriei. Câţiva evrei se hotărâseră să plece împreună cu el, riscând să piardă totul. Moise termina de împachetat, gândindu-se la o promisiune pe care n-o respectase. Înainte de a părăsi Egiptul pentru totdeauna, avea să se achite de această datorie morală.

Nu avu de parcurs decât un traseu scurt până la locuinţa lui Sary, în vestul oraşului. Aceasta era mărginită de un pâlc de palmieri bătrâni şi viguroşi. Îl găsi pe proprietar tocmai pe cale să bea nişte bere rece pe marginea unui heleşteu cu peşti.

— Moise! Ce plăcere să-l primesc pe veritabilul maestru al lui Pi-Ramses! Cărui fapt îi datorez această plăcere?

— Plăcerea nu e şi de partea mea şi nu e vorba de nici o onoare.

Sary se ridică, iritat.

— Viitorul tău strălucit nu scuză impoliteţea. Uiţi cu cine vorbeşti?

— Cu o canalie.

Sary ridică mâna pentru a-l pălmui pe evreu, dar acesta îl prinse de încheietură. Îl obligă pe egiptean să se aplece, apoi să îngenuncheze.

— Îl persecuţi pe un anume Abner.

— Numele mi-e necunoscut.

— Minţi, Sary. L-ai furat şi acum îl şantajezi.

— Nu e decât un cărămidar evreu.

Moise strânse mai tare. Sary gemu.

— Nici eu nu sunt decât un evreu. Dar aş putea să-ţi rup braţul şi să te schilodesc.

— N-o să îndrăzneşti!

— Să ştii că răbdarea mea a ajuns la capăt. Nu-l mai deranja pe Abner, altfel te târăsc în faţa tribunalului. Jură!

— Ju... Jur să nu-l mai deranjez.

— Pe numele Faraonului?

— Pe numele Faraonului.

— Dacă-ţi încalci jurământul, o să fii blestemat.

Moise îi dădu drumul lui Sary.

— Ţine seama de asta.

Dacă evreul n-ar fi fost pe picior de plecare, ar fi depus plângere împotriva lui Sary; spera însă că avertismentul fusese suficient.

Cu toate astea, un gând îl făcu să se tulbure. Văzuse în ochii egipteanului ură şi nicidecum ascultare.

Moise se ascunse în spatele unui palmier. Nu trebui să aştepte mult.

Sary ieşi cu o bâtă în mână şi porni spre sud, în direcţia locuinţelor cărămidarilor.

Evreul îl urmă de la distanţă. Îl văzu intrând în casa lui Abner, a cărei uşă era deschisă. Aproape imediat se auziră gemete.

Moise alergă, intră în casă şi, în penumbră, îl zări pe Sary care îi lovea cu bâta pe Abner; victima, lungită pe podeaua din pământ bătătorit, încerca să-şi apere faţa cu mâinile.

Moise smulse bâta din mâinile lui Sary şi îl lovi violent cu pumnul în cap. Cu ceafa însângerată, egipteanul se prăbuşi.

— Ridică-te, Sary, şi şterge-o.

Cum egipteanul nu se mişca, Abner se târî până la el.

— Moise... E... e mort.

— Imposibil, nu l-am lovit aşa de tare!

— Nu mai respiră.

Moise îngenunche şi mâinile lui atinseră cadavrul.

Tocmai omorâse un om.

Străduţa era liniştită.

— Trebuie să fugi, spuse Abner. Dacă te opreşte poliţia...

— Tu o să mă aperi şi o să le explici că ţi-am salvat viaţa!

— Cine o să mă creadă? Ne vor acuza de complicitate. Du-te, repede!

— Ai un sac mai mare?

— Da, unul pentru scule.

— Dă-mi-l.

Moise introduse cadavrul lui Sary în sac şi îl ridică pe umeri. Avea să-l îngroape pe un teren nisipos, după care se va ascunde într-o vilă neocupată pentru a avea răgaz să-şi recapete cumpătul.

Ogarul patrulei de poliţie scoase un scheunat neobişnuit. De obicei era liniştit, însă acum trăgea de lesă, gata s-o rupă. Stăpânul i-o scoase, iar ogarul porni în viteză spre un teren nisipos, lângă liziera unei vile.

Câinele scormonea cu îndârjire. Când poliţistul şi colegii lui se apropiară, descoperiră mai întâi un braţ, apoi faţa unui mort pe care câinele îl dezgropase.

— Îl cunosc, spuse unul dintre poliţişti. E Sary.

— Soţul sorei regelui?

— Da, chiar el... Uite, are sânge închegat pe ceafă!

Dezgropară cadavrul complet. Nu încăpea nici o îndoială: cineva îl ucisese pe Sary. Lovitura fusese mortală.

*

Toată noaptea, Moise se foise ca un urs sirian în cuşcă. Greşise acţionând în felul acela, încercând să ascundă cadavrul unei lichele, fugind de o justiţie care l-ar fi găsit nevinovat. Dar era vorba de Abner, de frica lui, de ezitare... Iar ei erau evrei, şi unul, şi altul. Duşmanii lui Moise nu vor pierde ocazia să se folosească de drama asta pentru a-i determina căderea. Chiar şi Ramses ar fi fost montat împotriva lui şi s-ar fi arătat de o rigoare inflexibilă.

Cineva tocmai intra în vila în care doar partea centrală era construită. Deja, poliţia... Se va bate. N-o să cadă în mâinile lor.

— Moise... Moise, sunt eu, Abner! Dacă eşti aici, arată-te.

Evreul apăru.

— O să depui mărturie în favoarea mea?

— Poliţia a descoperit cadavrul lui Sary. Eşti acuzat de omucidere.

— Cine a îndrăznit?

— Vecinii mei. Te-au văzut.

— Dar sunt evrei, ca şi noi!

Abner lăsă capul în jos.

— Ca şi mine, nici ei nu vor să aibă de-a face cu autorităţile. Fugi, Moise. Nu mai ai nici un viitor în Egipt.

Moise se revoltă. El, supraveghetorul lucrărilor regelui, viitorul prim ministru al celor Două Tărâmuri, redus la starea de criminal şi de fugar! În câteva ore, căzuse de pe culme în abis... Oare nu Dumnezeu îl copleşea cu această nenorocire pentru a-i încerca credinţa? În locul unei existenţe goale şi confortabile într-o ţară necredincioasă, îi oferea libertatea.

— Plec la noapte. Adio, Abner.

*

Moise trecu prin cartierul cărămidarilor. Spera să-şi convingă susţinătorii să plece cu el şi să formeze un clan care, încet-încet, să atragă şi alţi evrei, chiar dacă prima lor patrie nu era decât o regiune izolată şi deşertică. Exemplul. Trebuia să dea un exemplu, cu orice preţ!

Câteva lămpi mai erau aprinse. Copiii dormeau, femeile îşi făceau confidenţe. Aşezaţi sub copertine, soţii lor îşi beau ceaiul, înainte de a merge la culcare.

Pe străduţa unde locuiau prietenii lui se băteau doi bărbaţi. Apropiindu-se, îi recunoscu. Doi dintre susţinătorii lui cei mai înfocaţi! Se certau în legătură cu un scaun pe care unul îl furase de la altul.

Moise îi separă.

— Tu...

— Terminaţi cu cearta pentru un nimic şi veniţi după mine. Să ieşim din Egipt şi să plecăm în căutarea adevăratei noastre patrii.

Evreul mai în vârstă îl măsură pe Moise cu dispreţ.

— Cine te-a numit prinţ şi ghid al nostru? Dacă nu-ţi dăm ascultare, o să ne omori, aşa cum l-ai omorât şi pe egiptean?

Cu inima rănită, Moise rămase mut. Un vis grandios se destrăma în lăuntrul lui. Nu mai era decât un criminal fugar, abandonat de toţi.

Capitolul 59

Ramses ţinuse să vadă cadavrul lui Sary, primul mort din Pi-Ramses de la fondarea oficială a capitalei.

— E o crimă, Maiestate, afirmă Serramanna. O lovitură de bâtă violentă aplicată în ceafă.

— A fost anunţată sora mea?

— Ameni se ocupă de asta.

— Vinovatul a fost arestat?

— Maiestate...

— Ce înseamnă ezitarea asta? Oricine ar fi, trebuie judecat şi condamnat.

— Vinovatul e Moise.

— E absurd.

— Mărturiile sunt incontestabile.

— Vreau să ascult martorii!

— Toţi sunt evrei. Principalul acuzator e un cărămidar, Abner. El a asistat la crimă.

— Ce s-a întâmplat?

— O bătaie care s-a terminat rău. Moise şi Sary se detestau de multă vreme. Potrivit anchetei mele, se certaseră deja la Theba.

— Şi dacă toţi martorii ăştia se înşală? Moise nu poate fi un asasin.

— Scribii poliţiei le-au luat depoziţiile în scris şi ei le-au confirmat.

— Moise se va apăra.

— Nu, Maiestate; a fugit.

*

Ramses dădu ordin să fie percheziţionate toate casele din Pi-Ramses, însă investigaţiile nu avură nici un rezultat. Poliţişti călare se deplasară în Deltă, interogară un număr de săteni, dar nu dădură de urma lui Moise. Gărzile de la frontiera de nord-est primiră consemne stricte, dar oare nu era prea târziu?

Regele nu înceta să ceară rapoarte, dar nu obţinu nici o informaţie precisă în legătură cu traseul lui Moise. Se ascundea oare în vreun sat de

pescari, aproape de Marea Mediterană, se furişase într-un vas ce pleca spre sud sau printre călugării unui sanctuar de provincie?

— Trebuie să mănânci puţin, îi recomandă Nefertari. De la dispariţia lui Moise, n-ai mai luat nici o masă ca lumea.

Suveranul strânse cu duioşie mâinile soţiei sale.

— Moise era epuizat, iar Sary l-a provocat. Dacă ar fi venit în faţa mea, ar fi dat explicaţii. Fuga lui nu e decât greşeala unui om surmenat.

— Nu riscă să se închidă în el, pradă remuşcărilor?

— De asta mă tem.

— Câinele tău e trist, crede că nu-ţi pasă de el.

Ramses îl lăsă pe Străjer să-i sară pe genunchi. Nebun de bucurie, acesta linse obrajii stăpânului şi îşi propti capul de umărul lui.

Aceşti trei ani de domnie fuseseră minunaţi... Luxor-ul se mărise, devenind somptuos, templul pentru veşnicie era în construcţie, noua capitală fusese inaugurată, Nubia pacificată şi, dintr-odată, această îngrozitoare spărtură în tot acest edificiu! Fără Moise, lumea pe care Ramses începuse s-o construiască se năruia.

— Mă neglijezi şi pe mine, spuse Nefertari cu jumătate de glas. Nu te pot ajuta să depăşeşti suferinţa asta?

— Ba da, numai tu poţi.

*

Şenar şi Ofir se întâlniră în portul din Pi-Ramses, din ce în ce mai animat. Se descărcau mărfuri alimentare, mobilier, ustensile gospodăreşti şi multe alte bogăţii de care capitala avea nevoie. Corăbiile aduceau catâri, cai şi boi. Silozurile de grâu se umpleau şi vinuri nobile erau depozitate în pivniţe. Discuţii tot atât de înfierbântate ca la Memphis sau Theba începeau să anime cercurile de negustori en gros ce rivalizau între ei pentru a ocupa primele locuri în aprovizionarea capitalei.

— Moise nu mai e decât un asasin fugar, Ofir.

— Vestea asta nu pare să vă întristeze deloc.

— Te-ai înşelat asupra lui, n-ar fi schimbat niciodată taberele. Nebunia pe care a comis-o îl privează pe Ramses de un aliat preţios.

— Moise e un om sincer. Credinţa lui în zeul unic nu e trecătoare.

— Doar faptele contează: ori nu mai apare, ori e arestat şi condamnat. De acum înainte, manipularea evreilor devine imposibilă.

— De mulţi ani, susţinătorii lui Aton au obiceiul să se lupte cu adversităţile. Vor continua să facă asta. Ne ajutaţi?

— Să n-o mai luăm de la-nceput. Care sunt propunerile tale concrete?

— În fiecare noapte, eu sap la baza fundaţiilor deasupra cărora se odihneşte cuplul regal.

— E la apogeul puterii! Ai uitat de existenţa templului pentru veşnicie?

— Nimic din ceea ce a întreprins Ramses nu e terminat. Cade în sarcina noastră să exploatăm cel mai mic moment de slăbiciune şi să năvălim prin prima breşă deschisă.

Fermitatea liniştită a magului îl impresionă pe Şenar. Dacă hitiţii îşi puneau planul în aplicare, nu aveau să slăbească *ka*-ul lui Ramses. Şi dacă acesta era atacat şi din interior, regele, oricât ar fi fost de robust, sfârşea prin a se prăbuşi sub loviturile vizibile şi invizibile deopotrivă.

— Intensifică-ţi acţiunea, Ofir; n-o să ai de-a face cu un nerecunoscător.

*

Setau şi Lotus hotărâseră să fondeze un nou laborator în Pi-Ramses. Ameni, instalat în noile birouri, lucra zi şi noapte. Tuya rezolva nenumăratele probleme pe care i le puneau curtenii, Nefertari se achita de sarcinile ei religioase şi de protocol, frumoasa Iset şi Nedjem se ocupau de educaţia micului Kha, Meritamon se deschidea ca o floare, Rome, intendentul, alerga de la bucătărie la cramă şi de la cramă la sala de mese a palatului, Serramanna perfecţiona fără încetare sistemul de securitate... Viaţa în Pi-Ramses părea armonioasă şi liniştită, însă Ramses nu se împăca deloc cu absenţa lui Moise.

În ciuda disputelor avute, forţa evreului reprezentase o ofrandă adusă construcţiei regatului. În oraşul din care fugise, Moise lăsase mult din sufletul lui. Ultima lor întrevedere dovedise că prietenul lui era victima unor influenţe nefaste, înlănţuit de ele fără să fie conştient de asta.

Moise era fermecat.

Ameni, cu braţele încărcate de papirusuri, se îndrepta grăbit spre regele care străbătea în lung şi-n lat sala de audienţe.

— Acha tocmai a sosit şi vrea să te vadă.

— Să vină.

Foarte în largul lui într-o elegantă robă verde pal, cu găitane roşii, tânărul diplomat avea darul de a lansa mode. Arbitru al eleganţei masculine, părea totuşi mai sclivisit decât de obicei.

— Absenţa ta de la inaugurarea lui Pi-Ramses m-a durut.

— Ministrul meu m-a reprezentat, Maiestate.

— Unde ai fost, Acha?

— La Memphis. Am primit mesajele informatorilor mei.

— Şenar mi-a vorbit de o tentativă de intimidare hitită în Siria centrală.

— Nu e vorba de o tentativă de intimidare, iar Siria centrală nu e singura vizată.

Vocea lui Acha nu mai era deloc mieroasă.

— Mă gândeam că fratele meu mult iubit se lua singur în serios şi se lăsa pradă exagerărilor.

— Ar fi fost preferabil. Punând cap la cap informaţiile demne de încredere, sunt convins că hitiţii au început o manevră de anvergură contra Canaan-ului şi a Siriei, a întregii Sirii. Porturile libaneze sunt şi ele ameninţate.

— Atacuri directe împotriva soldaţilor noştri au avut loc?

— Nu încă, însă au pus mâna pe sate şi câmpuri considerate ca fiind neutre. Până în prezent, e vorba doar de nişte măsuri administrative, în aparenţă non-violente. În realitate, hitiţii au luat controlul asupra teritoriilor pe care noi le gestionăm şi care ne dau tributuri.

Ramses se aplecă asupra hărţii Orientului Apropiat, desfăşurată pe o masă joasă.

— Hitiţii invadează coborând acest culoar, situat la nord-est de ţara noastră, şi vizează direct Egiptul.

— O concluzie pripită, Maiestate.

— Atunci care să fie scopul acestei ofensive?

— Să ocupe teren, să ne izoleze, să scoată populaţia din minţi, să slăbească prestigiul Egiptului, să ne demoralizeze trupele... Obiectivele nu lipsesc.

— Care e sentimentul tău?

— Maiestate, hitiţii se pregătesc de război.

Cu o trăsătură furioasă cu cerneală roşie, Ramses încercui pe hartă regatul anatolienilor.

— Poporul ăsta nu iubeşte decât furia, sângele şi violenţa. Atât timp cât nu va fi distrus, va pune în pericol orice formă de civilizaţie.

— Diplomaţia...

— O unealtă ieşită din uz!

— Tatăl tău negociase...

— O zonă de frontieră în Kadesh, ştiu! Dar hitiţii nu respectă nimic. Vreau un raport zilnic asupra acţiunilor lor.

Acha se înclină. Nu mai era prietenul cel care vorbea, ci Faraonul, care dădea ordine.

— Ştii că Moise e acuzat de crimă şi că a dispărut?

— Moise? Dar e o nebunie!

— Cred că e victima unui complot. Difuzează-i semnalmentele în protectoratele noastre, Acha, şi găseşte-l.

*

Nefertari cânta la lăută în grădină. La dreapta, leagănul în care dormea fiica ei, cu obrajii plinuţi şi îmbujoraţi; la stânga, micul Kha, citind o poveste ce lăuda isprăvile unui magician triumfător asupra demonilor; în faţa ei, Străjerul scormonea pământul, dezgropând vlăstarul de tamaris pe care Ramses îl plantase în ajun. Cu trufa îngropată în solul umed, săpa o groapă cu labele din faţă, punând atâta suflet în treaba asta, încât regina nu îndrăznea să-l dojenească.

Brusc, se întrerupse şi alergă la intrarea în grădină. Scheunatul de bucurie şi salturile dezordonate ale câinelui salutară intrarea stăpânului.

Nefertari simţi în mersul lui Ramses o profundă nelinişte. Se ridică şi veni în faţa regelui.

— Moise a...

— Nu, sunt sigur că trăieşte.

— E vorba de… mama ta?

— Tuya se simte bine.

— Care e cauza suferinţei tale?

— Egiptul, Nefertari. Visul se destramă... Visul despre o ţară fericiră, hrănindu-se din pace, savurând fericirea în fiecare zi.

Regina închise ochii.

— Războiul.

— Mi se pare inevitabil.

— Deci, vei pleca.

— Cine altcineva decât mine să comande armata? Să-i las pe hitiţi să mai înainteze ar însemna să condamn Egiptul la moarte.

Micul Kha aruncase un ochi asupra cuplului îmbrăţişat înainte de a se cufunda din nou în lectură, Meritamon dormea un somn liniştit, iar Străjerul îşi adâncea groapa.

Nefertari se sprijini de Ramses în această grădină liniştită. În depărtare, un mare ibis alb se ridică de printre culturi.

— Războiul ne separă, Ramses; de unde să găsesc curajul de a trece de această încercare?

— În iubirea care ne uneşte şi care ne va uni mereu, orice s-ar întâmpla. În absenţa mea, tu, marea soţie regală, vei guverna oraşul meu de turcoaz.

Nefertari îşi opri privirea asupra orizontului.

— Gândirea ta e justă; nu trebuie să negociezi cu răul.

Marele ibis alb, într-un zbor maiestuos, trecu pe deasupra cuplului regal pe care soarele aflat la asfinţit îl scălda în lumină.

Observații

[←1]

Strămoşii turcilor.

[←2]

Egiptul de Sus şi cel de Jos, Valea Nilului (Sudul) şi Delta (Nordul).

[←3]

Vezi C. Jacq, *La Reine Soleil* (Regina Soare) (Julliard et Pocket).

[←4]

Datată la începutul lunii iunie 1279 Î.H., după una dintre ipotezele cel mai frecvent adoptate.

[←5]

În limbajul hieroglifelor, PER, „locuinţă, casă, templu” + ÂA, „mare”= PER ÂA, de unde, prin evoluţie fonetică, Faraon.

[←6]

Destinul ei e evocat în romanul meu *La reine SoleiI* (Regina Soare) (Julliard et Pocket).

[←7]

Un cot = 0,52 metri.

[←8]

Braţul „peluzic”, unul dintre cele trei braţe ale Deltei, numit astfel deoarece ajunge până la Peluza (în apropiere de Tell Farameh), cetate situată în extremitatea orientală a Deltei.

[←9]

38x18x12 centimetri.

[←10]

De aproximativ 6.000 m^2 fiecare.